A1S5
28

༄། །ཀཾ་ཚང་མཚན་དག་གཅེས་བཏུས་ལས། ཕྱག་ཆེན་རྒྱབ་ཆོས་

ཀྱི་གླེགས་བམ་ ཆེ་ པ་བཞུགས་སོ།། །།

ཨཀ ༄༅། །གླེང་བརྗོད། རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་དགོངས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀློང་། །རིག་པའི་སྙིང་པོ་རྡོ་རྗེའི་སྲོག་འཛིན་པ། །འཕགས་མཆོག་སྙིང་རྗེའི་རང་གཟུགས་ཀརྨ་པས། །ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་
རྗེས་སུ་འཛིན་གྱུར་ཅིག །སྣང་སྟོང་རྡོ་རྗེའི་གར་གྱིས་བག་ཡངས་ཆོས་ཉིད་མཁའ་ལ་བཀྲི། །གྲགས་སྟོང་རྡོ་རྗེའི་དོ་ཏྲས་སྐལ་བཟང་ཡིད་ཀྱིས་མྱུན་པ་སེལ། །བདེ་སྟོང་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་ཀྱིས་ཡེ་
བཅུག ཤེས་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་འདྲེན་པ། །རྟོགས་ཚོགས་རང་སར་གྲོལ་བའི་འཇིགས་མེད་རྣལ་འབྱོར་སྙིང་དབུས་མཆོད། །དེ་ཡང་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཐབས་མཁས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཚད་མེད་པ་ –
དང་ལྡན་པ་བཅོམ་ལྡན་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་གཽ་ཏམ་ལྷ་ཡི་ལྷ་དེས། རིགས་ཅན་གསུམ་སོགས་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་ཁམས་དབང་མོས་པའི་རིམ་པ་དང་འཚམས་པར། རིམ་གསུམ་ཐེག་པའི་ཆོས་
ཁཀ ཀྱི་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་ཞིག་ཕྱེ་བར་མཛད་ཅིང་། ལྷག་པར་སྟོན་པ་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་སྐུར་བཞེངས་ཏེ་སྐལ་པ་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་དབང་རབ་ཀྱི་གང་ཟག་རྣམས། ཚེ་གཅིག་ལུས་

གཅིག་ལ་ཟུང་འཇུག་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་བསྒྲུབ་ནུས་པའི་ལམ་ཟབ། ཆེས་གསང་བ་སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་ཆོས་ཚུལ་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུའི་གདམས་ངག་སྟོན་པར་མཛད་པ་རྣམས།
བཤད་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟ་བར་ཉམས་བཞེས་སུ་མཛད་དེ་གྲུབ་པའི་ས་ལ་གཤེགས་པའི་སློབ་དཔོན་ནམ་མཁའི་སྐར་ཚོགས་ལྟར་བྱོན་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་
ལྟར་ཆེས་མངོན་པར་འཕགས་པ་ནི་རྒྱལ་སྲས་ཧྲི་ཡོ་པ་དང་། དཔལ་ནཱ་ལནྡཱའི་པཎ་གྲུབ་ཆེན་པོ་ནཱ་རོ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གང་གི་ཐུགས་ཀྱི་སྲས་མཆོག་རྒྱུད་སྡེ་རྒྱ་མཚོའི་
མངའ་བདག་མར་པ་ལོ་ཙྪ་བའི་རིང་ལུགས་བཀའ་བརྒྱུད་རིན་པོ་ཆེ་འདི་པའི་ལུགས་ལ། གཙོ་བོར་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་དང་འབྲེལ་བའི་གདམས་ངག་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་བརྗོད་ཀྱིས་མི་ལངས་པ་
བཞུགས་པའི་སྙིང་པོ། ༡ ཐབས་ལམ་ནཱ་རོ་ཆོས་དྲུག་དང་། ༢ གྲོལ་ལམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་གདམས་པ་གཉིས་སུ་བསྡུས་ཏེ་གསལ་བར་མཛད་པ་ལས། བླ་མེད་ལུགས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་གྱི་

ཨཀ་ བཀྲིས་ བཀྱེ་

༄༅། །རིམ་པ་རྣམས། གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས། ལམ་བགྲོད་པའི་རིམ་པ། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ཏེ། རྡོ་རྗེའི་འཆིངས་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། གྲོལ་ལམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
པོའི་རིམ་པ་རྣམས། ཐམ་ཟེ་ཆེན་པོ་ས་ར་ཧ་དང་དཔལ་མི་ཏྲི་པའི་མན་ངག་ཚིག་བརྒྱུད་ཙམ་མིན་པར། སྙིང་པོ་དོན་གྱི་བརྒྱུད་པ་འམ་རྟོགས་པ་དོན་གྱི་བརྒྱུད་པ་དྲི་མ་མེད་པ། མདོ་སྔགས
སྙིང་པོའི་ལུགས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཉམས་བཞེས་སུ་མཛད་པ། མཉམ་མེད་དྭགས་པོ་བཀའ་བརྒྱུད་པའི་རིང་ལུགས་ཆེས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་གྲོལ་ལམ་གྱི་
རིམ་པ་རྣམས། ལོ་གསུམ་དང་ཟླ་བའི་ཕྱོགས་གསུམ་ལ་རྡོ་རྗེའི་ལུས་ཀྱི་རྩ་རླུང་ཐིག་ལེར་གནད་དུ་བསྣུན་ན། རྣལ་འབྱོར་པའི་ལས་རླུང་དབུ་མར་ཚུད་དེ་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་
མཐོན་པོར་གཤེགས་པའི་ཐབས་ཟབ་མོ་ཡིན་པ། . དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་རྒྱུད་དང་། པཎ་གྲུབ་ཆེན་པོ་ནཱ་རོ་ཏཱ་པའི་གདམས་ངག་ཏུ་འབྱུང་བ་ལྟར། སྒྲུབ་བརྒྱུད་ཀྱི་གྲུབ་པའི་སློབ་དཔོན་

༄དཔལ་རྒྱལ་དབང་ཀརྨ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་དང་། ཏཱ་ཡི་སི་ཏུ་པདྨ་ཉིན་བྱེད་དབང་པོ། འཇམ་མགོན་བླ་མ་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་རྣམས་ཀྱི་དུས་ནས་བཟུང་། ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་
གྱི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པ་ལ་གཞོལ་བའི་ཕྱག་བཞེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ད་ལྟའི་བར་དུ་ལེགས་པར་བཞུགས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དཔལ་གྱི་སྟོད་ལུང་མཚུར་ཕུར་སྒྲུབ་གྲྭ་ཡིད་འོང་བསམ་གཏན་
གླིང་ཐོག་མར་དབུ་བརྙེས་པའི་སྐབས་༄རྗེ་བཅུ་བཞི་པ་ཐེག་མཆོག་རྡོ་རྗེ་ཉིད་སྒྲུབ་གྲྭར་ཞུགས་པར་མཛད་ནས་སྒྲུབ་གྲྭ་བའི་ལས་རིམ་ཇ་འདྲེན་པ་ཚུན་ཆད་མཛད་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱང་དག་རྒྱུན་དུ་
གྲགས།; ད་ལན་འདིར་ནི་ཏཱ་རེས་དོན་གསུང་རབ་ཉམས་གསོ་ཁང་གིས་ལོ་གསུམ་ཕྱོགས་གསུམ་གྱི་སྒྲུབ་པ་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་སྒྲུབ་དཀྱིལ་གྱི་ཆོ་ག་དང་། ཁྲིད་ཡིག །རྒྱབ་ཆོས་དང་
བཅས་པ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་ནས། ཀཾ་ཚང་མན་ངག་གཅེས་བཏུས་ཞེས་པའི་དཔེ་ཚོགས་པོད་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའི་གྲངས་དང་ལྡན་པ་དཔེ་སྐྲུན་ཞུས་པ་འདི་ནི། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་

༄། །མི་ཏོག་གང་ལ་ཕོག་པའི་ལྷ་སྐལ། ཞདཔལ་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཀརྨ་པ་བཅུ་བདུན་པ་ཆེན་པོ། ཞཨོ་རྒྱན་ཕྲིན་ལས་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་བསྐྱེད་བླ་ན་མེད་པའི་བྱིན་མཐུ་ལ་བརྟེན་
ནས།; ནི་ཧྣྲའི་ལས་བྱེད་བླ་གྲྭ་རྣམས་ཀྱིས་ལོ་བདུན་ལྷག་ཙམ་གྱི་རིང་རྩོལ་སྒྲུབ་ཆེན་པོས་རྩིས་འཁོར་དུ་བཅུག་ནས་ཞུ་དག་དང་དཔེ་སྒྲིག་ལེགས་པར་ཞུས་ཤིང་། སྤྱིན་པའི་བདག་པོ་རྩྭ་
འདུ་ཐེབས་རྩ་ཚོགས་པས་དཔར་སྐྲུན་ཞུ་རྒྱུའི་མཐུན་རྐྱེན་རོགས་སྐྱོར་གནང་བ་བཅས་ཀྱིས་དཔེ་སྐྲུན་ཞུ་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་ལགས་ན། དགེ་བས་མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཟུང་འཇུག
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དགའ་བཞིའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་མངོན་དུ་གྱུར་ནས། གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པོར་སོན་པའི་སྨོན་ལམ་གྱིས་མཐའ་རྒྱན་ཏེ། རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་ཁྱད་
པར་རྗེ་བཙུན་མར་པའི་རིང་ལུགས་ལ་དད་པ་ཐོབ་པ། གྲུས་རྫོགས་ཆེན་པའི་གྲལ་མཐར་སྐྱེས་པ། རྫོགས་ཆེན་དཔོན་སློབ་ཀརྨ་གསུང་རབས་ངེས་དོན་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དེས། སྟོན་

པའི་འདས་ལོ། ༢༥༥༥ སྤྱི་ལོ། ༢༠༡༡ ཟླ་བ་ ༡༢ ཚེས་ ༡༥ ལ་ནུབ་གླིང་ནུ་ལཀླའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བྲིས་པ། དགེ་ལེགས་འཕེལ། སརྦ་མངྒ་ལཾ།། །།

གཅིག་ཅོས།

༄། །སྐྱབ་དཔོན་མཁན་པོ་བློ་གྲོས་རྣམ་རྒྱལ། མཁན་པོ་ཀརྨ་རྣམ་རྒྱལ། མཁན་པོ་རྒྱལ་མཚན་ཕུན་ཚོགས། ཕྱག་མཛོད་བླ་མ་ཚེ་དབང་གྲགས་པ། ཕྱག་མཛོད་བླ་མ་ཚུལ་ཁྲིམས། ཕྱག་མཛོད་བླ་མ་ཀརྨ་ནོར་བུ༑ བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་བསྟན་འཛིན། བླ་མ་དཀོན་མཆོག་འཆི་མེད། བླ་མ་ཀརྨ་དོ་རྗེ། འཇམ་དབྱངས་བློ་གྲོས། བླ་མ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོ། བླ་མ་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན། དབུ་མཛད་བཀྲ་ཤིས་དགའ་བ། དབུ་མཛད་ཀརྨ་འགྱུར་མེད། བསྟན་དགའ། ཀརྨ་དཔལ་ལྡན། ཀརྨ་རབ་རྒྱས། རྫོགས་ཆེན་བསོད་རྒྱལ་བཅས་ཞུ་དག་དང་མཐུན་སྒྲོར་གནང་མི་ཡོངས་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ། ནེ་ཏྲཱའི་ཤེས་རིག་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ཟླ་ ༨ ཚེས་ ༡༠ ཉིན། སྤྱི་ཁྱབ་ལས་སྣོན་པ། རྫོགས་ཆེན་དཔོན་སློབ་རིན་པོ་ཆེ་དང་དེ་ལ་ཡག་སྐྱབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ། ཞུ་དག་པ། ཨ་ཙཪྻ་བཀྲ་ཤིས་དབང་ཕྱུག ཨ་ཙཪྻ་ལྷག་པ་ཚེ་རིང༑ བླ་མ་སངས་རྒྱས་ཕྲིན་ལས། བླ་མ་རབ་བརྟེན་ཚེ་རིང་། རྫོགས་ཆེན་བསྟན་རྣམ། ཀརྨ་དཔལ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ།

PUBLISHER'S ACKNOWLEDGEMENT
The Publisher gratefully acknowledges the generous support of Tsadra Foundation for sponsoring the publication of this book.

-Nitartha International

Nitartha *International*

Nitartha *International* Publications
3902 Woodland Park Ave.N.
Seattle WA 98103 USA

Nitartha *International* Document Input Center
G.P.O.8974,CPC-150, Kathmandu, Nepal
www.nitartha.org

© 2011 by H.H.17th Gyalwa Karmapa Ugyen Trinley Dorje and Nitartha International
All rights reserved. No part of this book may be used or reproduced in any manner whatsoever without written permission from H. H.17th Gyalwa Karmapa Ugyen Trinley Dorje and Nitartha International.

དཀར་

གཙུག་ཏོར།

ཀ

༄༅། ।ཀཾ་ཚང་མན་ངག་གཅེས་བཏུས་ལས་ཕྱག་ཆེན་རྒྱབ་ཆོས་ཀྱི་གླེགས་བམ་ ཆ༽ པའི་བཞུགས་བྱང་ལ། ༡ 1-2 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས། ༣༦
3-74 ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་སྙིང་པོའི་དོན་མངོན་སུམ་ལམ་གྱི་བཤད་སྲོལ་དང་སྦྱར་བའི་རྣམ་པར་འགྲེལ་བ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་སེང་གེའི་ང་རོ། ༡༩༤ 75-461
བཅས་བཞུགས་སོ།། །།

4

༄༅། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། མ་ཧཱ་ཡཱ་ནཱ་ཨུཏྟ་ར་ཏནྟྲ་ཤཱསྟྲ། བོད་སྐད་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།
༈ །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཚོགས་ཁམས་དང་བྱང་ཆུབ་དང་། །ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱས་ཕྲིན་ལས་ཐ་མ་སྟེ། །བསྟན་བཅོས་ཀུན་གྱི་ལུས་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །རྡོ་རྗེ་ཡི་ནི་གནས་བདུན་འདི་དག་གོ ༈ །
འདི་དག་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྗེ་འབྲེལ་བ། །གོ་རིམས་ཇི་བཞིན་གཟུངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོར། །གླིང་བཞི་ལས་ནི་གནས་གསུམ་རིག་བྱ་སྟེ། །བཞི་ནི་བློ་ལྡན་རྒྱལ་ཆོས་དབྱེ་བ་ལས། ༈ །སངས

ཀྲ། གཉིས། ༢༢

༄༅། །རྒྱུ་ལས་ཆོས་ཆོས་ལས་འཕགས་པའི་ཚོགས། །ཚོགས་ལས་སྙིང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཁམས་ཐོབ་མཐར། །ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་སྟོབས་སོགས། །སེམས་ཅན་ཀུན་དོན་བྱེད་ཆོས་རྣམས་དང་ལྡན། ༈ །གང་ཞིག་ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་མེད་ཞི་སངས་རྒྱས་ཉིད་རང་རྣམ་སངས་རྒྱས། །སངས་རྒྱས་ནས་ནི་མ་རྟོགས་རྟོགས་ཕྱིར་འཇིག་མེད་རྟག་པའི་ལམ་སྟོན་པ། །མཁྱེན་བརྩེའི་རལ་གྲི་རྡོ་རྗེ་མཆོག་བསྣམས་སྡུག་བསྔལ་མྱུ་གུ་གཅོད་མཛད་ཅིང་། །སྣ་ཚོགས་ལྟ་ཐིབས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་ཐེ་ཚོམ་རྩིག་པ་འཇིག་མཛད་དེ་ལ་འདུད། ༈ །འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། ། ༤

གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །མཁྱེན་དང་བརྩེ་དང་ནུས་པར་ལྡན། །དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། ༈ །ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་མེད་པ་ཡི། །རང་བཞིན་ཡིན་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས། །ཞི་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་
ཅན་ཕྱིར། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད། །སོ་སོ་རང་གིས་རྟོགས་བྱའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །དེ་ལྟར་རྣམ་གསུམ་རྟོགས་ཕྱིར་མཁྱེན། །ལམ་སྟོན་ཕྱིར་ན་ཐུགས་བརྩེ་བ། །ནུས་པ་ཡེ་
ཤེས་ཐུགས་རྗེ་ཡིས། །སྡུག་བསྔལ་ཉོན་མོངས་སྤོང་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་གསུམ་གྱིས་རང་དོན་ཏེ། །ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་གཞན་དོན་ཡིན། ༈ །གང་ཞིག་མེད་མིན་ཡོད་མིན་ཡོད་མེད་མ་ཡིན་ཡོད་མེད་ལས་གཞན་
དུའང་། །བརྟག་པར་མི་ནུས་ངེས་ཚིག་དང་བྲལ་སོ་སོ་རང་གི་རིག་ཞི་བ། །དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་སྣང་ལྡན་དམིགས་པ་ཀུན་ལ་ཆགས་པ་དང་། །སྡང་དང་རབ་རིབ་རྣམ་པར་འཇོམས་མཛད་དམ་ཆོས་ཉི་མ་
དེ་ལ་འདུད། ༈ །བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་པ། །དག་གསལ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱིས། །གང་ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་བ། །བདེན་གཉིས་མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ཆོས། ༈ །ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་འགོག་

༄༅། །པ་དང་། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་གིས་བསྡུས། །གོ་རིམས་ཇི་བཞིན་དེ་དག་ཀྱང་། །ཡོན་ཏན་གསུམ་གསུམ་གྱིས་རིག་བྱ། །བརྟག་མིན་ཕྱིར་དང་བརྗོད་མིན་ཕྱིར། །འཕགས་པས་མཁྱེན་ཕྱིར་
བསམ་མེད་ཉིད། །ཞི་ཉིད་གཉིས་མེད་རྟོགས་མེད་དེ། །དག་སོགས་གསུམ་ནི་ཉི་བཞིན་ནོ། ༈ །སེམས་དེ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བས་ན་ཉོན་མོངས་ངོ་བོ་མེད་གཟིགས་པས། །གང་དག་འགྲོ་ཀུན་བདག་མེད་
མཐའ་ཞི་ཡང་དག་རྟོགས་ནས་ཐམས་ཅད་ལ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྗེས་ཞུགས་གཟིགས་པ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་བློ་མངའ་བ། །སེམས་ཅན་རྣམ་དག་མཐའ་ཡས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་མངའ་དེ་ལ་
འདུད། ༈ །ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ནང་གི་ནི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཕྱིར། །བློ་ལྡན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས། །བླ་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཉིད། ༈ །འགྲོ་བ་ཞི་བའི་ཆོས་ཉིད་དུ། །རྟོགས་ཕྱིར་ཇི་ལྟ་ཉིད་དེ་
ཡང་ ༈ །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོངས་དག་ཕྱིར། །ཉོན་མོངས་གདོད་ནས་ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་བྱ་མཐར་ཐུག་རྟོགས་པའི་བློས། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར། །

མཐོང་ཕྱིར་རྡེ་སྙེད་ཡོད་པ་ཉིད། །དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་དེ། །སོ་སོ་རང་ཤེས་མཐོང་བ་ཉིད། །དྲི་མེད་དབྱིངས་ལ་ཆགས་མེད་དང་། །ཐོགས་མེད་ཕྱིར་དེ་དག་པ་ཡིན། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པས་ན། །
སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་བླ་མེད་ཕྱིར། །འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ནི། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་ཡིན་ནོ། ༈ །སྟོན་པ་བསྟན་པ་བསློབ་དོན་གྱིས། །ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་ལ། །མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་
བྱས་ནས། །སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། ༈ །སྤང་ཕྱིར་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར། །མེད་ཕྱིར་འཇིགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །ཆོས་རྣམས་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཚོགས། །གཏན་གྱི་སྐྱབས་མཆོག་མ་
ཡིན་ནོ། ༈ །དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། །སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན། །ཐུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཅན་ཕྱིར། །ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་ཕྱིར། །འབྱུང་བ་དཀོན་ཕྱིར་དྲི་མེད་ཕྱིར། །མཐུ་ལྡན་ཕྱིར་དང་
འཇིག་རྟེན་གྱི། །རྒྱན་གྱུར་ཕྱིར་དང་མཆོག་ཉིད་ཕྱིར། །འགྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་ཉིད། ༈ །དྲི་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དྲི་མ་མེད། །དྲི་མེད་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་བའི་མཛད། །གང་ལས་དཀོན་

ཕྱི།

༄༅། །མཆོག་དགེ་བ་གསུམ་འབྱུང་བ། །དོན་དམ་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་དོ། ༈ །དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་འདི་ཡི་རིགས། །ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ། །དེ་ཡང་རྣམ་བཞི་གོ་རིམས་
བཞིན༑ ༑རྒྱུ་བཞི་ཡིས་ནི་བསམ་མི་ཁྱབ། ༈ །དག་དང་ཉོན་མོངས་དང་ལྡན་ཕྱིར། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་མེད་དག་ཕྱིར། །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་ཆོས་ཕྱིར། །ལྷུན་གྲུབ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཕྱིར། །རྟོགས་བྱ་
བཞི། རྟོགས་པ་དེ་ཡི་ནི། །ཡན་ལག་རྟོགས་པར་བྱེད་ཕྱིར་ཏེ། །གོ་རིམས་ཇི་བཞིན་གནས་གཅིག་དེ། །དག་རྒྱུ་གསུམ་ནི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ། ༈ །རྫོགས་སངས་སྐུ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། ། ༡༤
རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན། །རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྙིང་པོ་ཅན། ༈ །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་ཚོགས་ཞུགས་ཕྱིར། །རང་བཞིན་དྲི་མེད་དེ་ནི་གཉིས་མེད་དེ། །སངས་རྒྱས་རིགས་ལ་དེ་འབྲས་ཉེར་
༢༠ བཏགས་ཕྱིར། །འགྲོ་ཀུན་སངས་རྒྱས་སྙིང་པོ་ཅན་དུ་གསུངས། ༈ །ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་ལས་ལྡན་འཇུག་པ་དང་། །གནས་སྐབས་དེ་བཞིན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན། །རྟག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་ནི། །དོན་ ༡

དམ་དབྱིངས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཡིན་ཞེས་བྱ། ༈ །རིན་ཆེན་ནམ་མཁའ་ཆུ་དག་བཞིན། །རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་ཉོན་མོངས་མེད། །ཆོས་མོས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། །ཏིང་འཛིན་སྙིང་བརྩེ་ལས་བྱུང་བ། ༈ །མཐུ་
དང་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་དང་། །བརྟན་པའི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་ཕྱིར། །འདི་དག་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་མཁའ། །ཆུ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཆོས་མཐུན་ཉིད། ༈ །ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བདག་ལྟ་དང་། །འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས
འཇིགས་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་ལྟོས་མེད་ཉིད། །འདོད་ཆེན་མུ་སྟེགས་ཉན་ཐོས་དང་། །རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་རྣམ་བཞི། ༈ །དག་རྒྱུ་ལྷག་པར་མོས་པ་ལ། །སོགས་པའི་ཆོས་ནི་རྣམ་བཞི་ཉིད། ༈ །ཐེག་
མཆོག་ལ་མོས་ས་བོན་ཤེས་རབ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཆོས་སྐྱེད་མ་དང་བསམ་གཏན་གྱི། །བདེ་བའི་མངལ་གནས་སྙིང་རྗེའི་མ་མ་ཅན། །གང་ཡིན་དེ་དག་ཐུབ་པའི་རྗེས་སྐྱེས་སྲས། ༈ །གཙང་བདག་བདེ་དང་རྟག
ཉིད་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་འབྲས། །སྡུག་བསྔལ་ཡིད་འབྱུང་ཞི་ཐོབ་བར། །འདུན་དང་སྨོན་པའི་ལས་ཅན་ནོ། ༈ །འདི་དག་འབྲས་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག །རྣམ་པ་བཞི་ལས་

༄༅། །བཟློག་པ་ཡི། །གཉེན་པོས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཉིད། ༈ །དེ་ནི་རང་བཞིན་དག་ཕྱིར་དང་། །བག་ཆགས་སྤངས་ཕྱིར་གཙང་བ་ཡིན། །བདག་དང་བདག་མེད་སྤྲོས་པ་དག །ཉེ་བར་ཞི་བས་དམ་པའི་
བདག །ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཕུང་པོ་དང་། །དེ་རྒྱུ་ལོག་ཕྱིར་བདེ་བ་ཉིད། །འཁོར་བ་དང་ནི་མྱ་ངན་འདས། །མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཕྱིར་རྟག །བདག་སྲིད་མ་ལུས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཅད་དེ། །སེམས་ཅན་སྲིད་
ཕྱིར་བརྩེ་ལྡན་ཞི་ཐོབ་མིན། །དེ་ལྟར་བློ་བརྩེ་བྱང་ཆུབ་ཐབས་བརྟེན་ནས། །འཕགས་པ་འཁོར་བའམ་མྱ་ངན་འདའ་མི་འགྱུར། ༈ །གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཁམས་མེད་ན། །སྡུག་ལ་སྐྱོ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །མྱ་ངན་ ༡༤
འདས་ལ་འདོད་པ་དང་། །དོན་གཉེར་སྨོན་པའང་མེད་པར་འགྱུར། ༈ །སྲིད་དང་མྱ་ངན་འདས་ལ་དེའི། །སྡུག་བདེའི་སྐྱོན་ཡོན་མཐོང་བ་འདི། །རིགས་ཡོད་ལས་ཡིན་གང་ཕྱིར་དེ། །རིགས་མེད་དག་ལ་མེད་
ཕྱིར་རོ། ༈ །རྒྱ་མཚོ་ཆེ་བཞིན་དཔག་མེད་པའི། །ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མི་ཟད་གནས། །དབྱེར་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི། །ངོ་བོ་ཉིད་ཕྱིར་མར་མེ་བཞིན། ༈ །ཆོས་སྐུ་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །ཐུགས་རྗེའི་

ཀོ་ཚང་མན་ངག་གཅེས་བཏུས།

།ཁམས་ནི་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། །སྣོད་དང་རིན་ཆེན་ཆུ་ཡིས་ནི། །རྒྱ་མཚོ་དང་ནི་མཚུངས་པར་བསྟན། ༈ །དྲི་མེད་གནས་ལ་མངོན་ཤེས་དང་། །ཡེ་ཤེས་དྲི་མེད་དེ་ཉིད་དང་། །རྣམ་དབྱེ་མེད་ཕྱིར་མར་མེ་ཡི། །སྣང་
དང་དྲོ་མདོག་ཆོས་མཚུངས་ཅན། །སོ་སོའི་སྐྱེ་འཕགས་རྫོགས་སངས་ཀྱི། །དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེའི་འཇུག་པ་ལས། །དེ་ཉིད་གཟིགས་པས་སེམས་ཅན་ལ། །རྒྱལ་བའི་སྙིང་པོ་འདི་བསྟན་ཏོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཕྱིན་ཅི་
ལོག །བདེན་པ་མཐོང་བ་བཟློག་པ་སྟེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཇི་ལྟ་བཞིན། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་སྤྲོས་མེད་ཉིད། །མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། །སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ ༡༤
དཔའ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་དོན། །འདི་དྲུག་གིས་ནི་བསྡུས་པ་ཡི། ཁམས་ནི་གནས་སྐབས་གསུམ་དག་ཏུ། །མིང་གསུམ་གྱིས་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། ༈ །ཇི་ལྟར་
རྟོག་མེད་བདག་ཉིད་ཅན། །ནམ་མཁའ་ཀུན་ཏུ་རྗེས་སོང་ལྟར། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དྲི་མེད་དབྱིངས། །དེ་བཞིན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཉིད། ༈ །དེ་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཉེས་པ་དང་། །ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་ཁྱབ་པ་སྟེ། །

༄། །གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དམན་པ་དང་། །བར་མ་མཆོག་ལ་ནམ་མཁའ་བཞིན། ། །ཉེས་པ་སྒྲོ་བུར་དང་ལྡན་དང་། །ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་ཉིད་ལྡན་ཕྱིར། །ཇི་ལྟར་སྔར་བཞིན་ཕྱིས་དེ་བཞིན། །འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། ། །ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ཀུན་སོང་བ། །ཕྲ་ཕྱིར་ཉེ་བར་གོས་པ་མེད། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །གནས་འདི་ཉེ་བར་གོས་པ་མེད། ། །ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག །དེ་བཞིན་འདུས་མ་བྱས་དབྱིངས་ལ། །དབང་པོ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག ། །ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་མེ་རྣམས་ཀྱིས། །སྔོན་ཆད་ནམ་ཡང་ཚིག་པ་མེད། །དེ་བཞིན་འདི་ནི་འཆི་བ་དང་། ། ན་དང་རྒ་བའི་མེས་མི་ཚིག ། །ས་ནི་ཆུ་ལ་ཆུ་རླུང་ལ། །རླུང་ནི་མཁའ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །མཁའ་ནི་རླུང་དང་ཆུ་དག་དང་། །ས་ཡི་ཁམས་ལ་གནས་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་ཁམས་དབང་རྣམས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དག་ལ་གནས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཚུལ་བཞིན་མིན། །ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་རྟག་ཏུ་གནས། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི། །སེམས་ཀྱི་དག་པ་ལ་རབ་གནས། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་

ཆོས་རྣམས་ནི། །ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་གནས་པ་མེད། ༈ །ས་དང་འདྲ་བ་ཕུང་པོ་དང་། །སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ། །ཆུ་ཁམས་དང་འདྲ་ལུས་ཅན་གྱི། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཚུལ་བཞིན་
མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི། །རླུང་གི་ཁམས་དང་འདྲ་བར་ལྟ། །རང་བཞིན་ནམ་མཁའི་ཁམས་བཞིན་དུ། །དེ་གཞི་ཅན་མིན་གནས་པ་མེད། ༈ །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་གནས་ཏེ། །
ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་རབ་ཏུ་ཕྱེ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཆུ་ལས་ནི། །ཕུང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་འབྱུང་། །དེ་འཇིག་པ་དང་ཆགས་པ་ལྟར། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པར་འགྱུར་ ༡༤
བ་ཡིན། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་ཡི། །ཁམས་ལྟར་རྒྱུ་མེད་རྐྱེན་མེད་དེ། །ཚོགས་པ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་དང་། །འཇིག་དང་གནས་པའང་ཡོད་མ་ཡིན། ༈ །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་ཡིན་པ། །
དེ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འགྱུར་མེད་དེ། །ཡང་དག་མིན་རྟོགས་ལས་བྱུང་འདོད་ཆགས་སོགས། །གློ་བུར་དྲི་མས་དེ་ཉོན་མོངས་མི་འགྱུར། ༈ །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཆུ་སོགས་ཀྱིས། །འདི་ནི་མངོན་པར་འགྲུབ་

༄། །མིན་ཏེ། །འཆི་དང་ན་དང་རྒ་བའི་མེ། །མི་བཟད་བས་ཀྱང་ཆེ་ཤིག་མི་འགྱུར། ༔ །དུས་མཐའ་དམྱལ་བ་ཐ་མལ་པའི། །མེ་གསུམ་འཆི་དང་ན་བ་དང་། །རྒ་བའི་མེ་གསུམ་རིམ་བཞིན་དུ། །དེ་དག་
འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ། ༔ །སྐྱེ་འཆི་ན་དང་རྒ་བ་ལས་གྲོལ་བ། །འདི་ཡི་རང་བཞིན་ཇི་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ཏེ། །སྐྱེ་སོགས་ཡོངས་དང་བྲལ་ཡང་དེ་ཡི་རྒྱུས། །བློ་ལྡན་འགྲོ་ལ་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་ཕྱིར་བསྟེན། ༔ །
འཕགས་པས་འཆི་དང་ན་བ་དང་། །རྒ་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྩད་ནས་སྤངས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་སྐྱེ། །དེ་ལ་དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་མེད། ༔ །ཇི་བཞིན་ཡང་དག་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །སྐྱེ་སོགས་རྣམས་ལས་ ༡༤
འདས་གྱུར་ཀྱང་། །སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་། །འཆི་དང་རྒ་དང་ན་བར་སྟོན། ༔ །རྒྱལ་སྲས་འགྱུར་མེད་ཆོས་ཉིད་འདི། །རྟོགས་ནས་མ་རིག་ལོངས་རྣམས་ཀྱིས། །སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་དག་ཁུ་ནི། །མཐོང་བ་
གང་ཡིན་དེ་རྨད་དོ། ༔ །འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཐོབ་པ་གང་། །བྱིས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་སྟོན་ཏེ། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་འགྲོ་བ་ཡི། །གཉེན་གྱི་ཐབས་དང་སྙིང་རྗེ་མཆོག ༔ །དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས། ། 15

འདས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ལས་མ་གཡོས། །འཇིག་རྟེན་དོན་དུ་འཇིག་རྟེན་ན། །འཇིག་རྟེན་དྲི་མས་མ་གོས་སྤྱོད། །ཇི་ལྟར་པད་མ་ཆུ་ནང་དུ། །སྐྱེས་པ་ཆུ་ཡིས་གོས་པ་མེད། །དེ་བཞིན་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ། །སྐྱེས་
ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཆོས་མི་གོས། ༈ །ཐུབ་པ་སྨྲབ་ལ་རྟག་ཏུ་གློ། །མེ་བཞིན་དུ་ནི་འབར་བ་དང་། །ཞི་བའི་བསམ་གཏན་སྙོམས་འཇུག་ལ། །རྟག་ཏུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ཡིན། ༈ །སྔོན་གྱི་འཕེན་པའི་དབང་དང་
ནི༑ ༑རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་བྲལ་བའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་ལུས་ཅན་སྨིན་པ་ཡི། །དོན་དུ་འབད་པ་བྱེད་མ་ཡིན། ༈ །བསྟན་དང་གཟུགས་སྐུ་དག་དང་ནི། །སྤྱོད་དང་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་ཀྱང་རུང་། །གང་ཞིག་ཇི་ལྟར་གང་
གིས་འདུལ། །དེས་དེ་དེ་ལྟ་ཉིད་དུ་ཤེས། ༈ །དེ་ལྟར་ནམ་མཁའི་མཐའ་ཀླས་ཀྱི། །འགྲོ་ལ་རྟག་ཏུ་ལྷུན་གྲུབ་པར། །ཐོགས་མེད་བློ་ལྡན་དེ་ཡིས་ནི། །སེམས་ཅན་དོན་ནི་ཡང་དག་འཇུག ༈ །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ཚུལ་འདི་ནི། །རྗེས་ཐོབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་དང་། །སེམས་ཅན་ཡང་དག་སྒྲོལ་བ་ལ། །འཇིག་རྟེན་ན་ནི་མཉམ་པ་ཉིད། ༈ །དེ་ལྟར་མོད་ཀྱིས་རྡུལ་དང་། །རྒྱ་མཚོ་བ་གླང་རྨིག་རྗེས་ཀྱི། ཁྱད་པར་

༄༅། །གང་ཡིན་སངས་རྒྱས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་ཁྱད་དེ་ཉིད། ༑ །གཞན་འགྱུར་མིན་བདག་མི་ཟད་ཆོས་ལྡན་ཕྱིར། །འགྲོ་སྐྱབས་ཕྱི་མའི་མཐའ་མེད་མྱུར་ཐུག་ཕྱིར། །དེ་ནི་རྟག་ཏུ་གཉིས་མེད་
མི་རྟོག་ཕྱིར། །འཇིག་མེད་ཆོས་ཀྱང་མ་བྱས་རང་བཞིན་ཕྱིར། ༑ །སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འཆི་བ་མེད། །གནོད་མེད་ན་བ་མེད་པ་སྟེ། །དེ་ནི་རྟག་དང་བརྟན་ཕྱིར་དང་། །ཞི་བའི་ཕྱིར་དང་གཡུང་དྲུང་ཕྱིར། ༑ །དེ་ནི་ཡིད་
ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི། །ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་མེད་རྟག་པའི་ཕྱིར། །བསམ་མི་ཁྱབ་འགྱུར་འཆི་འཕོ་ཡིས། །དེ་ནི་མི་འཆི་བརྟན་པའི་ཕྱིར། །བག་ཆགས་ཕྲ་མོའི་ནད་རྣམས་ཀྱིས། །གནོད་མེད་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །ཟག་མེད་
མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཀྱིས། །གཡུང་དྲུང་ཕྱིར་ན་ན་བ་མེད། །དེ་ལ་ཚིག་གཉིས་དེ་བཞིན་གཉིས། །གཉིས་དང་གཉིས་ཀྱིས་གོ་རིམས་བཞིན། །འདུས་མ་བྱས་པའི་དབྱིངས་ལ་ནི། །རྟག་པ་ལ་སོགས་དོན་ཤེས་
བྱ༔ ༑ །མི་ཟད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཕྱིར། །གཞན་འགྱུར་མིན་བདག་རྟག་པའི་དོན། །མཐའ་ཡི་སྐུ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། །སྐྱབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་བརྟེན་པའི་དོན། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་རང་བཞིན་ཕྱིར། །གཉིས

མེད་ཆོས་ཉིད་ཞི་བའི་དོན། །མ་བཅོས་ཡོན་ཏན་ཉིད་ཕྱིར་ན། །འཇིག་མེད་དོན་ནི་གཡུང་དྲུང་ཉིད། ། །གང་ཕྱིར་དེ་ནི་ཆོས་སྐུ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས། །དེ་ནི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དོན་དམ་མྱ་ངན་འདས། །
དེ་ཕྱིར་ཉི་དང་ཟེར་བཞིན་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་པས། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་མྱ་ངན་འདས་པ་མེད། ། །མདོར་ན་ཟག་མེད་དབྱིངས་ལ་ནི། །དོན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཞིས། ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་
པ་ཡི། །རྣམས་གྲངས་བཞིར་ནི་རིགས་པར་བྱ། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དབྱེར་མེད་པ་དང་། །དེ་རིགས་དེ་བཞིན་ཐོབ་པ་དང་། །བརྫུན་མེད་བསླུ་མེད་ཆོས་ཉིད་དང་། །གདོད་ནས་རང་བཞིན་ཞི་ཉིད་དོ། ། །རྣམ་
ཀུན་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ་དང་། །དྲི་མ་བག་ཆགས་བཅས་སྤངས་པ། །སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་འདས་པ་ནི། །དམ་པའི་དོན་དུ་གཉིས་མེད་ཉིད། ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གྲངས་མེད་པ། །བསམ་མེད་དྲི་མེད་ཡོན་
ཏན་དང་། །དབྱེར་མེད་མཚན་ཉིད་ཐར་པ་སྟེ། །ཐར་པ་གང་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས། ། །ཇི་ལྟར་རི་མོ་འདྲི་བྱེད་པ། །གཞན་དང་གཞན་ལ་མཁས་པ་དག །གང་ཞིག་ཡན་ལག་གང་ཤེས་པ། །དེ་གཞན་དེས་ཟིན་

ཕྱི་ ༄༅། །མེད་པར་འགྱུར། །དེ་ནས་འདི་ལ་ཁྱེད་ཀུན་གྱིས། །ང་ཡི་གཟུགས་ནི་གྱིས་ཤིག་ཅེས། །མངའ་བདག་རྒྱལ་པོས་དེ་དག་ལ། །བཀའ་ཡིས་རས་ནི་བྱིན་པ་དང་། །དེ་ལས་དེ་ནི་ཐོས་གྱུར་ཏེ། །རི་
མོའི་ལས་ལ་རབ་སྦྱོར་རོ། །དེ་ལ་མངོན་པར་སྦྱོར་རྣམས་ལ། །གཅིག་གཅིག་ཡུལ་གཞན་སོང་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ཡུལ་གཞན་སོང་བས་ན། །དེ་མ་ཚང་ཕྱིར་རི་མོ་དེ། །ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་པར། །
ཞི་ མི་འགྱུར་བཞིན་ཤེས་དཔེར་བྱས་སོ། །དེ་རྣམས་འདྲི་བྱེད་གང་ཡིན་པ། །སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་ལ་སོགས། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པའི། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་སུ་བརྗོད། ༔ །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས 18
རྣམ་གྲོལ་རྣམས། །གསལ་དང་འཕྲོ་དང་དག་ཕྱིར་དང་། །ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་འོད་དང་ཟེར། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་དང་མཚུངས། ༔ །དེས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་བར། །མྱ་ངན་འདས་པ་མི་ཐོབ་སྟེ། །འོད་
༢༢ དང་འོད་ཟེར་སྤངས་ནས་ནི། །ཉི་མ་ལྟ་བར་མི་ནུས་བཞིན། ༔ །དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྙིང་པོ་ནི། །རྣམ་བཞག་རྣམ་པ་བཅུ་ཞེས་བརྗོད། ༔ །ཉོན་མོངས་སྦུབས་ནང་གནས་པ་དེ། །དཔེ་དག་གིས་ནི་ཤེས་པར་བྱ། 19

༈ །སངས་རྒྱས་པད་ངན་སྦྲང་རྒྱུ་སྦྲང་མ་ལ། །སྦྲུན་ལ་སྙིང་པོ་མི་གཙང་ནང་ན་གསེར། །ས་ལ་གཏེར་དང་སྨྱུག་སོགས་འབྲས་ཆུང་དང་། །གོས་རུལ་ནང་ན་རྒྱལ་བའི་སྐུ་དང་ནི། །བུད་མེད་ངན་མའི་ལྟོ་ན་མི་

བདག་དང་། །ས་ལ་རིན་ཆེན་གཟུགས་ཡོད་ཇི་ལྟ་བར། །གློ་བུར་ཉོན་མོངས་དྲི་མས་བསྒྲིབས་པ་ཡི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་ཁམས་འདི་གནས། ༈ །དྲི་མ་པདྨ་སྦྲོག་ཆགས་སྦུན་པ་མི་གཙང་ས་འབྲས་

གོས་རུལ་དང་། །སྡུག་བསྔལ་འབར་བས་མངོན་པར་གདུངས་པའི་བུད་མེད་ས་ཡི་ཁམས་དང་མཚུངས། ༈ །སངས་རྒྱས་སྦྲང་རྩི་སྙིང་པོ་གསེར་དང་གཏེར་དང་ཉུ་གྲོ་རིན་ཆེན་སྐུ། །གླིང་བདག་མཆོག་དང་རིན་ ༡༤

ཆེན་གཟུགས་དང་དྲི་མེད་ཁམས་མཆོག་མཚུངས་པ་ཉིད། ༈ །ཇི་ལྟར་མདོག་ངན་པདྨའི་ཁོང་གནས་པ། །མཚན་སྟོང་གིས་འབར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། །དྲི་མེད་ལྷ་ཡི་མིག་ལྡན་མིས་མཐོང་ནས། །ཆུ་སྐྱེས

འདབ་མའི་སྦུབས་ནས་འབྱིན་བྱེད་པ། །དེ་བཞིན་ ༈ བདེ་གཤེགས་མནར་མེད་གནས་རྣམས་ལའང་། །སངས་རྒྱས་སྤྱན་གྱིས་རང་ཆོས་ཉིད་གཟིགས་ཏེ། །སྒྲིབ་མེད་ཕྱི་མཐའི་མུར་གནས་ཐུགས་རྗེ་ཡི། །

༄། །བདག་ཅག་སྐྲིབ་པ་ལས་ནི་གྲོལ་བར་མཛད། ༈ །ཇི་ལྟར་མི་སྡུག་པདྨ་ཟླུམ་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ནི། །དེ་ཡི་ཁོང་གནས་ལྷ་མིག་མཐོང་ནས་འདབ་མ་གཅོད་བྱེད་ལྟར། །ཆགས་སྡང་སོགས་དྲི་
སྦུབས་བསྒྲིབས་རྫོགས་སངས་སྙིང་པོ་འགྲོ་གཟིགས་ཏེ། །ཐུགས་རྗེས་ཐུབ་པ་དེ་བཞིན་སྒྲིབ་པ་དེ་ནི་འཇོམས་པར་མཛད། ༈ །ཇི་ལྟར་སྦྲག་ཆགས་ཚོགས་བསྐོར་སྦྲང་རྩི་ནི། །སྐྱེས་བུ་མཁས་པས་དེ་དོན་གཉེར་
བ་ཡིས། །མཐོང་ནས་ཐབས་ཀྱིས་དེ་དང་སྦྲག་ཆགས་ཚོགས། །ཀུན་ནས་བྲལ་བར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཞིན། ༈ །དྲང་སྲོང་ཆེན་པོས་ཀུན་མཁྱེན་སྤྱན་གྱིས་ནི། །རིགས་ཁམས་སྦྲང་རྩི་དང་འདྲ་དེ་གཟིགས་ནས། །
དེ་ཡི་སྒྲིབ་པ་སྦྲང་མ་དང་འདྲ་བ། །གཏན་ནས་རབ་ཏུ་སྤོང་བར་མཛད་པ་ཡིན། ༈ །ཇི་ལྟར་སྦྲང་རྩི་སྲོག་ཆགས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་སྟོང་བསྒྲིབས་སྦྲང་རྩི་དོན་གཉེར་མིས། །སྦྲང་མ་དེ་དག་བསལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ
བཞིན་དུ་སྦྲང་རྩི་འི་བྱ་བྱེད་པ། །དེ་བཞིན་ལུས་ཅན་ལ་ཡོད་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་སྦྲང་མིའི་རྩི་དང་འདྲ། །ཉོན་མོངས་སྦྲང་མ་དང་འདྲ་དེ་འཇོམས་པ་ལ་མཁས་པའི་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་བུ་བཞིན། ༈ །ཇི་ལྟར་སྦྲུན་

སྦུན་འབྲུ་ཡི་སྙིང་པོ་ནི། །མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྤྱོད་བྱར་མི་འགྱུར་བ། །ཟས་སོགས་དོན་དུ་གཉེར་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་དག་གིས་ནི་སྤུན་ནས་དེ་འབྱིན་ལྟར། ༔ །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་ཉོན་མོངས་ཀྱི། །དྲི་མ་
དང་འདྲེས་རྒྱལ་བའང་ཇི་སྲིད་དུ། །ཉོན་མོངས་དྲི་མ་འདྲེས་ལས་མ་གྲོལ་བ། །དེ་སྲིད་རྒྱལ་མཛད་སྲིད་གསུམ་འདུ་མི་བྱེད། །ཇི་ལྟར་སྦ་ལུ་བྲ་བོ་ནས་འབྲུའི་སྙིང་པོ་སྦུན་ལས་མ་བྱུང་གྲྭ་མ་ཅན། །ཞིགས་པར་མ་
བརྡུབས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྤྱོད་བྱ་བཟའ་བ་ཞིམ་པོར་མི་འགྱུར་ལྟར། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཉོན་མོངས་སྦུབས་ལས་མ་གྲོལ་ལུས། །ཉོན་མོངས་བཀྲེས་པས་ཉེན་པའི་འགྲོ་ལ་ཆོས ༡༤
ཀྱི་དགའ་བའི་རོ་སྟེར་འགྱུར་བ་མིན། ༔ །ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་རྒྱུད་ཆེ་མི་ཡི་གསེར། །ལྡེན་ལྡིན་རུལ་བའི་གནས་སུ་ལྷུང་གྱུར་པ། །མི་འཇིགས་ཆོས་ཅན་དེ་ནི་དེར་དེ་བཞིན། །ལོ་བརྒྱ་མང་པོ་དག་ཏུ་གནས་པ་དེ། །
ལྷ་མིག་རྣམ་དག་དང་ལྡན་ལྷ་ཡིས་དེར། །མཐོང་ནས་མི་ལ་འདི་ན་ཡོད་པའི་གསེར། །རིན་ཆེན་མཆོག་འདི་སྦྱངས་ཏེ་རིན་ཆེན་གྱིས། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཀྱིས་ཞེས་སྨྲ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐུབ་པས་མི་གཙང་དང་

བཅུ་གཅིག

༄༅། །འདྲ་བའི། །ཉོན་མོངས་སུ་བྱིང་སེམས་ཅན་ཡོན་ཏན་ནི། །གཟིགས་ནས་ཉོན་མོངས་འདམ་དེ་དག་སྦྱང་འི་ཕྱིར། །སྐྱེ་རྒུ་རྣམས་ལ་དམ་ཆོས་ཆུ་ཆར་འབེབས། ༑ །ཇི་ལྟར་ལྷོན་ལྷིན་རྟུལ་བའི་གནས་
སུ་ལྷུང་བའི་སེར་ནི་ལྷ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ནས། །ཀུན་ཏུ་དག་པར་བྱ་ཕྱིར་མཆོག་ཏུ་མཛེས་པ་མི་ལ་ནན་གྱིས་སྟོན་པ་སྟར། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་བས་ཉོན་མོངས་མི་གཙང་ཆེན་པོར་ལྷུང་གྱུར་རྫོགས་སངས་རིན་པོ་ཆེ། །
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཟིགས་ནས་དེ་དག་སྦྱང་ཕྱིར་ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་མི་དབུལ་ཁྱིམ་ནང་ས་འོག་ན། །མི་ཟད་པ་ཡི་གཏེར་ནི་ཡོད་གྱུར་ལ། །མི་དེས་དེ་མ་ཤེས་ཏེ་གཏེར་དེ་ཡང་། །དེ་ལ་
ང་འདིར་ཡོད་ཅེས་མི་སྨྲ་ལྟར། ༑ །དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱི་ནང་ཆུད་རིན་ཆེན་གཏེར། །དྲི་མེད་གཞག་དང་བསལ་མེད་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་། །མ་རྟོགས་པས་ན་དབུལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། །རྣམ་མང་རྒྱུན་དུ་སྐྱེ་རྒུ་འདིས
མྱོང་ངོ་། ༑ །ཇི་ལྟར་དབུས་པོའི་ཁྱིམ་ནང་དུ་ནི་རིན་ཆེན་གཏེར་ཆུད་གྱུར་པའི་མི་ལ་ནི། །རིན་ཆེན་གཏེར་བདག་ཡོད་ཅེས་རྗོད་པར་མི་བྱེད་དེ་ནི་མི་ཡིས་ཤེས་མིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཆོས་གཏེར་ཡིད་ཀྱི་ཁྱིམ་

གནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་དབུས་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཐོབ་བྱ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་བྲང་སྲོང་ཡང་དག་བལྟམས། ༈ །ཇི་ལྟར་ཨ་མྲ་ལ་སོགས་ཤིང་འབྲས་ལ། །ཡོད་པའི་ས་བོན་མྱུ་གུ་འདེག་
མེད་ཚེས། །ས་རྨོས་ཆུ་སོགས་ལྡན་པའི་སྟོན་ཤིང་གི། །རྒྱལ་པོའི་དངོས་པོ་རིམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་ལྟར། ༈ །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མ་རིག་སོགས་འབྲས་ཀྱི། །པགས་སྦུབས་ནང་ཆུད་ཆོས་ཁམས་དགེ་བ་ཡང་། །
དེ་བཞིན་དགེ་བ་དེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། །རིམ་གྱིས་ཐུབ་པའི་རྒྱལ་པོའི་དངོས་པོར་འགྱུར། ༈ །ཆུ་དང་ཉི་མའི་འོད་དང་རླུང་དང་ས་དུས་ནམ་མཁའི་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱིས། །ཏ་ལ་དང་ནི་ཨ་མྲའི་འབྲས་སྦུབས་གསེབ
ནས་ཤིང་སྐྱེས་ཇི་ལྟ་བར། །སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་འབྲས་སྤགས་ནང་ཆུད་རྫོགས་སངས་ས་བོན་མྱུ་གུ་ཡང་། །དེ་བཞིན་དགེ་རྐྱེན་དེ་དང་དེ་ལས་ཆོས་མཐོའི་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། ༈ །ཇི་ལྟར་རིན་ཆེན་
ལས་བྱས་རྒྱལ་བའི་གཟུགས། །གོས་ཧྲུལ་དྲི་ངན་གྱིས་ནི་གཏུམས་གྱུར་པ། །ལམ་གནས་ལྷ་ཡིས་མཐོང་ནས་གྲོལ་བྱའི་ཕྱིར། །ལམ་གནས་དོན་དེ་དེ་ལ་སྨྲ་བ་ལྟར། །ཐོགས་མེད་སྤྱན་མངའ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་

༄༅། །ཀྱཻ། །ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཏུམས་བདེ་གཤེགས་དངོས་པོ་ཉིད། །དུད་འགྲོ་ལ་ཡང་གཟིགས་ནས་དེ་བཞིན་དེ། །ཐར་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་ཐབས་སྟོན་མཛད། ༈ །ཇི་ལྟར་རིན་ཆེན་རང་བཞིན་དེ་
བཞིན་གཤེགས་སྐུ་དྲི་ངན་གོས་གཏུམས་པ། །ལམ་གནས་ལྷ་ཡི་མིག་གིས་མཐོང་ནས་ཐར་ཕྱིར་མི་ལ་སྟོན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་གོས་རྡུལ་གྱིས་གཏུམས་འཁོར་བའི་ལམ་ན་གནས་པའི་ཁམས། །དུད་
འགྲོ་ལ་ཡང་གཟིགས་ནས་ཐར་བར་བྱ་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། ༈ །ཇི་ལྟར་མི་མོ་གཟུགས་ངན་མགོན་མེད་འགའ། །མགོན་མེད་འདུག་གནས་སུ་ནི་འདུག་གྱུར་ལ། །མངལ་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་དཔལ་ནི་འཛིན་
བྱེད་པས། །རང་ལྟོ་ན་ཡོད་མི་བདག་མི་ཤེས་ལྟར། ༈ །སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་མགོན་མེད་ཁྱིམ་བཞིན་ཏེ། །མ་དག་སེམས་ཅན་མངལ་ལྡན་བུད་མེད་བཞིན། ༈ །དེ་ལ་གང་ཞིག་ཡོད་པས་མགོན་བཅས་པ། །དྲི་མེད་
ཁམས་ནི་དེ་ཡི་མངལ་གནས་བཞིན། །ཇི་ལྟར་བུད་མེད་ལུས་ལ་དྲི་བཅས་གོས་གྱོན་མི་སྡུག་གཟུགས་ལྡན་པ། །ས་བདག་མངལ་ན་གནས་ཀྱང་མགོན་མེད་ཁང་པར་སྡུག་བསྔལ་མཆོག་མྱོང་ལྟར། །དེ་བཞིན་

བདག་རང་ནང་གནས་མགོན་ཡོད་ཕྱུར་ཀྱང་མགོན་མེད་བློ་ལྡན་པ། །འགྲོ་བ་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་ཡིད་མ་ཞི་བས་སྡུག་བསྔལ་གཞིག་ལ་གནས། ༈ །དེ་ལྟར་ནང་གི་གསེར་ཞུན་གཟུགས་རྒྱས་པ། །ཞི་བ་ཕྱི་
རོལ་ས་ཡི་རང་བཞིན་ཅན། །མཐོང་ནས་དེ་ཤེས་པ་དག་ནང་གི་གསེར། །སྦྱང་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་སྒྲིབ་པ་སེལ་བྱེད་ལྟར། ༈ །རང་བཞིན་འོད་གསལ་དྲི་མ་རྣམས་ཀྱང་ནི། །གློ་བུར་བར་ནི་རྣམ་པར་གཟིགས་ཕྱུར་
ནས༑ ༑རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་རྣམས། །སྒྲིབ་པ་དག་ལས་སྦྱོར་མཛད་བྱང་ཆུབ་མཆོག །དེ་ལྟར་དྲི་མེད་གསེར་འབར་ལས་བྱུས་ས་ཡི་ནང་དུ་ཆུད་ཕྱུར་གཟུགས། །ཞི་དེ་རང་བཞིན་མཁས་པས་
རིག་ནས་ས་དག་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་དག་པའི་གསེར་འདྲ་ཞི་བའི་ཡིད་ནི་མཁྱེན་ཕྱུར་ནས། །ཆོས་འཆད་ཚུལ་གྱིས་རྡེག་སྦྱོད་བསྒྲུབས་པའི་སྒྲིབ་པ་དག་ནི་སེལ་བར་མཛད། ༈ །པདྨ་
སྡོག་ཆགས་བུང་བ་དང་། །སྦྲུན་པ་དང་ནི་མི་གཙང་ས། །འབྲས་ཤུན་གོས་ཧྲུལ་བུད་མེད་ཀྱི། །མངལ་དང་ས་ཡི་སྦུབས་ན་ཡང་། །སངས་རྒྱས་སྦྲང་རྩི་སྙིང་པོ་བཞིན། །གསེར་བཞིན་གཏེར་བཞིན་ལྗོན་པ་

ཕྱི།

༄༅། །བཞིན༑ ༑རིན་ཆེན་སྐུ་དང་འཁོར་ལོ་ཡིས། །བསྒྱུར་བ་བཞིན་དང་གསེར་གཟུགས་བཞིན། །སེམས་ཅན་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྦྱིབས། །མ་འབྲེལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དྲི་
མེད་ནི། །ཐོགས་མ་མེད་པ་ཡིན་པར་བརྗོད། ༑ །ཆགས་དང་སྡང་དང་རྨོངས་དང་དེའི། །ཀུན་ལྡང་དྲག་དང་བག་ཆགས་དང་། །མཐོང་སྒོམ་ལམ་སྤང་མ་དག་དང་། །དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། །དྲི་མ་རྣམ་
དགུ་པདྨ་ཡི། །སྦྲུབས་སོགས་དཔེ་ནི་རབ་བརྟེན་ཏེ། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་སྦྲུབས་ཀྱི་ནི། །དབྱེ་བ་བྱེ་བ་མཐའ་ལས་འདས། །ཆགས་སོགས་དྲི་མ་དགུ་པོ་འདི། །མདོར་བསྡུས་ནས་ནི་གོ་རིམས་བཞིན། །པདྨའི་
སྦྲུབས་ལ་སོགས་བ་ཡི། །དཔེ་དགུ་དག་གིས་ཡང་དག་བསྟན། ༑ །དྲི་འདི་དག་གིས་བྱིས་རྣམས་དང་། །དགྲ་བཅོམ་སློབ་པ་བློ་ལྡན་རྣམས། །རིམ་བཞིན་བཞི་དང་གཅིག་དང་ནི། །གཉིས་དང་གཉིས་ཀྱི་མ་
དག་ཉིད། ༑ །ཇི་ལྟར་པདྨ་འདམ་སྐྱེས་དེ། །མདུན་དུ་གྱུར་ན་ཡིད་དགའ་དང་། །ཕྱིས་ནས་དགའ་བ་མེད་འགྱུར་བ། །འདོད་ཆགས་དགའ་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་སྦྲོག་ཆགས་སྦྲང་མ་ནི། །ཤིན་ཏུ་འཁྲུགས་ཏེ་

ཀོ་ཚང་མཁན་ཐག་ཀུ་ཅིས་པ་འདུས།

མདུང་དེག་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བས་ན། །སྙིང་ལ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པར་བྱེད། །ཇི་ལྟར་འབྲས་སོགས་སྙིང་པོ་ནི། །ཕྱི་རོལ་སྦུན་པས་བསྒྲིབས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྙིང་པོའི་དོན་མཐོང་བ། །མ་རིག་སྒོ་
བའི་སྦུབས་ཀྱིས་བསྒྲིབས། །ཇི་ལྟར་མི་གཙང་མི་མཐུན་པ། །དེ་བཞིན་ཆགས་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱི། །འདོད་པ་བསྟེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཕྱིར། །ཀུན་ནས་ལྡང་བ་མི་གཙང་འདྲ། །ཇི་ལྟར་ནོར་ནི་བསྒྲིབས་པ་ན། །མི་
ཤེས་གཏེར་མི་ཐོབ་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྐྱེ་ལ་རང་བྱུང་ཉིད། །མ་རིག་བག་ཆགས་ས་ཡིས་བསྒྲིབས། །ཇི་ལྟར་མྱུག་སོགས་རིམ་སྐྱེ་བས། །ས་བོན་ཤུན་པ་གཅོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིས། ། ༡༤
མཐོང་སྤང་རྣམས་ནི་ཟློག་པར་འགྱུར། །འཕགས་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། །འཇིག་ཚོགས་སྙིང་པོ་བཅོམ་རྣམས་ཀྱི། །སྒོམ་ལམ་ཡེ་ཤེས་སྤང་བྱ་རྣམས། །གོས་རུལ་དག་དང་མཚུངས་པར་བསྟན། །ས
བདུན་ལ་བརྟེན་དྲི་མ་ནི། །མངལ་སྦུབས་དྲི་མ་དག་དང་མཚུངས། །མངལ་སྦུབས་བྲལ་འདྲ་མི་རྟོག་པའི། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བཞིན། །ས་གསུམ་རྗེས་འབྲེལ་དྲི་མ་རྣམས། །ས་འདམ་གོས་བཞིན་ཤེས་བྱ་

༄༅། །སྙེ༔ ༔བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་ལྷའི། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གཞོམ་བྱ་ཡིན། ༔ །དེ་ལྟར་ཆགས་སོགས་དྲི་མ་དགུ། །པདྨ་ལ་སོགས་དག་དང་མཚུངས། ༔ །རང་བཞིན་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་ཕྱིར་
ཁམས༔ ༔སངས་རྒྱས་སོགས་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། །འདི་ཡི་རང་བཞིན་ཆོས་སྐུ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རིགས་ཀྱང་སྟེ། །དེ་ནི་དཔེ་གསུམ་གཅིག་དང་ནི། །ལྔ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་པར་བྱ། ༔ །ཆོས་སྐུ་རྣམ་
གྱིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཆོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་དྲི་མེད་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱུ་མཐུན་ཟབ་པ་དང་། །སྣ་ཚོགས་ཚུལ་ནི་སྟོན་པའོ། །འཇིག་རྟེན་འདས་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ན། །འདི་ལ་དཔེ་ནི་མ་དམིགས་པས། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཉིད་དང་ཁམས། །འདྲ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཕྲ་མོ་ཟབ་མོའི་ཚུལ་བསྟན་ནི། །སྦྲང་རྩི་རོ་གཅིག་པ་བཞིན་ཏེ། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཚུལ་བསྟན་ནི། །སྣ་ཚོགས་སྦུབས་སྙིང་བཞིན་ཤེས་བྱ། །རང་
བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། །དགེ་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། །དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་གསེར་གྱི་ནི། །གཟུགས་དང་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན། །གཏེར་དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་བཞིན་དུ། །རིགས་དེ་རྣམ་གཉིས

ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཐོག་མེད་རང་བཞིན་གནས་པ་དང་། །ཡང་དག་བླང་བ་མཆོག་ཉིད་དོ། །རིགས་འདི་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྐུ་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །དང་པོའི་སྐུ་ནི་དང་པོ་སྟེ། །གཉིས་པ་ཡིས་
ནི་ཕྱི་མ་གཉིས། །ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་མཛེས་པ་ནི། །རིན་ཆེན་སྐུ་འདྲར་ཤེས་བྱ་སྟེ། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་བྱས་མིན་དང་། །ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་གཏེར་ཡིན་ཕྱིར། །ཆོས་ཆེན་རྒྱལ་སྲིད་ཆེ་ལྡན་ཕྱིར། །རྫོགས་ལོངས་
འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་བརྙན་གྱི་ནི་རང་བཞིན་ཕྱིར། །སྤྲུལ་པ་གསེར་གྱི་གཟུགས་ལྟ་བུ། ༈ །རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་དེ། །དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་ ༡༤
འབར་བ། །མིག་མེད་པས་ནི་མཐོང་བ་མེད། །འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། ༈ །གཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ། །རྣམ་དབྱེ་བཅས་པའི་
མཚན་ཉིད་ཅན། །གློ་བུར་དག་གི་ཁམས་སྟོང་གི །རྣམ་དབྱེ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །བླ་མེད་ཆོས་ཀྱི་སྟོང་མ་ཡིན། ༈ །སྤྲིན་དང་རྨི་ལམ་སྒྱུ་བཞིན་དེ་དང་དེར། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཀུན་སྟོང་པ་ཞེས། །

༄། །གསུངས་ནས་ཡང་འདི་ར་རྒྱལ་རྣམས་སེམས་ཅན་ལ། །སངས་རྒྱས་སྙིང་པོ་ཡོད་ཅེས་ཅི་སྟེ་གསུངས། ༔ །སེམས་ཞུམ་སེམས་ཅན་དམན་ལ་བརྙས་པ་དང་། །ཡང་དག་མིན་འཛིན་ཡང་དག་ཆོས
ལ་སྐུར། །བདག་ཅག་ལྷག་པའི་སྐྱོན་ལྔ་གང་དག་ལ། །ཡོད་པ་དེ་དག་དེ་སྤང་དོན་དུ་གསུངས། །ཡང་དག་མཐའ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱིས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་པ་སྟེ། །ཉོན་མོངས་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་དོན། །
སྤྲིན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད། །ཉོན་མོངས་སྤྲིན་འདྲ་བྱ་བ་ཡིན། །ལས་ནི་རྨི་ལམ་ལོངས་སྤྱོད་བཞིན། །ཉོན་མོངས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན། །ཕུང་པོ་སྒྱུ་མ་སྤྲུལ་པ་བཞིན། ༔ །སྔར་ནི་དེ་ལྟར་རྣམ་བཞག ༡༤
ནས༔ །ༀླར་ཡང་བླ་མའི་རྒྱུད་འདིར་ནི། །ཤེས་པ་ལྔ་དག་སྤང་བའི་ཕྱིར། །ཁམས་ཡོད་ཉིད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན། ༔ །འདི་ལྟར་དེ་ནི་མ་ཐོས་པར། །བདག་ལ་བརྙས་པའི་ཉེས་པ་ཡིས། །སེམས་ནི་ཞུམ་པ་འགའ་
ཞིག་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །གང་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་པས། །བདག་ནི་མཆོག་ཅེས་རློམ་པ་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་མ་སྐྱེས་པ་ལ། །དམན་པའི་འདུ་ཤེས་རབ་ཏུ་འཇུག །དེ་ལྟར་སེམས་པ་དེ་ 31

ལ་ནི། །ཡང་དག་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བར། །དེས་ན་ཡང་དག་མིན་འཛིན་ཅིང་། །ཡང་དག་དོན་ནི་རིགས་མི་འགྱུར། །བཅོས་མ་གློ་བུར་བ་ཉིད་ཕྱིར། །སེམས་ཅན་སྐྱོན་དེ་ཡང་དག་མིན། །ཡང་དག་ཉེས་དེ་བདག་མེད་པ། །ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་དག་པ་ཡིན། །ཡང་དག་མིན་པའི་ཉེས་འཛིན་ཅིང་། །ཡང་དག་ཡོན་ཏན་སྐུར་འདེབས་པ། །བློ་ལྡན་བདག་དང་སེམས་ཅན་ནི། །མཚུངས་མཐོང་བྱམས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། ༈ །འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཐོས་པ་ལས། །སྤྲོ་དང་སྟོན་པ་བཞིན་གུས་དང་། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་བྱམས་ཆེན་སྐྱེ། །ཆོས་ལྔ་སྐྱེ་ཕྱིར་དེ་ལས་ནི། །ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་མཚུངས་ལྡ། །སྐྱོན་མེད་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་དང་། །བདག་དང་སེམས་ཅན་མཚུངས་བྱམས་ལས། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་མྱུར་དུ་འཐོབ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་དཀོན་མཆོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་སྐབས་ཏེ་དང་པོའོ།། ༈ །།དག་ཐོབ་བྲལ་བ་རང་གཞན་དོན། །དེ་རྟེན་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་དང་། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་ནི། །ཇི་སྲིད་དུས་དང་ཇི་ལྟ་ཉིད། ༈ །ངོ་བོ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་། །ལས་དང་ལྡན་ལ་འཇུག་པ་ ༤༣ 32

༄༅། །དང་། ། དེ་རྟགས་བསམ་མི་ཁྱབ་ཉིད་ཀྱིས། །སངས་རྒྱས་ས་ནི་རྣམ་པར་གཞག ༔ །རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཞེས་བརྗོད་གང་ཡིན་ཉི་དང་མཁའ་བཞིན་གློ་བུར་གྱི། །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་ཚོགས་སྤྲུག་པོའི་སྒྲིབ་པ་ཡི་ས་ནི་བསྒྲིབས་གྱུར་པ། །དྲི་མེད་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་རྟག་བརྟན་གཡུང་དྲུང་སངས་རྒྱས་ཉིད། །དེ་ནི་ཆོས་ལ་མི་རྟོག་རྣམ་འབྱེད་ཡེ་ཤེས་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འཐོབ། ༔ །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་དབྱེར་མེད་པ། །དག་པའི་ཆོས་ཀྱིས་རབ་ཕྱེ་བ། །ཉི་མ་མཁའ་བཞིན་ཡེ་ཤེས་དང་། །སྤངས་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །འོད་གསལ་བྱས་མིན་དབྱེར་མེད་པར། །འཇུག་ཅན་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་ནི། །རྡུལ་ལས་འདས་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་དང་ལྡན་པ་ཉིད། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་མ་གྲུབ་དང་། ཁྱབ་དང་གློ་བུར་བ་ཉིད་ཀྱིས། །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དེར། །སྤྲིན་དང་འདྲ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན། །སྒྲིབ་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཡི། །རྒྱུ་ནི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །མི་རྟོག་པ་དང་དེ་ཡི་ནི། །རྗེས་ཐོབ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་འདོད། ༔ །དྲི་མེད་ཆུ་ལྡན་རིམ་རྒྱས་པདྨས་ཁེབས་པའི་མཚོ་བཞིན་དང་། །སྒྲ་

གཙན་ཁ་ནས་ཕར་བའི་ཟླ་བ་ཉ་བ་ལྟ་བུ་དང་། །སྒྲིབ་ཚོགས་ཉོན་མོངས་དག་ལས་གྲོལ་བའི་ཉི་མ་ལྟ་བུར་ནི། །དྲི་མེད་ཡོན་ཏན་ལྡན་ཕྱིར་འོད་ཟེར་སྣང་ལྡན་དེ་ཉིད་དོ། །ཐུབ་པ་རྒྱ་མཚོག་སྤྲང་རྩི་སྙིང་པོ་དང་། །
རིན་ཆེན་གསེར་དང་གཏེར་དང་ལྗོན་པ་བཞིན། །དྲི་མེད་རིན་ཆེན་བདེ་གཤེགས་སྐུ་དང་ནི། །ས་བདག་གསེར་གྱི་གཟུགས་འདྲ་རྒྱལ་བ་ཉིད། ། །རྩ་མཚོ་སོགས་བཞིན་འདོད་ཆགས་སོགས། །གློ་བུར་ཉོན་
མོངས་དག་པ་ནི། །མདོར་ན་མི་རྟོགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པའི། །སངས་རྒྱས་སྐུ་ནི་ངེས་ཐོབ་པ། །དེ་ནི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་འབྲས་བུ་ཡིན་ ༡༧
པར་སྟོན། ། །འདོད་ཆགས་རྫུལ་ནི་སྤངས་ཕྱིར་དང་། །གདུལ་བྱ་ཡི་ནི་པདྨ་ལ། །བསམ་གཏན་ཆུ་ནི་འབབ་ཕྱིར་དེ། །ཆུ་དག་རྫིང་དང་མཚུངས་པ་ཉིད། །ཞེ་སྡང་སྒྲ་གཅན་ལས་གྲོལ་བས། །སྙིང་རྗེ་བྱམས་ཆེན་
འོད་ཟེར་གྱིས། །འགྲོ་བ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་དེ། །དྲི་མེད་ཟླ་བ་ཉ་བ་བཞིན། །གཏི་མུག་སྤྲིན་ལས་རྣམ་གྲོལ་བ། །འགྲོ་བར་ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་གྱིས། །མུན་པ་སེལ་ཕྱི་སངས་རྒྱས་ཉིད། ། །དེ་ནི་དྲི་མེད་ཉི་མ

༄། །བཞིན༔ ༔མི་མཉམ་མཉམ་པའི་ཆོས་ཕྱིར་དང་། །དམ་ཆོས་རོ་ནི་སྨིན་མཛད་དང་། །ཕྲུན་པ་དང་ནི་གྲལ་ཕྱིར་དེ། །བདེ་གཤེགས་སྙིང་རྗེ་སྙིང་པོ་བཞིན། །དག་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་རྫས་ཀྱིས་ནི། །
དབུལ་བ་སེལ་བར་བྱེད་ཕྱིར་དང་། །རྣམ་གྲོལ་འབྲས་བུ་འབྱིན་བྱེད་ཕྱིར། །གསེར་དང་གཏེར་དང་ལྗོན་པ་བཞིན། །རིན་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཕྱིར་དང་། །རྐང་གཉིས་བདག་པོའི་མཆོག་ཕྱིར་དང་། །རིན་ཆེན་
གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་རིན་ཆེན་རྒྱལ་གསེར་བཞིན། ༔ །ཟག་པ་མེད་ཁྱབ་འཇིག་མེད་ཆོས་ཅན་ཏེ། །བརྟན་ཞི་རྟག་པ་འཕོ་མེད་གནས་ཡིན་ནོ། ༔ །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཁའ་བཞིན་དམ་པ་ཡི། ། ༡༤
དབང་པོ་དྲུག་དོན་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རྒྱུ། །འབྱུང་མེད་གཟུགས་དོན་བལྟ་དང་གཏམ་བཟང་ནི། །གཙང་མ་མཉན་དང་བདེ་གཤེགས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི། །དྲི་གཙང་སྣོམ་དང་འཕགས་ཆེན་དམ་ཆོས་རོ། །མྱོང་དང་
ཏིང་འཛིན་རེག་བདེ་ཉམས་མྱོང་དང་། །རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཟབ་པའི་ཚུལ། །རྟོགས་པའི་རྒྱུད་གྱུར་ཞིབ་མོར་བསམ་པ་ན། །དོན་དམ་བདེ་མཛད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། །ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་མཚན་

རྣམས་དང་བྲལ། ༈ །མདོར་ན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོ་ཡི། །ལས་སུ་འདི་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། །གྲོལ་བའི་སྐུ་ནི་རྫོགས་པ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་སྣང་བའོ། །རྣམ་གྲོལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དག་ནི། །རྣམ་གཉིས་རྣམ་གཅིག་ཤེས་བྱ་སྟེ༔ ༔ཟག་པ་མེད་ཕྱིར་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། །འདུས་མ་བྱས་ཕྱིར་གནས་ཉིད་ཕྱིར། ༈ །ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་བག་ཆགས་དང་། །བཅས་པ་འགགས་ཕྱིར་ཟག་མེད་དེ། །ཆགས་མེད་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་ཁྱབ་པ་ཉིད་དུ་འདོད། །གཏན་དུ་འཇིག་པ་མེད་པ་ཡི། །རང་བཞིན་ཡིན་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས། །འཇིག་མེད་ཉིད་ནི་བསྟན་པ་སྟེ། །བརྟན་སོགས་རྣམ་ཀྱིས་དེ་བཤད་དོ། །འཇིག་པ་རྣམ་བཞི་ཤེས་བྱ་སྟེ། །
བརྟན་སོགས་དག་ལས་བཟློག་ཕྱིར་རོ། །རྨུགས་དང་རྣམ་འགྱུར་ཆད་པ་དང་། །བསམ་མི་ཁྱབ་འགྱུར་འཕོ་བ་སྟེ། །དེ་མེད་ཕྱིར་ན་བརྟན་ཞི་དང་། །རྟག་དང་འཕོ་མེད་ཤེས་པར་བྱ། ༈ །དྲི་མེད་ཤེས་དེ་དཀར་པོ་ཡི༔ ༔ཆོས་ཀྱི་བརྟན་ཡིན་ཕྱིར་ན་གནས། །ཇི་ལྟར་རྒྱ་མིན་ནམ་མཁའ་ནི། །གཟུགས་མཐོང་བ་དང་སྒྲ་དང་དྲི། །རོ་དང་རེག་དང་ཆོས་རྣམས་ནི། །ཐོས་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྐུ་གཉིས་སྒྲིབ་

ཀྱཻ། བཅོཾ་བཀྲ། ༢༠

༄༅། །མེད་པའི། །སྦྱོར་བས་བརྟན་པའི་དབང་དོན་ལ། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དག །སྐྱེ་བ་ཡིན་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། ༈ །བསམ་མེད་རྟག་བརྟན་ཞི་བ་གཡུང་དྲུང་ཉིད། །རབ་ཏུ་ཞི་ཁྱབ་རྟོག་བྲལ་ནམ་

མཁའ་བཞིན། །ཆགས་མེད་ཀུན་ཏུ་ཐོགས་མེད་རྩུབ་རེག་སྤངས། །ལྟ་གཟུང་མེད་དགེ་སངས་རྒྱས་དྲི་མ་མེད། ༈ །རྣམ་གྲོལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དག་གིས། །རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་བརྟེན་ཏེ། །རང་གཞན་དོན་རྟེན་དེ་

ལ་ནི། །བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས་ཡོན་ཏན་ལྡན། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡུལ། །སངས་རྒྱས་ཤེས་གསུམ་ཡུལ་མིན་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །བསམ་མི་ཁྱབ་པར་རྟོགས་པར་བྱ། །ཕྲ་ ༤༨

ཕྱིར་ཐོས་པའི་ཡུལ་མིན་ཏེ། །དོན་དམ་ཡིན་ཕྱིར་བསམ་བྱའི་མིན། །ཆོས་ཉིད་ཟབ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི། །བསྒོམ་པ་ལ་སོགས་ཡུལ་མ་ཡིན། ༈ །གང་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་དམུས་ལོང་བཞིན། བྱིས་པས་དེ་སྔོན་

མཐོང་མ་མྱོང་། ༈ །བཙས་པའི་ཁྱིམ་ནས་བུ་ཆུང་གིས། །ཉི་མའི་གཟུགས་བཞིན་འཕགས་པས་ཀྱང་། ༈ །སྐྱེ་དང་བྲལ་ཕྱིར་རྟག་པ་སྟེ། །འགགས་མེད་ཕྱིར་ན་བརྟན་པ་ཡིན། །གཉིས་མེད་ཕྱིར་དེ་ཞི་བ་སྟེ། །

ཀི་ཆང་ཨན་ངག་ཀ་ཅིག་བཅུས།

གཡུང་དྲུང་ཆོས་ཉིད་གནས་ཕྱིར་རོ། ། །རབ་ཞི་འགོག་པའི་བདེན་པའི་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་རྟོགས་ཕྱིར་ཁྱབ་པ་ཉིད། །གནས་པ་མེད་ཕྱིར་རྟོག་མེད་དེ། ། །ཉོན་མོངས་སྤངས་ཕྱིར་ཆགས་པ་མེད། །ཤེས་བྱའི་

སྒྲིབ་པ་དག་པའི་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ཐོགས་པ་མེད། །གཉིས་མེད་ལས་སུ་རུང་བའི་ཕྱིར། །རྩུབ་པའི་རེག་དང་བྲལ་བ་ཡིན། །དེ་གཟུགས་མེད་ཕྱིར་བལྟར་མེད་དེ། །མཚན་མ་མེད་ཕྱིར་གཟུང་དུ་མེད། །

དགེ་བ་རང་བཞིན་དག་པའི་ཕྱིར། །དྲི་མེད་དྲི་མ་སྤངས་ཕྱིར་རོ། །ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་མེད་ཅིང་རྣམ་དབྱེར་མེད། ། །གཉིས་མེད་གསུམ་བྲལ་དྲི་མེད་རྣམ་རྟོག་མེད། །ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གང་ཡིན་དེ་ ༤༡

རྟོགས་པ། །མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་མཐོང་། །གཞལ་མེད་གང་གཱའི་བྱེ་མ་ལས་འདས་པ། །བསམ་མེད་མཉམ་མེད་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དྲི་མེད་དབྱིངས་དེ་

ནི༔ །བག་ཆགས་བཅས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་སྤངས་པའོ། ། །སྣ་ཚོགས་དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་མངའ་བའི་སྐུས། །འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲོལ་དོན་སྒྲུབ་ལ་བརྩོན་པས། །མཛད་པ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་རྒྱལ་བཞིན་ཏེ། ། 38

ཀཱ ཕྱི་དྲུག ༢༢

༄༅། །སྣ་ཚོགས་དངོས་ཀྱང་དེ་ཡི་རང་བཞིན་མིན། ༈ །འཇིག་རྟེན་ཞི་བའི་ལམ་ལ་གཏུག་པ་དང་། །རབ་ཏུ་སྨིན་དང་ལུང་སྟོན་རྒྱུ་ཡི་གཟུགས། །གང་ཡིན་དེ་ཡང་འདིར་ནི་རྟག་གནས་ཏེ། །ནམ་མཁའི་
ཁམས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་བཞིན་ནོ། ༈ །རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་གང་བརྗོད་པ། །མཆོག་ཏུ་མྱ་ངན་འདས་བསམ་མེད། །དགྲ་བཅོམ་སོ་སོའི་བདག་གྱུར་པ། །དེ་དབྱེ་
ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་དང་། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི། །ཆོས་ཀྱི་རབ་ཕྱེ་རང་བཞིན་ལ། །སོགས་པའི་སྐུ་གསུམ་དག་གིས་འཇུག ༈ །དེ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་མཚན་ཉིད་ལྔ། །མདོར་ན་ 18
ཡོན་ཏན་ལྔ་དང་ནི། །ལྡན་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ། ༈ །འདུས་མ་བྱས་ཤིང་རྣམ་དབྱེར་མེད། །མཐའ་གཉིས་དག་ནི་རྣམ་པར་སྤངས། །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྙོམས་འཇུག་ནི། །སྒྲིབ་གསུམ་ལས་ནི་ངེས་གྲོལ་ཏེ། །
དྲི་མེད་རྣམ་པར་རྟོག་མེད་དང་། །རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཕྱིར། །ཆོས་དབྱིངས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །དག་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་གསལ་བ། །གཞལ་མེད་གྲངས་མེད་བསམ་མེད་པ། །མཉམ་མེད་དག་པའི་

མཐར་ཐུག་པའི། །ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ཡང་དག་པར། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལྡན་ཏེ། །རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར་དང་གྲངས་མེད་ཕྱིར། །རྟོག་གེའི་ཡུལ་ནི་མིན་ཕྱིར་དང་། །འབའ་ཞིག་བག་ཆགས་བཅས་སྤངས་ཕྱིར། །གཞལ་
མེད་ལ་སོགས་གོ་རིམས་བཞིན། ། །སྣ་ཚོགས་ཆོས་ལ་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད། །རང་བཞིན་ཆོས་ནི་སྣང་ཕྱིར་དང་། །ཐུགས་རྗེ་དག་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པ། །འགྲོ་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་ཕྱིར་དང་། །རྣམ་པར་རྟོག་མེད་
ལྷུན་གྲུབ་པར། །འདོད་པ་ཇི་བཞིན་ཡོངས་སྐོང་ཕྱིར། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས། །རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་རྣམ་པར་གནས། ། །བརྗོད་སྟོན་མཛད་རྒྱུན་མི་འཆད་དང་། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་ ༢༠
པ་དང་། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་མིན་སྟོན་ལ། །འདིར་ནི་སྣ་ཚོགས་རྣམ་ལྟར་སྟོན། ། །ཇི་ལྟར་ཚོན་ནི་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །ནོར་བུ་དེ་དངོས་མིན་སྣང་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་པས། །ཁྱབ་བདག་དེ་དངོས་མིན་
པར་སྣང་། ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་གཡོས་པར། །སྤྲུལ་པའི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། །དགའ་ 40

ཨཱཿ ཧཱུྃ ༢༢

༄༅། །ལྡན་གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། །ལྷུམས་སུ་འཇུག་དང་བལྟམས་པ་དང་། །བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། །བཙུན་མོའི་འཁོར་དགྱེས་རོལ་པ་དང་། །ངེས་འབྱུང་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་གཤེགས་པ་དང་། །བདུད་སྡེ་འཇོམས་དང་རྫོགས་པར་ནི། །བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། །མྱ་ངན་འདས་པར་གཤེགས་མཛད་རྣམས། །ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ། །སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་གནས་པར་སྟོན། ༈ །མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་བདག་མེད་དང་། །ཞི་བའི་སྒྲ་ཡིས་ཐབས་མཁྱེན་པས། །སེམས་ཅན་སྲིད་གསུམ་སྐྱོ་བསྐྱེད་ནས། །མྱ་ངན་འདས་ལ་རབ་འཇུག་མཛད། །ཞི་བའི་ལམ་ལ་རབ་ཞུགས་པ། ༈ །མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་འདུ་ཤེས་ཅན། །དམ་ཆོས་པདྨ་དཀར་ལ་སོགས། །ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིས། །དེ་དག་སྔར་འཛིན་ལས་བཟློག་སྟེ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡོངས་བཟུང་བས། །ཐེག་པ་མཆོག་ལ་སྨིན་མཛད་དེ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་ཏོ། ༈ །ཟབ་དང་མཐུ་ནི་ཕུན་ཚོགས་དང་། །བྱིས་པའི་དོན་མཐུན་རབ་འདྲེན་ཕྱིར། །འདི་དག་གྲངས་བཞིན་ཟབ་པ་དང་། །རྒྱ་ཆེ་བདག་ཉིད་ཆེ་ཞེས་བྱ། ༈ །

འདི་ར་ནི་དང་པོ་ཆོས་སྐུ་སྟེ། །ཕྱི་མ་དག་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་གཟུགས་གནས་བཞིན། །དང་པོ་ལ་ནི་ཐ་མ་གནས། ། །རྒྱ་མཐའ་ཡས་དང་སེམས་ཅན་ཟད་མེད་དང་། །བརྩེ་དང་འཕྲུལ་དང་
མཁྱེན་དང་ཕུན་ཚོགས་ལྡན། །ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་འཆི་བའི་བདུད་བཅོམ་དང་། ། །ངོ་བོ་མེད་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རྟག ། །ལུས་དང་སྲོག་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས། །བཏང་ནས་དམ་ཆོས་འཛིན་ཕྱིར་
དང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། །དང་པོར་དམ་བཅས་མཐར་ཕྱིན་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་གཙང་བ་དང་། །དག་པའི་ཐུགས་རྗེ་རབ་འཇུག་ཕྱིར། །རྫུ་འཕྲུལ་རྐང་པ་སྟོན་པར་ནི། །དེ་ཡིས་གནས་ ༤༢
པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། ། །མཁྱེན་པས་འཁོར་དང་མྱ་ངན་འདས། །གཉིས་སུ་འཛིན་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར། །རྟག་ཏུ་བསམ་ཡས་ཏིང་འཛིན་གྱི། །བདེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ལྡན་ཕྱིར། །འཇིག་རྟེན་ན་ནི་སྤྱོད་པ་ན། །
འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཀྱིས་གོས་མེད་ཕྱིར། ། །འཆི་མེད་ཞི་བའི་གནས་ཐོབ་ལ། འཆི་བདུད་རྒྱུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ། །འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་གྱི། །ཐུབ་པ་གདོད་ནས་རབ་ཞིའི་ཕྱིར། ། །རྟག་པ་སྐྱབས་མེད་ 42

ཀ ཉི་ཁྲི་ཆ་གཅིག ཡ

༄༅། །རྣམས་ཀྱི་ནི། །སྐྱབས་ལ་སོགས་པར་འཐད་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་ཡི་ནི་རྒྱུ་བདུན་གྱིས། །གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་རྟག་ཉིད་དེ། །ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་སྟོན་པ་ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་རྟག་པ་ཉིད། ༈ །ངག་ཡུལ་
མིན་ཕྱིར་དོན་དམ་གྱིས་བསྡུས་ཕྱིར། །རྟོག་གནས་མིན་ཕྱིར་དཔེ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར། །བླ་ན་མེད་ཕྱིར་སྲིད་ཞེས་མ་བསྡུས་ཕྱིར། །རྒྱལ་ཡུལ་འཕགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསམ་མི་ཁྱབ། ༈ །བསམ་མེད་བརྗོད་
དུ་མེད་ཕྱིར་ཏེ། །བརྗོད་མེད་དོན་དམ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་བརྟག་བྱ་མིན་ཕྱིར་ཏེ། །བརྟག་མིན་རྗེས་དཔག་བྱ་མིན་ཕྱིར། །དཔག་མིན་བླ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། །བླ་ན་མེད་པ་མ་བསྡུས་ཕྱིར། །མ་བསྡུས་གནས་ ༡༤
པ་མེད་ཕྱིར་ཏེ། །ཡོན་ཏན་སྐྱོན་རྟོག་མེད་ཕྱིར་རོ། ༈ །རྒྱུ་ལྔ་དག་གིས་ཕྲ་བའི་ཕྱིར། །ཆོས་སྐུ་བསམ་མི་ཁྱབ་པ་སྟེ། །དྲུག་པས་དེ་ཡི་དངོས་མིན་ཕྱིར། །གཟུགས་སྐུ་བསམ་མི་ཁྱབ་པའོ། ༈ །བླ་མེད་ཡེ་ཤེས་
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱིས། །ཡོན་ཏན་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་རྒྱལ་བ་བསམ་མི་ཁྱབ། །དེས་ན་རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཐ་མའི་ཚུལ་འདི་ནི། །དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་དབང་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རིག་མིན། །ཐེག་པ་ཆེན་

པོར་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་དཀོན་མཆོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐབས་ཏེ་གཉིས་པའོ། ༈ །རང་དོན་གཞན་དོན་དོན་དམ་སྐུ་དང་ནི། །དེ་ལ་བརྟེན་པ་ཀུན་རྫོབ་སྐུ་ཉིད་དེ། །བྲལ་
དང་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། །ཡོན་ཏན་དབྱེ་བ་དྲུག་ཅུ་བཞི་འདི་དག ༈ །བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་འབྱོར་བའི་གནས། །དམ་པའི་དོན་གྱི་སྐུ་ཡིན་ཏེ། །དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱི་བརྡ་ཡི་སྐུ། །ཕ་རོལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
པའི་གནས། །དང་པོའི་སྐུ་ནི་སྟོབས་ལ་སོགས། །བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན། གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན། །རྣམ་སྨིན་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྡན། ༈ །སྟོབས་ཉིད་མ་རིག་སྒྲིབ་ལ་རྡོ་རྗེ་བཞིན། །མི་
འཇིགས་ཉིད་ནི་འཁོར་དུ་སེང་གེ་བཞིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་འདྲེས་མཁའ་བཞིན་ཏེ། །ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རྣམ་གཉིས་ཆུ་ཟླ་བཞིན། ༈ །གནས་དང་གནས་མིན་ལས་རྣམས་ཀྱི། །རྣམ་སྨིན་དང་ནི་དབང་
པོ་དང་། ཁམས་རྣམས་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །ཀུན་འགྲོའི་ལམ་དང་བསམ་གཏན་སོགས། །ཉོན་མོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། །གནས་ནི་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། །ལྷ་ཡི་མིག་དང་ཞི་བ་དག །མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི་

ཤྲཱི། ཀྱཻ་སྤྲུ་ཅ་གཉིས། ཞ

༄༅། །རྣམ་པ་བཅུ། ༈ །གནས་དང་གནས་མིན་རྣམ་སྨིན་ཁམས་དང་འགྲོ་བའི་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། །ཉོན་མོངས་རྣམ་བྱང་དབང་པོའི་ཚོགས་དང་སྔོན་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། །ལྷ་ཡི་མིག་དང་
ཟག་པ་ཟད་ཚུལ་མི་ཤེས་གོ་ཆ་རྩིག་བརྟན་དང་། །ཤིང་རྣམས་འབིགས་དང་འཇིག་དང་གཅོད་ཕྱིར་སྟོབས་གང་ཡིན་པ་རྡོ་རྗེ་བཞིན། ༈ །ཆོས་ཀུན་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་དང་། །གེགས་ནི་འགོག་པར་བྱེད་པ་
དང་༑ ༑ལམ་སྟོན་པ་དང་འགོག་སྟོན་ལ། །མི་འཇིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི། ༈ །བདག་གཞན་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་རྣམ་ཀུན་ཤེས་དང་ཤེས་མཛད་ཕྱིར། །སྤང་དངོས་སྤངས་དང་སྤོང་མཛད་ཕྱིར་དང་བསྟེན་བྱ་ ༤༥
བསྟེན་པའི་ཕྱིར། །ཐོབ་བྱ་བླ་མེད་ཤིན་ཏུ་དྲི་མེད་ཐོབ་དང་ཐོབ་མཛད་ཕྱིར། །རང་གཞན་དོན་ལྡན་གསུང་ཕྱིར་དྲང་སྲོང་གང་དུའང་ཐོགས་པ་མེད། ༈ །རི་དྭགས་དབང་པོ་ཇི་ལྟར་ནགས་ཐར་རྟགས་འཇིགས་
མེད༑ ༑རི་དྭགས་རྣམས་ལ་སྐྲག་པ་མེད་པར་རྒྱུ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཚོགས་ནང་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་སེང་གེ་ཡང་། །ལེགས་གནས་ལྟོས་མེད་བརྟན་པའི་རྩལ་དང་ལྡན་པར་གནས། ༈ །འཁྲུལ་དང་ཅ་ཅོ་མི་མངའ་ 45

སྟེ༑ ༑སྟོན་ལ་དྲན་པ་ཉམས་མི་མངའ། །མཉན་པར་མ་བཞག་ཐུགས་མི་མངའ། །འདུ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་མི་མངའ། །མ་བརྟགས་བཏང་སྙོམས་མི་མངའ་སྟེ། །འདུན་དང་བརྩོན་འགྲུས་དྲན་པ་དང་། །ཤེས
རབ་རྣམ་གྲོལ་རྣམ་གྲོལ་གྱི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་ཉམས་མི་མངའ། །ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྔོན་འགྲོ་དང་། །དུས་ལ་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་པ་མེད། །དེ་ལྟར་བཅོ་བརྒྱད་འདི་དང་གཞན། །སྟོན་པའི་མ་འདྲེས་ཡོན་ཏན་
ཡིན༑ ༑ ༈ །འཁྲུལ་དང་ཅ་ཅོ་བསྙེལ་དང་ཐུགས་གཡོ་ཐ་དད་ཀྱི་ནི་འདུ་ཤེས་དང་། །ངང་གི་བཏང་སྙོམས་དྲང་སྲོང་ལ་མེད་འདུན་པ་དང་ནི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། །དྲན་པ་རྣམ་དག་དྲི་མེད་ཤེས་རབ་རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་
གྲོལ་བ་དང་། །ཤེས་བྱའི་དོན་ཀུན་གཟིགས་པ་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ལས་ནི་ཉམས་མི་མངའ། །གང་གི་ལས་གསུམ་ཐམས་ཅད་སྔོན་འགྲོའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། །དུས་གསུམ་རྟག་ཏུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་མཁྱེན་
པ་རྒྱ་ཆེན་འདུག་པ་སྟེ། །གང་རྟོགས་འགྲོ་བར་འཛིགས་མེད་དམ་ཆོས་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་རབ་བསྐོར་བ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་རྒྱལ་བ་ཉིད་དེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བརྙེས། ༈ །ས་སོགས་ལ་ཡོད་ཆོས

༄༅། །གང་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ནི་ནམ་མཁའི་མིན། །ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་མེད་ལ་སོགས་མཚན་ཉིད་གང་དེ་གཟུགས་ལ་མེད། །ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་མཚུངས་པར་འཇིག་རྟེན་དཀའ་ཐུབ་
མོང་སྟེ། །མ་འདྲེས་ཉིད་ནི་རྟུལ་ཕྲན་ཙམ་ཡང་འཇིག་རྟེན་དཀའ་ཐུབ་མོང་མིན། ༈ །ལེགས་གནས་འཁོར་ལོས་མཚན་པ་དང་། །ཡངས་ཤིང་ཞབས་ལོང་མི་མངོན་དང་། །སོར་མོ་རིང་དང་ཕྱག་ཞབས་ནི། །དྲ་
བ་ཡིས་ནི་འབྲེལ་པ་དང་། །པགས་འཇམ་གཞོན་ཤ་ཅན་ལེགས་ཉིད། །སྐུ་ནི་བདུན་དག་མཐོ་བ་དང་། །བྱིན་པ་ཨེ་ན་ཡ་འདྲ་གསང་། །གླང་པོ་བཞིན་དུ་སྦུབས་སུ་ནུབ། །རོ་སྟོད་སེང་གེའི་འདྲ་བ་དང་། །ཐལ་
གོང་བར་མེད་རྒྱས་པ་དང་། །དཔུང་མགོ་ལེགས་ཟླུམ་ཕྱག་འཇམ་ཞིང་། །ཟླུམ་ཞིང་མཐོ་དམན་མེད་པ་དང་། །ཕྱག་རིང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྐུ། །འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལྡན་དང་། །མགྲིན་པ་དྲི་མེད་དུང་
འདྲ་དང་། །འགྲམ་པ་རི་དྭགས་རྒྱལ་པོའི་འདྲ། །ཚེམས་ནི་བཞི་བཅུ་མཉམ་པ་དང་། །རབ་དག་ཚེམས་ཐགས་བཟང་བ་དང་། །རྣམ་དག་ཚེམས་མཉམ་ཉིད་དང་ནི། །མཆེ་བར་རབ་མཆོག་དཀར་པ་ཉིད། །

ལྷུགས་རིང་མཐའ་མེད་བསམ་མེད་པ། །རོ་བྲོ་བ་ཡི་མཆོག་ཉིད་དང་། །རང་བྱུང་ཀ་ལ་པིང་ཀ་ཡི། །སྒྲ་དང་ཚངས་པའི་དབྱངས་ཉིད་དང་། །སྤྱན་བཟང་ཨུཏྤལ་ཁྱུ་མཆོག་རྫི་འདྲ་དང་། །ཞལ་མཛེས་དྲི་མེད་
མཛོད་སྤུ་དཀར་ལྡན་དང་། །གཙུག་ཏོར་དབུར་ལྡན་དག་ཅིང་སྲབ་པ་དང་། །པགས་པ་གསེར་གྱི་མདོག་འདྲ་སེམས་ཅན་མཆོག །བ་སྤུ་ལེགས་ཕྲ་འཇམ་ཞིང་རེ་རེ་ནས། །སྐུ་ཡི་གྱེན་དུ་གཡས་ཕྱོགས་འཁྱིལ་བ་
དང་།། །དབུ་སྐྲ་དྲི་མེད་རིན་ཆེན་མཐོན་མཐིང་བཞིན། །ཚ་གྲོ་རྫོགས་པའི་ལྷོན་ཤིང་དཀྱིལ་འཁོར་འདྲ། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དཔེ་མེད་དྲང་སྲོང་ཆེ། །ཟླིད་མེད་བུ་ཡི་སྟོབས་མངའ་མཁྱེན་པའི་སྐུ། །བསམ་མི་ ༤༨
ཁྱབ་པར་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ། །འདི་དག་སྟོན་པས་མི་དབང་མཚན་དུ་གསུངས། ། །ཇི་ལྟར་སྤྲིན་མེད་མཁའ་ལ་ཟླ་བའི་གཟུགས། །སྟོན་ཀའི་ཆུ་སྟོན་མཚོར་ནི་མཐོང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྲས་ཚོགས་ཀྱིས
ཁྱབ་བདག་གཟུགས། །རྫོགས་སངས་དཀྱིལ་འཁོར་ནང་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར། ། །ཡོན་ཏན་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་པོ། །འདི་དག་སོ་སོར་རྒྱུ་བཅས་ཏེ། །ཀོ་རིམ་ཇི་བཞིན་རིན་ཆེན་གྱི། །མདོ་ཡི་རྗེས་འབྲང་ཤེས་པར་ 48

༄༅། །ཐྲཱྀཾ ༀ །མི་ཕྱེད་པ་དང་མི་ཞན་དང་། །མཚུངས་པ་མེད་ཕྱིར་གཡོ་མེད་ཕྱིར། །རྡོ་རྗེ་སེང་གེ་མཁའ་དག་པ། །ཆུ་ཡི་ཟླ་བའི་དཔེས་བསྟན་ཏོ། ༀ །སྟོབས་སོགས་རྣམས་ལས་སྟོབས་དྲུག་དང་། །
གསུམ་དང་གཅིག་གིས་རིམ་པ་བཞིན། །ཤེས་བྱ་སྒོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། །བག་ཆགས་བཅས་པ་ཀུན་བསལ་བས། །གོ་ཆ་རྒྱ་གཡ་པ་ཤིང་བཞིན་དུ། །ཕུག་དང་བཤིག་དང་བཅད་ཕྱིར་རོ། །བརླིང་དང་སྙིར་
བརྟན་མི་བྱེད་པས། །དྲང་སྲོང་སྟོབས་ནི་རྡོ་རྗེ་འདྲ། །གང་ཕྱིར་བརླིང་བ་སྙིང་པོའི་ཕྱིར། །གང་ཕྱིར་སྙིང་པོ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར། །གང་ཕྱིར་བརྟན་པ་མི་བྱེད་ཕྱིར། །མི་ཕྱེད་ཕྱིར་ན་རྡོ་རྗེ་བཞིན། ༀ །འཇིགས་པ་མེད་
ཕྱིར་ལྟོས་མེད་ཕྱིར། །བརྟན་ཕྱིར་རྒྱལ་ནི་ཕུན་ཚོགས་པས། །ཐུབ་པ་སེང་གེ་སེང་གེ་བཞིན། །འཁོར་གྱི་ཚོགས་སུ་འཇིགས་མི་མངའ། ༀ །ཀུན་མངོན་མཁྱེན་པས་གང་ལས་ཀྱང་། །འཇིགས་མེད་པར་ནི་རྣམ་
པར་གནས། །དག་པའི་སེམས་ཅན་དང་ཡང་བདག །མི་མཉམ་གཟིགས་ཕྱིར་ལྟོས་པ་མེད། །ཐུགས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། །རྩེ་གཅིག་ཕྱིར་ན་བརྟན་པ་ཉིད། །མཆོག་ཏུ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི། །ས

ལས་བགྲལ་ཕྱིར་རྒྱལ་ལྡན་ནོ། ༈ །འཇིག་རྟེན་ཉན་ཐོས་མཐའ་གཅིག་ཏུ། །སྤྱོད་དང་བློ་ལྡན་རང་བྱུང་ནས། །གོང་ནས་གོང་དུ་བློ་དག་ནི། །ཕྲ་ཕྱིར་དཔེ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་ཉེར་འཚོའི་ཕྱིར། །ས
ཆུ་མེ་རླུང་རྣམས་དང་མཚུངས། །འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་འདས་པ་ཡི། །མཚན་ཉིད་ལས་འདས་ནམ་མཁའ་བཞིན། ༈ །དེ་དག་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་ནི། །གཉིས་འདི་ཆོས་སྐུས་རབ་ཕྱེ་སྟེ། །ནོར་བུ་རིན་ཆེན་འོད་
མདོག་དང་། །དབྱིབས་བཞིན་དབྱེ་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། ༈ །མཐོང་ན་ཆོམ་བྱེད་ཡོན་ཏན་གང་། །སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ། །སྤྲུལ་པ་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ནི། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་གཉིས་ལ་བརྟེན། ༈ །དག་
ལས་རིང་དང་ཉེ་རྣམས་ལས། །འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །ཆུ་དང་ནམ་མཁའ་ཟླ་གཟུགས་བཞིན། །དེ་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་དཀོན་མཆོག་གི་
རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས། །ཡོན་ཏན་གྱི་སྐབས་ཏེ་གསུམ་པའོ།། ༈ །།གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་འདུལ་བའི་ཐབས་དང་ནི། །གདུལ་བྱའི་ཁམས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་བྱ་བ་དང་། །དེ་ཡི་ཡུལ་དང་དུས་སུ་

༄༅། །གཤེགས་པ་ལ། ཁྱབ་བདག་རྟག་ཏུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདུག ༈ །ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མཆོག་ཚོགས་དང་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཆུ་མཆོ་བསྙོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཉི་འོད་ཅན། །ཐེག་པ་མ་ལུས་ངེས་པར་
བསྐྱབས་ཏེ་མཐའ་དང་དབུས་མེད་རྒྱ་ཆེན་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཁྱབ་པ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ཡོན་ཏན་དྲི་མ་མེད་གཏེར་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཁྱད་མེད་རྣམ་གཟིགས་ནས། །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་གྱིས་དྲུབ་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་རླུང་གིས་རྣམ་པར་གཏོར། ༈ །གང་ཞིག་གང་གིས་གདུལ་བ་ཡི། །བྱ་གང་གང་དུ་གང་གི་ཚེ། །དེ་ཡི་རྣམ་རྟོག་སྐྱེ་མེད་ཕྱིར། །ཐུབ་པ་རྟག་ཏུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །གདུལ་བྱའི་ ༥༤
ཁམས་ནི་གང་ཞིག་གི། །འདུལ་བའི་ཐབས་མང་གང་གང་གིས། །གདུལ་བྱའི་བྱ་གང་གང་དུ་ནི། །གང་ཚེ་ཡུལ་དང་དུས་དེ་དག ༈ །ངེས་འབྱིན་དེ་ཡི་རྟོན་པ་དང་། །དེ་འབྲས་དེ་ཡི་ཡོངས་འཛིན་དང་། །དེ་སྒྲིབ་
དེ་གཙོད་རྐྱེན་ལ་ནི། །རྣམ་པར་རྟོགས་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། ༈ །ངེས་པར་འབྱིན་པ་ས་བཅུ་སྟེ། །ཚོགས་གཉིས་དག་ནི་དེ་ཡི་རྒྱུ། །དེ་འབྲས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་འཛིན། །དེ་ 51

བྲིབ་མཐའ་ཡས་ཉོན་མོངས་དང་། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་སོ། །དུས་ཀུན་དུ་ནི་དེ་འཇོམས་པའི། །རྒྱུན་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན། ། །གནས་དྲུག་པོ་ནི་འདི་དག་རྣམས། །གོ་རིམས་ཇི་བཞིན་རྒྱ་མཚོ་
དང་། །ཉི་མ་དང་ནི་ནམ་མཁའ་གཏེར། ། སྤྲིན་དང་རླུང་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། ། །ཤེས་རྒྱུ་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་དང་། །ལྡན་ཕྱིར་ས་རྣམས་རྒྱ་མཚོ་བཞིན། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེར་འཚོའི་ཕྱིར། །ཚོགས་
གཉིས་དག་ནི་ཉི་མ་བཞིན། །རྒྱ་ཆེ་མཐའ་དང་དབུས་མེད་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་ནམ་མཁའི་ཁམས་བཞིན་ནོ། །ཡང་དག་རྗོགས་སངས་ཆོས་ཉིད་ཕྱིར། །སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་གཏེར་དང་འདྲ། །གློ་བུར་ཁྱབ་དང་མ་
གྲུབ་ཕྱིར། །དེ་ཡི་ཉོན་མོངས་སྤྲིན་ཚོགས་བཞིན། །དེ་འཐོར་བར་ནི་ཉེར་གནས་ཕྱིར། །ཐུགས་རྗེ་མི་བཟད་རླུང་དང་འདྲ། ། །གཞན་གྱི་དབང་གིས་ངེས་འབྱུང་དང་། །བདག་དང་སེམས་ཅན་མཚུངས་
གཟིགས་དང་། །མཛད་པ་ཡོངས་སུམ་རྫོགས་ཕྱིར། །འཁོར་བ་སྲིད་དུ་མཛད་མི་འཆད། ། །བརྒྱ་བྱིན་ཪྔ་སྤྲིན་ཆངས་པ་དང་། །ཉི་མ་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་བཞིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྒྲ་བརྙན་བཞིན། །ནམ་

༄༅། །མཁའ་དང་ཉི་མ་བཞིན་ནོ། ༔ །ཇི་ལྟར་བཱི་ཛ་ར་དག་པ་ཡི། །རང་བཞིན་ས་སྟེང་འདིར་འགྱུར་ཏེ། །དག་ཕྱིར་ལྷ་ཡི་དབང་པོ་དེར། །ལྷ་ཡི་བུ་མོའི་ཚོགས་དང་བཅས། །རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་
བཟང་དང་། །ལྷ་གནས་དེ་ལས་གཞན་དག་དང་། །དེ་ཡི་གཞལ་ཡས་སྣ་ཚོགས་དང་། །ལྷ་རྫས་རྣམ་མང་དེ་མཐོང་ངོ་། ༔ །དེ་ནས་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་ཚོགས། །ས་ཡི་སྟེང་ན་གནས་པ་རྣམས། །སྣང་བ་དེ་ནི་
མཐོང་གྱུར་ཏེ། །དེད་ཀྱང་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར། །ལྷ་དབང་འདི་འདྲར་གྱུར་ཅིག་ཅེས། །དེ་འདྲའི་སྨོན་ལམ་འདེབས་བྱེད་ཅིང་། །དེ་ཐོབ་དོན་དུ་དགེ་བ་ནི། །ཡང་དག་བླངས་ཏེ་གནས་པར་གྱུར། ༔ །དེ་དག་
དགེ་བའི་ལས་དེས་ནི། །འདི་སྣང་ཙམ་ཞེས་དེ་ལྟ་བུར། །ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་ས་སྟེང་ནས། །འཕོས་ཏེ་ལྷ་རུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། ༔ །སྣང་བ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་། །རྟོག་པ་མེད་ཅིང་གཡོ་བ་མེད། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ས་སྟེང་
ན༔ །དོན་ཆེན་གྱིས་ནི་ཉེ་བར་གནས། ༔ །དེ་བཞིན་དད་སོགས་དྲི་མེད་ཅན། །དད་སོགས་ཡོན་ཏན་བསྒོམས་པ་ཡིས། །རང་སེམས་ལ་སྣང་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལྡན་པ་དང་། །འཆག་

པ་དང་ནི་བཞེངས་པ་དང་། །བཞུགས་པ་དང་ནི་གཟིམས་པ་དང་། །སྤྱོད་ལམ་སྣ་ཚོགས་མཛད་པ་ཅན། །ཞི་བའི་ཆོས་ནི་གསུང་པ་དང་། །མི་གསུང་མཉམ་པར་གཞག་གྱུར་པ། །ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་དག །མཛད་པ་གཟི་མདངས་ཆེན་པོ་ཅན། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར། ༈ །དེ་མཐོང་ནས་ཀྱང་འདོད་ལྡན་པ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་རབ་སྦྱོར་ཏེ། །དེ་རྒྱུ་ཡང་དག་བླངས་ནས་ནི། །འདོད་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད། ༈ །སྣང་བ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་། །རྟོག་མེད་གཡོ་བ་མེད་པ་ཉིད། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན། །དོན་ཆེན་པོས་ནི་ཉེ་བར་གནས། ༈ །འདི་ནི་རང་སེམས་སྣང་བ་ཞེས། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་མི་ཤེས་མོད། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་གཟུགས་མཐོང་དེ། །དེ་དག་ལ་ནི་དོན་ཡོད་འགྱུར། །རིམ་གྱིས་དེ་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས། །ཐེག་པ་འདི་ལ་གནས་པ་རྣམས། །ནང་གི་དམ་པ་ཆོས་སྐུ་ནི། །ཡེ་ཤེས་མིག་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར། ༈ །ཇི་ལྟར་ས་ཀུན་ཉམ་ངའི་གནས་གཞན་དང་བྲལ་དྲི་མེད་བཻ་ཌཱུརྻ། །གསལ་མཛེས་ནོར་བུའི་ཡོན་ཏན་དྲི་བྲལ་དཔལ་ལྡན་སྡེང་ནི་མཉམ་གྱུར་ཏེ། །དག་ཕྱིར་དེ་རུ་ནི་ལྷ་དག་སྣ་ཚོགས་ལྷ་

ཀྱཱ། ཉི་ཤུ་ཙ་བདུན་ ཞཔ་

༄༅། །དབང་ལྷ་ཡི་གཟུགས་ཤར་སྟེ། །རིམ་གྱིས་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་བྲལ་ཕྱིར་དེ་ནི་སྣང་ཡང་མི་མཐོང་འགྱུར། ༈ །དེ་དངོས་ཐོབ་ཕྱིར་བསྙེན་གནས་བརྟུལ་ཞུགས་ངེས་པར་སྦྱིན་སོགས་ལ་ཕྱོགས་པ། །བུད་
མེད་སྐྱེས་ཚོགས་སྨོན་པའི་སེམས་ཀྱིས་མི་རྟོག་ལ་སོགས་འཐོར་བ་ལྟར། ༈ །དག་པ་བཞི་ཧྲཱུྃ་འདྲའི་སེམས་ལ་སྣང་བའི་ཐུབ་དབང་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །རབ་དགའི་སེམས་ལྡན་རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་དེ་བཞིན་
སེམས་རབ་སྐྱེད་པར་བྱེད། ༈ །ཇི་ལྟར་བཻ་ཌཱུར་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །ལྷ་དབང་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་སེམས་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐུ་ཡི་གཟུགས་བརྙན་ ༤༨
འཆར། ༈ །འགྲོ་བར་གཟུགས་བརྙན་འཆར་ནུབ་རྙོག་མེད་དང་། །རྙོག་པའི་རང་སེམས་རབ་འཇུག་དབང་གིས་འཇུག །ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་དག་ན་གཟུགས་སྣང་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཡོད་དང་ཞིག་ཅེས་དེ་མི་བལྟ།
༈ །ཇི་ལྟར་ལྷ་ནང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི། །སྔོན་གྱིས་དཀར་པོའི་མཐུ་ཡིས་ནི། །འབད་དང་གནས་དང་ཡིད་གཟུགས་དང་། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ། །མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་བདག་མེད་དང་། །ཞི་བའི་སྒྲ་ཡིས

བག་མེད་པའི། །ལྷ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡང་དང་ཡང་། །ཆོས་ཀྱི་རྔས་ནི་སྐུལ་བྱེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཁྱབ་བདག་འབད་སོགས་དང་། །བྲལ་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པར། །སངས་རྒྱས་གསུང་གིས་ཁྱབ་མཛད་དེ། །
སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། ༑ །ཇི་ལྟར་ལྷ་ནང་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས། །རྔ་སྒྲ་རང་གི་ལས་ལས་བྱུང་། །དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་ཐུབ་པས་ཆོས། །གསུང་པ་རང་གི་ལས་ལས་བྱུང་། ༑ །འབད་གནས་ལུས་དང་
སེམས་བྲལ་བའི། །སྒྲ་དེ་ཇི་ལྟར་ཞི་སྒྲུབ་ལྟར། །དེ་བཞི་འབད་སོགས་དང་བྲལ་བའི། །ཆོས་དེས་ཞི་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད། ༑ །ཇི་ལྟར་ལྷ་ཡི་གྲོང་ན་རྔ་སྒྲའི་རྒྱུས་བྱུང་མི་འཇིགས་སྦྱིན་པ་ནི། །ཉོན་མོངས་གཡུལ་དུ་
འཇུག་ཚེ་ལྷ་མིན་དཔུང་རྒྱལ་རྩེད་མོ་སེལ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་དགའ་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ལ་སོགས་རྒྱུས་བྱུང་བ། །སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་སྡུག་བསྔལ་རབ་འཛོམས་ཞི་བ་བླ་མེད་ལམ་ཚུལ་
བརྗོད།། ༑ །གང་ཕྱིར་སྐྱེ་ཀུན་ཕ་ཉིད་དང་། །ཕན་དེ་ཆོ་འཕྲུལ་གསུམ་ལྡན་པ། །དེ་ཕྱིར་ཐུབ་དབྱངས་ལྷ་རྔ་ས་ཀྱི། །སིལ་སྙན་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས། ༑ །ལྷར་ནི་རྔ་ཡི་སྒྲ་ཆེན་པོ། །ས་གནས་རྣམས

ཀྱཻ། ཉི་ཤུ་ཙ་བརྒྱད། ཞ

༄༅། །ཀྱཻ་རྡོར་མི་འགྲོ། །སངས་རྒྱས་ཛ་སྒྲ་འཁོར་བ་ཡི། །ས་འོག་འཇིག་རྟེན་དག་ཏུ་འགྲོ། ༔ །ལྷར་ནི་ལྷ་ཡི་སིལ་སྙན་བྱེ་བ་མང་། །འདོད་མེ་མངོན་པར་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་སྒྲོགས། །ཕྱུགས་རྫེའི་བདག་
ཉིད་རྣམས་ཀྱི་དབྱངས་གཅིག་ཀྱང་། །སྡུག་བསྔལ་མེ་རབ་ཞི་བའི་དོན་དུ་འཇུག ༔ །ལྷར་ནི་མཛེས་ཤིང་ཡིད་འོང་སིལ་སྙན་སྒྲ། །སེམས་ཀྱི་རྒོད་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ། །ཕྱུགས་རྫེའི་བདག་ཉིད་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་། །ཏིང་འཛིན་སེམས་གཏོད་བསམ་པ་སྐྱུལ་བྱེད་ཉིད། ༔ །མདོར་ན་མ་ལུས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་སུ་ཡང་། །ལྷ་དང་ས་གནས་བདེ་བའི་རྒྱུ་གང་ཡིན། །དེ་ནི་མ་ལུས་འཇིག་རྟེན་ཁྱབ་ ༥༤
སྣང་བ། །དབྱངས་ཉིད་ལ་ནི་རབ་ཏུ་བརྟེན་པར་བརྗོད། ༔ །ཇི་ལྟར་རྣ་བ་དང་བྲལ་བས། །ཕྲ་མོའི་སྒྲ་ནི་མི་མྱོང་ཞིང་། །ཐམས་ཅད་ལྷ་ཡི་རྣ་བར་ཡང་། །རྣ་ལམ་དུ་ནི་མི་འགྲོ་བཞིན། །དེ་བཞིན་ཆོས་ཕྲ་མཆོག་
ཏུ་ནི། །ཞིབ་མོའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་ཡུལ་ཡང་། །ཉོན་མོངས་མེད་ཡིད་འགའ་ཞིག་གི། །རྣ་བའི་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། ༔ །ཇི་ལྟར་དབྱར་གྱི་དུས་ན་སྤྲིན། །ལོ་ཏོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ། །རྔ་ཡི་ཕུང་པོ་འབད་

ཀོང་མཆན་ངག་གུ་ཅེས་བཏུས།

མེད་པར། །ས་ལ་རྒྱུན་དུ་འབེབས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐུགས་རྗེའི་སྤྲིན་ལས་ནི། །རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་ཆུ་ཡི་ཆར། །འགྲོ་བའི་དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་རྒྱུ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འབེབས། ༑ །ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་
དགེ་བའི་ལམ་འཇུག་ན། །ལྷུང་སྐྱེད་ཆུ་ཆར་སྤྲིན་གྱིས་འབེབས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་བརྩེ་ལྡུང་འགྲོ་དགེ་མངོན་འཕེལ་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་སྤྲིན་ལས་དམ་ཆོས་ཆར་པ་འབེབས། །སྲིད་ལ་མཐྱེན་དང་བརྩེ་ཆེན་
འགྱུར་བ་དང་། །མི་འགྱུར་མི་གོས་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་གནས་པ། །ཉིང་འཛིན་གཟུངས་ཆུ་དྲི་མེད་སྙིང་པོ་ཅན། །ཐུབ་དབང་སྤྲིན་ནི་དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་རྒྱུ། ༑ །ཇི་ལྟར་བསིལ་དང་ཞིམ་དང་འཇམ་པ་དང་། །ཡང་
བའི་ཆ་ནི་སྤྲིན་དེ་ལས་ཕོན་པ། །ས་ལ་བ་ཚྭ་ལ་སོགས་གནས་འབྲེལ་བས། །ཤིན་ཏུ་མང་པོའི་རོར་ནི་འགྱུར་བ་བཞིན། །དེ་བཞིན་འཕགས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཆུའི་ཆར། །རབ་ཡངས་བརྩེ་སྤྲིན་སྙིང་པོ་ལས་
འཐོན་པ། །འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས། །རྣམ་པ་མང་པོའི་རོ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར། ༑ །ཐེག་པ་མཆོག་ལ་དང་བ་དང་། །བར་མ་དང་ནི་སྡང་བ་ཡི། །ཕུང་པོ་གསུམ་ནི་མི་དག་དང་། །རྨ་བྱ་དང་ནི་

༢༤

58

༄༅། །ཡི་དྭགས་འདྲ། ༈ །དབྱིད་མཐར་སྲིན་མེད་པ་ན་མི་དང་མཁའ་མི་རྒྱུ་བའི་བྱ་དག་དང་། །དབྱར་ཆོས་ལ་ཆར་བབས་པ་ན་ཡི་དྭགས་དག་ནི་སྡུག་པར་ལྟར། །སྙིང་རྗེའི་སྤྲིན་ཚོགས་དག་གིས་ཆོས
ཆུ་བྱུང་དང་མ་བྱུང་བ་ལས་ཀྱང་། །ཆོས་འདོད་པ་རང་ཆོས་ལ་སྟོང་བའི་འཇིག་རྟེན་དགའ་དཔེ་དེ་ཉིད། ༈ །ཐེགས་པ་རྒྱས་འབེབས་རྡོ་རྗེ་ཚན་དང་ནི་རྡོ་རྗེའི་མེ་ནི་འབེབས་པ་ན། །སྲོག་ཆགས་ཕྲ་དང་རི་སྨྱུལ་
སོང་བ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་སྲིན་ལྟོས་མེད། །ཕྲ་དང་རྒྱ་ཆེན་ཐེགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐྱེན་པ་དང་ནི་བརྩེ་བའི་སྤྲིན། །ཉོན་མོངས་དག་འགྱུར་བདག་ལྟའི་བག་ཉལ་དག་ལ་རྣམ་ཀུན་ལྟོས་པ་མེད། ༈ །འཁོར་བའི་སྐྱེ
འཆི་ཐོག་མ་མེད་དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ། མི་གཙང་བ་ལ་དྲི་ཞིམ་མེད་བཞིན་འགྲོ་ལྔ་དགའ་བདེ་བ་མེད། །དེ་ཡི་སྡུག་བསྔལ་རྟག་ཏུ་མེ་མཚོན་རྒྱ་ཚྭ་ལ་སོགས་རེག་སྐྱེས་བཞིན། །ཐུགས་རྗེའི་སྤྲིན་ལས
དམ་ཆོས་ཆར་ཆེན་དེ་རབ་ཞི་བྱེད་རབ་ཏུ་འབེབས། ༈ །ལྷ་ལ་འཆི་འཕོ་མི་ལ་ཡོངས་ཚོལ་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ལྡན་པ་ལྷ་མིའི་དབང་ཕྱུག་མཆོག །པའང་མངོན་པར་འདོད་མེད་དེ། །

ཤེས་རབ་དང་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་དད་པའི་རྗེས་འབྲངས་ལ། །འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་འདི་རྒྱུ་འདི་ནི་འགོག་ཅེས་ཤེས་པས་མཐོང་ཕྱིར་རོ། ༈ །ནད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་སྤང་བྱ་ལ། །བདེ་
གནས་ཐོབ་བྱ་སྨན་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། །ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རེག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་བྱ། ༈ །ཇི་ལྟར་ཚངས་པ་ཚངས་པ་ཡི། །གནས་ནས་འཕྲོ་བ་
མེད་བཞིན་དུ། །ལྷ་ཡི་གནས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། །སྣང་བ་འབད་མེད་སྟོན་པར་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐུབ་པ་ཆོས་སྐུ་ལས། །བསྐྱོད་པ་མེད་པར་ཁམས་ཀུན་ཏུ། །སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་འབད་མེད་པར། །སྤྲུལ་པ་དག་
ནི་སྟོན་པར་མཛད། ༈ །ཇི་ལྟར་ཚངས་རྟགས་གཞལ་ཡས་ཁང་ན་མི་གཡོ་འདོད་ཁམས་ཞུགས་པ་དེ། ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་དེ་མཐོང་དེ་ཡང་ཡུལ་ལ་དགའ་བ་སྤོང་བྱེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་བདེ་གཤེགས་ཆོས་ཀྱི་
སྐུ་ལས་མི་བསྐྱོད་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀུན་ཏུ། །སྐལ་ལྡན་ཀྱིས་མཐོང་དེ་མཐོང་དེ་ཡང་རྟག་ཏུ་དྲི་མ་ཀུན་སེལ་བྱེད། ༈ །སྔོན་གྱི་རང་ཉིད་སྨོན་ལམ་དང་། །ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནི་དགེ་བའི་མཐུས། །ཇི་ལྟར་ཚངས་པ་

༄༅། །འབད་མེད་སྣང་། །རང་བྱུང་སྤྲུལ་སྐུ་དེ་བཞིན་ནོ། ༔ །འཕོ་དང་ལྷུམས་འཇུག་བལྟམས་དང་ཡབ་ཀྱི་ཁབ་གཤེགས་དང་། །དགེས་རོལ་པ་དང་དབེན་པར་སྤྱོད་དང་བདུད་བཅོམ་དང་། །བྱང་ཆུབ་
ཆེ་བརྙེས་ཞི་བའི་གྲོང་དུ་ལམ་སྟོན་དག །བསྟན་ནས་ཐུབ་པ་སྐལ་མེད་མིག་གི་ལམ་མི་འགྱུར། ༔ །ཇི་ལྟར་ཉི་མས་གདུང་བའི་དུས་གཅིག་ཚེ་ཉིད་ལ། །པད་སོགས་རྒྱས་དང་ཀུ་མུ་ཏ་ནི་རབ་ཟུམ་པ། ཆུ་སྐྱེས་བྱེ་
དང་ཟུམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྐྱོན་དག་ལ། །ཉི་མ་རྟོགས་མེད་འདིར་ནི་འཕགས་པའི་ཉི་དེ་བཞིན། ༔ །ཇི་ལྟར་ཉི་མ་རྟོག་མེད་པར། །རང་འོད་ཅིག་ཅར་སྤྲོས་པ་ཡིས། །པདྨ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། །གཞན་དག་སྨིན་
པར་བྱེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི། །ཉི་མ་དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་དག །གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོའི་པདྨ་ལ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་མཇུག །ཆོས་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དག་གིས། །བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་
མཁར་ཤར་བའི། །ཀུན་མཁྱེན་ཉི་མ་འགྲོ་བར་ནི། །ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་སྤྲོ་བར་མཛད། ༔ །གང་ཕྱིར་གདུལ་བྱ་དག་པ་ཡི། །ཆུ་ཡི་སྣོད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །བདེ་གཤེགས་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྙན་ནི། །དཔག་ཏུ་

མེད་པ་ཅིག་ཅར་འཆར། །རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི། །ཆོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་དུ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཉི་མ་གདུལ་བྱ་ཡི། །རི་ལ་ཇི་ལྟར་འོས་པར་འབབ། ༈ །ཇི་ལྟར་རྒྱ་ཆེན་འོད་ཟེར་སྟོང་ལྡན་ཉི་
ཤར་འདི། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་སྣང་བར་བྱས་ནས་རིམ་གྱིས་ནི། །མཆོག་དང་བར་མ་དམན་པའི་རི་ལ་འབབ་དེ་བཞིན། །རྒྱལ་བའི་ཉི་མ་སེམས་ཅན་ཚོགས་ལ་རིམ་གྱིས་འབབ། ༈ །ཞིང་ཀུན་ནམ་མཁའི་
མཐིལ་སྦྲི་ཉི་མ་ལ་མེད་ལ། །མི་ཤེས་མུན་བཀབ་ཤེས་བྱའི་དོན་སྟོན་པ་ཡང་མིན། །ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་སྣ་ཚོགས་མདོག་བཀྱེའི་འོད་ཚོགས་ཀྱིས། །གསལ་བ་དག་ནི་འགྲོ་ལ་ཤེས་བྱའི་དོན་སྟོན་མཛད། །
སངས་རྒྱས་གྲོང་དུ་གཤེགས་ཚེ་མིག་དང་མི་ལྡན་པ་ཡི་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །མཐོང་ཞིང་དོན་མེད་ཚོག་ཁྲལ་དོན་དེ་མཐོང་བ་ལས་ནི་སྡུང་བ་དང་། །གཏི་མུག་གིས་ལོངས་སྲིད་པའི་མཚོར་ལྷུང་ལྟ་བའི་མུན་པས་
བསྒྲིབས་པ་རྣམས། །སངས་རྒྱས་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་བློ་སྣང་མ་མཐོང་བ་ཡི་གནས་མཐོང་འགྱུར། ༈ །ཇི་ལྟར་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ནི། །རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ། །སྤྱོད་ཡུལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །

ཀྱཱ་ ༄༅། །བསམ་ཀུན་སོ་སོར་རྗོགས་བྱེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཡིད་བཞིན་ལ། །བརྟེན་ནས་བསམ་པ་ཐ་དད་རྣམས། །སྣ་ཚོགས་ཆོས་ནི་ཐོས་གྱུར་ཀྱང་། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྣམ་མི་རྟོག ༔ །ཇི་ལྟར་ནོར་
སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག བུ་རིན་ཆེན་རྟོག་མེད་འདོད་པའི་ནོར། །འབད་པ་མེད་པར་གཞན་པ་དག་ལ་རབ་སྟེར་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐུབ་པ་འབད་མེད་ཇི་ལྟར་འོས་པར་ནི། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་རྟག་ཏུ་བཞུགས། ༔ །གང་ཕྱིར་
རྒྱ་མཚོ་ས་འོག་གནས་དེ་ལ་འདོད་པས། །ཇི་ལྟར་ནོར་བུ་བཟང་པོ་འགྲོ་འདིར་རབ་རྙེད་དཀའ། །དེ་གཞིན་འགྲོ་བ་ཞེན་ཏུ་སྐལ་ངན་ཉོན་མོངས་ཟིན། །ཡིད་འདིར་ བདེ་གཤེགས་མཐོང་བ་རྙེད་དཀར་ཤེས་པར་ ༧༤
བྱ༔ ༔ །ཇི་ལྟར་སྒྲ་བརྙན་གྱི་ནི་སྒྲ། །གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་ལས་བྱུང་བ། །རྣམ་རྟོག་མེད་ཅིང་གཟོ་མེད་ལ། །ཕྱི་དང་ནང་ནི་མི་གནས་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་། །གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་ལས་
༢༢ བྱུང་བ། །རྣམ་པར་རྟོག་མེད་གཟོ་མེད་ཅིང་། །ཕྱི་དང་ནང་ན་གནས་མ་ཡིན། ༔ །ཅུང་ཟད་མེད་ཅིང་སྣང་བ་མེད། །དམིགས་པ་མེད་ཅིང་རྟེན་མེད་ལ། །མིག་གི་ལམ་ལས་རབ་འདས་པ། གཟུགས་མེད་བསྟན་ 63

དུ་མེད་པ་ཡི། །མཁའ་ལ་ཇི་ལྟར་མཐོ་དང་དམའ། །མཐོང་ཡང་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མིན། །དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ལ། །མཐོང་ཡང་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མིན། ༈ །ཇི་ལྟར་ས་ལས་སྐྱེ་བ་ཀུན། །རྟོག་མེད་ས་ལ་བརྟེན་
ནས་ནི། །འཕེལ་དང་བརྟེན་དང་ཡངས་འགྱུར་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ས། །རྣམ་རྟོག་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །འགྲོ་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས། །མ་ལུས་པར་ནི་འཕེལ་བར་འགྱུར། །འབད་
རྩོལ་མེད་པར་བྱ་བ་འགའ། །བྱེད་པ་མཐོང་མེད་དེ་བས་ན། །གདུལ་བྱའི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པའི་ཕྱིར། །དཔེ་རྣམས་དགུ་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། ༈ །གང་དུ་དཔེ་དགུ་པོ་འདི་དག །རྒྱས་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་གྱུར་པ། །
མདོ་སྡེ་ཡི་ནི་མིང་ཉིད་ཀྱིས། །དེ་ཡི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ཉིད། །ཐོས་པ་ལས་བྱུང་ཤེས་པ་ཡི། །སྣང་བ་རྒྱ་ཆེན་འདིས་བརྒྱན་པའི། །བློ་ལྡན་མྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར། ༈ །དེ་
དོན་བཻ་ཌཱུར་བརྒྱ་བྱིན་གྱི། །གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་དེ་ དག་ནི། །རྣམ་དགུ་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ནི། །དེ་ཡི་བསྡུས་དོན་ངེས་པར་བཟུང་། ༈ །སྟོན་དང་གསུང་དང་ཁྱབ་པ་དང་། །སྤྲུལ་དང་ཡེ་ཤེས་སྤྲོ་བ་དང་། །

༄༅། །ཐུགས་གསུང་སྐུ་ཡི་གསང་བ་དང་། །ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པ་ཉིད། ༔ །འབད་རྩོལ་རྒྱུན་ཀུན་རབ་ཞི་བ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཐུགས། །དྲི་མེད་བཻ་ཌཱུར་བརྒྱ་བྱིན་གྱི། །གཟུགས་
བརྟན་ཤར་བ་ལ་སོགས་བཞིན། ༔ །འབད་རྩོལ་ཞི་བ་དམ་བཅས་ཏེ། །རྟོག་མེད་ཐུགས་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །རང་བཞིན་དོན་ནི་གྲུབ་དོན་དུ། །དཔེ་ནི་བརྒྱ་བྱིན་གཟུགས་སོགས་ཡིན། ༔ །འདིར་ནི་སྐབས་
དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། །སྟོན་པ་ལ་སོགས་རྣམ་དགུ་ནི། །སྟོན་པ་སྐྱེ་འཆི་དང་བྲལ་བ། །འབད་པ་མེད་པར་རབ་འཇུག་པའོ། ༔ །གང་ཞིག་བརྒྱ་བྱིན་ཇ་དང་སྤྲིན་བཞིན་དང་། །ཚངས་ཉི་རིན་ཆེན་ཡིད་བཞིན་ནོར་
རྒྱལ་བཞིན། །སྒྲ་བརྙན་ནམ་མཁའ་ས་བཞིན་སྲིད་པའི་བར། །འབད་མེད་གཞན་དོན་མཛད་དེ་རྣལ་འབྱོར་རིག ༔ །རིན་ཆེན་ལྷ་དབང་སྣང་བཞིན་སྟོན་པ་སྟེ། །ལེགས་པར་འདོམས་མཛད་ལྷ་ཡི་ཇ་དང་འདྲ།
ཁྱབ་བདག་མཁྱེན་དང་བརྩེ་ཆེན་སྤྲིན་ཚོགས་ནི། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་སྲིད་བརྩེའི་བར་དུ་ཁྱབ། །ཚངས་བཞིན་ཟག་མེད་གནས་ལས་མི་བསྐྱོད་པར། །སྤྲུལ་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་རབ་ཏུ་སྟོན། །ཉི་བཞིན་ཡེ་ཤེས་སྣང་

བ་རབ་སྤྲོ་གང་། །རྣམ་དག་རིན་ཆེན་ཡིད་བཞིན་ནོར་འདྲའི་ཐུགས། ༈ །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་གསུང་དེ་བྲག་ཅ་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་མེད། །སྐུ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཁྱབ་དང་གཟུགས་མེད་རྟག་པ་ཉིད། །ས་བཞིན་འགྲོ་
བའི་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྣོན་རྣམས་མ་ལུས་པའི། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གཞིར་གྱུར་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ས་ཡིན་ནོ། ༈ །དག་པ་བཻ་ཌཱུརྱ་འདྲ་ཡི། །སེམས་ལ་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་རྒྱུ། །དེ་དག་ས་ནི་མི་ནློག་པའི། །
དད་པའི་དབང་པོ་བརྟས་པ་ཉིད། །དགེ་བ་སྐྱེ་དང་འཇིགས་པས་ན། །སངས་རྒྱས་གཟུགས་ནི་སྐྱེ་དང་འཇིག །བརྒྱ་བྱིན་བཞིན་དུ་ཐུབ་པ་ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་སྐྱེ་འཇིག་མེད། ༈ །དེ་བཞིན་དུ་ནི་འབད་མེད་པར། །
སྐྱེ་མེད་འགགས་མེད་ཆོས་སྐུ་ལས། །སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་གནས་བར་དུ། །སྟོན་པ་ལ་སོགས་མཛད་པ་འཇུག ༈ །དཔེ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡིས། །དོན་ནི་འདི་ཡིན་ ༈ རིམ་པ་ཡང་། །ལྷ་མ་ཕྱི་མ་ཆོས་མི་
མཐུན༑ ༑སྤངས་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན། ༈ །སངས་རྒྱས་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་སྟེ། །དབྱངས་དང་མི་ལྡན་དེ་འདྲ་མིན། །ལྷ་ཡི་རྔ་བཞིན་ཐམས་ཅད་དུ། །དོན་བྱེད་མིན་པ་དེ་འདྲ་མིན། །སྤྲིན་ཆེན་དང་

༄༅། །མཚུངས་དོན་མེད་པའི། །ས་བོན་སྔོང་མིན་དེ་འདྲ་མིན། །ཚངས་ཆེན་བཞིན་ཏེ་གཏན་དུ་ནི། །སྨིན་པར་བྱེད་མིན་དེ་འདྲ་མིན། །ཉི་མའི་གཟུགས་བཞིན་གཏན་དུ་ནི། །སྨུན་པ་འཛོམས་མིན་དེ་འདྲ་
མིན༑ ༑ཡིད་བཞིན་ནོར་འདྲ་འབྱུང་བ་ནི། །རྙེད་པར་མི་དཀའ་དེ་འདྲ་མིན། །སྒྲ་བརྙན་བཞིན་ཏེ་རྐྱེན་ལས་ནི། །བྱུང་བ་དེ་དང་འདྲ་བའང་མིན། །ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་དག་པ་ཡི། །གཞི་མིན་དེ་དང་འདྲ་བའང་
མིན༑ ༑འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི། །འགྲོ་བའི་ཕྱུན་ཚོགས་མ་ལུས་པ། །དེ་གནས་པ་ཡི་རྟེན་ཡིན་ཕྱིར། །ས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་དང་འདྲ། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ལ་བརྟེན་ནས། །འཇིག་རྟེན་
འདས་པའི་ལམ་འབྱུང་ཕྱིར། །དགེ་བའི་ལས་ལམ་བསམ་གཏན་དང་། །ཚད་མེད་པ་དང་གཟུགས་མེད་འབྱུང་། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་དཀོན་མཆོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་སྐབས་ཏེ་བཞི་པའོ།། ༈ །།སངས་རྒྱས་ཁམས་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་སངས་རྒྱས་ཕྲིན་ལས་ཏེ། །དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་

བསམ་བྱ་མིན། །འདི་ནི་འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན། ༔ །བློ་ལྡན་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་དེ་ལ་མོས་པ། །སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཚོགས་ཀྱི་སྣོད་འགྱུར་ཏེ། །བསམ་མེད་ཡོན་ཏན་ཚོགས་ལ་མངོན་དགའ་བས། །
སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་བསོད་ནམས་ཟིལ་གྱིས་གནོན། ༔ །གང་ཞིག་བྱང་ཆུབ་དོན་དུ་གཉེར་བས་གསེར་ཞིང་ནོར་བུས་སྤྲས་པ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་རྡུལ་མཉམ་པ་ཉིན་རེ་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་རྟག་འབུལ་ན། །
གཞན་གང་འདི་ལས་ཚིག་ཙམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་འདི། །སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་དགེ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་ཐོབ་པར་འགྱུར། ༔ །བློ་ལྡན་གང་ཞིག་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་བསྐལ་པ 81
དུ་མར་ཡང་། །ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་འབད་པ་མེད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་དྲི་མེད་སྲུང་བྱེད་ལ། །གཞན་གང་འདི་ལས་ཚིག་ཙམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་འདི། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་དགེ་བ་དེ་ལས་བསོད་
ནམས་ཆེས་མང་ཐོབ་པར་འགྱུར། ༔ །གང་ཞིག་འདི་ནི་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་མི་འཛིལ་བསམ་གཏན་ནི། །ལྷ་དང་ཚངས་གནས་མཐར་སོན་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཕོ་མེད་ཐབས་བསྒོམས་ལ། །གཞན་

༄། །གང་འདི་ལས་ཆོག་ཙམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་འདི། །བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་དགེ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་ཐོབ་པར་འགྱུར། ༑ །གང་ཕྱིར་སྦྱིན་པས་ཡོངས་སྤྱོད་དག་ནི་
སྒྲུབ་བྱེད་ཅིང་། ཁྲིམས་ཀྱིས་མཐོ་རིས་སྒོམ་པས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བྱེད་ལ། །ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཀུན་སྤོང་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འདི་མཆོག་ཉིད་དེ་དེ་ཡི་རྒྱུ་ནི་འདི་ཐོས་ཡིན། །གནས་དང་དེ་ནི་གྱུར་པ་དང་། །
དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་དོན་སྒྲུབ་སྟེ། །རྒྱལ་བ་ཡི་ནི་མཁྱེན་པའི་ཡུལ། །རྣམ་བཞི་ཇི་སྐད་བརྗོད་འདི་ལ། །བློ་ལྡན་ཡོད་དང་ནུས་ཉིད་དང་། །ཡོན་ཏན་ལྡན་པར་མོས་པས་ནི། །མྱུར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི། །གོ་
འཕང་ཐོབ་བའི་སྐལ་ལྡན་འགྱུར། ༑ །བསམ་མི་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་འདི་ནི། །ཡོད་དང་བདག་འདྲས་ཐོབ་ནུས་དང་། །ཐོབ་པ་འདི་འདྲའི་ཡོན་ཏན་དང་། །ལྡན་ཞེས་དད་པས་མོས་པའི་ཕྱིར། །འདུན་བརྩོན་དྲན་
དང་བསམ་གཏན་དང་། །ཤེས་རབ་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་སྣོད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་དེ་དག་ལ། །རྟག་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར། །དེ་ནི་རྟག་ཏུ་ཉེར་གནས་པས། །རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ཕྱིར་མི་ལྡོག ༑ །བསོད་

ནམས་པ་རོལ་ཕྱིན་རྫོགས་དང་། །ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །བསོད་ནམས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལྔ། །དེ་ལ་རྣམ་གསུམ་རྟོག་མེད་པས། །དེ་རྫོགས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི། །དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤང་ཕྱིར། ༈ །
སྦྱིན་བྱུང་བསོད་ནམས་སྦྱིན་པ་སྟེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན། །བཟོད་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་དག་ནི། །སྒོམ་བྱུང་བརྩོན་འགྲུས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ། ༈ །འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་
ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་འདོད། །སེར་སྣ་ལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་གང་། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་པར་འདོད། །ཤེས་རབ་ལས་གཞན་དེ་དག་ནི། །སྤོང་རྒྱུ་གཞན་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་མཆོག་ཡིན་དེ་གཞི་ནི། །
ཐོས་པ་དེ་ཕྱིར་ཐོས་པ་མཆོག ༈ །དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་རིགས་པ་ལ། །བརྟེན་ནས་བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་དག་ཕྱིར་དང་། །གང་དག་མོས་དགེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ལྡན་བློ། །དེ་དག་རྗེས་སུ་བཟུང་ཕྱིར་འདི་
བཤད་དོ། ༈ །ཇི་ལྟར་སྒྲོན་གློག་ནོར་བུ་ཉི་ཟླ་ལ། །བརྟེན་ནས་མིག་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བ་བཞིན། །དེ་བཞིན་དོན་ཆེ་ག་ཆོས་སྟོབས་འོད་མཛད་པ། །ཐུབ་ལ་བརྟེན་ནས་འདི་ཉིད་རབ་ཏུ་བཤད། ༈ །གང་ཞིག་དོན་

ཀ

༄༅། །ལྡན་ཆོས་དང་ཉེར་འབྲེལ་ཞིང་། ཁམས་གསུམ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བྱེད་གསུང་། །ཞི་བའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པར་མཛད་པ་གང་། །དེ་ནི་དྲང་སྲོང་གསུང་ཡིན་བཟློག་པ་གཞན། །གང་ཞིག་རྒྱལ་
བའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གི། །དབང་བྱས་རྣམ་གཡེང་མེད་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད། །ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་མཐུན་པ། །དེ་ཡང་དྲང་སྲོང་བཀའ་བཞིན་སྤྱི་བོས་བླང་། ༈ །གང་ཕྱིར་རྒྱལ་ལས་ཆོས་
མཁས་འགའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་མིན་ཏེ། །མ་ལུས་དེ་ཉིད་མཆོག་ནི་ཚུལ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་མཁྱེན་གཞན་མིན་པ། །དེ་ཕྱིར་དྲང་སྲོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཞག་མདོ་སྡེ་གང་ཡིན་དེ་མི་དཀྲུག །ཐུབ་ ༤༨
ཚུལ་བཤིག་ཕྱིར་དེ་ཡང་དམ་ཆོས་ལ་ནི་གནོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། ༈ །ཉོན་མོངས་རྨོངས་བདག་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་ལ་སྐུར་བ་དང་། །དེས་གསུངས་ཆོས་ལ་བརྙས་གང་དེ་ཀུན་ཞེན་ལྟས་བྱས། །དེས་ན་ཞེན་
ལྟའི་དྲི་ཅན་དེ་ལ་བློ་མི་སྦྱར། །གོས་གཙང་ཚོན་གྱིས་རྣམ་འགྱུར་སྣུམ་གྱིས་གོས་པ་མིན། ༈ །བློ་དམན་ཕྱིར་དང་དཀར་མོས་བྲལ་ཕྱིར་ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ཕྱིར། །དམ་ཆོས་ཕོངས་པས་བསྒྲིབས་པའི་ 71

བདག་ཕྱིར་དྲང་དོན་དེ་ཉིད་ངེས་འཛིན་ཕྱིར། །རྙེད་ལ་བཀྲམས་ཕྱིར་ལྷ་བའི་དབང་ཕྱིར་ཆོས་སྤྱན་འབྱེད་པ་བསྐྱེན་པའི་ཕྱིར། །ཆོས་འཛིན་བསྲིངས་ཕྱིར་མོས་པ་དམན་ཕྱིར་དགྲ་བཅོམ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྦྱོང་བྱེད།། ཇི་ལྟར་ཟབ་མོའི་ཆོས་རྣམས་དེ་བཞིན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་དང་ནི། །མི་བཟད་སྦྲུལ་གདུག་གསེད་མ་དང་ནི་ཐོག་ལའང་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་མི་བྱ། །མེ་སྦྲུལ་དགྲ་དང་རྡོ་རྗེའི་མེས་ནི་སྲོག་དང་བྲལ་བ་ཙམ་བྱེད་དེ།། །དེ་ལས་གནར་མེད་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པར་འགྲོ་མི་འགྱུར། །གང་ཞིག་ཡང་ཡང་སྡིག་གྲོགས་བསྟེན་པས་སངས་རྒྱས་ངན་སེམས་ལྡན་གྱུར་དང་། །ཕ་མ་དགྲ་བཅོམ་གསོད་པར་བྱ་བ་མིན་བྱེད་མཆོག་ཚོགས་འབྱེད་པའི་མི། །དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ངེས་པར་བསམ་ན་མྱུར་དུ་དེ་ལས་ཐར་འགྱུར་གྱི། །གང་ཞིག་ཡིད་ནི་ཆོས་ལ་སྡང་བ་དེ་ལ་ཐར་པ་ག་ལ་ཡོད། །དཀོན་མཆོག་རྣམ་པར་བྱང་ཁམས་དྲི་མེད་བྱང་ཆུབ་ཡོན་ཏན་ཕྲིན་ལས་ཏེ། །དོན་གནས་རྣམ་བདུན་ཚུལ་བཞིན་བཤད་ལས་བདག་གིས་དགེ་བ་གང་ཐོབ་པ། །དེས་ནི་འགྲོ་འདིས་མཐའ་ཡས་འོད་མངའ་དྲང་སྲོང་ཚེ་དཔག་མེད་མཐོང་ཞིང་། །མཐོང་ནས་

༄། །ཀུན་ནི་ཆོས་མིག་དྲི་མེད་སྐྱེས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་ཤོག། ༈ །།གང་ལས་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར། །ཇི་ལྟར་བྱུར་ནི་གང་བཤད་དག །རྒྱུ་མཐུན་པ་ནི་གང་ཡིན་ཏེ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཞིས
བསྟན་ཏོ། །གཉིས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་དག་པ་ཡིན། །ཐབས་དང་གཅིག་གིས་ཉམས་པའི་རྒྱུ། །དེ་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ནི། །གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ཡིན། འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཟོད་པ་དང་། །བྱང་
ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཆོས་བརྗོད་པའི། །མདོར་ན་འབྲས་བུ་རྣམ་གཉིས་ནི། །ཐ་མ་ཡིས་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། ༈ །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་དཀོན་མཆོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས། ཕན་ཡོན་གྱི་
སྐབས་ཏེ་ལྔ་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་མགོན་པོ་བྱམས་པས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། ༈ །།དཔལ་གྲོང་ཁྱེར་དཔེ་མེད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་བྲམ་ཟེ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེའི་དབོན་པོ་པཎྜི་ཏ་
མཁས་པ་ཆེན་པོ་སད་ཛ་ན་དང་། །ལོ་ཙྪ་བ་ཤཱཀྱ་དགེ་སློང་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་གྲོང་ཁྱེར་དཔེ་མེད་དུ་བསྒྱུར་བའོ།། །།སྭ་སྟི། མི་ཕམ་མགོན་པོའི་གསུང་གསང་བདུད་རྩིའི་བཅུད། །ཐོག་མེད་ཐུགས་ཀྱི་དཔལ་

ཞེར་ལེགས་བལྟམས་པས། །ༀ་མེད་ཐེག་ཆེན་གཞུང་བཟང་རྒྱུད་བླ་མ། །སྣང་བའི་མུ་ཁྱུད་གཉིས་པའི་ཆོས་སྤྲིན་གྱི། །འཕྲུལ་འདི་འཛིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ཀརྨ་པ་ཀས། །ཐུགས་བསྐྱེད་གོ་ལས་སྤྲུགས་དྲངས་རྣམ་བཏེགས་ཀྱི། །འཆི་མེད་ལྷ་ལམ་དབྱིངས་སུ་རབ་གསལ་མཐུས། །བསྟན་འགྲོར་ཕན་བདེའི་འདབ་སྟོང་བཞད་པར་ཤོག །ཅེས་དཔོན་སློབ་པས་སྨོན་པ་དོན་དང་ལྡན་པར་གྱུར་ཅིག །སརྦ་མངྒ་ལཾ། ༈ །མགོ་རྒྱུའི་ལོངས་སྤྱོད་འཇོམས་ཀྱང་མ་བསགས་ཤིང་། །འདོད་ཡོན་འཁོར་མང་ཚོགས་ཀྱང་མ་ཞེན་པར། །བསླབ་གསུམ་སྡེ་སྣོད་རིག་པའི་བང་མཛོད་དེ། །སྤོང་དང་རྟོགས་པའི་སྙིང་གི་དབུས་སུ་བསྐྱིལ། །ཅེས་པ་འདི་འང་རྫོགས་ཆེན་དཔོན་སློབ་ཀརྨ་ངེས་དོན་གསུང་རབ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དུ་འབོད་པ་དེས་ཐུན་སེང་ཞིག་ལ་མཁའ་ལྡིང་ཕྱུག་ཏུ་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།། །།སརྦ་མངྒ་ལཾ།། །།

ཐེག

༄། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་སྙིང་པོའི་དོན་མངོན་སུམ་ལམ་གྱི་བཤད་སྲོལ་དང་སྦྱར་བའི་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་
ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་སེང་གེའི་ང་རོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

ཆ

༄༅། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་འཕྲུལ་མེད་ལུགས་བཟང་དང་སྦྱར་བའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་སེང་གེའི་ང་རོ་ཞེས་བྱ་བ། དཔལ་ལྡན་བླ་མ་བྱམས་མགོན་
ཐུགས་རྗེའི་དབང་ཕྱུག་གི་ཞབས་ཀྱི་པདྨོར་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དི་ལྟ་དི་སྙེད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆགས་ཐོགས་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིས། །ཆོས་ཚུལ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་གཟིགས་ནས་འདྲེན་པ་
མེད་རྒྱལ་ཚབ་སར་བཞུགས་པ། །གསང་གསུམ་ཟླ་གཞོན་འཕགས་ཚོགས་ལྷ་བརྒྱའི་རྒྱུ་སྐར་དབུས་ན་མཛེས་དེ་དང་། །དབྱེར་མེད་བྱམས་མགོན་བླ་མར་ཕྱག་མཆོད་སྤྲིན་ཕུང་རྒྱ་མཚོས

ཀྵ་ གཉིས་ འཁྲིབ

༄༅། །བསྔོན་བཀུར་བཞི། །ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་ཞལ་ལས་དམ་ཆོས་ཀྱི། །བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་གྱིས་ཐུགས་རྒྱུད་རབ་གང་བ། །མ་ཕམ་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་མཆེད་གཉིས་དང་། །རིང་
ལུགས་འཁྲུལ་མེད་སྐྱོང་བ་རྣམས་ལ་འདུད། །སྟོན་པ་གསལ་མཛད་མངའ་བདག་མི་ཏྲི་པ། །གདམས་ངག་བརྒྱུད་འཛིན་གཟུ་བཙན་རྣམ་གཉིས་དང་། །འདི་དོན་མཐར་ཕྱིན་གྲུབ་པའི་ཤིང་རྟ་
ཆེ། །དྭགས་བརྒྱུད་གསེར་གྱི་ཕྲེང་བར་རབ་ཏུ་བསྟགས། །མཁྱེན་ལྡན་དབུས་ན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དངོས། །བསྟན་འཛིན་རྣམས་ལས་འགྲན་མེད་བསྟན་པའི་བདག །གངས་ཅན་ཐུབ་

༤༤ 44

དབང་རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་དང་། །བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་སྙིང་གི་པད་མཚོར་རོལ། །དྲི་བཅས་སྙིང་པོ་མཁའ་ལྟར་ཀུན་ཁྱབ་ཅིང་། །གློ་བུར་དྲི་བྲལ་ཡོན་ཏན་མངོན་གྱུར་པས། །སངས་རྒྱས་ཕྲིན་ལས་རྟག་ཏུ་མཛད་
པ་ཡི། །འགྲོ་འདྲེན་ཀུན་གྱི་གཤེགས་ལུགས་ལ་ཕྱག་འཚལ། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་སྙིང་པོའི་དོན། །རྒྱལ་ཚབ་བྱམས་པས་ལེགས་པར་བཀྲལ་བའི་གཞུང་། །རྗེས་དཔག་རིགས་པའི་འཆད་ཚུལ་
གྲགས་ཆེ་ཡང་། །མངོན་སུམ་ལམ་བྱེད་སངས་རྒྱས་ཐེག་པའི་ཚུལ། །རྟོག་གེ་དམན་པའི་སྐལ་པར་མ་ཤོང་བ། །མདའ་བསྒྱུར་ཡབ་སྲས་བརྒྱུད་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཉིད། །ངེས་དོན་སྙིང་པོའི་ཤིང་རྟ་མཆོག་རྣམས
ཀྱིས༔ ༔བདེན་པར་གསུངས་པའི་དོན་བཞིན་དབྱེ་བར་བྱ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཤཱཀྱའི་དབང་པོས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་ཆོས་ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་
ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་བླ་མའམ་རྩེ་མོར་གྱུར་པ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་སེང་གེའི་སྒྲ་སྙིང་པོའི་གཏམ་སྟོན་པའི་དགོངས་འགྲེལ། བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་འདི་འཆད་པ་ལ་གཉིས། གཞུང་བཤད་པ་

༄༅། །ལ་ངེས་གནས་སྐེར་བའི་སྤྱི་དོན་མདོར་བསྡུ། གཞུང་དངོས་ཀྱི་ཚིག་དོན་རྒྱས་པར་བཀྲོལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བརྒྱད། བཤད་བྱའི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་། དེ་ཉིད་གང་ལ་བརྟེན་པའི་ཁུངས། གང་གིས
མཛད་པའི་སློབ་དཔོན། གང་ལས་བརྒྱུད་པའི་རིམ་པ། གང་ཞིག་བཤད་བྱའི་དོན། ཇི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ། དབུ་ཞབས་ཀྱི་བསྡུས་པའི་དོན། དེ་ལྟར་བཤད་པའི་དགོས་འབྲེལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྤྱིར
ཆོས་དབྱིངས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པ་ནི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན། དེ་གློ་བུར་གྱི་སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པའི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ནི་ཆོས་སྐུའི་རང་བཞིན། དེ་ཐོབ་བྱེད་སྦྱོར་བ་ཀུན་བྲལ་གྱི་ལྟ་བ
དང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྒོམ་པ་ནི་ལམ་གྱི་རང་བཞིན། དེ་གསུམ་པོ་སྟོན་བྱེད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་བཀའ་ནི་གཞུང་བླ་མའམ་དམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། གཞུང་དེ་ལ་ཞིབ
མོར་དཔྱད་ན་གསུམ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་སྣང་གི་གསུང་དབྱངས་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པར་ཤར་བའི་ནང་ཚན་གྱི་ཐེག་ཆེན་མདོ་སྡེའི་ངག་གི་རྣམ་པ་དོན་དམ་པ་དེ་

གཱི་ཚང་མཁན་ངག་གཅེས་བཏུས།

ཡིན་ལ། འདི་ནི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གམ་བྲལ་འབྲས་ཆོས་སྐུ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་གོ །གཉིས་པ་ནི། འཕགས་པ་དང་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ཡིད་ལ་སྒྲ་སྤྱིའི་རྣམ་པར་ཤར་བའི་མིང་ཚིག་ཡི་གེའི་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་དང་མཐུན་པར་ངག་ཏུ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཚིག་ལ་གཞུང་ཐེག་ཆེན་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་རྒྱུད་ཅེས་བྱའོ། །ཕྱི་མ་འདི་གཉིས་ནི། རང་བཞིན། འབྲས་བུ། ལམ་གསུམ་ལས་ངོ་བོ་ཤིན་ཏུ་ཐ་དད་མོད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྨོན་ལམ་ལས་བྱུང་བ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་རྒྱུ་མཐུན་པ། སྒྲིབ་གཉིས་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ནུས་མཐུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་དང་། རྣམ་པར་བྱང་ ༤༡
བའི་དམིགས་པ་དང་། ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཞེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུའི་གཞུང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཚོགས་ཇི་སྙེད་པའང་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། ལྷའི་བུས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་སུ་འདུས། །ལེགས་པར་གསུངས་དང་དེ་ཡི་དགོངས་འགྲེལ་བ། །དེ་ཡི་དབང་གིས་ཤཱཀྱའི་བསྟན་པ་འདི། །འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདིར་ཡུན་རིང་གནས་

༄༅། །པར་འགྱུར། །ཅེས་སོ། །དེ་ལ་བཤད་བྱའི་གཞུང་རྒྱུད་བླ་མ་འདི་ཉིད་གང་དུ་དོན་བཟུང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་རྗེས་སུ་གནང་བའམ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བཀར་དོས་བཟུང་ཡང་རུང་སྟེ། རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཅོད་པན་དབུ་ལ་བཞག་ནས་ཆོས་སྟོན་པའི་རྒྱལ་ཚབ་ཏུ་མངའ་གསོལ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྔུད་པ་ལས། ཛམྦུའི་གླིང་འདི་ར་ཆུ་ཀླུང་རྗེ་སྙེད་ཅིག་འབབ་ཅིང་། །མི་ཧོག་འབྲས་ལྡན་སྨན་དང་ནགས་ཚལ་རྗེ་སྙེད་པ། །མ་དྲོས་གནས་པའི་ཀླུ་དབང་ཀླུ་བདག་བསྟན་གནས་ཏེ། །དེ་ནི་ཀླུ་ཡི་བདག་པོ་དེ་ཡི་མཐུ་དཔལ་ཡིན། ༥༤

།རྒྱལ་བའི་ཉན་ཐོས་པ་དག་རྗེ་སྙེད་ཆོས་སྟོན་དང་། །འཆད་དང་རིག་པ་དག་དང་ལྡན་པར་བརྗོད་པ་དང་། །མཆོག་འཕགས་བདེ་བ་བྱེད་དང་དེ་ཡིས་འབྲས་ཐོབ་པ། །དེ་དག་ཀུན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེས་བུའི་མཐུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་ཉིད་ཀྱིས། བསྟན་པ་འདིའི་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་གསུང་རབས་ཀྱི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བའི་དབང་དུ་མཛད་དེ། བསྟན་བཅོས་ཀུན་གྱི་ལུས་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །ཞེས་བསྟན་བཅོས་སུ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་ལྟར་འཆོས་སྐྱོབས་

ཡོན་ཏན་གཉིས་ལྡན་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ལ། དེའང་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་པོ་མཐའ་ཡས་པ་ལས། རྒྱལ་ཚབ་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་བྱམས་པ་དང་་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུ་འཇིག་རྟེན་
འདི་ན་མ་མཆིས་པས། དེ་དག་གི་གསུང་རྣམས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་དང་རྣམ་དབྱེར་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་ཅེས་འཕགས་བོད་མཁས་གྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐལ་མོ་སྦྱོར་ནྲམ་པ་སྟེ། དེ་
ཀླུ་སྒྲུབའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་དེ་ནི་འདིར་བཤད་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། རྒྱལ་བ་རང་བྱུང་ཞབས་དང་། ཀུན་མཁྱེན་དོལ་པོ་ཡབ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ངེས་དོན་སྙིང་པོའི་མདོ་
རྣམས་ལ་གཙོ་བོར་བརྟེན་པར་བཞེད་དེ། དེའང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་ཡོད་པར་གཟིགས་ཤིང་། ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་སོགས་སྒྲིབ་པ་
བཞིས་བསྒྲིབས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་ཡོད་པར་མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་རང་ཉིད་ཞུམ་པ་དང་། གཞན་ལ་བརྙས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པ་ལྔས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར

ཀྱཱ། ༄༅། །འཁོར་བའང་གཟིགས་ནས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་ཡོད་པ་དང་དེའི་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་སེལ་བའི་ཐབས་འབའ་ཞིག་གདུལ་བྱའི་དབང་པོའི་རིམ་པ་དང་འཚམས་པར་

མི་གསལ་བ་དང་། གསལ་བ་དང་། ཆེས་གསལ་བའི་ཚུལ་དུ་སྟོན་པའི་ཆོས་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་མཆོག་གམ་མཐར་ཐུག་ཏུ་གྱུར་པ། ཐེག་པ་མཐའ་དག་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་

༤༧ པས་རྒྱུད་སྦྱངས་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབང་རྣོན་ཤིན་ཏུ་སྨིན་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་དགོངས་པ་ངེས་འགྲེལ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ། རྒྱན་སྟུག་པོ། ཕལ་པོ་ཆེ་སྡེ་ ༤༤

སེམས་ཙམ་གྱི་མདོ་བཞིར་གྲགས་པ་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་སྟོན་པ་རིགས་པ་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོ། ཟ་བོ་ཆེ། སོར་མོའི་ཕྲེང་བ་ལ་ཕན་པ། ལྷ་མོ་དཔལ་

ཕྲེ ཕྲེང་གིས་ཞུས་པ། གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན། རབ་ཞི་རྣམ་ངེས། གསེར་འོད་དམ་པ། སྤྲིན་ཆེན་པོ། དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལ་སོགས་པ་དེ་ 83

བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་དང་། ཡང་དག་པའི་དབྱིངས། མི་འགྱུར་བའི་ཆོས་སྐུ། རྟག་བརྟན་གཡུང་དྲུང་། དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་སོགས་གདོད་ནས་རང་ཆས་སུ་བཞུགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པ་གསང་གཏམ་ཞིབ་མོར་མཛད་པ་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉག་གཅིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་གེ་པ་དང་ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱིས་ལྟ་ཅི་སྨོས། འཕགས་པའི་ས་ལ་གནས་པས་ཀྱང་ཇི་བཞིན་མི་
རྟོགས་ཏེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡུལ། །སངས་རྒྱས་ཤེས་གསུམ་ཡུལ་མིན་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །བསམ་མི་ཁྱབ་པར་རྟོགས་པར་བྱ། །ཐ་ཕྱིར་ཐོས་པའི་ཡུལ་མིན་ཏེ། །དོན་
དམ་ཡིན་ཕྱིར་བསམ་བྱའི་མིན། །ཆོས་ཉིད་ཟབ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི། །སྒོམ་པ་ལ་སོགས་ཡུལ་མ་ཡིན། །གང་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་དམུས་ལོང་བཞིན། །བྱིས་པས་དེ་སྔོན་མཐོང་མ་མྱོང་། །བཙས་པའི་ཁྱིམ་
གནས་བུ་ཆུང་གི །ཉི་མའི་གཟུགས་བཞིན་འཕགས་པས་ཀྱང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དབང་བརྟུལ་སྐལ་པ་དམན་པ་རྣམས་ཇེ་ས་སུ་བཟུང་ཞིང་མ་རྟོགས་པ་དང་། ལོག་པར་རྟོགས་པས་བསྒྲིབ་

ཀ། ཁ། འགྲེལ

༄༅། །པར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་དེ་དག་གི་བརྗོད་བྱ་མཐའ་དག་རྡོ་རྗེའི་གནས་བདུན་དུ་བསྡུས་ནས་གསལ་བར་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་སུ་མཛད་པར་བཞེད་དོ། །རོང་སྟོན་ཤེས་བྱ་ཀུན་
གཟིགས་སོགས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་ཐ་མ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པའི་དགོངས་འགྲེལ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི་ངེས་དོན་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་སྤྱི་འགྲེལ་དུ་བཞེད་དེ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ། ལྷག་བསམ་བསྟན་པ། དམ་ཆོས་པད་
དཀར་སོགས་དངོས་སུ་བཅོ་ལྔ་ཙམ་བགྲངས་པར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པ་པོ་རབ་འབྱིང་ཐ་མ་གསུམ་ཞེས་མཁས་པ་རྣམས་ལ་གྲགས་པ་ལས། འདིར་ནི་ཤེས་བྱའི་གནས་ལ་མཁས་
པ་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་མཐོང་བ་ལ་བསྟུགས་པ་བརྗོད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པ། ངེས་པའི་དོན་དུ་བསྐལ་པ་ཞིང་རྡུལ་གྱི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་སྔ་རོལ་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཟིན་ནའང་། ཚུལ་སྟོན་དུ་
ས་བཅུ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ལ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐུར་བཞུགས་ཤིང་རྒྱལ་ཚབ་ཆེན་པོའི་གནས་ལ་དབང་བསྐུར་བ་བརྙེས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྦྱོང་བ་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་

དང་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུའི་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་བསྐལ་བཟང་རྣམ་འདྲེན་ལྔ་པར་འབྱོན་པར་ཆས་པ། ད་ལྟ་སངས་རྒྱས་དང་མཚུངས་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ་རྒྱལ་བ་
ཉིད་དང་ཉེ་བའི་སྲས་མི་ཕམ་བྱམས་པ་མགོན་པོས། ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྤྱན་སྔར་དམ་ཆོས་འཛིན་སྐྱེལ་སྐྱོང་བར་མཛད་པའི་སེང་གེའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་བསྒྲགས་པ་ལྟར། གསུང་རབ་ཀྱི་དོན་ལ་ཆགས་
ཐོགས་མེད་པའི་སྤྱན་དང་མངོན་པར་ཤེས་པས་ཐོག་མར་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་མཛད་ནས་ངེས་དོན་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་ཆོས་སྐད་རགས་པ་ཉིད་མདོ་ཙམ་དུ་བསྟན། དེ་ནས་མདོ་སྡེ་རྒྱན། དབུས་མཐའ་
རྣམ་འབྱེད། ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་དུ་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བཤད། མཐར་རྒྱུད་བླ་མར་སྙིང་པོའི་མདོ་དོན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཞིབ་མོ་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པར་མཛད་དོ། །དེ་ལ་སློབ་དཔོན་སེང་གེ་
བཟང་པོས་བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ་སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་ཀྱི་དོན་དུ་མཛད་པར་བཞེད་ལ། ཨ་བྷ་ཡས་བཀའ་བསྡུའི་དུས་སུ་མཛད་པར་འཆད་དོ། །བསྟན་བཅོས་དེ་དག་ཛམྦུའི་གླིང་དུ་སྣང་བར་མཛད་པ་པོ་ནི།

༄། །སློབ་དཔོན་ཤཱནྟི་པས་དབུ་མའི་རྒྱན་ལས་ས་གསུམ་པ་འོད་བྱེད་ལ་གནས་པར་བཤད་པའི་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཞབས་ཏེ། འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ལས། ཐོགས་མེད་ཅེས་བྱའི་དགེ་སློང་ནི། །
བསྟན་བཅོས་དེ་ཡི་དོན་ལ་མཁས། །མདོ་སྡེ་ངེས་དོན་དྲང་བའི་དོན། །རྣམ་པ་མང་པོའང་རབ་ཏུ་འབྱེད། །འཇིག་རྟེན་རིག་པ་སྟོན་བདག་ཉིད། །གཞུང་བྱེད་དང་ཚུལ་ཅན་དུ་འགྱུར། །དེ་ཡི་རིག་པ་གྲུབ་པ་
འདི༑ །སྦྲ་ལའི་ཕོ་ཉ་མོ་ཞེས་བརྗོད། །དེ་ཡི་སྔགས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ནི། །བློ་ནི་བཟང་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །བསྟན་པ་ཡུན་རིང་གནས་པའི་ཕྱིར། །མདོ་ཡི་དེ་ཉིད་དོན་སྡུད་བྱེད། །ལོ་ནི་བརྒྱ་དང་ལྔ་བཅུར་འཚོ། །དེ་
ལུས་ཞིག་ནས་ལྷ་ཡུལ་འགྲོ། །འཁོར་བ་རྣམས་སུ་འཁོར་བ་ན། །ཡུན་རིང་བདེ་བ་རྗེས་སྨྱོང་ནས། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་མཐར་གྱིས་དེ། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཅེས་ལུང་གིས་བསྟན་པ་དེ་ཉིད་
ཀྱིས་མི་ལོ་བཅུ་གཉིས་སུ་འཕགས་པ་བྱམས་པ་བསྒྲུབས་པས་གྲུབ་ནས་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ་དགའ་ལྡན་དུ་མི་ལོ་ལྔ་བཅུའི་ཡུན་ལ་བཞུགས། བྱམས་པ་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་མཐའ་དག་གསན། ཁྱད་པར་

བྱམས་པས་ཆོས་སྡེ་ལྔ་གནང་བ་ཛམྦུའི་གླིང་དུ་སྤྱན་དྲངས། ས་སྡེ་ལྔ་སོགས་བསྟན་བཅོས་མང་དུ་མཛད། ཁྱད་པར་རྒྱུད་བླ་མའི་འགྲེལ་པར་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གྲུབ་མཐའ་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བཤད་པས་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྲོལ་དུ་གྲགས་ཤིང་། གཙུང་འབུམ་སྡེ་གོ་དགུ་ཐུགས་ལ་བཞུགས་པའི་མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་རྒྱ་ཆེར་མཛད་པའི་ནང་ནས་ཉི་ཁྲིའི་འགྲེལ་པ་གནོད་འཛོམས་དང་། ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་རྣམས་ནས་ངེས་དོན་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་རྒྱལ་དུ་བཏོན་པར་མཛད་པས་ལུགས་འདི་འི་གསལ་བྱེད་ཆེན་པོ་ཡིན་ཀྱང་དེང་སང་འདི་ནས་བརྒྱུད་པ་མི་བཞུགས་སོ༔ ༔བཞི་པ་ནི། དེ་ལྟར་ངེས་དོན་དབུ་མའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱི་ཙམ་དང་། བྱམས་ཆོས་གསུམ་པོ་ཕྱོགས་གླང་དང་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་སོགས་སློབ་བརྒྱུད་བཟང་ལ་མང་བ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་ཡང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞན་གྱི་བློར་ཤོང་དཀའ་བས་སློབ་མ་མཆོག་རྣམས་ལ་སྙན་ནས་སྙན་དུ་བརྒྱུད་ཅིང་རྒྱུད་བླ་མ་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་དཔེ་གཏེར་དུ་སྦས་སོ། །དེས་ན་རྒྱན་གཉིས་དང་། དབུས་མཐའ་

༄༅། །རྣམ་འབྱེད་གསུམ་པོ་བསྟན་པ་སྔ་དར་གྱི་དུས་སུ་ལོ་ཙྪ་བ་དཔལ་བརྩེགས་དང་ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྱུར་བཤད་མཛད་ལ། རྒྱུད་བླ་མ་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་རྒྱ་འགྲེལ་རྣམས་ནི་དུས་ཕྱིས
མངའ་བདག་མི་ཏྲི་པས་མཆོད་རྟེན་ཞིག་གི་ཐུག་པར་འོད་འབྱུང་བ་གཟིགས་ཏེ། དེ་ན་ཅི་ཡོད་བཙལ་བས་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་གླེགས་བམ་བྱུང་། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་སྤྲིན་གྱི་མཐོང་
དུ་མངོན་སུམ་བྱོན་ཏེ་ལུང་ལེགས་པར་རྒྱལ། དེས་པཎྜི་ཏ་དགའ་བའི་གྲགས་པ་ལ་གནང་། དེ་སྒྲུང་པོའི་ཚས་ཀྱིས་ཁ་ཆེར་བྱོན་པ་ན། དཔལ་གྲོང་ཁྱེར་དཔེ་མེད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་གདུང་རབ་མང་པོར་པཎྜི་
ཏ་བརྒྱུད་མར་བྱོན་པ་ལས། བྲམ་ཟེ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེ་ཞེས་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་མཐའ་དག་ལ་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའང་བརྙེས་པས་དབུས་ཀྱི་ཀ་ཆེན་དང་པོར་གྲགས་པ་དེའི་སྲས་པཎྜི་ཏ་སུ་ག་ཏ་ཞེས་བྱ་བའི་སྲས
ཆེ་བ་པཎྜི་ཏ་སཛྫ་ན་སྟེ་སྐྱེ་བོ་དམ་པར་གྲགས་པ་དེས་མཁས་པ་ཡིན་པར་ངོ་ཤེས་ནས་བསྟན་བཅོས་གཉིས་པོ་གསན། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྔོག་ལོ་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་ཆོས

ལ་ཐུགས་སྒྲོང་མཛད་པའི་སྐབས་སུ་གསན་ནས་གནས་དེ་ཉིད་དུ་བོད་ཀྱི་སྐད་ལ་བསྒྱུར་ནས་བོད་ཡུལ་དུ་བཤད་པ་རྒྱ་ཆེར་མཛད། དེའི་སྔོན་དུ་བསྐལ་པ་བཟང་པོའི་བྱང་སེམས་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཛོ་བོ་ཧེ་ལ་
ཡེར་པའི་གནས་བརྟན་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ་ནག་ཚོ་ལོ་ཙྪ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བས་བསྒྱུར། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤ་ར་བ་ཆེན་པོས་བཤད་པ་མཛད་ཀྱང་ཕྱིས་སློབ་མ་ཕལ་ཆེར་རྔོག་འགྱུར་
ལ་དགའ་བས་དེ་ལ་བརྟེན་པ་བཅས་བཤད་པ་ཚར་གཉིས་རེ་མཛད་པར་གྲགས། ཕྱིས་པ་ཚབ་ལོ་ཙྪ་དང་མར་པ་དོ་པ་སོགས་མང་པོས་རྒྱུད་བླ་མ་བསྒྱུར་ཡང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་འཆད་ཉན་རིང་དུ་མ་བྱུང་བར་
མངོན༑ རྔོག་ལོ་ཆེན་པོས་རྒྱུད་བླའི་འགྲེལ་པ་ལ་ཊཱིཀ་ཆུང་མཛད། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིད་ཀྱི་སློབ་མ་གྲོ་ལུང་པ་བློ་གྲོས་འབྱུང་གནས་དང་། ཞང་ཚེ་སྤང་པ་ཆོས་ཀྱི་བླ་མས་ཊཱི་ཀ་རེ་རེ་མཛད། དེ་གཉིས་ལ་
བརྟེན་ནས་ཞང་གི་སློབ་མ་ཉང་བྲན་པ་ཆོས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འགྲེལ་པ་མཛད་ཅིང་། ཕྱིས་ནས་ཕྱྭ་པ་ཆོས་སེང་། དེའི་སློབ་མ་གཙང་ནག་པ་བརྩོན་འགྲུས་སེང་གེ་དང་དན་འབགས་པ་སྨྲ་བའི་སེང་གེ་སོགས་

ཀྱེ། ༄༅། །ཀྱིས་ཀྱང་འགྲེལ་པ་མང་དུ་མཛད་ལ། དེ་དག་གི་རྗེས་འབྲངས་བློ་གྲོས་མཚུངས་མེད་དང་། ཕག་གྲུ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོ། རོང་སྟོན་ཤེས་བྱ་ཀུན་གཟིགས་སོགས་མཁས་པ་དུ་མས་འགྲེལ་
པའི་གླེགས་བམ་གྱིས་བོད་ཁམས་ཀུན་ཁྱབ་པར་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་རྔོག་ལོ་ཆེན་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ལ་ཆོས་སྐད་ཟར་ཟུར་མི་མཐུན་པ་མང་ངོ་། །ཡང་གྲྭ་པ་མངོན་ཤེས་ཀྱི་མཁན་བུ་བཙུན་ཁ་བོ་ཆེ་ཞེས
ཞ གྲགས་པའང་ལོ་ཙཱ་ཆེན་པོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཁ་ཆེར་བྱོན། སཛྫ་ན་ལ་ཁོ་བོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱམས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་འཆི་ཆོས་བགྱིད་པ་ལགས་པས་གདམས་པ་བཅས་ཏེ་ཐུགས་ལ་གདགས་པར་ཞུས་པས། 51
གཟུས་དགའ་བའི་རྡོ་རྗེས་ལོ་ཙཱ་བ་བྱས་ནས་བྱམས་ཆོས་ལྔ་པ་ཐམས་ཅད་གསུངས། རྒྱུད་བླ་མ་ལ་གདམས་པའང་ལེགས་པར་གནང་བས་བཙན་དྲི་མེད་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བོད་དུ་བྱོན་ཏེ་དབུས་གཙང་རྣམས་སུ་
ཕྱེད་པ་མཛད། གཟུས་དགའ་བའི་རྡོ་རྗེས་རྒྱུད་བླ་མ་ལ་སཛྫ་ནའི་གསུང་དང་མཐུན་པར་ཊཱི་ཀ་མཛད་ཅིང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཡང་བསྒྱུར། འདི་ལ་བྱམས་ཆོས་སྒོམ་ལུགས་པའང་གྲགས་ཤིང་ཐུན་ 16

མོང་མ་ཡིན་པའི་བཤད་པ་དང་ཉམས་ལེན་གྱི་རྒྱུན་ཁྲིད་པར་འཕགས་པ་ཡིན་ལ། །ལུགས་སྲོལ་དེ་དག་ལས་བྱུང་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པས་མ་ཕམ་པའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པ་རང་བྱུང་རྡོ་རྗེས་རྒྱུད་བླ་མའི་ས་བཅད་བསྡུས་དོན་མཛད་པ་ལ། གཙྨ་དཀོན་གཞོན་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་བཀྲལ་ཞིང་། གཙྨ་ཕྲིན་ལས་པ་ཆེན་པོས་སྤྱིར་དག་བཀོད་པའི་འགྲེལ་པ་མཛད། འགོས་ལོ་ཆེན་པོ་
གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས་ཀྱང་ཐོགས་མེད་ཞབས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ལ་འགྲེལ་བཤད་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་མཛད་པ་ལུགས་འདི་དང་མཐུན་པ། ཀུན་མཁྱེན་དོལ་པོ་པ་ཆེན་པོས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྲོལ་ཕྱེས་ཏེ་འགྲེལ་ ༡༤
པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་སློབ་བརྒྱུད་སྡེ་དང་། ཁྲི་བྲག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐ་སོགས་ཀྱིས་བཤད་པ་དང་ཉམས་ལེན་གྱིས་གཞུང་བཙུགས་པའི་འགྲེལ་པའི་ལུང་རྒྱུན་ད་ལྟ་བར་བཞུགས་པ་དང་།
ཕྱིས་སུ་དཔལ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་དོན་གྲུབ་ལས་ཀུན་གཟིགས་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་གསན་ཏེ་བཤད་པ་ལན་མང་དུ་མཛད་པའི་རྒྱུན་ལས་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཟུར་མང་ལྷ་ལུང་པ་གཙྨ་བསྟན་འཕེལ་གྱིས

༄། །མཚན་ཊཱི་ཀ་མཛོད་པའི་བཤད་རྒྱུན་ཀུན་ལེགས་པར་མཛོས་ཏེ། དེ་དག་ལས་འདི་ར་ནི་གཙོ་བོར་རྒྱལ་བ་རང་བྱུང་ཞབས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ནོ། །ལྟ་བ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྙིང་པོའི་དོན་ཉིད་བཤད་གཞིར་བྱས། དེ་འཆད་པའི་ཚུལ་ལ་རྒྱ་བོད་གཉིས་སུ་ལུང་རིགས་སྒོམ་པ་སོ་སོའི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་པའི་སྲོལ་མི་འདྲ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། ངེས་དོན་དབུ་མའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་འདི་ལྟར་བཞེད་དེ། ཆོས་འཁོར་རྣམ་པ་གསུམ་ཀའི་ངེས་དོན་ཇི་སྙེད་པ་ནི་བདག་མེད་པ་གཉིས་སུ་འདུ། དེའི་དོན་མཐར་ ༡༤
གཏུགས་ན་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་ལ། སྟོང་ཚུལ་མེད་པར་དགག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། དབུས་མཐའ་རྣམ་འབྱེད་ལས། གང་ཟག་
དང་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །དངོས་པོ་མེད་འདི་ར་སྟོང་པ་ཉིད། །དེ་དངོས་མེད་པའི་དངོས་ཡོད་པ། །དེ་ཉིད་དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། མ་ཡིན་པར་དགག་པའི་སྟོང་ཚུལ་རང་རིག་རང་གསལ་གྱི་

ངོ་བོ་ལ་སྐབས་འདིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་བསྟན་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་ཉིད་ངེས་པའི་དོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་ཡིན་ལ། རྡོ་རྗེ་དེ་ཉིད་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བས་གསུམ་དུ་འགྱུར་ཏེ། མ་དག་མ་དག་དག་པ་དང་༑ ༑ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། །སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མ་དག་པ་འཁོར་བའི་གནས་སྐབས་སུ་སེམས་ཅན་དུ་བརྗོད་ཅིང་དབྱིངས་དེ་ལའང་རིགས་སམ་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཞེས་བྱ། དག་པ་དང་མ་དག་པ་གཉིས་ཀ་ལྡན་པའི་སྐབས་སུ་ལམ་ཞུགས་ཀྱི་གང་ཟག་ཏུ་བརྗོད་ཅིང་དབྱིངས་ཀྱི་ལྡོག་ཆ་ནས་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དཔེར་ན་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཙམ་ལྡོག་ནས་དགེ་འདུན་དང་། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ཆ་ནས་ལམ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ལམ་ཁྱད་པར་དང་བཅས་པའི་ཆ་ནས་འགོག་པའི་བདེན་པའོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་སོགས་བརྗོད་ཅིང་དབྱིངས་དེའང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ལྡོག་པས་ཕྱེ་ན་བྱང་ཆུབ་དང་། ཡོན་ཏན་དང་། ཕྲིན་

༄༅། །ལས་ཧེ་གསུམ་མོ། །དེས་ན་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རྡོ་རྗེའི་གནས་བདུན་དུ་འང་གསུངས་ཤིང་། འཁོར་ལོ་ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་ངེས་དོན་མཐའ་དག་དེར་འདུས་པར་རྟོགས་པར་སླ་མོད། དང་པོའི་
ངེས་དོན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་ཇི་ལྟར་འདུན། དམན་ལམ་གྱི་སྣང་གཞི་སྤྱོད་བྱེད་སྣང་ས་འབྲས་གསུམ་ཀ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་འདུ་བ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་བསྟན་བཅོས་འདིའི་བསྟན་བྱའི་
གཙོ་བོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་ཚུལ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་ངེས་དོན་མཐའ་དག་འདུ་བ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། སྙིང་པོ་དེ་འང་གང་ཡིན་སྙམ་ན། སྤྱིར་གསུང་རབ་རྣམས་ལས་སྤྲོས་པ་
དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འམ་སེམས་ཅན་ཧེ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་བརྗོད་པར་མཛད་ཅིང་། འདི་ཉིད་
ལས་ཆོས་སྐུ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རིགས་ཧེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་། སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་དོན་རྣམ་པ་བཞི་ལ་བཤད་དོ། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱང་གོང་སློས་གནས་སྐབས་གསུམ་ ༤༨

ཀྱི་དབང་དང་དྲང་ངེས་ལ་དགོངས་པའི་བརྗོད་ཚུལ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གང་ནས་བཤད་ཅིང་གང་ཟག་གང་གིས་རྒྱལ་དུ་བཏོན་སྙམ་ན། སློབ་དཔོན་ནི་འཁོར་ལོ་བར་པ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ངེས་དོན་ཡིན་ཅིང་འཕགས་པ་
ཀླུ་སྒྲུབ་རྗེས་འབྲངས་དང་བཅས་པས་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་མང་པོས་གསལ་བར་མཛད། འོན་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་ལ་སོགས་པའི་མཚན་གཞི་ནི་དབུ་མ་རིག་ཚོགས་ལས་བཤད་པ་རིག་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་རྟེན་པའི་མེད་པར་དགག་པ་ཉིད་དུ་འཕགས་ཡུལ་གྱི་ཐལ་རང་གི་སློབ་དཔོན་ཕལ་ཆེར་བཞེད་ཅིང་བོད་ཀྱི་དབུ་མ་རང་སྟོང་སྨྲ་བ་རྣམས་ནི་མེད་དགག་ཁོ་ནར་ནན་གྱིས་བསྒྲུབས། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོར་ལེགས་ལྡན་ཞབས་ཀྱིས་རྟོག་གེ་འབར་བར་བཤད་ཅིང་ཟླ་བས་ཀྱང་དོན་གྱིས་བཞེད་པ་དང་། རྣམ་གྲོལ་སྡེ་དང་སེང་གེ་བཟང་པོས་མེད་དགག་གི་སྟོང་ཉིད་ལ་རིགས་དང་ངོ་བོ་
ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྙིང་པོས་ཆོས་སྐུར་ཡང་བཤད་པས་དོན་གྱིས་སྙིང་པོར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་རྗེས་དཔག་ཚད་མས་རྟེན་པའི་མེད་པར་དགག་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ནང་

༄། །ཞེན་དུ་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ཀུང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འཆིང་བ་ཆེན་པོར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འཁོར་ལོ་ཐ་མར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་གྱིས་ཀུང་ཁྱད་པར་འཕགས་སོ། །སེམས་
ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ནི་འཁོར་ལོ་བར་མཐའ་གཉིས་དང་སྔགས་རྒྱུད་རྣམས་ནས་གསལ་བར་གསུངས་ཤིང་། རྒྱུད་བླ་མ་དང་མདོ་སྡེ་རྒྱན། །ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་ཆོས་དབྱིངས་བསྟོད་པ་དང་སེམས་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་
བསྟོད་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་འགྲེལ་སོགས་ནས་དེ་ཉིད་སྙིང་པོ་ཡིན་པ་གསལ་ལ་རྒྱས་པར་བཤད་དོ། །ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ལ་གཤེགས་སྙིང་དུ་བཤད་པ་ནི། ལང་ཀར་གཤེགས་པ། རྒྱན་སྟུག །དཔལ་ཕྲེང་
གིས་ཞུས་པ། རྡོ་རྗེ་མགུར་ལ་སོགས་པ་ལས་མང་དུ་འབྱུང་ཞིང་། སེམས་ཙམ་པའི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་ནོ། །སེམས་ཅན་སྙིང་པོར་བཤད་པ་ནི་སྒྲོན་གསལ་ལས། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འདི་ཉིད་ལས། ཁམས་ནི་གནས་སྐབས་གསུམ་དག་ཏུ། །མིང་གསུམ་གྱིས་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། །ཅེས་སོགས་གསུངས་སོ། །འདི་ཉིད་

གསུངས་པའི་དོན་རྣམས་འོག་ཏུ་རྒྱས་པར་འབྱུང་ཡང་། འདིར་མདོ་ཙམ་སྨོས་ན། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་ཚོགས་ཞུགས་ཕྱིར། །རང་བཞིན་དྲི་མེད་དེ་ནི་གཉིས་མེད་དེ། །སངས་རྒྱས་རིགས་ལ་དེ་
འབྲས་ཉེར་བཏགས་ཕྱིར། །འགྲོ་ཀུན་སངས་རྒྱས་སྙིང་པོ་ཅན་དུ་གསུངས། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ལ་ཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་
ཤེས་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོར་བརྗོད་པ་དང་གཅིག །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཡོད་པའི་ ༥༤
ཕྱིར་དེ་ལའང་སྙིང་པོར་གསུངས་པ་དང་གཉིས། སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་དང་འདྲ་བའི་ཆ་གང་ཡིན་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ཏེ། རིགས་ནི་ཤིན་ཏུ་འདྲ་བའི་དོན་ཏེ།
དེའི་ཕྱིར་རིགས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མིང་བཏགས་ནས་སྙིང་པོར་བཤད་པ་སྟེ་གསུམ་ནི་རིམ་བཞིན་ཚོས་སྐུ། དེ་བཞིན་ཉིད། རིགས་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡིན་ལ། དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ ༡༤

༄༅། །དངོས་ཡིན་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་སྙིང་པོ་བཏགས་པ་བ་དང་། བར་པ་ནི་སངས་རྒྱས་སེམས་ཅན་གཉིས་ཀའི་ཆ་འཛིན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་སྙིང་པོ་གཉིས་ཀ་དངོས་ཡིན་ལ། ཐ་མ་ནི་སྙིང་
པོ་དངོས་ཡིན་ཅིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པ་འགོས་ལོས་བཞེད་ཅིང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ནི་གནས་བཞི་སྤྱི་ལ་འཇུག་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །རིགས་དང་ཁམས་དང་ས་བོན་སོགས་རྣམ་
གྲངས་སུ་གྱུར་ཅིང་ཁམས་ཞེས་པ་རྒྱུའི་དོན་མ་ཡིན་ཏེ་མ་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་སྙིང་པོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་ཀྱང་གནས་པས་ཁམས་ཞེས་བྱ་སྟེ་པད་ངན་ནང་སངས་རྒྱས་སོགས་དཔེ་དགུ་དོན་དགུ་པོ་རྣམས་ངོ་བོ་
དངོས་གནས་སུ་ཡོད་པ་ལ་ཕྱི་ནས་སྒྲིབ་བྱེད་གཞན་གྱིས་བསྒྲིབས་ཏེ་གནས་པས་ཁམས་ཀྱི་དཔེ་རམཛད་ཅིང་། ཆོས་དབྱིངས་དེ་རིགས་དང་ཁམས་སུའང་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཏྲའི་སྒྲ་ཤུགས་པས་གཡོགས་པའི་
དབུས་ན་ཡོད་པ་ལ་འཇུག་པས། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་གཞི་དུས་སུ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་བསྒྲིབས་ཤིང་དེའི་དབུས་ན་ཡོད་པར་སྣང་བ་དང་། ཕྱིད་ཡ་ཞེས་པ་བཅུད་དམ་མཆོག་ལ་འཇུག་པས། དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཉིད་

ཆོས་ཀུན་གྱི་བཅུད་དམ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། སྣ་ར་སྲ་ཞིང་བརྟན་པ་ལ་འཇུག་པས། དེ་བཞིན་ཉིད་ནམ་དུའང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་དོན་དུ་གཟུང་བར་བྱའོ། །དྲུག་པ་ནི། སྤྱིར་གཞི་དུས་སུ་ཤེས་བྱའི་གནས། ལམ་དུས་སུ་ལྟ་བའི་ཡུལ། འབྲས་དུས་སུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་སྟེ་གསུམ་ཀ་འང་ཆོས་དབྱིངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་ནས་འཇོག་པ་ནི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པའི་གཞུང་མཐའ་དག་གི་བཞུགས་ཚུལ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མངོན་རྒྱན་དུ། སྒྲུབ་པ་ཡི་ནི་རྟེན་གྱུར་པ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །ཞེས་པ་ཉིད་སྣང་གཞིར་བཞག་ནས། སྦྱོང་བྱེད་སྒྲུབ་པ་བཞིའམ་སྦྱོར་བ་བཞི། སྦྱང་བྱ་མཐོང་སྒོམ་གྱི་སྤང་བྱ་མཐའ་དག་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པར་འཆད། འདིར་སྦྱང་གཞི་ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ། སྦྱོང་བྱེད་ཆོས་ལ་མོས་པ་སོགས་བཞིའི་མིང་ཅན་དང་ཡོངས་སྦྱོང་དྲུག་ཅུས་སྦྱང་བྱ་ཆགས་སོགས་དྲི་མ་དགུ་དང་སྒྲིབ་པ་གསུམ། ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་སོགས་བཞི་པོ་སྤངས་པའི་བྲལ་འབྲས་ཆོས་སྐུ་ཡོན་ཏན་ཕྲིན་ལས་བཅས་མངོན་དུ་འགྱུར་བར་བཤད་པས། དེ་དག་ཆོས་སྐད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་ལས་དོན་གཅིག་ཏུ་འབབས་པ་

ཀ

བཅུ་བཞི

འཁྲིལ

༄༅། །ཡིན་ནོ། །དེས་ན་གཞི་དུས་སུ་འཁོར་འདས་སོ་སོའི་བག་ཆགས་འཛོག་པའི་རྟེན་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་བཞག་དང་། ལམ་དུས་སུ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་སྦྱང་བྱར་བཤད་ནས། རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་ཆ་སོ་
སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སྦྱོང་བྱེད་ཁས་ལེན་པ་དང་། འབྲས་དུས་སུ་གནས་འགྱུར་མཐར་ཕྱུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་དེ། གཞུང་འདིའི་བཤད་གཞི་དེ་ལྟར་ལ། འཆད་ཚུལ་གྱི་རིམ་
པ་གཉིས་སུ་བྱུང་སྟེ། དབུ་མའི་གཞུང་ལ་བསྟེན་པ་རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ལམ་གྱིས་བཤད་པ་དང་། སྙིང་པོའི་དོན་མངོན་སུམ་གྱི་ལམ་གྱིས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྔོག་ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་ ༡༤
པའི་བཤད་སྲོལ་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པར་བཞེད། དེ་ནི་རིག་པའི་ཚོགས་ལས་བཤད་པའི་མེད་པར་དགག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཁས་བླངས། དོན་དམ་
བདེན་པ་དེ་འང་ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ་དང་གཙང་ནག་པས་བློ་དང་རྟོག་པའི་དངོས་ཡུལ་ཡིན་པ་ལྟ་ཞོག །ཞེན་པའི་ཡུལ་དུའང་མི་རུང་གསུངས། སློབ་དཔོན་ཕྱྭ་པ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་བདེན་པས་ 101

སྟོང་བའི་མེད་དགག་དེ་ཉིད་ཡིན་ཅིང་སྒྲ་རྟོག་གི་ཞེན་པའི་ཡུལ་དུ་འང་རུང་བར་བཞེད། ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་གྱིས་ལྡན་པའི་དོན་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་དམིགས་ན་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་འདུ་བ་ལ་
དེར་བཏགས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམ་བྱང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམིགས་པ་བདག་མེད་གཉིས་ལ་བྱས་ནས་དེ་གསར་དུ་བཞག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀུན་ཉོན་གྱིས་
སྒྲོ་བཏགས་པའི་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ལ་བྱས་ནས་ཉོན་མོངས་ཀྱིས་དམིགས་པ་དེ་གཏན་ནས་མ་གྲུབ་པས་སྤང་ཡོད་ཕྱིས་བསལ་དུ་མེད་པ་ལ་འཆད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུས་ཁྱབ་པའི་དོན་ཀྱང་སེམས་
ཅན་གྱིས་ཆོས་སྐུ་དེ་ཐོབ་ཏུ་རུང་བའི་དོན་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ལོ་ཙཱ་གཟུ་བཙན་རྣམ་གཉིས་ལས་བརྒྱུད་པའི་བྱམས་ཆོས་སྐོར་ལུགས་པ་རྣམས་དང་། མངའ་བདག་མེ་ཏྲི་ཞབས་ཀྱིས་བྲམ་ཟེ་
ཆེན་པོ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གདམས་ངག་བརྙེས་ནས་སྔགས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕར་ཕྱིན་གྱི་མན་ངག་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་པ་སོགས་མཛད། དེ་ལས་རྗེ་མར་པས་གསན་ཏེ། ཐེག་པའི་མཐར་ཐུག་སྙིང་པོའི་དོན། །

ཀྱི། ༄༅། །མཐའ་བྲལ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ། །ཆོས་ཕྱག་རྒྱ་ཆེ་ལ་ངོ་སྤྲོད་བགྱིས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་། རྗེ་སྒམ་པོ་པའི་ཞལ་ནས། འོ་སྐོལ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདིའི་གཞུང་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཁྱམས་པས་མཛད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཤིང་ཐར་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སོགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་རྣམས་སུའང་གསལ་བར་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་དཔལ་ལྡན་
བཅོང་འ ཕག་མོ་གྲུ་པ་ཡབ་སྲས། རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་རང་བྱུང་ཞབས་སོགས་སྙིང་པོའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་རྣམས་གཅིག་ཏུ་འབྲུང་བར་མཛད་ཅིང་། སྐྱོབ་པ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་གྱི་ ༥༤
མགོན་པོས་ཀྱང་སྙིང་པོའི་དོན་འདི་ཉིད་ལས་བརྩམས་ཏེ་སྐད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་སྐུའི་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཀུན་མཁྱེན་དོལ་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ངེས་དོན་སྙིང་པོའི་བཀའི་བསྡུ་བ་བཞི་
འགྲེལ པ་མཛད་པ་དང་། ཟི་ལུང་པཎ་ཆེན། རྗེ་བཙུན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐ། ཀུན་མཁྱེན་བསྟན་པའི་ཉིན་བྱེད་སོགས་ཀྱང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཚུལ་ཐྲན་ཐུ་ཙམ་ལས་ལྷ་བའི་གནད་གཅིག་ཏུ་འབབ་པ་ཁོ་ན་ 103

ཡིན་ཅིང་། གཞན་ཡང་མངའ་བདག་མི་ཏྲི་པའི་དངོས་སློབ་པཎྜི་ཏ་བཛྲ་པཱ་ཎིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅུ་པ་རྩ་འགྲེལ་སོགས་བོད་དུ་རྒྱ་ཆེར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་སྟོན་པའི་ཕྱག་ཆེན་གྱི་བཀའ་སྲོལ་

ཡིན་པ་དང་། མི་ཏྲི་པའི་དངོས་སློབ་དམ་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་ངོ་བོ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། གསང་སྔགས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་དམ་ཆོས་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བྱེད་ཅེས་བྱ་བའི་མཚན་

གསོལ་ནས་བོད་དུ་སྔ་ཕྱིར་གསུངས་པ་རྣམས་ཀྱང་དོན་སྔ་མ་དང་མཚུངས་པས། མདོར་ན་མངའ་བདག་མི་ཏྲི་གུཔྟ་ནས་བརྒྱུད་པའི་བཤད་པ་དང་གདམས་ངག་གི་བཀའ་སྲོལ་ཐམས་ཅད་ནི་ཚིག་གི་བརྗོད་ ༥༢

ཕྱོགས་ཙམ་ལས་དོན་གཅིག་ཏུ་འབབ་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་དག་གི་བཞེད་པའི་སྙིང་པོ་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཚེ་

རིགས་ཞེས་བྱ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་དུ་བརྗོད་ཅིང་། ཀླུ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་ནས་མགོ་རིས་སུ་འཛེགས་པའི་དཔེས་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་ལའང་ཡར་སྐྱེགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ཆོས་

ཀྱེ། བརྟག འགྲེལ

༄༅། །སྐུ་ཞེས་བྱ་ཞིང་སྙིང་པོ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ལ། ཚངས་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་ས་ལ་འབབས་པའི་དཔེས་འཁོར་བའི་ཆོས་ལའང་མར་འགེབས་པ་དང་། དེ་དག་གི་ཆེ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མ་དག་པ་དང་།
དག་པའི་ཁྱད་པར་མ་གཏོགས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་བཟང་ངན་དང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཆ་ནས་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་གཅིག་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་ས་སྙིང་བཞུགས་ནས་སྲིད་
གསུམ་སྐུའི་སྣང་བས་ཁྱབ་པའི་དཔེས་བསྟན། དེ་དག་ཅུང་ཟད་དབྱེ་ན། རིགས་ལ་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། རྒྱས་འགྱུར་རིགས་གཉིས། སྔ་མ་ནི་དབུལ་པོའི་ཁྱིམ་གྱི་གཏེར་བཞིན་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ ༥༤
ལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སྙིང་པོའི་ཚུལ་དུ་བཞུགས་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་རིགས་ཀྱི་ནུས་པ་གཞིར་གནས་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཅན་གྱི་ལྗོན་ཤིང་གསར་དུ་བཙུགས་ནས་བསྐྱེད་པ་བཞིན། སློབ་ལམ་དུ་ཐོས་སོགས་ཀྱི་དགེ་
བ་ཡང་དག་པར་བླངས་པས་ཡོན་ཏན་གོང་དུ་འཕེལ་བ་སྟེ་དང་པོས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་། ཕྱི་མས་ལོངས་སྤྲུལ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་བྱེད་དོ། །རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་གཞིའམ་རྒྱུར་གནས་པ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་རང་བྱུང་ཞབས་ 105

ཀྱིས་བཞེད་པའོ། །ཆོས་སྐུ་ལའང་དངོས་དང་། དེ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཐུན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཆོས་སྐུ་མཚན་ཉིད་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཟབ་མོ་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཚུལ་
སྟོན་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་གསུང་རབ་སྤྱི་ལས་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གཉིས་སུ་གསུངས་ཤིང་། སྙིང་སྙིང་པོ་གསུམ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་
དབྱེ་བས་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་བ་འགོས་ལོ་ཆེན་པོས་བཞེད་དོ། །གཞུང་འདིའི་དགོངས་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་མེད་དེ་སེམས་ཅན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་རིགས་འདྲ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་གནས་པའི་
སེམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འགྱུར་མེད་དོ། །ཞེས་དང་། ཇི་ལྟར་སྔར་བཞིན་ཕྱིས་དེ་བཞིན། །འགྱུར་བ་
མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་མིང་གི་བརྡ་དང་དཔེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། མདོ་ལས་ཤེས་རབ་ཕར་ཕྱིན། དོན་དམ་བདེན་པ། ཡང་དག་པའི་མཐའ། གནས་ལུགས་རང་བཞིན།

ཀྲ། ཕྱག་དཔྱད། ཁྲིད

༄༅། །འཕྲུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ། ཆོས་ཉིད། སེམས་ཉིད། སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་། སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པར། དང་པོའི་མགོན་པོ། ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས། ཐིག་ལེ་ཆེན་པོ། རང་བཞིན་འོད་གསལ་; ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སོགས་རྣམ་གྲངས་དུ་མར་གསུངས་སོ། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་དེ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་སྲིན་ལྟ་བུས་བསྒྲིབས་ཏེ། དེའང་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་དུས་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་གསེར་དང་གཡའ་བཞིན་ལྷན་ཅིག་སྐྱེས་པ་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྣང་གི་ཤེས་པ་ནི། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས། གཞན་དབང་། ཀུན་རྫོབ་འཁྲུལ་པ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་སོགས་མིང་དུ་མར་བཏགས་པ་ ༥༤

དེ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་སོགས་སྒྲིབ་པ་རྣམ་བཞི་བྱུང་བས་གནས་ལུགས་མི་རྟོགས་ཤིང་འཁོར་བར་འཆིངས་ལ། ཐེག་མཆོག་ལ་མོས་པ་སོགས་རྒྱུ་བཞིས་གནས་ལུགས་ཡང་དག་པར་རྟོགས་ཏེ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དྭངས་ཕྱུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཆོས་སྐུ་ཞེས་བྱའོ། །རང་བཞིན་འོད་གསལ་དེ་ལ་གཟོད་མ་ནས་དྲིམས་གོས་མ་མྱོང་བས་བསལ་བྱ་ཅིའང་མེད་དེ་དྲི་མ་ནི་བཅོས་མ་གློ་ 107

བྱུར་ཡིན་པས་ཁམས་ལ་སྟོང་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རང་ཆས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་སྣར་མེད་གསར་དུ་བཞག་པར་བྱ་བ་མེད་དེ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས་ཁམས་མི་སྟོང་སྟེ། དཔེར་ན་མཁྲིས་ནད་ཅན་གྱི་དུང་སེར་པོར་མཐོང་བའི་ཚེ་དུང་གི་དངོས་གནས་ལ་སེར་པོས་སྟོང་ཞིང་དཀར་པོས་མི་སྟོང་པ་བཞིན་ནོ། །དེའི་དོན་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་འཕེབས་པའི་ཚེ། ཡང་དག་མཐའ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱིས༑ ༑རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་པ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལྟར་གཞན་སྟོང་གི་རིག་པས་དཔྱོད་ཅིང་། ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་མེད་ཅིང་རྣམ་དབྱེར་མེད། །གཉིས་མེད་གསུམ་བྲལ་དྲི་མེད་རྣམ་རྟོག་མེད། །ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གང་ཡིན་དེ་རྟོགས་པ། །མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་མཐོང་། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་བསྒོམ་པས་ཉམས་སུ་མྱོང་བྱ་གཉིས་སྟོང་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་བཞེད་པ་ནི། རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པས། མཐའ་བྲལ་དུ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ཞེས་པ་དང་གནད་གཅིག་ལ། བཤད་སྒྲོལ་འདི་འཛིན་པའི་སྐྱེས་ཆེན་རྣམས་ལ་དབུ་མ་གཞན་སྟོང་པ་ཞེས་གྲགས་ཤིང་། དེའང་གཞན་གྱིས་སྟོང་

ཀྱེ། བཅོ་བརྒྱད། འགྲེལ

༄། །པའི་བརྡ་ཁྱད་ཙམ་མདོ་ལས་ཀྱང་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དང་། བོད་འདི་ར་གྲུབ་ཆེན་ཡུ་མོས་གསལ་སྒྲོན་སྐོར་བཞི་མཛད་པ་ནས་བརྗོད་སྲོལ་དེ་བྱུང་ལ། དེའི་སྒྲ་དོན་རྒྱ་ཆེར་རྒྱས་པ་ནི་ཀུན་མཁྱེན་
དོལ་པོ་པ་ཡབ་སྲས་ལ་བྱུང་བ་དང་། དེ་དག་གི་ལྟ་སྒོམ་གྱི་གནད་ལ་མི་མཐུན་པ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་གནས་སྐབས་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་སུ། གྲུབ་མཐའི་ཞལ་བཞེས་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་ཡོད་
པ་དང་། ཁྱད་པར་ཀུན་མཁྱེན་ཇོ་ནང་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་གཙང་རྟག་བདེ་བ་བདག་དམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་འཆད་པ་ལ། བློས་བཞག་པའི་བདེན་གྲུབ་ཏུ་གོ་ནས་བོད་ཀྱི་ ༡༨
སྨྲ་བ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགག་པ་བརྗོད་ཀྱང་། དེའི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་དབྱིངས་འགྱུར་བ་མེད་པ་ལ་དགོངས་ཤིང་དེ་ཉིད་སྤྲོས་མཚན་ལས་གྲོལ་ཞིང་སྒྲ་རྟོག་ལས་འདས་པ་དང་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་མ་འཁྲུལ་
པའི་ཡུལ་དུ་བཞེད་པ་དང་། དེ་ཉིད་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་ཡིན་པས་དཔྱད་པ་རང་གིས་འཁྲུལ་ཏེ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལས་གསུངས་པའི་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་པའི་གཟུགས་བརྙན་ལ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་མོ་

བརྗོད་པ་སོགས་དང་མཚུངས་པར་གསུངས་སོ། །མདོར་ན་རྗེས་དཔག་དང་མངོན་སུམ་ལམ་གྱི་འཆད་ཚུལ་འདི་གཉིས་ཀྱི་རྩ་བ། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཡོད་མེད་དང་། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ། །རྣམ་དབྱེ་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །གློ་བུར་དག་གིས་ཁམས་སྟོང་གི །རྣམ་དབྱེ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །བླ་མེད་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་མ་ཡིན། །ཅེས་པའི་དོན་ལ་ཁ་ཕྱིར་བལྟས་ནང་བལྟས་ཀྱི་གོ་བ་ལས། དཔྱད་པ་དང་སྒོམ་དོན་གཉིས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །བདུན་པ་ལ་གཉིས། བསྡུས་དོན་དངོས་དང་། ཞར་བྱུང་ལམ་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་ཚོགས་སོགས་ཀྱིས་དབུ་ཞབས་ཀྱི་བསྡུས་པའི་དོན་བསྟན་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ལས་ཆོས་སོགས་ཀྱིས་སྔ་ཕྱིའི་གོ་རིམ་གྱི་འབྲེལ་པ་བསྟན་ཏོ། དེའང་ཤེས་བྱའི་ཁོང་ན་འགྲན་ཟླ་བྲལ་བའི་དངོས་པོ་མི་བསླུ་བ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན་ཏེ། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་བྱུང་གི་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པར་གྱུར་པས་ ༡༤

༄༅། །སངས་རྒྱས་ཉིད་བརྗོད་བྱ་ཀུན་གྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་ལ། དམ་པའི་ཆོས་ནི། རྒྱལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་གཟིགས་པ་ཁོ་ན་གཞན་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བས་ལམ་གྱི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པ་དང་། དགེ་འདུན་ནི།
ཇི་སྐད་དུ། ཁྱོད་ནི་གང་ནས་གཤེགས་པ་ཡི། །ལམ་དེ་ཉིད་ནས་སློབ་མའང་མཆི། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལམ་དེ་ལ་ཞུགས་ཤིང་རྗེས་སུ་སློབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཡོན་ཏན་བྱེད་ལས་ལ་སོགས་པ་འཆད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས། འདིར་དེ་དག་གི་དོན་མདོར་སྡུར་ནས་ཐོག་མ་ཉིད་དུ་བཤད་གཞིར་མཛད་པ་སྟེ། དེའང་སངས་རྒྱས་ནི་
འདུས་མ་བྱས་པ། ལྷུན་གྲུབ། གཞན་རྐྱེན་གྱིས་མི་རྟོག་པ་སྟེ་རང་དོན་བྱང་ཆུབ་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ། མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་པས་གཞན་དོན་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་སྟེ་དོན་གཉིས་དབྱེ་གཞིར་བྱས། དབྱེ་ངོ་
དྲུག་ཏུ་བགྲངས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད། ཆོས་འགོག་བདེན་ལ་བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་གསུམ། ལམ་བདེན་ལ་དག་གསལ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་གསུམ། དགེ་འདུན་ལ་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་

༡༨

III

པ་སྟེ་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ། ཆགས་ཐོགས་དམན་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་སྟེ་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་གསུམ། དེ་དག་ལའང་དབྱེ་གཞི་དབྱེ་ངོ་སྦྱར་ལུར་སྦྱར་བས་རྣམ་གྲངས་བརྒྱད་བརྒྱད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱིས་
ཡོན་ཏན་ཅན་མཆོག་གསུམ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད། གནས་སྐབས་སྐྱབས་གསུམ་དུ་དབྱེ། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཏུ་བསྟུན། དཀོན་མཆོག་གི་སྒྲ་དོན་བཅས་ཀྱིས་ཐོབ་བྱ་དཀོན་མཆོག་གི་
རྣམ་བཞག་གསལ་བར་མཛད། དེའི་རྗེས་སུ་གང་ཞིག་ཡོད་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཡུལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། དྲི་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་
དང་དྲི་མ་མེད། །དྲི་མེད་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་བའི་མཛད། །ཅེས་ཐོབ་ཚུལ་གནས་བཞིའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་སྟེ། དེའང་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་གནས་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་ཁམས་རང་བཞིན་རྣམ་
དག །རྟོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོའི་གནས་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བའི་བྱང་ཆུབ། རྟོགས་པ་དེའི་ཡན་ལག་གི་གནས་བྱང་ཆུབ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡོན་ཏན། གཞན་དག་ཀྱང་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་གནས་ཡོན་ཏན་

ཕྱུ། ཉིཾ། འགྲེལ

༄༅། །ཕྱི་ནུས་པ་ཕྲིན་ལས་ཏེ་གནས་བཞིར་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་དང་པོ་དཀོན་མཆོག་དེའི་རིགས་བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཇོགས་སངས་སྐུ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་ཏུ་གཏན་ཚིག་གསུམ་བཀོད་ཅིང་། གཏན་ཚིག་རེ་རེས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡོད་པ་བསྒྲུབ་པར་
ནུས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་དབང་དུ་མཛད་ནས་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས། ཕྱི་མ་ཐམས་ཅད་འདི་ལས་འཕྲོས་པའི་དོན་འབའ་ཞིག་ཡིན་ཅིང་། དེའང་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་ ༡༤
རྣམ་དག་གི་དགོངས་པའི་དོན་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བསྡུས་དོན་གྱི་སྙིང་པོ། མདོ་སྡེ་སོ་སོའི་དགོངས་པས་རྣམ་བཞག་བཅུར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དང་། སྙིང་པོའི་མདོའི་དགོངས་
པས་དཔེ་དགུ་དང་སྦྱར་བ། དེ་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་ཚུལ། སྙིང་པོ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་ཅན་གྱིས་བསྡུས་པ་ལས། དང་པོ་ནི། ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་སོགས་ཤློ་ཀ་གཅིག་འབྱུང་སྟེ། གཞིའི་ཆོས་སྐུ་དེ་བཞིན་ཉིད་ 113

རིགས་ཁམས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ངོ་བོའི་དོན་དང་། ཁམས་ལ་ཡོད་པའི་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་མོས་པ་སོགས་ལམ་གྱི་ཆོས་སྐུ་རྒྱུའི་དོན་དང་། དབྱིངས་དེ་ཉིད་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་ཏེ་
ཡོན་ཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཞི་ཐོབ་པ་ཆོས་སྐུ་འབྲས་བུའི་དོན་དང་། རིགས་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཁོར་བའི་སྐྱོན་མཐོང་ནས་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། མྱང་འདས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་ཐོབ་པའི་འདོད་
པ་སྐྱེ་བ་ལས་ཀྱི་དོན་དང་། ཁམས་དེ་ལ་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་མོས་པ་སོགས་དང་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་མངོན་ཤེས་སོགས་མངའ་བ་ལྡན་པའི་དོན་དང་། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན་ཐ་དད་པའི་སྒོ་ནས་བརྟེན་པ་ཆོས་
ཉིད་ཀུང་གནས་སྐབས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ལ་འཇུག་པ་འཇུག་པའི་དོན་དང་། རང་བཞིན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ཀུང་གང་ཟག་གསུམ་གྱིས་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བས་མིང་ཙམ་ཐ་དད་པར་སྟོན་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་
དོན་དང་། དེ་གསུམ་རང་སྤྱིའི་སྒོ་ནས་ཆོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཁྱབ་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་དང་། ཆོས་ཅན་སྐྱེ་འགག་འཕེལ་འགྲིབ་བྱེད་ཀུང་ཆོས་ཉིད་ལ་དེ་དག་བྲལ་བ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་དང་། གཞི་

ཕྱི། ཉི་ཁྲི་ཅ་གཅིག འགྲེལ

༄༅། །ལམ་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་བྲལ་སྨིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་རྣམས་དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ཉི་མ་དང་འོད་ཟེར་ལྟར་གནས་པ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་ཏེ། དོན་
བཅུ་པོ་དེ་ས་ཀྱང་གང་ཟག་གཅིག་སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་ཚང་བར་བསྟན། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་པད་ངན་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། བྱིས་པ་སོ་སྐྱེ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད་པའི་ཉོན་
ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་པདྨ་མདོག་ངན་སོགས་སྒྲིབ་བྱེད་དྲི་མའི་དཔེ་དགུ་དང་། ཆོས་སྐུ་དེ་བཞིན་ཉིད་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་གསུམ་པོ་ནི་སངས་རྒྱས་སོགས་བསྒྲིབ་བྱ་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་དཔེ་དགུ་དང་སྦྱར་ནས་ ༥༨
བཤད༔ གསུམ་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་དེ་ཉིད་འཇིགས་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་བྱིས་པའི་སྐྱེ་བོ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟ་བ་ཅན་རང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སེམས་རྣམ་པར་གཡེང་བ་བྱང་སེམས་ལས་
དང་པོ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དད་པ་བསྐྱེད་པ་ལས་ཇི་བཞིན་མི་རྟོགས་ལ། བསལ་བཞག་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཟབ་མོས་རྟོགས་པར་བསྟན། བཞི་པ་ནི། འཕགས་པས་ལྟ་བར་དཀའ་བའི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་སོ་སྐྱེ་

ལ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་བར་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དང་། འཁོར་ལོ་ཐ་མར་སྙིང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་འགལ་བ་སྤངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེའུ་དང་པོ་གྲུབ། དེ་ནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ལས་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་གནས་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་བྱང་ཆུབ་ནི། དག་ཐོབ་སོགས་དང་། ངོ་བོ་རྒྱུ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་ཉིད་གློ་བུར་དྲི་མ་མཐའ་དག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ནས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་དུ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པ་ནི་ངོ་བོའི་དོན་དང་། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་མཉམ་གཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་སྒོམ་པ་གནས་འགྱུར་བྱེད་རྒྱུའི་རྐྱེན་གྱི་དོན་དང་། ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལས་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་དྲི་མ་ཟད་ཅིང་བྲལ་ཏེ་མི་སྐྱེ་བའི་ངང་ནས་སྤངས་རྟོགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འབྲས་བུའི་དོན་

ཀ ཉི་ཁྲི་ཊཱི་ཀཱ་གཉིས། འགྲེལ

༄༅། །དང་། ཉོན་སྒྲིབ་བྲལ་བས་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྒྱུད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་ཏེ་ཟག་པ་མེད་པའི་འབྱོར་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཐོབ་པས་རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གྲུབ་ཅིང་། ཤེས་སྒྲིབ་བྲལ་བས་
ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་ལས་ཀྱི་དོན་དང་། དོན་གཉིས་དེ་དག་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྟེན་བྲལ་བ་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་མངའ་བ་
ནི་ལྡན་པའི་དོན་དང་། ཡོན་ཏན་དེ་ལྡན་གྱི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཉིད་འཕགས་ཆེན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་རྟོགས་ཤིང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བས་ཟབ་པ་ཆོས་སྐུ་དང་། ཀུན་ལ་ཁྱབ་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་ལོངས་སྐུ་དང་། སྐལ་པ་ ༥༤
དང་མཐུན་པར་གཞན་དོན་འབའ་ཞིག་མཛད་པ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སྟེ་སྐུ་གསུམ་གྱིས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི་འཇུག་པའི་དོན་དང་། སྐུ་གསུམ་པོ་དེའང་ནམ་མཁའི་མཐའ་དང་འགྲོ་བའི་ཁམས་ཇི་སྲིད་
པའི་དུས་དང་མཚུངས་པར་འཇུག་ཅིང་གནས་པ་ནི་རྟག་པའི་དོན་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་གཞན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་ཅིང་རྟོགས་པར་དཀའ་

པ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དོན་ཏེ། དེ་ལྟར་དོན་བརྒྱད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པས་ལེའུ་གཉིས་པ་གྲུབ། ཆོས་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཉིད་ལེའུ་འདིའི་འགྲེལ་པ་ལྟ་བུར་ཡོད་དེ་དེར་ཆོས་ཉིད་དང་། འདིར་དྲི་མེད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་གསུངས་པ་དོན་གཅིག་ཅིང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སོགས་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་བསྡུས་པའི་དོན་ལས། དང་པོ་ཤེས་བྱ། བར་པ་བཞི་བསྒོམ་བྱ། ཐ་མ་འབྲས་བུ་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བས་རྒྱས་པ་དེ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་བྲལ་བ་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུས་བསྡུས་པ་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་མཛད་ནས། རང་དོན་གཞན་དོན་སོགས་ཀྱིས་རང་དོན་དོན་དམ་ཆོས་སྐུ་ལ་ཡོད་པའི་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས། གཞན་དོན་ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་སྐུ་ལ་ཡོད་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཏེ་བསྡོམས་པས་ཡོན་ཏན་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་པོ་སྐུ་གཉིས་དང་སྦྱར་ཏེ་རྣམ་གྲངས་བསྟན། དེ་ནས་སྟོབས་ཉིད་མ་རིག་སྒྲིབ་ལ་སོགས་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་སྟོབས་བཅུ། འཇིགས་པ་མེད་པའི་སེང་གེ་

༄༅། །ལྷ་བུའི་མི་འདེགས་པ་བཞི། གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ནམ་མཁའ་ལྷ་བུའི་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དེ་སྟོང་བྱ་དག་པ་ལས་བྱུང་བ་ཆོས་སྐུའི་ཡོན་ཏན། ལེགས་གནས་འཁོར་ལོས་མཚན་པ་
སོགས་ཀྱིས་མཚན་བཟང་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པ་ལས་ཐོབ་པ་གཟུགས་སྐུའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དཔེ་དོན་ཞིབ་མོར་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པས་ལེའུ་གསུམ་པ་གྲུབ། དེ་ནས་ཡོན་ཏན་དེ་དག་ཐོབ་པའི་ནུས
པས་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། གཞན་གྱིས་རྫོགས་བྱེད་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་དོན་ལ། གདུལ་བྱའི་ཁམས་སོགས་ཀྱིས། གདུལ་བྱ་གང་གི་ཆེད་དུ་འཇུག་པ་དང་།
ཐབས་གང་གིས་འདུལ་བ་དང་། གདུལ་བའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་གནས་པའི་ཡུལ་གང་དུ་གཤེགས་པ་དང་། སྐབས་སུ་བབས་པའི་དུས་གང་གི་ཚེ་འདུལ་བ་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་འབད་
རྩོལ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པའི་ཕྲིན་ལས་བསྟན་ལ། ངེས་འབྱིན་སོགས་ཀྱིས་ཕྲིན་ལས་འབྱུང་བའི་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་རྒྱུ་དང་། དེ་ཉིད་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་རྐྱེན་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་ལས་འབྲས་བུ

འགྲུབ་པའི་ཚུལ་དང་། འབྲས་བུ་དེའི་ཕྲིན་ལས་འཇུག་པའི་ཡུལ་དང་། དེ་དག་གི་སྣང་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་། དེ་གཙོད་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་ལ་རྟོག་པ་མེད་པར་ངང་གིས་འཇུག་པས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་སྟེ་དཔེ་དོན་སྦྱར་ཏེ་
རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་རྟག་པའི་ཕྲིན་ལས་བསྟན། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ལས་རྟག་ཁྱབ་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་བཅད་པའི་ཕྱིར། བརྒྱ་བྱིན་ཟ་སྤྲིན་སོགས་དཔེ་དགུས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་
ཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་ཕྱོགས་རེ་ནས་མཚོན་ཅིང་ཐམས་ཅད་དུ་མི་མཚུངས་པས་དཔེ་ལས་འདས་པར་བསྟན་པས་ལེའུ་བཞི་པ་གྲུབ། དེ་ལྟར་བསྟན་བཅོས་དངོས་གཞི་གྲུབ་ནས་སླར་ཡང་བསྡུས་དོན་དང་
འབྲེལ་བར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གནས་བཞི་ལ་མོས་པ་ཙམ་གྱིས་སྦྱིན་ཚུལ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཇི་ལྟར་བརྩམས་པའི་ཚུལ་འཕྲོས་དོན་དང་། མཐར་བསྔོ་
སྨོན་གྱིས་བསྡུས་པའི་དོན་ཀུན་གསལ་བར་མཛད་དེ། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཆེན་པོ་དང་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་གསུང་རབ་དང་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་དོན་གཅིག་ཉིད་དཔེ་དོན་རྟགས་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཡང་ཡང་

༄༅། །བསྒྱུར་བར་མཛད་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་པ་མཆོག་གི་ལམ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཉིད་དེད་དཔོན་ལྟ་བུར་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་སེམས་དེ་ཡང་དག་པར་བླང་བའི་རིམ་པ་དང་
མཐུན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པས་རྒྱུ་བྱས། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བས་རྐྱེན་བྱས་ནས་སྐྱེ་བས་དེ་ཉིད་ཐོག་མར་བསྟན། སེམས་བསྐྱེད་པའི་དམིགས་པ་
ནི་གཞན་གྱི་དོན་དང་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ལ། གཞན་ནི་གང་གི་ཆེད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡིན་པས་དྲི་བཅས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐོག་མར་བསྟན་ཅིང་། གཞན་དོན་དངོས་ཕྱིན་ལས་ཀྱིས་བསྟན།
དེའི་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་དང་། དེས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་རྣམས་སོ་སོའི་ལེའུས་བསྟན་ཏོ། །བདུན་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། དོན་དམ་གྱི་དཀོན་
མཆོག་སངས་རྒྱས། ཀུན་རྫོབ་ཆོས་དང་དགེ་འདུན། དོན་དམ་གྱི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་འོད་གསལ་སྟོང་ཉིད། ཀུན་རྫོབ་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་རིགས། དོན་དམ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ཀུན་རྫོབ

གཟུགས་སྐུ་གཉིས། དོན་དམ་བྲལ་བ་དང་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཡོན་ཏན། དོན་དམ་ཆོས་སྐུའི་ཕྲིན་ལས་དང་ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་སྐུའི་ཕྲིན་ལས་རྣམས་སུ་དབྱེར་ཡོད་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །བརྒྱད་པ་ནི། དེ་
ལ་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་འདིའི་བརྗོད་བྱ་ལ་སོགས་པ་གང་ཞེ་ན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ཁམས་དང་བྱང་ཆུབ་ཡོན་ཏན་ཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་སྟེ་ཐེག་ཆེན་སྙིང་པོའི་མདོ་དོན་མཐའ་དག་བསྡུས་པ་ཐོས་
བསམ་གྱིས་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་མི་ཕྱེད་པ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་གནས་བདུན་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ། ཚིག་དོན་དེ་ཉིད་དང་པོར་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་གོ །བར་དུ་བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ ༡༤
ཀྱིས་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་ངེས་པ་རྙེད་ནས་དབུལ་པོའི་ཁྱིམ་ལ་ཡོད་པའི་གཏེར་གྱི་ཁ་བྱང་ཐོབ་པ་དང་འདྲ་བར་ངེས་དོན་སྙིང་པོའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ལ་ཚད་མ་གསུམ་དང་རྟོན་པ་བཞི་ལ་
བརྟེན་ནས་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་நུས་པ་ནི་དགོས་པ། དེ་ལྟར་ཞུགས་ནས་དད་པ་རྣམ་གསུམ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་སྙིང་པོའི་དོན་ལ་བསྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པས་ས་འོག་གི་གཏེར་ལག་ཏུ་ཐོབ་པ་དང་འདྲ

ཀྲ། ཉི་ཁྲི་ཊཱི་ཀཱ། ལེའུ།

༄། །བར་སྙིང་པོ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་བཞུགས་ཚུལ་ཐོག་མར་རྗེས་མཐུན་པ་ཉམས་སུ་སྐྱོང་། རིམ་གྱིས་ཇེ་གསལ་དུ་སོང་ནས་མཐར་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དྲི་མ་མེད་པ་
སྐྱེས་ཏེ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་བྲལ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་དུ་འགྱུར་བ་ནི་ཉིང་དགོས། ཉིང་དགོས་དགོས་པ་ལ་རག་ལས། དགོས་པ་བརྗོད་བྱ་ལ་རག་ལས་པས་སྔ་མ་མེད་ན་ཕྱི་མ་མི་འབྱུང་བ་
བདག་གཅིག་དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བ་མེ་དང་དུ་བའམ་ཉི་མ་དང་འོད་བཞིན་དུ་གྲུབ་པ་ནི་འབྲེལ་བའོ། །དེ་དག་གི་སྤྱི་དོན་ཅུང་ཟད་བསྟན་ནས། རྩ་བའི་གཉིས་པ་གཞུང་དངོས་ཀྱི་ཚིག་དོན་རྒྱས་པར་བཀྲལ་བ་ལ་
གསུམ༔ དོན་དང་མཐུན་པའི་མཚན་དང་ཕྱག །དོན་མཆོག་ལྡན་པའི་བསྟན་བཅོས་དངོས། དོན་དེ་ལེགས་པར་བསྒྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་དང་། འགྱུར་ཕྱག་གོ །མཚན་ལ་འང་གཉིས། སྐད་
གཉིས་ཤན་སྦྱར་ཏེ་བཀོད་པ་དང་། དེའི་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། མ་ཧཱ་ཡཱ་ན་ཨུཏྟ་ར་ཏནྟྲ་ཤཱསྟྲ། བོད་སྐད་དུ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས། ཞེས་འབྱུང་སྟེ། རྒྱ་ཆེ་བའི་ཡུལ་

ཁྱི་ཏྲེ་བྲག་ཁ་དོག་ཆས་གོས་དཀར་པོ་ལ་གཙོར་བྱེད་པས་རྒྱ་དཀར་པོའམ་མིང་མཐའ་འདྲེན་ཚུལ་གྱིས་རྒྱ་གར་ཅེས་གྲགས་པ། སངས་རྒྱས་ཐོན་པའི་གནས་འཕགས་ཡུལ་ན་སྐད་རིགས་ཆེན་པོ་བཞི་ཡོད་པ
ལས། སཾསྐྲི་ཏ་སྟེ་ལེགས་པར་སྦྱར་བ་ལྷའི་སྐད་དུ། མ་ཧཱ་ཡཱ་ན་ཞེས་སོགས་འབྱུང་བ། བོད་ཀྱི་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ། མ་ཧཱ་ནི་ཆེན་པོ། ཡཱ་ན་ནི་ཐེག་པ། ཨུཏྟ་ར་ནི་བླ་མ། ཏནྟྲ་ནི་རྒྱུད། ཤཱསྟྲ་ནི་བསྟན་བཅོས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། ཐེག་པ་ནི་འདིས་འདེགས་པས་ན་རྒྱུའི་ཐེག་པ་དང་། འདིར་འདེགས་པས་ན་འབྲས་བུའི་ཐེག་པ་སྟེ་ཆེ་ཆུང་སྒྲོ་ལ་འཇུག་པའོ། །ཆེན་པོ་ནི་དམིགས་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་དང་། བརྩོན་
འགྲུས་དང་། ཐབས་མཁས་དང་། གྲུབ་པ་དང་། ཕྲིན་ལས་ཏེ་ཆེན་པོ་བདུན་དང་ལྡན་པ་སྟེ་འདི་ཉིད་ཐེ་བྲག་ལ་འཇུག་གོ །རྒྱུད་ནི་རྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་རྒྱུད་ལྟར་ན་ཚིག་དང་ཡི་གེ་རྒྱུན་ཆགས་པའི་དོན་ཏེ་རྒྱུན་
ཆགས་གསུམ་པ་འདོན་ཅེས་གྲགས་པ་ལྟར་རམ། བརྗོད་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་དེ་ནི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་རྒྱུན་ཆགས་པས་སོ། །བླ་མ་ནི་རྗོད་བྱེད་ལྟར་

༄༅། །ན་ཕྱི་མའི་དོན་ནི་གསོ་རིག་ལ་སྨན་དཔྱད་ལག་ལེན་དུ་བསྒྲིལ་བ་ལ་ཕྱི་མའི་རྒྱུད་ཅེས་གྲགས་པ་ལྟར་འདི་ར་དགོངས་པའི་དོན་ཟབ་སྙིང་པོར་དྲིལ་ནས་སྟོན་པའམ། བརྗོད་བྱ་ལྟར་ན་གོང་ན་མེད་
པའི་དོན་ནི། ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པ་སྟོན་པས་སོ། །བསྟན་བཅོས་ནི། སྤྱིར་སློབ་མ་རྣམས་འཚོས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དུ་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་ལས་འཚོས་ཤིང་། འབྲས་བུ་ངན་འགྲོ་དང་སྲིད་པ་ལས་སྐྱོབ་པ་སྟེ། རྣམ་
བཤད་རིག་པར། ཉོན་མོངས་དགྲ་རྣམས་མ་ལུས་འཚོས་པ་དང་། །ངན་འགྲོ་སྲིད་ལས་སྐྱོབ་བྱེད་གང་ཡིན་པ། །འཚོས་སྐྱོབ་ཡོན་ཏན་ཕྱིར་ན་བསྟན་བཅོས་ཏེ། །གཉིས་པོ་འདི་དག་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་མེད། །
ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །འདིར་མིང་ནི་དཔེ་དང་། གྲངས་དང་། གཞུང་ཚད་དང་། ཞུ་བ་པོ་དང་། ཡུལ་དང་། དུས་དང་། བརྗོད་བྱ་ལས་བཏགས་པ་སོགས་མང་དུ་ཡོད་པ་ལས། འདི་ནི་བརྗོད་བྱ་དང་བྱེད་ལས་ལས
བཏགས་པར་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་འབྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐད་དོད་བུདྡྷ་ནི་མ་རིག་པའི་གཉིད་སངས་པའི་སྤངས་པ་ལ་

འཇུག་སྟེ། དཔེ་ར་ན་གཉིད་སད་པ་ལྟ་བུའོ། །ཡང་ན་ཤེས་བྱ་ལ་བློ་རྒྱས་པའི་རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། པདྨ་ཁ་བྱེ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་དང་སྙིང་རྗེས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པས་སམ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་སེམས་པས་སྲན་ཐུབ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟེ། སེམས་དཔའི་སྒྲ་ཆགས་པ་དང་སོས་པ་དང་སྙིང་སྟོབས་ལ་འཇུག་པས་སོ། །དེ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒོ་གསུམ་གུས་པས་འདུད་ཅིང་ཕྱག་འཚལ་བ་སྟེ། ལོ་ཙྪ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་འགྱུར་མཛད་པའི་ཐོག་མར། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས་བསྟན་བཅོས་བསྒྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་འདོད་པའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་བྱས་ནས་རྩོམ་འཆད་སོགས་ལ་འཇུག་པར་བྱ་བ་རྗེས་སུ་གདམས་པའོ། །གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་དངོས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ལུས་རྣམ་པར་བཞག་པ། ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ། བཤད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ལུས་རྡོ་རྗེའི་གནས་བདུན་དུ་བསྟན་པ། དེའི་ཁུངས་མདོ་དང་སྦྱར་བ། གོ་རིམ་གྱིས་འབྲེལ་བ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས

ཀྱཱ་ ཉིཁྲི་ཅ་བཀྲན་ འགྲེལ

༄། །རྒྱས་ཆོས་ཚོགས་ཁམས་དང་བྱང་ཆུབ་དང་། །ཡོན་ཏན་སངས་རྒྱས་ཕྲིན་ལས་ཐ་མ་སྟེ། །བསྟན་བཅོས་ཀུན་གྱི་ལུས་ནི་མདོར་བསྡུ་ན། །རྡོ་རྗེ་ཡི་ནི་གནས་བདུན་འདི་དག་གོ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐོབ་པར་བྱ་བ་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་དང་། ཡེ་ཤེས་གཉིས་དང་ལྡན་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས་འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་དོན་དང་། དེ་རྣམས་ཐོབ་པའི་ཚུལ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་སམ་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་དོན་དང་༔ རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་ཁམས་དེ་ཉིད་དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་དག་པ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་དང་། རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་དང་འབྲེལ་བ་བྲལ་བ་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུས་བསྡུས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དོན་དང་། གཞན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཡོན་ཏན་གྱི་ནུས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱུན་མི་ཆད་པའི་དོན་ཐ་མའམ་ཕྱི་མར་བསྟན་པ་དང་བཅས་སྟེ།

འཆད་པར་འགྱུར་བའི་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་གི་ཡན་ལག་ཀུན་གྱི་ལུས་སམ་དངོས་པོ་ནི་མདོར་བསྡུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་ན། བརྗོད་བྱ་ཟབ་མོ་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་པས་ཕིགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་རྟས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་བདུན་དང་། རྗོད་བྱེད་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱང་དེ་དག་གི་ལམ་གསལ་བར་སྟོན་ཅིང་གོ་བར་བྱེད་པས་ན་གནས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བརྗོད་བྱ་རྣམས་རིམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་གཞི་འམ་རྟེན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་བརྗོད་བྱ་དང་མཚུངས་པར་གྲངས་བདུན་གྱིས་བསྟན་པ་འདི་དག་གོ །གཉིས་པ་ནི། འདི་དག་རང་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་འབྲེལ་བ། །གོ་རིམ་ཇི་བཞིན་གཟུངས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་མདོར། །གླིང་གཞི་ལས་ནི་གནས་གསུམ་རིག་བྱ་སྟེ། །བཞི་ནི་བློ་ལྡན་རྒྱལ་ཆོས་དབྱེ་བ་ལས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྡོ་རྗེའི་གནས་བདུན་པོ་འདི་དག་རང་གི་མཚན་ཉིད་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བར་མ་ཆད་དུ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བར་འདིར་བསྟན་པའི་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཞེས་གྲགས་པའི་མདོར། གླིང་གཞི་ལས་ནི་རྡོ་

༄། །ཇྀའི་གནས་དང་པོ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་ཇི་སྐད་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ། ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བསྐོར་བ། སློབ་མའི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་མངའ་བ་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་སོ། །ལྷག་མའི་གནས་བཞི། གླེང་གཞིའི་རྗེས་སུ་བློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལམ་གྱི་ཆོས
ཡོན་ཏན་གྱི་དྲི་མ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དྲུག་ཅུ་བསྟན་པས་དང་པོ་ར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་གསལ་བར་མཛད་དེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་བསྟོད་པ་ལས། །ཁམས་ཡོད་ན་ནི་ལས་བྱས་པས། །ས་ལེ་སྦྲམ་དག་མཐོང་
བར་འགྱུར། །ཁམས་མེད་ན་ནི་ལས་བྱས་ཀྱང་། །ཉོན་མོངས་ངལ་བ་ཙམ་དུ་ཟད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར། དྲི་མ་སྦྱང་བར་བྱ་བའི་གཞི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་སྙིང་པོར་ཡོད་པ་ལས། དེ་
མངོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཆེད་དུ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་སྟོན་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་དྲུག་ཅུ་པོ་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱན་རྣམ་པ་བཞི་དང་། སྣང་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། སྙིང་རྗེ་

ཀློང་ཆེན་ངག་གི་ཅེས་བཏུས།

ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་དང་། ཕྱིན་ལས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་སོ། །དེ་ནས་རྡོ་རྗེའི་གནས་ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བརྒྱད་ཅུ་བསྟན་པ་ལས་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་དབྱིངས་བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་བྱང་ཆུབ་

ཆེན་པོའི་སྙིང་རྗེ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་བསྟན་པ་ལས་བྱང་ཆུབ་གསལ་བར་མཛད་དོ། །དེའི་རྗེས་སུ་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་བསྟན་པས་ཡོན་ཏན་

གསལ་བར་མཛད་དེ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་རོ། །དེའི་རྗེས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྲིན་ལས་བླ་ན་མེད་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་བསྟན་པས་ཕྲིན་ལས་གསལ་བར་མཛད་དེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་ ༡༤

པའི་ལས་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་འདི་དག་གོ་ཞེས་ལས་དང་ལས་ཅན་ལྡན་ཅིག་ཏུ་གསུངས་པས་སོ། །འདིར་སྐབས་པའི་སྐབས་གནས་བདུན་པོ་མདོ་སོ་སོ་ནས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ཡང་བསྟན་པ་ཁ་ཅིག་གིས

བཤད་དེ། དེའང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་བསྟན་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །ཁམས་ནི་འཕེལ་བ་དང་འགྲིབ་པ་མེད་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་དཔལ་ཕྲེང་གི་མདོ་ལས་ 130

༄༅། །གསུངས་སོ། །ཡོན་ཏན་ནི་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །ཕྲིན་ལས་ནི་བདེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཡེ་ཤེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་བསྟན་པའི་
མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ལས་ཆོས་ཆོས་ལས་འཕགས་པའི་ཚོགས། །ཚོགས་ལས་སྙིང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཁམས་ཐོབ་མཐར། །ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་སྟོབས་སོགས། །སེམས་
ཅན་ཀུན་དོན་བྱེད་ཆོས་རྣམས་དང་ལྡན། །ཅེས་འབྱུང་སྟེ། གང་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་ལས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ལེགས་པར་བསྐོར་བ་འབྱུང་ཞིང་།
ཆོས་བསྟན་པ་ལྟར་བསྒྲུབ་པ་ལས་སློབ་མ་འཕགས་པའི་ཚོགས་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་ལ་ཚོགས་དགེ་འདུན་དུ་གྱུར་པ་ལས། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་
ཁམས་ཐོབ་པ་སྟེ་ཡོད་པ་དེའི་དྲི་མ་སྦྱངས་པའི་མཐར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་སྟོབས་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཞིང་ཡོན་ཏན་དེས་བདག་རྐྱེན་བྱས་ནས

སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་ལྡན་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་གོ་རིམ་དེ་ལྟར་དུ་འཐད་པས་གྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཐོབ་བྱ་དཀོན་མཆོག་གསུམ། ཐོབ་ཚུལ་གནས་བཞིའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས། བསྟན་པ་དམ་ཆོས། དེ་འཛིན་དགེ་འདུན་གྱི་ངོ་བོ། སྐྱབས་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པའོ། །དེའི་དང་པོ་ལ་གསུམ། བསྟོད་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་པོ་བརྗོད་པ། དེའི་དོན་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ། དེ་དག་སྦྱར་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་མེད་ཞི་སངས་རྒྱས་ཉིད་རང་རྣམ་སངས་རྒྱས། །སངས་རྒྱས་ནས་ནི་མ་རྟོགས་རྟོགས་ཕྱིར་འཇིག་མེད་རྟག་པའི་ལམ་སྟོན་པ། །མཁྱེན་བརྩེའི་རལ་གྲི་རྡོ་རྗེ་མཆོག་བསྣམས་སྡུག་བསྔལ་མྱུ་གུ་གཅོད་མཛད་ཅིང་། །སྣ་ཚོགས་ལྟ་ཐིབས་ཀྱིས་བསྐོར་ཐེ་ཚོམ་ཚྭ་གཔ་འཇིག་མཛད་དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་གང་ཞིག་ཐོག་མར་སྐྱེ་བ་དབུས་སུ་གནས་པ་མཐའ་མར་འགག་པ་རྣམས་མེད་པས་འདུས་མ་བྱས་ཤིང་། སྤྲོས་པ

ཨཱ། ཕྱི་ཚ བཞི

༄༅། །དང་རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ། སངས་རྒྱས་ཉིད་སློབ་དཔོན་མེད་པར་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་པས་གཞན་རྐྱེན་གྱིས་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་
པ་སྟེ་རང་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་། མ་རིག་པའི་གཉིད་ལས་སངས་ཤིང་ཤེས་བྱ་ལ་བློ་གྲོས་རྒྱས་པས་མཁྱེན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པ་ནས་ནི། ཡོན་ཏན་དང་པོ་གསུམ་མ་རྟོགས་པ་རྣམས་ལ་
དེ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་འཁོར་བར་འཇིགས་པ་མེད་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྟག་པའི་ལམ་སྟོན་པ་བརྩེ་བ་དང་། མཁྱེན་བརྩེའི་རལ་གྲི་མཆོག་བསྣམས་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་བ་མིང་གཟུགས་ཀྱི་མྱུ་གུ་གཅོད་པར་ ༥༤
མཛད་ཅིང་། མཁྱེན་བརྩེའི་རྡོ་རྗེ་མཆོག་བསྣམས་ནས་འཇིགས་ལྟ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ལྟ་བ་སྣ་ཚོགས་པའི་ནགས་ཐིབས་པོས་བསྐོར་བའི་ལས་འབྲས་དང་བདེན་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་པའི་རྩེ་ག་པ་འཇིག་པར་མཛད་ནུས་
པ་སྟེ། གཞན་དོན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་སོ། །དེས་ན་དེ་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོས་འདུད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །མཁྱེན་དང་བརྩེ་དང་ 133

ནུས་པར་ལྡན། །དོན་གཉིས་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཟླད་མ་ཐག་པའི་གཞུང་འདིས་ཡོན་ཏན་དྲུག་གམ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་སྟོན་པ་སྟེ། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པས་
འདུས་མ་བྱས་ཤིང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འབད་རྩོལ་མེད་པས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རང་གིས་རིག་པས་གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྟོགས་པ་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་གསུམ་དང་ལྡན་
པས་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། གཞན་ཡང་དེ་ལ་འགོད་པས་ཐུགས་བརྩེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་འབྲས་སྤོང་བས་ནུས་པར་ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ་རྣམ་གྱི་དབྱེ་བ་དྲུག་གམ། ལྡོག་པས
ཕྱེ་ན་སྔ་མ་གསུམ་རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ཏེ་ཐམས་ཅད་བསྡུན་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོ། །ཞེས
པའོ॥ ༄གསུམ་པ་ནི། ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་མེད་པ་ཡི། །རང་བཞིན་ཡིན་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས། །ཞི་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཅན་ཕྱིར། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅེས་བྱ་བར་བརྗོད། །སོ་སོ་རང་གིས་རྟོགས་བྱའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱི་ ༡༤

༄། །རྐྱེན་གྱིས་རྟོགས་མིན་པ། །དེ་ལྟར་རྣམ་གསུམ་རྟོགས་ཕྱིར་མཁྱེན། །ལམ་སྟོན་ཕྱིར་ན་ཐུགས་བརྩེ་བ། །ཞུས་པ་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་རྗེ་ཡིས། །སྡུག་བསྔལ་ཉོན་མོངས་སྤོང་ཕྱིར་རོ། །དང་པོ་གསུམ་
གྱིས་རང་དོན་ཏེ། །ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་གཞན་དོན་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། བསྡོད་པར་བསྟན་པ་རྒྱུ་མཚན་ཕྱས། དབྱེ་བར་བསྟན་པ་རྣམས་རིམ་པར་བསྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་འཆད་དེ། སངས་རྒྱས་ནི་ཐོག་མ་
དབུས་མཐའ་གསུམ་པོར་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་པའོ། །སྤྱིར་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་སྐྱེ་འགག་ཡོད་
མེད་དང་། ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་འགག་ཡོད་མེད་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལུས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་འཆི་བའི་འགག་པ་ཡོད་མེད་དང་། གདུལ་བྱ་ལ་སྐྱེ་འགག་ཏུ་སྣང་བ་ཡོད་མེད་ལ་འདུས་མ་བྱས་སུ་
བྱས་པའོ། །དེ་ལས་སྐབས་འདིར་སངས་རྒྱས་ཆོས་སྐུ་གདུལ་བྱ་ལ་སྐྱེ་འགག་ཏུ་སྣང་བ་མེད་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པ་རང་སྟོན་བཞེད་དོ། །དེས་ན་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་གོ་དགོས་ཀྱི་

འདུས་མ་བྱས་སུ་ཁས་བླངས་ན་མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་ལྡན་དང་འགལ་བའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལུས་ངག་གི་སྦྱོར་བ་དང་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པ་འབད་རྩོལ་མ་ལུས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་ཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བར་བརྗོད་དོ། །སོ་སོ་རང་རང་གིས་རིག་པའི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་གཞན་གྱིས་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མིན་པའོ། །དེ་ལྟར་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །གདུལ་བྱ་གཞན་དག་ཀྱང་དག་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དེ་ལ་དགོད་པའི་ཆེད་དུ་སྐལ་པ་དང་མཐུན་པར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་གསལ་བར་སྟོན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་ན་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའོ། །ནུས་པའི་ཕྲིན་ལས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེ་གཉིས་པོ་ཡིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་

ཁ༽ ཕྱིན་ཐར་གཉིས་ འགྲེལ

༄༅། །བསྡུ་ལ་ཉེ་ར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་མཐའ་དག་སྤོང་བར་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ནི་རང་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འགྲུབ་པར་བསྟན་ལ། ཕྱི་

མ་གསུམ་གྱིས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྒྲུབ་པ་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ཆོས་བཤད་པ་ལ་བཞི། བསྟོད་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་པོ་བརྗོད་པ། དེའི་དོན་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ། དེ་དག་འགོག་ལམ་གཉིས་སུ་

བསྡུ་བ། དེ་རྣམས་སྦྱར་ཏེ་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་མེད་མིན་ཡོད་མིན་ཡོད་མེད་མ་ཡིན་ཡོད་མེད་ལས་གཞན་དུའང་། །བརྟག་པར་མི་ནུས་ངེས་ཚིག་དང་བྲལ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་ཞི་བ། ། ༡༤

དྲི་མེད་ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་སྣང་ལྡན་དམིགས་པ་ཀུན་ལ་ཆགས་པ་དང་། །སྡང་དང་རབ་རིབ་རྣམ་པར་འཇོམས་མཛད་དམ་ཆོས་ཉི་མ་དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་གང་ཞིག་འགོག་བདེན་གྱི་

དབང་དུ་བྱས་ནས། ཆོས་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་རང་བཞིན་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་མེད་པ་ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་མིན་ཞིང་། ཀུན་རྫོབ་གྱི་བྱར་

བའི་དངོས་པོར་གདོད་མ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡོད་པ་རྟག་པའི་མཐར་ལྟུང་བ་མིན་ལ། དེ་དག་སོ་སོ་མ་ཡིན་པས་ཡ་གྱལ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་དང་ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་ན་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ཚོགས་པའི་
གཞི་མཐུན་པའང་མ་ཡིན་ཞིང་། ཡོད་མེད་གཉིས་ཡིན་མ་གྲུབ་པས་དེ་བཀག་པའི་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་ལས་གཞན་པ་གཉིས་མ་ཡིན་དུའང་བརྟག་པར་མི་នུས་ཕྱིར་མུ་བཞིའི་སྤྲོས་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་།
བརྗོད་དང་ཐ་སྙད་ཀྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་ངག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པས་ངེས་པའི་ཚིག་དང་བྲལ་བ་དང་། དཔེ་དང་གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་པས་བསྟན་པར་བྱ་བ་དང་། གཞན་རིག་གི་སྤྱོད་
ཡུལ་མ་ཡིན་པས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དང་། འཁོར་བའི་རྒྱ་བ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དག་ཞི་བས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཉིད་དང་། དེ་དག
གི་རྒྱུ་རྩུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉེ་བར་ཞི་བས་རྟོག་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །ལམ་བདེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་དྲི་མ་མེད་པས་རྣམ་པར་དག་པ་ཉིད་དང་།

༄༅། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྣང་བ་དང་ལྡན་པས་གསལ་བ་ཉིད་དང་། དམིགས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཀུན་ལ་སྡུག་པ་ལ་འདོད་ཅིང་ཆགས་པ་དང་། མི་སྡུག་པ་ལ་ཁྲོ་ཞིང་སྡང་བ་དང་། བར་མ་ལ་རྨོངས་ཤིང་གཏི་མུག་པའི་རབ་རིབ་མུན་པ་ལྟ་བུ་རྣམས་རྣམ་པར་འཇོམས་པར་མཛད་པས་གཉེན་པོར་གྱུར་པ་ཉིད་དེ། དོན་གསུམ་གྱིས་དམ་པའི་ཆོས་ཉི་མ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ་དེ་ལ་དད་པས་འདུད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་པ། །དག་གསལ་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱིས། །གང་ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་བ། །བདེན་གཉིས་
མཚན་ཉིད་ཅན་དེ་ཆོས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་གཞུང་འདིས་ཡོན་ཏན་དྲུག་གམ་བརྒྱད་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་སྟོན་པ་སྟེ། ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་གཉིས་མེད་པ་དང་། དེ་དག་གི་རྒྱུ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གསུམ། ངོ་བོ་ལ་དྲི་མས་དག་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱེད་པས་གསལ་བ་དང་། དུག་

གསུམ་གྱི་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོན་ཏན་གསུམ་ཐ་ས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དབུགས་གམ། ལྡོག་པས་ཕྱེ་ན་ སྔ་མ་གསུམ་འབྲས་བུ་གང་ཞིག་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱ་བ་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་རྒྱུ་གང་གིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་སྟེ། རྣམ་པར་བྱང་བའི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་དང་བཅས་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་སོ་ཞེས་པའོ༑ ༑གསུམ་པ་ནི། ཆགས་བྲལ་ཉིད་ནི་འགོག་པ་དང་། །ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་གིས་བསྡུས། །གོ་རིམ་ཇི་བཞིན་དེ་དག་ཀྱང་། །ཡོན་ཏན་གསུམ་གསུམ་གྱིས་རིག་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ལ་ཆོས་ཞེས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆགས་པ་བྲལ་བའི་འབྲས་བུས་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་བྱེད་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་དག་གིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ལ། གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བདེན་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ཀྱང་བསམ་མེད་གཉིས་མེད་རྟོག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསུམ་གྱིས་དག་པ་ གཉིས་ལྡན་ འགོག་པའི་བདེན་པ་བསྟན་པར་རིག་པར་བྱ་ཞིང་། དག་གསལ་གཉེན་པོའི་ཡོན་ཏན་

༄༅། །གསུམ་གྱིས་དག་པར་བྱེད་པ་ལམ་གྱི་བདེན་པ་བསྟན་པ་རིག་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། བརྟག་མིན་ཕྱིར་དང་བརྗོད་མིན་ཕྱིར། །འཕགས་པས་མཁྱེན་ཕྱིར་བསམ་མེད་ཉིད། །ཞི་ཉིད་གཉིས་མེད་
རྟོག་མེད་དེ། །དག་སོགས་གསུམ་ནི་ཉི་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་བསྟོད་པར་བཤད་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས། དེའི་དབྱེ་བ་རིམ་གྱིས་སྒྲུབ་ཅིང་འཆད་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཐོབ་བྱའི་ཆོས་འགོག་པའི་བདེན་པ་
ནི་ཡོད་མེད་སོགས་སུ་བཞིར་འཛིན་པའི་རྟོག་པས་བརྟག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲ་དང་ཐ་སྙད་ངེས་པའི་ཚིག་ལ་སོགས་པས་བརྗོད་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཕགས་པས་མཉམ་ ༡༤
པར་བཞག་པའི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཁྱེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་གསུམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་བློས་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། ལས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། དེ་ཀུན་
ནས་སློང་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དེ་དག་གི་རྒྱུ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཞི་བའི་ཕྱིར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྒྲོའོ། །དེ་ཐོབ་ 141

བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཐོང་སྒོམ་གྱི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དག་པ་དང་། སོགས་ཁོངས་ནས་གསལ་བ་དང་གཉེན་པོས་སྐྱེ་རྣམ་པ་གསུམ་ནི་ཆོས་མཐུན་པ་གསུམ་གྱིས་ཉི་མ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་
མཐུན་ན། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་དག་པ་བཞིན་དུ་ལམ་བདེན་ལ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་། གཟུགས་གསལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་རྣམས་སམ།
ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱེད་པ་དང་། སྨུན་པ་འཇོམས་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་མཐོང་བའི་གེགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དགེ་འདུན་བཤད་
པ་ལ་གསུམ། བསྟོད་པའི་སྒོ་ནས་དངོས་པོ་བརྗོད་པ། ཡོན་ཏན་དེ་དག་གཉིས་སམ་དྲུག་ཏུ་སྒྲུབ་པ། དེ་རྣམས་སྦྱར་ཏེ་རྒྱས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་དེ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བས་ན་ཉོན་མོངས་ངོ་
བོ་མེད་གཟིགས་པས། །གང་དག་འགྲོ་ཀུན་བདག་མེད་མཐའ་ཞི་ཡང་དག་རྟོགས་ནས་ཐམས་ཅད་ལ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྗེས་ཞུགས་གཟིགས་པ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་བློ་མངའ་བ། །སེམས་ཅན་རྣམ་དག་

༄༅། །མཐའ་ཡས་ཡུལ་ཅན་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་མངའ་དེ་ལ་འདུད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཚོགས་དགེ་འདུན་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས། རང་གི་སེམས་དེ་ནི་གཉེན་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པས་ན། སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོ་གདོད་མ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་གཟིགས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་མཐའམ། ཆོས་ཉིད་སྤྲོས་པ་ཞི་བ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་སྒོ་ནས་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཆོས་ཅན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཉིད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོའམ། ཆོས་སྐུ་ཁྱབ་པར་ཇེ་ས་སུ་ཞུགས་པར་གཟིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་གཤིས་ཏེ་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་དག་ཀྱང་རིམ་པ་ལྟར་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་ཐོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་བློ་གྲོས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་མངའ་བའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ་མཁྱེན་པ་དང་།

དེ་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་ལ་ཁྱབ་པར་མཁྱེན་པའི་ཡུལ་ཅན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་མངའ་བ་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དེ་ལའང་དང་བས་འདུད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ནང་གི་ནི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་དག་པའི་ཕྱིར། །བློ་ལྡན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས། །བླ་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། བཤད་མ་ཐག་པའི་གཞུང་འདིས༔ ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་སྟོན་པ་སྟེ། ཡུལ་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལ་དམིགས་ནས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ནང་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་པ་ཆགས་པའི་སྒྲིབ་པས་དག་པའི་ཕྱིར་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡུལ་ཆོས་ཅན་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཁྱབ་པར་ཡོད་པ་ལ་དམིགས་ནས། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་ནང་སོ་སོ་རང་གི་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་ཐོགས་པའི་སྒྲིབ་པས་དག་པའི་ཕྱིར་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

ཀྱ ཕྱམ་ཚོགས་ཀྱག འགྲེལ

༄། །ཡོན་ཏན་ཏེ། དེ་དག་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་བློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་རྣམས། ཉན་རང་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་
པས་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ་ཞེས་པའོ། །ཡང་ན་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་དང་ནང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གཟིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་དང་། ཆགས་སྒྲིབ་
ཐོགས་སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱིས་དག་པའི་ཕྱིར་དང་བླ་ན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་གསུམ་སྟེ་དྲུག་གི་སྟེང་དབྱེ་གཞི་རིག་གྲོལ་གཉིས་བསྟན་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་ནི་བློ་ལྡན་བྱང་ ༡༤
སེམས་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་གྱི་ཚོགས་སུ་གྱུར་པའོ། །དེ་ལ་སྐྱ་མ་ནི་རྒྱ་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་སོར་བཞག་ཡིན་ལ། ཕྱི་མ་ནི་བོད་སྔ་མའི་བཤད་སྲོལ་དང་བསྟུན་པའོ། །གསུམ་པ་ལ་བཞི།
ཇི་ལྟ་རྟོགས་ཚུལ། ཇི་སྙེད་རྟོགས་ཚུལ། རྣམ་དག་གི་ཁྱད་པར། དེ་སྐྱབས་གནས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགྲོ་བ་ཞི་བའི་ཆོས་ཉིད་དུ། །རྟོགས་ཕྱིར་ཇི་ལྟ་ཉིད་དེ་ཡང་། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ 145

ཡོངས་དག་ཕྱིར། །ཉོན་མོངས་གདོད་ནས་ཟད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གདོད་མ་ནས་སྤྲོས་པ་ཞི་བའི་ཆོས་ཉིད་ཅན་དུ་སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་ དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན་བྱང་འཕགས་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དེ། དེའང་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོངས་སུ་དག་ཅིང་འོད་གསལ་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གློ་བུར་གྱི་ཉོན་ མོངས་པ་གདོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པས་ཟད་ཅིང་འགགས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་བྱ་མཐར་ཐུག་རྟོགས་པའི་བློས། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་ པར༔ ༔མཐོང་ཕྱིར་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཡུལ་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དང་དེའི་མཐར་ཐུག་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བློས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་དུ་ཁྱབ་པར་ཡོད་པ་སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བས་ན། བྱང་འཕགས་རྣམས་ལ་ཆོས

༄༅། །ཅན་ཇི་སྙེད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོད་པ་སྟེ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །མཐོང་བ་དེའང་ས་དང་པོ་ནས་སྐྱེ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་འགྲེལ་པར་གསུངས་སོ༑ ༑གསུམ་པ་ནི། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་དེ། །སོ་སོ་རང་ཤེས་མཐོང་བ་ཉིད། །དྲི་མེད་དབྱིངས་ལ་ཆགས་མེད་དང་། །ཐོགས་མེད་ཕྱིར་དེ་དག་པ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་རྟོགས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་འཇུག་པས་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པས་ཇི་ལྟ་བ་དང་། དེ་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་རྟོགས་པས་ཐོགས་པ་དང་བཅས་པའི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པས་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོ་དེ་ནི་ཉི་ཚེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ལ་ལྟོས་ནས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། ཡེ་ཤེས

གཟིགས་པ་དག་པས་ན། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་བླ་མེད་ཕྱིར། །འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ནི། །ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱབས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཀྱི་གཟིགས་པ་རིག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཆགས་ཐོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་དག་པ་གྲོལ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པས་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་བླ་ན་མེད་པ་ལ་ཉེ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་འཕགས་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་རྣམས་ནི་ལུས་ཅན་ཀུན་འཁོར་བར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་ལས་སྐྱོབ་པའི་སྐྱབས་གནས་སུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་སྐྱབས་གསུམ་གྱི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། སྐྱབས་གསུམ་དུ་བཞག་པའི་དགོས་པ། མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་ཡིན་མིན། དཀོན་མཆོག་གི་སྒྲ་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོན་པ་བསྟན་པ་བསླབ་དོན་གྱིས། །ཐེག་པ་གསུམ་དང་བྱེད་གསུམ་ལ། །མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བྱས་ནས། །སྐྱབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱབས་གནས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དོན་ནི། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་གྱིས་དེའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས་ཐེག་པ་

༄། །གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་པ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་དང་། བྱེད་པ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་རྐང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབས་གནས་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད་སྐྱབས་གནས་དང་པོར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་གྱིས་དེའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་
ལས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ། རང་ཉིད་རྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་ཆོས་རྟོགས་ཤིང་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་དང་། ཆོས་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་སྐྱབས་གནས་གཉིས་པར་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ལ། སློབ་པ་དགེ་འདུན་གྱི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པའི་དོན་གྱིས་དེའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་བ་ལས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་གཞན་གྱིས་བསྟན་
པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་སྟེ་དེ་ཉིད་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྣམས་དང་། དགེ་འདུན་ལ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བྱ་བ་བྱེད་པར་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ཉིད་སྐྱབས་གནས་གསུམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ།

མདོར་བསྡུ་ན། དོན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་གང་ཟག་དྲུག་གི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྐྱབས་གནས་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདི་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་རིམ་གྱིས་གཞུག་པའི་དོན་དུ་བསྟན་པར་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། སྤང་ཕྱིར་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར། །མེད་ཕྱིར་འཇིགས་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །ཆོས་རྣམ་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཚོགས། །གཏན་གྱི་སྐྱབས་མཆོག་མ་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་དོན་དུ་འགྲོ་བ་ཡི། །
སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན། །ཐུབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཅན་ཕྱིར། །ཚོགས་ཀྱང་དེ་ཡི་མཐར་ཐུག་ཕྱིར། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱབས་གནས་གསུམ་ཀ་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན་མ་ཡིན་
ཏེ། ལུང་གི་ཆོས་རྣམས་ཆུ་བརྒལ་བའི་གཟིངས་ལྟར་སྤང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་གཉིས་ལས། སློབ་ལམ་རྣམས་རྟོགས་པ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕོ་བས་བསླུ་བ་སྐྱེ་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་པ་དང་ཐེག་དམན་གྱི་འགོག་བདེན་རྣམས་མཐར་ཐུག་གི་ཡོན་ཏན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སློབ་པ་འཕགས་པ་དང་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་སྒྲིབ་པའི་འཇིགས་པ་དང་

༄༅། །བཅས་པའི་ཕྱིར། འདྲིགས་མེད་ཁྲུ་མཆོག་གི་སར་མ་ཕྱིན་པས་རང་ཉིད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། སློབ་པའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་པ་གཉིས་དང་སློབ་པ་
འཕགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་གཏན་གྱི་སྐྱབས་མཆོག་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་པ་དམ་པའི་དོན་དུ་མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བ་ཡི་སྐྱབས་མཐར་ཐུག་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་གཅིག་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་ནི་འདོད་ཆགས་
དང་བྲལ་བ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚོགས་དགེ་འདུན་ཀྱང་དེའི་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ན་མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སངས་རྒྱས་ལ་མི་ཟད་པའི་སྐྱབས། རྟག་པའི་སྐྱབས། གཡུང་དྲུང་ ༡༤
གི་སྐྱབས། དོན་དམ་པའི་སྐྱབས་ཞེས་བཤད་དེ། འཆི་བ་དང་། སྐྱེ་བ་། དང་རྒ་བ་མེད་ཅིང་མི་སྲུ་བའི་དོན་དང་རིམ་བཞིན་སྦྱར་བ་ཡིན་ལ། དེའང་འཕགས་པ་དཔལ་ཕྲེང་གི་མདོའི་དགོངས་པའོ། །གསུམ་པ་
ནི༑ འབྱུང་བ་དཀོན་ཕྱིར་དྲི་མེད་ཕྱིར། །མཐུ་ལྡན་ཕྱིར་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི། །རྒྱན་གྱུར་ཕྱིར་དང་མཆོག་ཉིད་ཕྱིར། །འགྱུར་བ་མེད་ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་ཅེས་པའི་སྒྲ་དོན་ 151

གང་ཡིན་སྙམ་ན། རཏྣའི་སྒྲ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཐུན་པ་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་དེར་བཏགས་པ་སྟེ། ཇི་ལྟར་ནོར་བུ་རྙེད་པར་དཀའ་བ་དང་། ངོ་བོ་ལ་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་མཐུ་དང་

ལྡན་པ་དང་། མཛེས་པས་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་བཅོས་མ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། བསྟོད་སྨད་སོགས་ཀྱིས་མི་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་སྐྱབས་གསུམ་པོ་འདི་ཡང་། དགེ་རྩ་མ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་དང་

བསྐལ་པ་མང་པོར་ཡང་མི་འཕྲད་པས་འབྱུང་བ་དཀོན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་མཐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག

རྟེན་པའི་བསམ་པ་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ཡིན་པས་རྒྱན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དང་། ལས་ཉོན་སོགས་ཀྱིས་འདུས་མ་བྱས་པས་འགྱུར་བ་མེད་

པའི་ཕྱིར་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བས་དཀོན་མཆོག་ཅེས་པའི་སྒྲ་ཉིད་ཀྱིས་བསྟན་པའོ། །རྩ་བའི་གཉིས་པ་ཐོབ་ཚུལ་གནས་བཞིའི་ཡན་ལག་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཐུན་མོང་སྦྱོར་བསྟན་པ། ཐེ་བྲག་སོ་

༄༅། །སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། གནས་བཞི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་བསྟན་པ། དེ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ། དེའི་རྒྱུ་མཚན། རྟོགས་ཚུལ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། དྲི་
བཅས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དྲི་མ་མེད། །དྲི་མེད་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་བའི་མཛད། །གང་ལས་དཀོན་མཆོག་དགེ་བ་གསུམ་འབྱུང་བ། །དོན་དམ་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཉིད་ཉོན་མོངས་པའི་སྦུབས་ལས་མ་གྲོལ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ར་གསུངས་པ་གང་ཡིན་པ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སྙིང་པོ་དེ་ ༡༤
ཉིད་ལམ་གོམས་པ་ལས་གློ་བུར་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་གནས་སྐབས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་གསུངས་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་
བཞིན་ཉིད་དང་། ཆོས་སྐུ་དེ་ཉིད་དང་འབྲེལ་པའི་སྟོབས་སོགས་བྲལ་བ་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུས་བསྡུས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དྲི་མ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། དེའི་ནུས་

པས་སོ་སོ་གདུལ་བྱ་དང་མཐུན་པར་བླ་ན་མེད་པའི་ཕྲིན་ལས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་གནས་བཞི་པོ་གང་
ལས་འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་དགེ་བ་གསུམ་འབྱུང་བའི་ཚུལ་འདི་ནི། ཉན་རང་འཕགས་པ་སོགས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སྟེ། ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱུག་པ་དང་ལྡན་པས་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་འདི་ཡི་རིགས། །ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ། །དེ་ཡང་རྣམ་བཞི་གོ་རིམ་བཞིན། །རྒྱུ་བཞི་ཡིས་ནི་བསམ་
མི་ཁྱབ། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། འབྲས་བུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་འདི་འབྱུང་ཞིང་འགྲུབ་པའི་རིགས་ཏེ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དུ་གྱུར་པའི་གནས་བཞི་པོ་འདི་དག་གི་ཇི་ལྟ་བའི་དོན་ནི། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་
མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཁོ་ནའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་གི་དོན་ཡང་། ཁམས་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་འདི་རྣམས་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་

༄༅། །མཚན་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཡིས་ནི་ཕལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། །གསུམ་པ་ནི། དག་དང་ཉོན་མོངས་དང་ལྡན་ཕྱིར། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་མེད་དག་ཕྱིར། །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་ཆོས་ཕྱིར། །ལྷུན་གྲུབ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཕྱིར། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཅིག་ཅར་དུས་གཅིག་ཏུ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གདོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡང་ཡིན་ལ། གནས་སྐབས་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་པའི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཁམས་ཀྱི་དོན་དང་། སྔར་གློ་བུར་དྲི་མས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ། ལམ་གོམས་པ་ལས་ཕྱིས་དྲི་མ་མཐའ་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་དོན་དང་། དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་དུ་ཡོད་པའང་ཡིན་ལ། སངས་མ་རྒྱས་བར་དུ་ནུས་པ་མི་འབྱིན་པས་མངོན་དུ་གྱུར་པའང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོན་

ཏྭ་ཀྱི་དོན་དང་། འབད་རྩོལ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་གདུལ་བྱའི་སྐལ་པ་དང་མཐུན་པར་རེ་འདོད་སྐྱོབ་པ་ཡང་ཡིན་ལ། འདི་དང་འདི་བྱའོ་སྙམ་པ་ལ་སོགས་པའི་
རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་དོན་ཏེ། འགལ་བ་གཉིས་གཞི་གཅིག་ལ་འདུ་བ་ལྟར་སྣང་བས་སོ། །དོན་ལ་མི་འགལ་ཏེ། ཁམས་དྲི་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་
རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཡིན་ལ། མ་དག་པ་ནི་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྤྲར་མེད་པ་ནི་དྲི་མ་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་མེད་པ་ཡིན་ལ། ཕྱིས་དག་པ་ནི་དྲི་མ་གསེར་ལ་གཡའ་དག་པའི་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་ ༧༨
བྱས་པ་དང་། སོ་སྐྱེའི་གནས་སྐབས་ན་མེད་ནའང་ཕྱིས་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་པ་ན་ཆོས་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དོན་ལ་མི་འགལ་ཏེ། སོ་སྐྱེའི་གནས་སྐབས་སུ་དྲི་མས་མ་
དག་པས་ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱང་། ཕྱིས་དྲི་མས་དག་པ་ན་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡོན་ཏན་འབྲལ་མི་རུང་བའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་གསེར་གཡས་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་འོད་མེད་ཀྱང་། ཕྱིས་འོད་དབྱེར་ 156

ཕྱི་ བཞི་བརྒྱ་ཞེ་གཉིས་ འགྲེལ

༄། །མེད་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཕྱིན་ལས་ནི་འོག་གི་རང་ལ་ནས་དཔེ་དགུས་བསྟན་པར་འགྱུར་བ་ལྟར་རོ། །བཞི་པ་ནི། རྟོགས་བྱ་རྟོགས་པ་དེ་ཡི་ནི། །ཡན་ལག་རྟོགས་པར་བྱེད་ཕྱིར་ཏེ། །གོ་རིམ་
ཇི་བཞིན་གནས་གཅིག་སྟེ། །དག་རྒྱུ་གསུམ་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་དོན་གནས་བཞི་པོ་འདིས་ཀུང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ་སྟེ། དེ་ལ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་ཁམས་ནི་རྟོགས་པར་བྱ་
བའི་གནས། དྲི་བྲལ་བྱང་ཆུབ་ནི་རྟོགས་པ་རང་གི་ངོ་བོའི་གནས། བྱང་ཆུབ་དང་འབྲེལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ནི་རྟོགས་པ་དེའི་ཡན་ལག་གི་གནས། དེའི་ནུས་པ་ཕྲིན་ལས་ནི་གཞན་དག་གིས་ཀུང་ཁམས་དེ་
རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་གནས་དོན་ལ། དེའི་ཕྱིར་གནས་བཞི་པོ་འདི་དག་ལས་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གནས་གཅིག་སྟེ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ནི་དག་པར་བྱ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེ་དྲི་མས་རྣམ་
པར་དག་པ་ལས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་ཕྱི་མ་གསུམ་ནི་དག་པར་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་གནས་བཞི་སོ་སོའི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ་བཞི། རྟོགས་བྱ་ཁམས། རྟོགས་པ་བྱང་

༡༤

157

རྒྱབ༑ ཡན་ལག་ཡོན་ཏན། བྱེད་པ་ཕྲིན་ལས་ཀྱི། དེའི་དང་པོ་ཁམས་ཀྱི་ངོ་བོ་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཁམས་ཀྱི་དོན་མདོར་བསྟན་པ། དགོངས་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ངོ་བོ་མི་འགྱུར་ཡང་དྲི་མ་སྦྱོང་བ་དཔེས་བསྟན་པ། ཁམས་བསྟན་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྫོགས་སངས་སྐུ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། །རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀུན། །རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྙིང་པོ་ཅན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཕྲོ་ཞིང་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་སྙིང་པ་སྒྲུང་རྡུང་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན། ལུས་ཅན་ཀུན་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པ་ཉིད་ནས་དུས་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་ཏེ། མདོ་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་རྟག་ཏུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ལ་རྫོག་ལོ་ ༧༩

ཀྱཱ། བཞི་བརྒྱ་ཞེ་གསུམ། འགྲེལ

༄༅། །ཆེན་པོས། རིམ་པ་ལྟར་འབྲས་བུ་དང་། རང་བཞིན་དང་། རྒྱུའི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་སྟེ། དང་པོ་ཆོས་སྐུ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དངོས་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་སྙིང་པོ་ནི་བཏགས་པ་བ་ཡིན་
ཞིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་ཏུ་རུང་བའི་ཕྱིར་ཁྱབ་པར་བཤད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་སེམས་ཅན་གཉིས་ཀའི་སྙིང་པོ་དངོས་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཙམ་གྱི་
ལྡོག་པ་ནས་གཉིས་ཀ་ལ་དངོས་སུ་ཡོད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་དེར་བཏགས་པ་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་སྙིང་པོ་ནི་དངོས་སོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །འདིར་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་
ཀྱིས། མདོར་བསྡུ་ན་དོན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་ནོ། །ཞེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་སེམས་ཅན་ཚོགས་ཞུགས་
ཕྱིར། །རང་བཞིན་དྲི་མེད་དེ་ནི་གཉིས་མེད་དེ། །སངས་རྒྱས་རིགས་ལ་དེ་འབྲས་ཉེར་བཏགས་ཕྱིར། །འགྲོ་ཀུན་སངས་རྒྱས་སྙིང་པོ་ཅན་དུ་གསུངས། །དོན་དེ་གསུམ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་གང་གིས

༤༣

གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱད་པར་མེད་པར་བསྟན་པར་འགྱུར་བ་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུས་འཕྲོ་བའི་དོན་དང་། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ཡོད་པའི་དོན་གྱིས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་སོ། །འགྲེལ་པའི་དཔེ་རྒྱུན་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཚིགས་བཅད་འདི་
མ་བྱུང་ཡང་། འགོས་ལོ། དཀོན་གཞོན། རོང་སྟོན་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་དྲངས་ཤིང་འཆད་པ་དང་། ཇོ་ནང་རྗེ་བཙུན་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འགྲེལ་ཡང་དག་ལྟའི་དཔེ་རྒྱུན་རྣམས་སུ་ཆད་པར་མངོན་ནོ། །
གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྟོམ་ཚིག་གིས་མདོར་བསྟན། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་དབྱེ། བཤད་པའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་ལས་ལྡན་འཇུག་པ་དང་། །གནས་སྐབས་དེ་བཞིན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་
དོན༔ །རྟག་ཏུ་མི་འགྱུར་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་ནི། །དོན་དམ་དབྱིངས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ཡིན་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ངོ་བོ་དང་རྒྱུའི་དོན། འབྲས་བུ་དང་བྱེད་ལས་འགྲུབ་པའི་དོན། ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་

ཀྱཻ། བཞི་བརྒྱ་ཞེ་བཞི་ འགྲེལ

༄༅། །དང་ལྡན་པའི་དོན། གང་ཟག་གི་དབྱེ་བས་འཇུག་པའི་དོན། གནས་སྐབས་ཀྱི་མིང་ཙམ་ཕྱེ་བའི་དོན། དེ་བཞིན་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན། དུས་རྟག་ཏུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་དོན།
ཡོན་ཏན་རྣམས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་དོན་ཏེ། དོན་རྣམ་པ་བཅུ་ནི་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་དགོངས་པའི་དོན་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་
གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་བརྒྱད། ངོ་བོ་དང་རྒྱུའི་དོན། འབྲས་བུ་དང་ལས་ཀྱི་དོན། ལྡན་པའི། འཇུག་པའི། གནས་སྐབས་ཀྱི། ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི། མི་འགྱུར་བའི། དབྱེ་བ་ ༤༤
མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དག་བྱ་དག་བྱེད་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན། སོ་སོའི་ངོ་བོ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིན་ཆེན་ནམ་མཁའ་ཆུ་དག་བཞིན། །རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་ཉོན་མོངས་
མེད༑ ༑ཆོས་མོས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། །ཏིང་འཛིན་སྙིང་བརྗེ་ལས་བྱུང་བ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། ཆུ་བོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་

གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་རྟག་ཏུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཡིན་ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་དང་། བདེ་བ་དང་ལྡན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཚད་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྣམས་ནི་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྣམས་ལས་བྱུང་བ་ནི་རྟོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དག་བྱ་ངོ་བོའི་དོན། དག་བྱེད་རྒྱུའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མཐུ་དང་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་དང་། །བརྟན་པའི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་ཕྱིར། །འདི་དག་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་མཁའ། །ཆུ་ཡི་ཡོན་ཏན་ཆོས་མཐུན་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པའི་རང་བཞིན་གསུམ་པོ་སོ་སོའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཆོས་སྐུ་ནི་བསམ་པའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པ་ལ་སོགས་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆོས་མཐུན་ཞིང་། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་

ཀྱཱ། བཞི་བརྒྱ་ཞེ་པ། འགྲེལ

༄༅། །འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ན་ནམ་མཁའ་དང་ཆོས་མཐུན་ལ། རིགས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་སྙིང་རྗེས་བསྟན་པ་དང་བཅས་པའི་ངོ་བོའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆུའི་ཡོན་ཏན་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །གསུམ་ཀའི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ལས་བརྩམས་ནས་གཏན་དུ་དྲི་མ་མེད་ཅིང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་། ནམ་མཁའ་དང་ཆུ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ཆོས་མཐུན་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྦྱང་བྱ་སྒྲིབ་པ་བཞི་སྤོང་ཚུལ་དང་། གཉེན་པོས་རྒྱལ་སྲས་སུ་འགྱུར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བདག་ལྟ་དང་། ། ༡༨
འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འཇིགས་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་ལ་ལྟོས་མེད་ཉིད། །འདོད་ཆེན་མུ་སྟེགས་ཉན་ཐོས་དང་། །རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་རྣམ་བཞི། །དག་རྒྱུ་ལྷག་པར་མོས་པ་ལ། །སོགས་པའི་ཆོས་
ནི་རྣམ་བཞི་ཉིད། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ལ་སྲིད་པ་འདོད་པ། སྲིད་བྲལ་འདོད་པ། གཉིས་ཀ་མི་འདོད་པ་དང་གསུམ་ཡོད་པས། དེན་དེའི་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱང་བྱ་རྣམ་པ་བཞི་ 163

ཡོད་དེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་། གང་ཟག་ལ་སོགས་པའི་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འཇིགས་ནས་རང་ཉིད་ཞི་བདེ་འདོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་
ལྟོས་པ་མེད་པ་ཉིད་གོ་རིམ་བཞིན་དུ། སྲིད་པ་འདོད་པ་རིགས་ཅན་དང་། འཁོར་བར་ངེས་པར་ལྟུང་བ་འདོད་ཆེན་པ་དང་། སྲིད་བྲལ་འདོད་ཀྱང་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞུགས་པ་མུ་སྟེགས་པ་དང་། སྲིད་བྲལ་
འདོད་ཅིང་ཐབས་ལ་ཞུགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བའི་གེགས་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། དེའང་དང་པོས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གཙང་བ།
གཉིས་པས་བདག་དམ་པ། གསུམ་པས་བདེ་བ་དམ་པ། བཞི་པས་ཆོས་སྐུ་རྟག་པ་དམ་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་རྣམས་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་རྣམས་དང་། ལ་སོགས་
པའི་སྒྲུབ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཚད་མེད་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ་ལམ་གྱི་ཆོས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐེག་མཆོག་ལ་མོས་ས་བོན་ཤེས་རབ་ནི། །

ཀ། བཞི་བརྒྱ་ཞེ་དྲུག འགྲེལ

༄༅། །སངས་རྒྱས་ཆོས་བསྐྱེད་མ་དང་བསམ་གཏན་གྱི། །བདེ་བའི་མངལ་གནས་སྙིང་རྗེའི་མ་མ་ཅན། །གང་ཡིན་དེ་དག་ཐུབ་པའི་རྗེས་སྐྱེས་སྲས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་རྒྱལ་ གྱི་སྲས་ནི་རྒྱལ་པོའི་ས་བོན་དང་། དེའི་བཙུན་མོ་དམ་པ་དང་། དེའི་མངལ་གྱི་གནས་མ་ཉམས་པ་དང་། སྐྱེད་བསྲིང་བའི་མ་མ་ཁྱད་པར་ཅན་ཏེ་རྒྱུ་བཞིས་རྒྱལ་པོའི་གདུང་འཛིན་པར་བྱེད་ནུས་པ་བཞིན་དུ། ཐེག་པ་མཆོག་ལ་མོས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བོན་དང་། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་མ་དང་། ནམ་མཁའ་མཛོད་སོགས་བསམ་གཏན་གྱི་བདེ་བ་ནི་འཕེལ་ བྱེད་ཡིན་པས་མངལ་གྱི་གནས་ལྟ་བུ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་སྲིང་བྱེད་ཡིན་པས་མ་མ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཆོས་བཞི་ལས་སྐྱེས་པ་ཅན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་བའི་སྲས་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཐུབ་ པའི་རྗེས་སུ་སྐྱེས་ཤིང་གདུང་འཛིན་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་དང་ལས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས། འཕོབ་བྱ་འཕོབ་བྱེད་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན་པ་དང་། སོ་སོའི་ངོ་བོ་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ 84 165

ནི༔ གཙང་བདག་བདེ་དང་རྟག་ཉིད་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་འབྲས། །སྡུག་བསྔལ་ཡིད་འབྱུང་ཞི་ཐོབ་པར། །འདུན་དང་སྨོན་པའི་ལས་ཅན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་པའི་དབྱིངས་དེ་ཁྱད་པར་
གཉིས་དང་ལྡན་ཏེ་གཙང་བ་དམ་པ་དང་། བདག་དམ་པ། བདེ་བ་དམ་པ། རྟག་པ་དམ་པ་ཉིད་ནི་ཡོན་ཏན་བཞིའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་དང་། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཡིད་འབྱུང་ཞིང་
ཞི་བ་མྱང་འདས་ཐོབ་པར་འདུན་པ་དང་སྨོན་པའི་ལས་ཅན་ཡིན་པས་བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཏེ་རྣམ་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། འཐོབ་བྱ་འབྲས་བུའི་དོན་དང་། འཐོབ་བྱེད་ལམ་གྱི་དོན་
ནོ༔ །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྤང་བྱ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྤོང་ཚུལ། སྤང་བས་འབྲས་བུ་བཞི་འཐོབ་ཚུལ། ཐོབ་པས་མཐའ་གཉིས་ལས་གྲོལ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདི་དག་འབྲས་ནི་མདོར་བསྟན། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཕྱིན་
ཅི་ལོག །རྣམ་པ་བཞི་ལས་ལྡོག་པ་ཡི། །གཉེན་པོས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། མོས་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། སྙིང་རྗེ་སྟེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་བཞི་པོ་འདི་

༄༅། །དག་གི་འབྲས་བུ་ནི། མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བྱིས་པས་གཙང་བདག་བདེ་དང་རྟག་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྒྲོ་འདོགས་པ་རྣམ་པ་བཞི་པོ་དེ་ལས་ལྡོག་པ་ཉན་རང་གིས་མི་གཙང་། བདག་མེད། སྡུག་བསྔལ། མི་རྟག་པར་ཞེན་པས་དེའི་གཉེན་པོར་ཆོས་སྐུ་གཙང་སོགས་བཞིའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཉིད་ཐོབ་བོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་རང་བཞིན་དག་ཕྱིར་དང་། །བག་ཆགས་སྤངས་ཕྱིར་གཙང་བ་ཡིན། །བདག་དང་བདག་མེད་སྤྲོས་པ་དག །ཉེ་བར་ཞི་བས་དམ་པའི་བདག །ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཕུང་པོ་དང་། །དེ་རྒྱུ་ལོག་ཕྱིར་བདེ་བ་ཉིད། །འཁོར་བ་དང་ནི་མྱ་ངན་འདས། །མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ཕྱིར་རྟག །ཅེས་གསུངས་ཏེ། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་དེ་ནི་སྐྱིའི་མཚན་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་གདོད་མ་ནས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་གཙང་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ལ། མུ་སྟེགས་ལ་སོགས་པས་བརྟགས་པའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་སྤྲོས་པ་དང་།

ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པས་བརྟགས་པའི་བདག་མེད་པར་འཛིན་པའི་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བས་ཏེ། དམ་པའི་བདག་གི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ཞིང་། སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་པ་འགགས་པས་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་། ཀུན་འབྱུང་མཐའ་དག་སྤངས་པས་དེའི་རྒྱུ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལོག་ཅིང་ཟད་པའི་ཕྱིར་བདེ་བའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བླང་དོར་ཐ་དད་མ་ཡིན་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དོན་གཉིས་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅིང་རྟག་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །འདིར་ཀུན་མཁྱེན་དོལ་པོ་པ་ཆེན་པོས། དེའང་དོན་དམ་པའི་དབྱིངས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བ་མི་རྟག་པའི་སྐྱོན་དབྲི་བར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ཆད་པའི་མཐར་མ་ལྷུང་ཞིང་། གདོད་མ་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྟག་པའི་ཡོན་ཏན་བསྣན་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་རྟག་པའི་མཐར་མ་ལྷུང་བས། མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་དུ་གྲུབ་བོ། །ཞེས

ཀྱ། བཞི་བཅུ་ཞེ་བརྒྱད། འགྲེལ

༄༅། །གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བདག་སྲིད་མ་ལུས་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཅད་དེ། །སེམས་ཅན་སྲིད་ཕྱིར་བརྩེ་ལྡན་ཞི་ཐོབ་མིན། །དེ་ལྟར་བློ་བརྩེ་བྱང་ཆུབ་ཐབས་བརྟེན་ནས། །འཕགས་པ་འཁོར་
བའམ་མྱ་ངན་འདའ་མི་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཕུང་པོ་ལ་བདག་ཏུ་སྲིད་ཅིང་ཆགས་པ་བག་ལ་ཉལ་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བཅད་དེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ཆེན་
པ་བཞིན་དུ་སྲིད་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་མ་ཡིན་ལ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སྲིད་ཅིང་ཆགས་པས་དེ་དག་གི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། བརྩེ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཉན་ཐོས་དང་རང་ ༤༨
སངས་རྒྱས་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བ་ཙམ་ཐོབ་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་ཡང་མིན་པ་དེ་ལྟར་ན། བདག་མེད་རྟོགས་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བློ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་བརྩེ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྟེ། བླ་ན་མེད་
པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་གཉིས་པོ་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གོམས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱལ་སྲས་འཕགས་པ་རྣམས་ནི། སྲིད་པ་འཁོར་བའམ་ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གང་རུང་གི་མཐའ་ལ 169

གནས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཐོབ་བྱེད་ལས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས། རིགས་ཀྱི་ལས་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པ་དང་། ནུས་པའི་ཁྱད་པར་རྗེས
འགྲོའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཁམས་མེད་ན། །སྡུག་ལ་སྐྱོ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །མྱ་ངན་འདས་ལ་འདོད་པ་དང་། །དོན་གཉེར་སྨོན་པའང་མེད་པར་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་ཏེ།
རྟག་པ་མཐའ་བཟུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་མེད་ན། སྐྱེ་བོ་སུའང་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྐྱོ་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འཐོབ་པར་འདོད་པའི་བློ་དང་། ཐོབ་པའི་
ཐབས་འཚོལ་བའི་དོན་གཉེར་དང་། ཐོབ་ན་བསམ་པའི་སྨོན་པའང་མེད་པར་འགྱུར་བ་ལས། སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་པ་སོགས་ཡོད་པ་དེ་རིགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རིགས་ཡོད་པར་གྲུབ་བོ། །གཉིས་པ་ནི།
སྲིད་དང་མྱ་ངན་འདས་ལ་དེའི། །སྡུག་བདེའི་སྐྱོན་ཡོན་མཐོང་བ་འདི། །རིགས་ཡོད་ལས་ཡིན་གང་ཕྱིར་ཏེ། །རིགས་མེད་དག་ལ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་པ་དང་། མཐུན་ ༨༤

༄༅། །པའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། སྔོན་དགེ་བ་བྱས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་སྟེ་འཁོར་ལོ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་སྲིད་པ་འཁོར་བ་དང་ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དག་ལ་རིམ་
པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དེ་དང་དེའི་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། བདེ་བའི་སྐྱོན་དང་ཡོན་ཏན་དག་མཐོང་ནས་སྲིད་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྐྱོན་གྱི་ཡིད་འབྱུང་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བའི་ཡོན་ཏན་ལ་སྤྲོ་བ་འདི་
དག་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཡོད་པ་ལས་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་མཚན་ནི། གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བླང་དོར་གྱི་བློ་དེ་དག་རེ་ཤིག་རྒྱུས་འགྱུར་གྱི་རིགས་མེད་པའི་ལོག་སྲིད་ཅན་དག་ལ་ནི། ཇི་སྲིད་ཐེག་པ་གསུམ་
ལས་གང་ཡང་རུང་བའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་མ་སྐྱེས་པ་དེ་སྲིད་དུ་སྲིད་ཞིའི་སྐྱོན་ཡོན་མཐོང་བ་འདི་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ར་རང་བཞིན་གནས་རིགས་མེད་པ་ནི་མི་སྲིད་པས་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ནས་འཆད་པ་འདི་ལེགས་
ཤིང་། རིགས་མ་སད་པ་ལ་རིགས་མེད་པའི་སྒྲས་བསྟན་པར་བཤད་པའང་སྣང་ངོ་། །གསུམ་པ་ལྡན་པའི་དོན་ལ་གཉིས། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐུན་མོང་དུ་བསྟན། སོ་སོའི་ངོ་བོ་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། རྒྱ་མཚོ་ཆེ་བཞིན་དཔག་མེད་པའི། །ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མི་ཟད་གནས། །དབྱེར་མེད་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི། །ངོ་བོ་ཉིད་ཕྱིར་མར་མེ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཁམས་དེ་ལ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་
ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་གཉིས་དང་ལྡན་ཏེ། དེ་ལ་རྒྱུའི་ཡོན་ཏན་ནི། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་སྣོད་ཡངས་པར་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆུ་དཔག་མེད་འདུ་བ་བཞིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཁམས་ཀུང་མོས་པའི་སྣོད་དང་
ཤེས་རབ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཡོན་ཏན་རིན་པོ་ཆེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་ཆུ་མི་ཟད་པའི་གནས་ཡིན་ལ། འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་ནི། མངོན་ཤེས་དང་པོ་ལྔ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་། སྤངས་པ་ ༡༤
རྣམས་དབྱེར་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མར་མེ་ལ་སྣང་བ། དྲོ་བ། ཁ་དོག་གི་ཆོས་གསུམ་དབྱེར་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྒྱུའི་ལྡན་པ་དང་།
འབྲས་བུའི་ལྡན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་སྐུ་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །ཐུགས་རྗེའི་ཁམས་ནི་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། །སྣོད་དང་རིན་ཆེན་ཆུ་ཡིས་ནི། །རྒྱ་མཚོ་དང་ནི་མཚུངས་པར་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་སྐུ་ 172

༄༅། །རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་མོས་པ་དང་། རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཤེར་ཧིང་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཇུག་པའི་རྒྱུའམ་ཁམས་ནི་སྙིང་རྗེ་སྟེ་དེ་མ་ལུས་པ་བསྡུས་ཤིང་གནས་པའི་ཕྱིར་ན། སྟོང་
ཡངས་པ་དང་། རིན་ཆེན་དང་། ཆུ་ཡི་དཔེ་སྟེ། ཆོས་མཐུན་པ་གསུམ་པོ་ཡིས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་ནི་མཚུངས་པར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། དྲི་མེད་གནས་ལ་མངོན་ཤེས་དང་། །ཡེ་ཤེས
དྲི་མེད་དེ་ཉིད་དང་། །རྣམ་དབྱེ་མེད་ཕྱིར་མར་མེ་ཡི། །སྣང་དང་དྲོ་མདོག་ཆོས་མཚུངས་ཅན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པའི་གནས་ཁམས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ལ། མངོན་ཤེས་དང་པོ་
ལྔ་ཡིས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མུན་པ་འཇོམས་པ་དང་། ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་སྲེག་པ་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་སྤྲངས་པ་དག་ལ་འོད་གསལ་བས་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་མཚུངས་དེ་དག་ཉིད་དང་། སྒྲོའི་ཆོས་མཚུངས་
མར་མེའི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དབྱེར་མེད་པ་བཞིན་དུ་མི་སློབ་པའི་ཆོས་བདུན་པོ་འདི་དག་ཁམས་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པར་ལྡན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་མར་མེའི་སྣང་བ་དང་། དྲོ་བ་དང་། མདོག་རྣམས་དང་དེ་

དག་དབྱེར་མེད་གནས་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ཅན་སྟེ། དེས་ན་མི་སློབ་པའི་ཆོས་བདུན་པོ་ཁམས་ཀྱི་འབྲས་བུར་ལྡན་པ་འབྲས་བུའི་ལྡན་པ་ཡིན་នོ། །བཞི་པ་འཇུག་པའི་དོན་ལ་གཉིས། རྒྱ་མཚན་མདོར་
བསྟན་པ། དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། དང་པོ་ནི། སོ་སོའི་སྐྱེ་འཕགས་རྫོགས་སངས་ཀྱི། །དེ་བཞིན་ཉིད་དབྱེའི་འཇུག་པ་ལས། །དེ་ཉིད་གཟིགས་པས་སེམས་ཅན་ལ། །རྒྱལ་བའི་སྙིང་པོ་འདི་བསྟན་ཏོ། །ཞེས
གསུངས་ཏེ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། འཕགས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་གསུམ་དུ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་འཇུག་པ་ལས་བརྩམས་ནས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་
དུ་གཟིགས་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་སྐལ་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ། རྒྱལ་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་
གསལ་བར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག །བདེན་པ་མཐོང་བ་བཟློག་པ་སྟེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཇི་ལྟ་བཞིན། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་སྤྲོས་མེད་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། བློའི་འཇུག་ཚུལ

ཨཱ། ལ་བརྒྱད་གཅིག འགྲེལ

༄། །གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་རྟག་པར་འཛིན་པས་འདུ་ཤེས་དང་། སེམས་དང་། ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཇུག་ཅིང་། བདེན་པ་བཞི་མཐོང་བའི་སློབ་པ་འཕགས་པ་
རྣམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དེ་ལས་ཟློག་པ་སྟེ་རྟག་འཛིན་མངོན་གྱུར་པ་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཅིང་སྤྲོས་པ་
མེད་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གསུམ་དུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་བརྟེན་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །འདི་མན་ཆད་དོན་རྣམ་པ་བཞིས་ནི་འཇུག་ ༨༤
པའི་དོན་ཉིད་ཚུལ་གཞན་གྱིས་འཆད་པའང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ལྔ་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་གཉིས། སྐབས་གསུམ་དུ་མིང་འདོགས་ཚུལ་དང་། མིང་གསུམ་གྱིས་དོན་དྲུག་བསྡུས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མ་
དག་མ་དག་དག་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གོ་རིམ་བཞིན། །སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་པའི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་གཤེགས་

པའི་སྙིང་པོ་དེ་ཉིད་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཅུང་ཟད་ཙམ་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་དང་། མཐོང་སྒོམ་གྱི་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ནི་མ་དག་ལ་ཅི་རིགས་པ་དག་པའི་གནས་སྐབས་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་གོ་རིམ་བཞིན་སེམས་ཅན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་ཐ་དད་པ་གསུམ་གྱིས་བརྗོད་ཅིང་བསྟན་ཏོ། །འདི་ནི་འཇུག་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལྟ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབྱེ་བ་ཡོད་དམ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་བསལ་བའི་ཕྱིར་དུ་གཞུང་འདི་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་དོན། །འདི་དག་གིས་ནི་བསྡུས་པ་ཡི། །ཁམས་ནི་གནས་སྐབས་གསུམ་དག་ཏུ། །མིང་གསུམ་གྱིས་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་སྟེ། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན། ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་རྒྱུའི་དོན་དང་། འབྲས་བུའི་དོན་དང་། ལས་ཀྱི་དོན་དང་། ལྡན་པའི་དོན་དང་། འཇུག་པའི་དོན་ཏེ། དོན་འདི་དྲུག་གིས་ནི་བསྡུས་ནས་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་འདི་ནི། མ་དག་པ་དང་། མ་དག་དག་པ་དང་།

༄༅། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མིང་གསུམ་གྱིས་ནི་བཏགས་ནས་ཐ་དད་པ་ཙམ་དུ་བསྟན་
པ་ཉིད་ཡིན་གྱི། དོན་གྱི་ངོ་བོ་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཁྱབ་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་དོན་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་དབྱེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་རྟོག་མེད་བདག་ཉིད་
ཅན༑ ༑ནམ་མཁའ་ཀུན་ཏུ་རྗེས་སོང་ལྟར། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དྲི་མེད་དབྱིངས། །དེ་བཞིན་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། རྟོག་པ་མེད་ཅིང་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་
ནམ་མཁའ་གཟུགས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱེར་མེད་པར་ཀུན་ཏུ་རྗེས་སུ་སོང་ཞིང་ཁྱབ་པ་ལྟར། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གདོད་མ་ནས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་གང་ཟག་གི་
གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་དབྱེར་མེད་ཅིང་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བར་ཁྱབ་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཉེས་པ་དང་། །ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་ཁྱབ་པ་སྟེ། །གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དམན་པ་དང་། །བར་མ་

མཆོག་ལ་ནམ་མཁའ་བཞིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དམ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེས་པ་དང་བཅས་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་
དང་ ། ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པར་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཤིང་ཁྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་
གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དམན་པ་སའི་སྣོད་དང་། བར་མ་ཟངས་ཀྱི་སྣོད་དང་། མཆོག་གསེར་གྱི་སྣོད་ཐམས་ཅད་ལ་ནམ་མཁའ་རྗེས་སུ་སོང་ཞིང་ཁྱབ་པ་བཞིན་ནོ། །བདུན་པ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་
མདོར་བསྟན་པ། གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་མི་འགྱུར་བའི་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཉེས་པ་གློ་བུར་དང་ལྡན་དང་། །ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་ཉིད་ལྡན་ཕྱིར། །ཇི་ལྟར་སྔར་བཞིན་ཕྱིས་དེ་བཞིན། །འགྱུར་བ་མེད་
པའི་ཆོས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས་སྐབས་གསུམ་དུ་ཡོད་ཀྱང་འགྱུར་མེད་མིན་པའི་སྐྱོན་མེད་དེ། མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་ཉེས་པ་རྣམས་སྤང་རུང་གི་གློ་བུར་བ་ཉིད་དང་ལྡན་

༄། །གྱི༑ བདེན་པར་གྲུབ་པ་ནི་མིན་པ་དང་། དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་གྱུར་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རང་བཞིན་རྣམས་ལྷུན་གྲུབ་ཉིད་དུ་ལྡན་གྱི་གསར་དུ་སྐྱེས་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། སྔར་མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཕྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་གནས་སྐབས་ན་ཡང་། དེ་བཞིན་དུ་གནས་ཤིང་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདིའི་ཆོས་ཉིད་དམ་རང་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མ་དག་པའི། མ་དག་ལ་དག་པའི། ཤིན་ཏུ་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་འགྱུར་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ངོ་བོ་ལ་དྲི་མས་མ་གོས་པ། ཆོས་ཅན་ལ་སྐྱེ་འཇིག་སྣང་བ་དང་། ཆོས་ཉིད་ལ་འཇིགས་པས་མི་གནོད་པ་དང་༑ རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ཀུན་སོང་བ། །ཕྲ་ཕྱིར་ཉེ་བར་གོས་པ་མེད། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ། །གནས་འདི་ཉེ་བར་གོས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། འདུས་མ་བྱས་པའི་ནམ་མཁའ་གཟུགས་ཅན་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་ཀུན་ཏུ་སོང་བ་ཡིན་ཡང་ཕྲ་བ་སྟེ་གཟུགས་ཅན་རགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་

ཉེས་པ་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པས་ནམ་ཡང་ཉེ་བར་གོས་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཁྱབ་པར་གནས་པའི་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
སྙིང་པོ་འདི་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པས་ནམ་ཡང་ཉེ་བར་གོས་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དུ། །ནམ་
མཁའ་ལ་ནི་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག །དེ་བཞིན་འདུས་མ་བྱས་དབྱིངས་ལ། །དབང་པོ་རྣམས་ནི་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཕྱི་རོལ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་རྣམས་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་མཁས་གོ་
འབྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། དང་པོར་སྐྱེ་ཞིང་མཐར་འཇིག་པར་སྣང་བ་དེ་བཞིན་དུ། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་འདུས་མ་བྱས་པ་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོས་མཚོན་པ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་
མཆེད་རྣམས་ནི། དང་པོར་སྐྱེ་ཞིང་མཐར་འཇིག་པར་སྣང་ཡང་ཆོས་ཉིད་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ལ་སྐྱེ་འཇིག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་མེ་རྣམས་ཀྱིས། །སྔོན་ཆད་ནམ་ཡང་ཚིག་པ་

ཀྱཻ་ ལ་བསྐོར་བཞི་ འགྲེལ

༄༅། །མེད༔ ༔དེ་བཞིན་འདི་ནི་འཆི་བ་དང་། །ན་དང་རྒ་བའི་མེས་མི་འཚིག །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་དུས་མཐའ་དང་། དམྱལ་བ་དང་། རང་བཞིན་པའི་མེ་
གསུམ་གྱིས་འཚིག་ཀྱང་། འདུས་མ་བྱས་པའི་ནམ་མཁའ་མེ་གསུམ་པོ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྔོན་ཆད་ནམ་ཡང་ཚིག་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་མེ་གསུམ་གྱིས་འཚིག
ཀྱང་༔ སྙིང་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ནི་འཆི་བ་དུས་མཐའི་མེ་དང་། ན་བ་དམྱལ་བའི་མེ་དང་། རྒ་བ་རང་བཞིན་པའི་མེ་དང་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་ཡང་མི་འཚིག་པ་ཉིད་དོ། །བཞི་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་ ༩༤
འབྱུང་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། དཔེ་དོན་སྦྱར་ཏེ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་བསྟན། ངོ་བོ་མཐའ་བྲལ་དྲི་མེད་བཤད། སྐྱེ་འཇིག་དཔེ་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། དཔེ། དོན། དེ་གཉིས་སྦྱར་བ། བསྐྱེད་
པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ས་ནི་ཆུ་ལ་ཆུ་རླུང་ལ། །རླུང་ནི་མཁའ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། །མཁའ་ནི་རླུང་དང་ཆུ་དག་དང་། །ས་ཡི་ཁམས་ལ་གནས་མ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཆགས་ཤིང་

གནས་པའི་ཚེ་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་ནི་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ལ། ཆུ་ནི་རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་བརྟེན་ཅིང་། རླུང་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་སྟེ་བརྟེན་ཡང་། ནམ་མཁའ་ནི་རླུང་དང་ཆུ་དག་དང་སའི་ཁམས་རྣམས་ལ་གནས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ནམ་མཁའ་ནི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་ཁམས་དབང་རྣམས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དག་ལ་གནས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཚུལ་བཞིན་མིན། །ཡིད་ལ་བྱེད་ལ་རྟག་ཏུ་གནས། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི། །སེམས་ཀྱི་དག་པ་ལ་རབ་གནས། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཆོས་རྣམས་ནི། །ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་གནས་པ་མེད༔ ༔ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་བསྟན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་དབང་པོ་དྲུག ཡུལ་དྲུག་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དག་ལ་གནས་ལ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ནི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་སོགས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་རྟག་ཏུ་གནས་ཤིང་། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་བྱེད་ནི་སེམས་ཀྱི་དག་པ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དེ་ལ་རབ་ཏུ

རྒྱུད་ ལྔ་བཅུ་ང་ལྔ་ འགྲེལ

༄། །གནས་ཀྱང་། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དེ་ནི་གློ་བུར་བའི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་གནས་པ་མེད་དེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་དེ་འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་སོ། །གསུམ་

པ་ནི། ས་དང་འདྲ་བ་ཕུང་པོ་དང་། །སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ། །ཆུ་ཁམས་དང་འདྲ་ ལུས་ཅན་གྱི། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི། །རླུང་གི་ཁམས་དང་འདྲ་

བར་ལྟ། །རང་བཞིན་ནམ་མཁའི་ཁམས་བཞིན་དུ། །དེ་གཞི་ཅན་མིན་གནས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆུ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་པ་དང་འདྲ་བར་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་བཅས་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་

དང་༑ སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པར་ཤེས་པར་བྱ་ཞིང་། ཆུའི་ཁམས་ཀྱིས་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་འགྲུབ་པའི་རྐྱེན་བྱེད་པ་དང་འདྲ་

བར་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི། ཕུང་པོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་རྣམས་འགྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྐྱེན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ལ་ ༥༥

183

བྱེད་པ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཀུན་ནས་སློང་བའི་ཕྱིར། རླུང་གི་ཁམས་ཀྱིས་ཆུའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་བལྟ་ཞིང་རིག་པར་བྱའོ། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་
ནི༑ ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་ཀྱང་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་པ་བཞིན་དུ་གློ་བུར་བ་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་ཀྱང་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་ཉིད་གཞི་གང་ལ་ཡང་བརྟེན་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཞིང་གང་དུ་ཡང་
གནས་པ་མེད་དོ། །བཞི་པ་ནི། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ནི། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་གནས་ཏེ། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་རབ་ཏུ་ཕྱེ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཆུ་ལས་
ནི༑ ༑ཕུང་པོ་སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་འབྱུང་། །དེ་འཇིག་པ་དང་ཆགས་པ་ལྟར། །སྐྱེ་དང་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རླུང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་
པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ལ་སྦྲིབ་བྱེད་དུ་གནས་ལ། རླུང་གིས་ཆུ་བརྟེན་པ་ལྟར་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་བསྐྱེད་པའི་གོ་སྐབས་རབ་

༄། །ཏྟ་ཐྲི། རྒྱུའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསྒྲུབས་པ་ལས་ས་གཞི་བྱུང་བ་ལྟར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་རླུ་ལྟ་བུ་ལས་ནི་ཕུང་པོ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཁམས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་བསྡུས་པའི་

སྐྱེ་བ་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དེ་འཇིག་པ་དང་ཆགས་པ་ལྟར་དུ་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་སྐྱེ་འགག

མེད་པ་དང་། དེ་ལ་དྲི་མས་དག་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་ཡི། །ཁམས་ལྟར་རྒྱུ་མེད་རྐྱེན་མེད་དེ། །ཚོགས་པ་མེད་ཅིང་སྐྱེ་བ་དང་། །འཇིག་དང་གནས་པའང་ཡོད་མ་ཡིན། །

ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ནམ་མཁའི་ཁམས་འདུས་མ་བྱས་པ་ལྟར་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་ཅིང་། ལྷན་ཅིག་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་

དེ། དེས་ན་དེ་དག་ཚོགས་པ་ལའང་ལྟོས་པ་མེད་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་དང་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། མཐར་འཇིག་པ་དང་། བར་དུ་གནས་པའང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གསུམ་གྱིས་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་

པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འགྱུར་མེད་དེ། །ཡང་དག་མིན་རྟོག་ལས་བྱུང་འདོད་ཆགས་སོགས། །གློ་བུར་དྲི་མས་དེ་ཉོན་མོངས་མི་
འགྱུར༑ ༑ཅེས་གསུངས་ཏེ། འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་སྤྲིན་དང་དུ་བ་ལ་སོགས་པས་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ།
སྒྲིབ་པ་དག་པ་དང་མ་དག་པ་ལ་སོགས་པས་ནམ་ཡང་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཉིད་དེ། ཡང་དག་པ་མིན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་།
གཏི་མུག་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་སྣང་རུང་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་
ཉིད་དེ་གཏན་དུ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྐྱེ་འཇིག་བྲལ་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། འཇིག་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་

ཀྲྀ། ཞུ་བསྟང་བདུན། ལྗེ།

༄། །དང་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་སོགས་ཀྱིས། །འདི་ནི་མངོན་པར་འགྲུབ་མིན་ཏེ། །འཆི་དང་ན་དང་རྒ་བའི་མེ། །མི་བཟད་པས་ཀྱང་འཚིག་མི་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ནི། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུའི་ཚོགས་དང་། ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རླུང་སོགས་ཀྱིས་མངོན་པར་འགྲུབ་ཅིང་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ། འཆི་བ་དུས་མཐའི་མེ་དང་། ན་བ་དམྱལ་མེ་དང་།
རྒ་བ་ཐ་མལ་པའི་མེ་མི་བཟད་པས་ཀྱང་འཚིག་ཅིང་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དུས་མཐའ་དམྱལ་བ་ཐ་མལ་པའི། །མེ་ ༩༤
གསུམ་འཆི་དང་ན་བ་དང་། །རྒ་བའི་མེ་གསུམ་རིམ་བཞིན་དུ། །དེ་དག་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དུས་མཐའི་མེ་དང་། དམྱལ་བའི་མེ་དང་། ཐ་མལ་པའི་མེ་གསུམ་པོ་འཆི་བ་དང་། ན་བ་
དང་༑ རྒ་བའི་མེ་གསུམ་པོ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དུས་མཐའི་མེས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་འཇིག་པ་བཞིན་དུ་འཆི་བའི་མེས་ཚེ་འདིའི་ཕུང་པོ་འཇིག །དམྱལ་མེས་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ 187

དྲན་པའི་མེས་ཀྱང་དེ་བསྐྱེད། ཐ་མལ་པའི་མེས་འདུ་བྱེད་སྨིན་པར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་ན་བའི་མེས་ཕུང་པོ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་མ་དག་ལ་དག་པའི་གནས་སྐབས་སུ་མི་འགྱུར་བའི་དོན་ལ་
གཉིས། སྐྱེ་སོགས་ཀྱིས་མི་འགྱུར་བའི་དོན་དངོས་བསྟན་པ། ས་བཅུར་རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མི་འགྱུར་ཡང་འགྱུར་བར་སྣང་ཚུལ། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི། སྐྱེ་འཆི་ན་དང་རྒ་བ་ལས་གྲོལ་བ། །འདི་ཡི་རང་བཞིན་ཇི་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ཏེ། །སྐྱེ་སོགས་ཡོངས་དང་བྲལ་ཡང་དེ་ཡི་རྒྱུས། །བློ་ལྡན་འགྲོ་ལ་སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་ཕྱིར་བསྟེན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་རྣམས་ཕུང་པོ་གསར་དུ་གྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུན་འགགས་པའི་འཆི་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པའི་ན་བ་དང་། རྒྱུན་འགྱུར་བའི་རྒ་བ་རྣམས་ལས་གྲོལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་
གིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ཡི་རང་བཞིན་ནམ་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཏེ་གནས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་

ཀྱ། ཞེ་བརྒྱད་ འགྲེལ

༄། །གིས་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོངས་ཞིང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་བྲལ་བ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་དེའི་རྒྱུས་བློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་དེ་གནས་པའི་ཕྱིར། གཞན་དོན་དུ་སྨོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་བསམ་བཞིན་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་དང་། རྟག་འཛིན་ལས་བཟློག་པའི་ཆེད་དུ་འཆི་བ་དང་། ན་བ་དང་རྒ་བ་ལ་སོགས་པས་བརྟེན་ཅིང་འཁོར་བར་གནས་པས། གཞན་སྣང་ལ་མ་དག་ཅིང་འགྱུར་བ་དང་བཅས་པར་ཡང་སྟོན་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འགྱུར་བ་མེད་ཚུལ། སྙིང་རྗེ་ལས་འགྱུར་བར་སྣང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འཕགས་པས་འཆི་དང་ན་བ་དང་། །རྒ་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྩད་ནས་སྤངས། །ལས་དང་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་སྐྱེ། །དེ་ལ་དེ་མེད་ཕྱིར་དེ་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་རང་དབང་མེད་པར་འཆི་བ་དང་། ན་བ་དང་། རྒ་བའི་སྡུག

༩༥ 189

བསྡུ་ལ་རྣམས་རྩ་བ་ནས་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་རྒྱུ་ནི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་དང་དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་ནི་རྒྱུ་
དེ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འགྱུར་བ་དེའང་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་བཞིན་ཡང་དག་མཐོང་བའི་ཕྱིར། །སྐྱེ་སོགས་རྣམས་ལས་འདས་གྱུར་ཀྱང་། །སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་སྐྱེ་བ་དང་། །
འཆི་དང་རྒ་དང་ན་བར་སྟོན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་སྲས་འཕགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འཁོར་བར་རང་
དབང་མེད་པར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས་ལས་འདས་ཤིང་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་གྱུར་ཀྱང་། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ལས་ནི་བསམ་བཞིན་དུ་
སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། ན་བ་དང་། རྒ་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་དུ་མའི་སྣང་བར་སྟོན་ཅིང་། སྐལ་པ་དང་མཐུན་པར་གདུལ་བྱ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ས་བཅུར་

༄། །རྒྱལ་སྲས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ངོས་བཟུང་བ་ལ་ལྔ། དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེས་པའི། སྤྱོད་པ་མཆོག་ལ་ཞུགས་པའི། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཐོབ་པའི། སྐྱེ་བ་ཐ་མལ་སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན། དོན་གཉིས་འགྲུབ་
པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་སྲས་འགྱུར་མེད་ཆོས་ཉིད་འདི། །རྟོགས་ནས་མ་རིག་ལྡོངས་རྣམས་ཀྱིས། །སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་དག་ཏུ་ནི། །མཐོང་བ་གང་ཡིན་དེ་སྨད་དོ། །འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་
ཐོབ་པ་གང་། །ཁྲིམས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་སྟོན་ཏེ། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་འགྲོ་བ་ཡི། །གཉེན་གྱི་ཐབས་དང་སྙིང་རྗེ་མཆོག །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ས་དང་པོ་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས། འགྱུར་
བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་སེམས་རང་བཞིན་འོད་གསལ་འདི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་འཆི་ལས་གྲོལ་ཡང་། གདུལ་བྱ་མ་རིག་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་ལྡོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་ལ་
སོགས་པ་དག་ཏུ་ནི་མཐོང་ནས། དེ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ངོ་མཚར་ཞིང་སྨད་དུ་བྱུང་བའི་མཛད་པ་ཉིད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྡིག་ཏོ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ལས་རིང་དུ་འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་སེམས་ཉིད་

མདོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ལམ་ཐོབ་ནས་ལས་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་འཆི་ལས་གྲོལ་ཡང་། ཐུགས་པ་སོ་སྐྱེའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་སྐྱེ་བ་སོགས་རྣམ་འཕྲུལ་དུ་མ་སྟོན་ཅིང་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དེ། རྒྱུ་མཚན་དེ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པའི་གཉེན་ནམ་རྩ་ལག་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་བསྔོ་བའི་དངོས་པོས་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། དེ་ཀུན་ནས་སྒོང་བའི་སྙིང་
རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས། །འདས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ལས་མ་གཡོས། །འཇིག་རྟེན་དོན་དུ་འཇིག་རྟེན་ན། །འཇིག་རྟེན་དྲི་མས་མ་གོས་སྤྱོད། །ཇི་
ལྟར་པདྨ་ཆུ་ནང་དུ། །སྐྱེས་པ་ཆུ་ཡིས་གོས་པ་མེད། །དེ་བཞིན་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་དུ། །སྐྱེས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་ཆོས་མི་གོས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དེ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་པའི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཀྱང་། སྙིང་རྗེའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་ལས་མ་གཡོས་པར་གདུལ་བྱ་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཡོངས་

༄༅། །སུ་སྨིན་པའི་དོན་དུ། འཇིག་རྟེན་ན་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་བཟུང་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཉེས་པའི་དྲི་མས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མ་གོས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་རླབས་པོ་ཆེ་རྣམས་སྤྱོད་དེ།
དཔེ་ཪི་ལྟར་ན། མེ་ཏོག་པདྨ་རྣམས་ཆུའི་ནང་དུ་སྐྱེས་པ་ཡིན་ཀྱང་ཆུའི་སྐྱོན་ནམ་དྲི་མ་ལ་སོགས་པས་གོས་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྒྱལ་སྲས་འཕགས་པ་འདི་ནི་གཞན་དོན་ལ་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་འཇིག
རྟེན་པའི་སྐྱོན་གྱིས་ཆོས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནམ་ཡང་མི་གོས་པ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱ་བ་སྒྲུབ་ལ་རྟག་ཏུ་བློ། །མེ་བཞིན་དུ་ནི་འབར་བ་དང་། །ཞི་བའི་བསམ་གཏན་སྙོམས་འཇུག ༩༧
ལ༔ །རྟག་ཏུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ས་བརྒྱད་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གཞན་གྱི་དོན་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ། དུས་རྟག་ཏུ་རང་གི་བློ་འབད་རྩོལ་མེད་པར་དཔེར་ན
བུད་ཤིང་སྐམ་པོ་ལ་མེ་སྟོབས་ལྡན་རང་ཤུགས་ཀྱིས་འབར་བ་བཞིན་དུ་ནི་འབར་བའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པ་དང་། དེར་མ་ཟད་དེ་དང་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་བསམ་གཏན་ཏིང་ངེ་འཛིན་

ཀྱི་སྒོམས་འཇུག་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྒོམས་པར་འཇུག་པའང་ཡིན་ཏེ། མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་སྒྱུར་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། སྨོན་གྱི་འཕེན་པའི་དབང་དང་ནི། །རྣམ་རྟོག་ཐམས་ཅད་
བྲལ་བའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་ལུས་ཅན་སྨིན་པ་ཡི། །དོན་དུ་འབད་པ་བྱེད་མ་ཡིན། །བསྟན་དང་གཟུགས་སྐུ་དག་དང་ནི། །སྤྱོད་དང་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་ཀྱང་རུང་། །གང་ཞིག་ཇི་ལྟར་གང་གིས་འདུལ། །དེས་དེ་དེ་ལྟ་ཉིད་
དུ་ཤེས། །དེ་ལྟར་ནམ་མཁའི་མཐའ་ཀླས་ཀྱི། །འགྲོ་ལ་རྟག་ཏུ་ལྷུན་གྲུབ་པར། །ཐོགས་མེད་བློ་ལྡན་དེ་ཡིས་ནི། །སེམས་ཅན་དོན་ནི་ཡང་དག་འཇུག །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ས་བཅུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་སྔོན་ས་དག་པ་མན་ཆད་ཀྱི་སྨོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་འཕེན་པའི་དབང་གིས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་དང་ནི། ཀུན་སློང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་
གྱིས་སྤངས་ཏེ་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ན། སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་དེ་ནི་གདུལ་བྱ་ལུས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་དོན་དུ་འབད་པ་དང་རྩོལ་བ་བྱེད་དགོས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་ཡང་གསུང་གི་ཕྲིན་ལས་

༄༅། །བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་བསྟན་པ་དང་། སྐུ་ཡི་ཕྲིན་ལས་སྐལ་པ་དང་མཐུན་པར་གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་སྤྲུལ་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་སྟོན་པ་དག་དང་ནི། གཞན་དོན་གྱི་སྤྱོད་པ་རླབས་པོ་ཆེ་དང་།
འཆག་པ་དང་བཞེངས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ལམ་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རུང་སྟེ། གདུལ་བྱ་གང་ཞིག་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཐབས་གང་གིས་འདུལ་བ་རྣམས་རྒྱལ་སྲས་དེས་ནི་ཕྲིན་ལས་དེ་ཇི་ལྟར་མཛོས་པ་དེ་
ལྟ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །འབད་པ་མེད་ཅིང་སྣ་ཚོགས་པར་འཇུག་པ་དེ་ལྟར་ན། ཡུལ་ནམ་མཁའི་མཐའ་ཀླས་ཀྱི་འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་ལ། དུས་རྟག་ཏུ་ཚུལ་འབད་རྩོལ་མེད་པས་ལྷུན་
གྱིས་གྲུབ་པར་ཐམས་ཅད་དུ་དོན་ཡོད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པའི་སྒོ་ནས་བྱེད་པ་པོ་བློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡིས་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་བ་གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པའི་ཆེད་དུ་རང་གི་ངོ་བོས
དེ་དག་གི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྲིན་ལས་ནི་ཡང་དག་པར་ཇི་སྲིད་ཅི་མ་ལོག་པར་འཇུག་པ་ཉིད་དོ། །ལྔ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་འདི་ནི། །རྗེས་ཐོབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་རྣམས་དང་། །སེམས་ཅན་ཡང་དག

སྒྲོལ་བ་ལ། །འཇིག་རྟེན་ན་ནི་མཉམ་པ་ཉིད། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་ས་རྡུལ་དང་། །རྒྱ་མཚོ་བ་གླང་རྨིག་རྗེས་ཀྱི། །ཁྱད་པར་གང་ཡིན་སངས་རྒྱས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་ཁྱད་དེ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྲིན་ལས་འཇུག་པའི་ཚུལ་འདི་ནི། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གཞན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ་ལྟོས་ནས་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་དང་ཡང་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས། འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ལས་ཡང་དག་པར་སྒྲོལ་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་ན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱུན་མི་འཆད་པས་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་༑ དབང་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དོན་ལ་སངས་རྒྱས་དང་མཚུངས་པ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། རང་དོན་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་ལྟོས་ནས་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོ་དང་རྡུལ་ཕྲན་གྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་དང་། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་བ་གླང་གི་རྨིག་རྗེས་ཀྱི་ཆུའི་ཁྱད་པར་གང་ཡིན་པ་དེ་ཙམ་དུ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐར་

༄༅། །ཕྱིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བཅུ་པའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་དེ་ཙམ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །འདིར་ས་དང་སྦྱོར་ཚུལ་ཐོགས་མེད་འགྲེལ་ཆེན་གྱི་
དགོངས་དོན་ཀུན་མཁྱེན་དོལ་པོ་པས་གསལ་བར་མཛད་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རང་བྱུང་ཞབས་ཀྱིས། སྔོན་གྱི་འཕེན་པའི་སོགས་ཤློ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་ས་དགུ་པར་སྦྱོད་པའི་བྱང་སེམས་འཕད་
རྩོལ་དང་བྲལ་བ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་ཐོབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་དང་། དེ་ལྟར་ནམ་མཁའི་སོགས་ཀྱིས་ས་བཅུ་པའི་བྱང་སེམས་གཞན་དོན་ཚད་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པར་བཞེད་པའི་ཁྱད་པར་ཙམ་
ཡོད་དོ། །གསུམ་པ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་གནས་སྐབས་ནའང་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། འགྱུར་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་མདོར་བསྟན་པ་དང་། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གཞན་འགྱུར་
མིན་བདག་མི་ཟད་ཆོས་ལྡན་ཕྱིར། །འགྲོ་སྐྱབས་ཕྱི་མའི་མཐའ་མེད་མུར་ཐུག་ཕྱིར། །དེ་ནི་རྟག་ཏུ་གཉིས་མེད་མི་རྟོག་ཕྱིར། །འཇིག་མེད་ཆོས་ཀྱང་མ་བྱས་རང་བཞིན་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་

ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་གི་གནས་སྐབས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ནི། ལུས་གཞན་དོར་ནས་གཞན་དུ་འཕྱུར་བ་མིན་པའི་བདག་ཉིད་རྟག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡང་༑ མི་ཟད་པའི་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཚད་མེད་པ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མི་བསླུ་བའི་སྐྱབས་གནས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་བརྟན་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་མའི་མཐའ་མེད་པ་མུར་ཐུག་པ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་བར་སྐྱོབ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དྲི་མ་མེད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་དེ་ནི། དུས་རྟག་ཏུ་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཞི་བའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་ཉེས་དམིགས་དང་ཕན་ཡོན་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཏན་དུ་འཇིག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་གཡུང་དྲུང་གི་དོན་ཅན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྐྱེ་སོགས་བྲལ་བའི་དམ་བཅའ་དང་རྟགས་བརྗོད། དེའི་དོན་བསྡུས་ཏེ་

ཀ། ཀཱ་ཅ་སོ་གསུམ། འགྲེལ

༄༅། །ཕཤད༔ རྟགས་སོགས་སུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སོ་སོར་མདོར་བསྟན། སྤྱིར་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འཆི་བ་མེད། །གནོད་མེད་

རྒ་བ་མེད་པ་སྟེ། །དེ་ནི་རྟག་དང་བརྟན་ཕྱིར་དང་། །ཞི་བའི་ཕྱིར་དང་གཡུང་དྲུང་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་དག་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འདི་ནི། དང་པོར་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་། མཐར་འཆི་བ་མེད་ལ། བར་དུ་

ན་བའི་གནོད་པ་མེད་པ་དང་། འགྱུར་བ་དང་རྒ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟག་པའི་ཕྱིར་དང་། བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞི་བའི་ཕྱིར་དང་། གཡུང་དྲུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ ༡༤

ནི༔ དེ་ནི་ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི། །ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་མེད་རྟག་པའི་ཕྱིར། །བསམ་མི་ཁྱབ་འགྱུར་འཆི་འཕོ་ཡིས། །དེ་ནི་མི་འཆི་བརྟན་པའི་ཕྱིར། །བག་ཆགས་ཕྲ་མོའི་ནད་རྣམས་ཀྱིས། །གནོད་མེད་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་

ཕྱིར༔ ༔ཟག་མེད་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་ཀྱིས། །གཡུང་དྲུང་ཕྱིར་ན་རྒ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྙིང་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ནི། ཐ་མལ་པའི་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པས་ནམ་ཡང་མི་འགྱུར་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། ཐོག་མར་ 199

ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། མི་འགྱུར་ཞིང་རྟག་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་ཐ་མར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་ཡོངས་སུ་འགྱུར་བའི་འཆི་འཕོ་བ་ཡིས་ཀྱང་དབྱིངས་དེ་ནི་མི་འཆི་བ་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། མི་བསླུ་ཞིང་བརྟན་པའི་ཕྱིར། བར་དུ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཕྲ་མོའི་ནད་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གནོད་པ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གཉིས་འཛིན་ལ་སོགས་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །ཟག་པ་མེད་
པའི་ལས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། མི་འཇིགས་པའི་རང་བཞིན་གཡུང་དྲུང་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་རྒ་བའི་ཆོས་མེད་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་དེའི་དོན་བསྡུས་ཏེ་བཤད་པ་ནི། དེ་ལ་ཚིག་གཉིས་དེ་
བཞིན་གཉིས། །གཉིས་དང་གཉིས་ཀྱིས་གོ་རིམ་བཞིན། །འདུས་མ་བྱས་པའི་དབྱིངས་ལ་ནི། །རྟག་པ་ལ་སོགས་དོན་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཚིགས་བཅད་དེ་རྣམས་ལས། གཞན་འགྱུར་ཞེས་
སོགས་དང་། དེ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་སོགས་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་རྟག་པའི་དོན་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་སྐྱབས་ཞེས་སོགས་དང་། བསམ་མི་ཁྱབ་ཅེས་སོགས་ཚིག་གཉིས་ཀྱིས་བརྟན་པའི་དོན་དང་། དེ་ནི་རྟག་ཏུ་ཞེས

ཕྱི། ཕྱག་ཆ་སེ་ལ། འགྲེལ

༄། །པ་ཡང་ཡིན་པས། དེ་རྣམས་མི་ངོ་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཙམ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འོད་ཟེར་དག་དབྱེར་མེད་པ་བཞིན་དུ། ཡོན་ཏན་བཞི་པོ་དེ་དང་དབྱེར་མེད་པས་ངོ་
བོ་ཉིད་སྐུ་ལ་མྱང་འདས་སུ་འཛོག་པས་སམ། སྟོབས་བཅུ་ལ་སོགས་པའི་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པས་ན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་མ་གཏོགས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་
མཚན་ཉིད་པ་གཞན་མེད་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་རྒྱས་བཤད། དོན་གྱི་ངོ་བོ་རྒྱས་བཤད། དེ་དག་དཔེ་ཡིས་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དོན་གྱི་དབང་གིས་མིང་ ༡༨
བཏགས་པ། དེ་རྣམས་དོན་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར་ན་ཟག་མེད་དབྱིངས་ལ་ནི། །དོན་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བཞིས། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་སོགས་པ་ཡི། །རྣམ་གྲངས་བཞིར་ནི་རིག་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་
ཏེ༑ མདོར་བསྡུས་ན་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ལ་ནི། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་དོན་གྱི་ཆ་ཐ་དད་པའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་བཞིས་དེ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་

སོགས་པ་བཤད་མ་ཐག་པའི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བཞིར་ནི་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཆོས་དབྱེར་མེད་པ་དང་། །དེ་རིགས་དེ་བཞིན་ཐོབ་པ་དང་། །བརྗོད་མེད་བསྒྲུ་མེད་ཆོས་ཉིད་དང་། །
གདོད་ནས་རང་བཞིན་ཞི་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དྲི་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་དེ་ཉིད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སྟོབས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་དང་ལྡན་པའི་
ཆ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དེའི་རིགས་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་གནས་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་ཐོབ་པའི་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་དང་། སྙིང་
པོ་དེ་ཉིད་ནམ་ཡང་བརྗོད་པ་མེད་ཅིང་རྟག་ཏུ་བསྒྲུ་བ་མེད་ལ། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཉིད་འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་འཕགས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་པ་དང་།
དབྱིངས་དེ་ཉིད་ཡེ་གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་ལྡན་པའི་ཆ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་དོན་

༄༅། །ཕྱི་ངོ་བོའི་རྒྱུས་བཤད་ལ་གཉིས། གཉིས་མེད་ཀྱི་དོན་དང་། ཐར་པའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ་དང་། །དྲི་མ་བག་ཆགས་བཅས་སྤངས་པ། །
སངས་རྒྱས་སྐུ་ངན་འདས་པ་ནི། །དམ་པའི་དོན་དུ་གཉིས་མེད་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་སོ། །ཞེས་བྱ་རི་ལྟ་བ་དང་རི་སྙེད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
བྱང་ཆུབ་པའི་རྟོགས་པའི་ཆ་དང་། ཀློ་བུར་དྲི་མ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཆ་སྟེ་ཡོན་ཏན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲ་མའི་ཆ་ནས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། ཕྱི་
མའི་ཆ་ནས་སྐུ་ངན་ལས་འདས་པར་གདགས་པ་དག་ནི། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཐ་དད་ཀྱི་སྙིང་པོའི་དོན་གཅིག་ལ་འདུ་བའི་ཕྱིར། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དོན་དུ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་ཅིང་གཉིས་
སུ་མེད་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་གྲངས་མེད་པ། །བསམ་མེད་དྲི་མེད་ཡོན་ཏན་དང་། །དབྱེར་མེད་མཚན་ཉིད་ཐར་པ་སྟེ། །ཐར་པ་གང་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡོན་

ཏྲན་མ་ཚང་བ་མེད་པས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པས་གྲངས་མེད་པ་དང་། གྲངས་དང་མཚུ་དཔག་པར་མི་ནུས་པས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་
བཅས་པ་སྤྲངས་པས་དྲི་མ་མེད་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་འདི་བཞི་དང་དབྱེར་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་ཆོས་སྐུ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཐར་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐར་པ་མཚན་ཉིད་པ་
གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཆ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་དག་དཔེ་ཡིས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ལ་གཉིས། མ་ངེས་པ་རི་མོའི་དཔེ་དང་། ངེས་པ་ཅན་
ཉི་མའི་དཔེས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དཔེ་དང་། དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་རི་མོ་འབྲི་བྱེད་པ། །གཞན་དང་གཞན་ལ་མཁས་པ་དག །གང་ཞིག་ཡན་ལག་གང་ཤེས་པ། །དེ་གཞན་ངེས་ཟིན་མེད་
པར་འགྱུར། །དེ་ནས་འདི་ལ་ཆེད་ཀུན་གྱིས། །ང་ཡི་གཟུགས་ནི་གྱིས་ཤིག་ཅེས། །མངའ་བདག་རྒྱལ་པོས་དེ་དག་ལ། །བཀའ་ཡིས་རས་ནི་བྱིན་པ་དང་། །དེ་ལས་དེ་ནི་ཐོས་གྱུར་ཏེ། །རི་མོའི་ལས་ལ་རབ་

༄༅། །སྦྱོར་རོ། །དེ་ལ་མངོན་པར་སྦྱོར་རྣམས་ལ། །གཅིག་ཅིག་ཡུལ་གཞན་སོང་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ཡུལ་གཞན་སོང་བས་ན། །དེ་མ་ཚང་ཕྱིར་རི་མོ་དེ། །ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་པར། །མི་
འགྱུར་བཞིན་ཤེས་དཔེར་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཡོན་ཏན་བཞི་པོ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ནི། རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས། དེ་རི་མོ་མཁན་གྱི་དཔེས་བསྟན་
པ་ནི། ཇི་ལྟར་རི་མོ་འབྲི་བར་བྱེད་པ་མང་པོ་སོ་སོར་མགོ་སོགས་ཡན་ལག་གཞན་དང་གཞན་ལ་ཁྱད་པར་དུ་མཁས་པ་དག་འདུས་ནས། གང་ཞིག་མགོ་སོགས་ཡན་ལག་གང་ཤེས་པ་དེས་ཡན་ལག་གཞན་
ངོས་ཟིན་པ་མེད་པ་སྟེ་མི་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཚོགས་པ་ན། དེ་ནས་སའི་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོས་དེ་དག་ལ་རས་ནི་བྱིན་ནས་བཀའ་ཡིས་རས་འདི་ལ་ཁྱེད་ཀུན་གྱིས་རྒྱལ་པོ་ང་ཡི་གཟུགས་ནི་གྱིས་ཤིག
ཅེས་གསུངས་པ་ན། དེ་ལས་བཀའ་སྩལ་དེ་ནི་ཐོས་པར་གྱུར་ཏེ། རང་རང་གིས་གང་ཤེས་པའི་རི་མོ་བྲི་བའི་ལས་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་རོ། །རི་མོ་བྲི་བ་དེ་ལ་མངོན་པར་སྦྱོར་བའི་རི་མོ་པ་རྣམས་ལས་མགོ་ཤེས་པ་ལྟ་ ༡༤

ཀོ་ཚང་མཆན་ངག་གཅེས་བཏུས།

ཟླ་གཅིག་ཡུལ་གཞན་ཞིག་ཏུ་སོང་བར་གྱུར་ན། མགོ་བྲི་མཁན་དེ་ནི་ཡུལ་གཞན་དུ་སོང་བས་ན་དེ་མ་ཚང་བའི་ཕྱིར་ན། རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་ཀྱི་རི་མོ་དེ་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ཞེས་གཙུག་ན་རིན་ཆེན་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་དཔེར་བྱས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་རྣམས་འབྲི་བྱེད་གང་ཡིན་པ། །སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་ལ་སོགས། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པའི། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གཟུགས་སུ་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། རི་མོ་དེ་རྣམས་འབྲི་བར་བྱེད་པས་མཚོན་པའི་དོན་ནི་གང་ཡིན་ཞེ་ན། གང་ལའང་ཆགས་པ་མེད་པའི་སྦྱིན་པ་དང་། ཉེས་པའི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ནམ་དུའང་འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་བཟོད་པ་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་དགེ་བ་ལ་སྤྲོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། དམིགས་པ་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ནི། ལེགས་པར་བྲིས་པའི་རྒྱལ་པོའི་གཟུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལྟ་བུར་བརྗོད་དོ། །གཉིས་པ་ངེས་པ་ཅན་ཉི་མའི་དཔེ་ལ་

༄༅། །གཉིས༔ ཆོས་མཐུན་བརྗོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཉིད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་གྲོལ་རྣམས། །གསལ་དང་འཕྲོ་དང་དག་ཕྱིར་དང་། །ཐ་དད་མེད་ཕྱིར་འོད་དང་ཟེར། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམས་དང་མཚུངས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཞི་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཤེས་རབ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ནི། གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བར་གསལ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཕྲོ་བར་བྱེད་པ་དང་། དག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་གསུམ་ཀ་ཡང་ཐ་དད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། འོད་གསལ་བ་དང་། ཟེར་འཕྲོ་བ་དང་། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་དག་པ་དང་། དེ་གསུམ་ཐ་དད་མེད་པ་རྣམས་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེས་ན་སངས་རྒྱས་མ་ཐོབ་པར། །མྱ་ངན་འདས་པ་མི་ཐོབ་སྟེ། །འོད་དང་འོད་ཟེར་སྤངས་ནས་ནི། །ཉི་མ་ལྟ་བར་མི་ནུས་བཞིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་དེ་ལྟ་བས་ན། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་མངའ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་མ་ཐོབ་པར། སྒྲིབ་པ་

ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མི་ཐོབ་སྟེ། དཔེར་ན། འོད་གསལ་བ་དང་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བཞིན་པ་སྤངས་ནས་ནི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་དག་པ་ལྟ་བར་མི་ནུས
པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་བཤད་པའི་དོན་བསྡུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྙིང་པོ་ནི། །རྣམ་གཞག་རྣམ་པ་བཅུ་ཞེས་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་རྒྱས་པར་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་རྒྱལ་བ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ནི་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཚུལ་ལམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ནི། ངོ་བོའི་དོན་ནས་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་པའི་དོན་གྱི་བར་རྣམ་པ་བཅུ་ཞེས་བྱ་བས་ལེགས་པར་བརྗོད་
ཅིང་གསལ་བར་བྱས་སོ། །གསུམ་པ་ངོ་བོ་མི་འགྱུར་ཡང་དྲི་མ་སྦྱོང་བའི་དཔེ་བསྟན་པ་ལ་ལྔ། མཚམས་སྦྱར་བ། དཔེ་དགུས་དྲི་མ་དང་རྒྱལ་བའི་སྙིང་པོ་བསྟན་པ། དྲི་མ་སྦྱོང་བའི་ཚུལ། ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའི་
རིམ་པ། སྙིང་པོ་ཉིད་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་སྦུབས་ནང་གནས་པ་དེ། །དཔེ་དག་གིས་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉེ་བར་གནས་ཀྱང་མ་འབྲེལ་བའི་རང་བཞིན་གློ་

ཀ། ཀྲ་ཆེ་རྒྱ། འགྲེལ

༄། །བྱུར་གྱི་དྲི་མ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབས་བྲེ་བའི་ནང་ན་གནས་པ་རང་བཞིན་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་སྙིང་པོ་དེ། རྣམ་པ་གསལ་བར་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་དགུ་པོ་དེ་དག་གིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བསྒྲིབ་བྱ་སྒྲིབ་བྱེད་དཔེ་དོན་སྦྲེལ་ནས་བརྗོད་པ་དང་། སོ་སོར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་པད་ངན་སྦྲང་རྩི་སྦྲང་མ་ལ། །སྦྲུན་ལ་སྙིང་པོ་མི་གཙང་ནང་ན་གསེར། །ས་ལ་གཏེར་དང་མྱུག་སོགས་འབྲས་ཆུང་དང་། །གོས་རུལ་ནང་ན་རྒྱལ་བའི་སྐུ་དང་ནི། །བུད་མེད་ངན་མའི་ལྟོ་ན་མི་བདག་དང་། །ས་ལ་རིན་ཆེན་གཟུགས་ཡོད་ཇི་ལྟ་བར། །གློ་བུར་ཉོན་མོངས་དྲི་མས་བསྒྲིབས་པ་ཡི། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་ཁམས་འདི་གནས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་བཟང་པོ་པདྨ་ངན་པའི་སྦུབས་ནང་ཡོད་པ་དང་། སྦྲང་རྩི་འི་བཅུད་སྦྲོག་ཆགས་སྦྲང་མའི་ཚོགས་དུ་མའི་དབུས་ན་ཡོད་པ་དང་། འབྲས་བུའི་ཤུན་པའམ་སྦུན་པ་ལ་སྙིང་པོ་འབྲུ་ཡོད་པ་དང་།

༡༤ 211

མི་གཙང་བའི་ནང་ནས་གསེར་དང་། དབུལ་པོའི་ཁྱིམ་གྱི་ས་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་དང་། ཤིང་གི་འབྲས་བུ་ཆུང་ངུ་ལས་ལྗོན་ཤིང་གི་མྱུ་གུ་སོགས་སྐྱེ་བ་དང་། གོས་ཧྲུལ་གྱི་ནང་ན་རྒྱལ་བའི་སྐུ་གཟུགས་དང་། བུད་མེད་མདོག་ངན་མའི་ལྟོ་བ་ན་མིའི་བདག་པོ་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་དང་། ལུག་བཏང་དུས་ཀྱི་ས་འདམ་ལ་ནང་ན་རིན་པོ་ཆེའི་གཟུགས་ཡོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ། གློ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མས་བསྒྲིབས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་དྲི་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་འདི་ཉིད་ངེས་པར་གནས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དྲི་མ་པདྨ་སྲོག་ཆགས་སྦུན་པ་མི་གཙང་ས་འབྲས་གོས་ཧྲུལ་དང་། །སྡུག་བསྔལ་འབར་བས་མངོན་པར་གདུངས་པའི་བུད་མེད་ས་ཡི་ཁམས་དང་མཚུངས། །སངས་རྒྱས་སྦྲང་རྩི་སྙིང་པོ་གསེར་དང་གཏེར་དང་ཉུ་གྲོ་རིན་ཆེན་སྐུ། །གླིང་བདག་མཆོག་དང་རིན་ཆེན་གཟུགས་དང་དྲི་མེད་ཁམས་མཆོག་མཚུངས་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཁམས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་མེ་ཏོག་པདྨ་དང་། སྲོག་ཆགས་སྦྲང་མ་དང་། གྲ་མ་ལ་སོགས་པའི་སྦུན་པ་

ཨཱ

༄༅། །དང་། མི་གཙང་བའི་རྫས་དང་། སའི་ཕུང་པོ་དང་། འབྲས་ཤུན་དང་། གོས་རུལ་པོ་དང་། མགོན་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་འབར་བས་མངོན་པར་གདུངས་པའི་བུད་མེད་ངན་མ་
དང་། ས་འདམ་ནག་པོའི་ཁམས་རྣམས་དང་མཚུངས་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་། སྦྲང་རྩི་དང་། འབྲུ་ལ་སྙིང་པོ་དང་། གསེར་སྦྲམ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་དང་། ཉ་གྲོ་དྷ་ལ་སོགས་པའི་ལྗོན་ཤིང་དང་།
རིན་ཆེན་ལས་གྲུབ་པའི་སྐུ་གཟུགས་དང་། གླིང་བཞིའི་བདག་པོ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་མཆོག་དང་། རིན་ཆེན་གསེར་གྱི་གཟུགས་བརྙན་རྣམས་དང་དྲི་མ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པའི་ཁམས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་མཚུངས་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དགུ། པདྨ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཔེ་དོན། སྦྲང་མ་དང་སྦྲང་རྩི། སྦུན་པ་དང་འབྲས། མི་གཙང་བ་དང་གསེར། ས་དང་གཏེར།
ཤུན་པ་དང་མྱུ་གུ། གོས་རུལ་དང་སྐུ། མི་མོ་དང་འཁོར་བསྒྱུར། ས་འདམ་དང་གསེར་གྱི་སྐུ་སྟེ་ཐམས་ཅད་ལ་དཔེ་དོན་བྱེད་ལས་གསུམ་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཅིང་། དགུ་པོ་རེ་རེ་བཞིན་དཔེ་བཤད་པ། དོན་

བསྟན་པ། དཔེ་དོན་སྦྱར་ནས་དོན་བསྡུ་བ་སྟེ་གསུམ་གསུམ་དུ་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་དཔེ་དོན་དང་པོ་ལ་གསུམ། དཔེ། དོན། དེ་གཉིས་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་མདོག་ངན་པདྨའི་སྦོང་གནས་པ། །
མཚན་སྟོང་གིས་འབར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། །དྲི་མེད་ལྷ་ཡི་མིག་ལྡན་མིས་མཐོང་ནས། །ཆུ་སྐྱེས་འདབ་མའི་སྦུབས་ནས་འབྱིན་བྱེད་པ། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་དཔེ་བསྟན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་
ན་མདོག་ངན་ཞིང་དྲི་མི་ཞིམ་པའི་པདྨ་ཟུམ་པའི་སྦོང་ན་མཚན་བཟང་སྟོང་གིས་འབར་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གནས་པ་ནི། དྲི་མ་མེད་པའི་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པའི་མི་འགའ་ཞིག་གིས
མཐོང་ནས་ཆུ་སྐྱེས་ཀྱི་འདབ་མའི་སྦུབས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དེ་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་ལྟར་རོ། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་བདེ་གཤེགས་མནར་མེད་གནས་རྣམས་ལའང་། །སངས་རྒྱས་སྤྱན་གྱིས་རང་
ཆོས་ཉིད་གཟིགས་ཏེ། །སྒྲིབ་མེད་ཕྱི་མཐའི་མུར་གནས་ཐུགས་རྗེ་ཡི། །བདག་ཅན་སྒྲིབ་པ་ལས་ནི་གྲོལ་བར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེས་མཚོན་པའི་དོན་བྱེད་ལས་དང་བཅས་པ་ནི། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ།

༄༅། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྲོག་ཆགས་ཐ་ན་མནར་མེད་ན་གནས་པ་རྣམས་ལའང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་རང་གི་སེམས་ཅན་གསལ་བའི་ཆོས་ཉིད་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཡོད་
པར་གཟིགས་ཏེ། སྒྲིབ་པ་མེད་ཅིང་ཕྱི་མའི་མཐའ་འཁོར་བའི་མུར་ཐུག་གི་བར་གནས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཐུགས་རྗེ་དང་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་དེས་གདུལ་བྱ་གློ་བུར་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་ནི་གྲོལ་བར་བྱེད་
དོ༔ ༔གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་མི་སྡུག་པདྨ་ཟུམ་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ནི། །དེ་ཡི་ཁོང་གནས་ལྷ་མིག་མཐོང་ནས་འདབ་མ་གཅོད་བྱེད་ལྟར། །ཆགས་སྡང་སོགས་དྲི་སྦུབས་བསྒྲིབས་རྫོགས་སངས་སྙིང་པོ་འགྲོ་
གཟིགས་ཏེ། །ཐུགས་རྗེས་ཐུབ་པ་དེ་བཞིན་སྒྲིབ་པ་དེ་ནི་འཇོམས་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་བསྟན་པའི་དཔེ་དོན་དེ་ཉིད་སླར་ཡང་ལེགས་པར་སྦྱར་ཏེ་གསལ་བར་མཛད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ན། མི་
སྡུག་པའི་པདྨ་ཁ་ཟུམ་པའི་ལྟེ་བ་ལ་བཞུགས་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐུ་དེ་ནི། པདྨ་དེའི་ཁོང་ན་གནས་པར་ལྷའི་མིག་ལྡན་འགའ་ཞིག་གིས་མཐོང་ནས་དེ་དབྱུང་བའི་ཕྱིར་དུ་པདྨའི་འདབ་མ་གཅོད་པར་

བྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བར། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་སོགས་དྲི་མའི་སྦུབས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་གཟིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཚད་
མེད་པའི་ཐུགས་རྗེའི་དབང་གིས། ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་སྐུའི་སྒྲིབ་བྱེད་པད་འདབ་སེལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་གློ་བུར་གྱི་སྒྲིབ་པ་དེ་རྣམས་ནི་འཇོམས་པའི་ཕྱིན་ལས་མཛད་དོ། །དཔེ་དོན་གཉིས་པ་ལ་
གསུམ༑ དཔེ། དོན། སྦྱར་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་སྒོག་ཆགས་ཚོགས་བསྐོར་སྦྲང་རྩི་ནི། །སྐྱེས་བུ་མཁས་པས་དེ་དོན་གཉེར་བ་ཡིས། །མཐོང་ནས་ཐབས་ཀྱིས་དེ་དང་སྒོག་ཆགས་ཚོགས། །ཀུན་ནས་
བྲལ་བར་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཞིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། སྒོག་ཆགས་སྦྲང་མའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བའི་དབུས་ན་གནས་པའི་སྦྲང་རྩི་ནི་སྐྱེས་བུ་བརྟག་པ་དང་། ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྦྲང་རྩི་དེ་ཉིད་
དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡིས། སྦྲང་མའི་དབུས་ན་སྦྲང་རྩི་ཡོད་པ་དེ་མཐོང་ནས་དུ་བ་གཏོང་བ་སོགས་ཐབས་ཀྱིས་སྦྲང་རྩི་དེ་དང་སྒོག་ཆགས་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་ཀུན་ནས་རབ་ཏུ་བྲལ་བར་བྱས་ནས་སྦྲང་རྩི་ཐོབ་པར་

ཀྱཱ། དབུ་མ་ཙ་ཏོན་གཉིས། འགྲེལ

༄༅། །བྱེད་པ་བཞིན་ནོ། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོས་ཀུན་མཁྱེན་སྤྱན་གྱིས་ནི། །རིགས་ཁམས་སྦྲང་རྩི་དང་འདྲ་དེ་གཟིགས་ནས། །དེ་ཡི་སྒྲིབ་པ་སྦྲང་མ་དང་འདྲ་བ། །གཏན་ནས་རབ་
ཏུ་སྦྱོང་བར་མཛད་པ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་མཁྱེན་པའི་སྤྱན་གྱིས་ནི་རིག་པའི་ཁམས་ཉོན་མོངས་པའི་སྦུབས་སུ་ཆུད་པ་སྦྲང་རྩི་སྦྲང་མས་བསྐོར་བ་དང་འདྲ་བ་འདི།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་གཟིགས་ནས་དེ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དེའི་སྒྲིབ་པ་སྦྲང་མ་འདྲ་བ་རྣམས་གཏན་ནས་མེད་པར་རབ་ཏུ་སྦྱོང་བའི་ལམ་སྟོན་པར་ཆོས་སྐུ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་མཛད་པ་ཡིན་ནོ། ། ༤
གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྦྲང་རྩི་སྲོག་ཆགས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་སྟོང་བསྒྲིབས་སྦྲང་རྩི་དོན་གཉེར་མིས། །སྦྲང་མ་དེ་དག་བསལ་ཏེ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྦྲང་རྩིའི་བྱ་བྱེད་པ། །དེ་བཞིན་ལུས་ཅན་ལ་ཡོད་ཟག་པ་
མེད་པའི་ཤེས་པ་སྦྲང་མའི་རྩི་དང་འདྲ། །ཉོན་མོངས་སྦྲང་མ་དང་འདྲ་དེ་འཇོམས་པ་ལ་མཁས་པའི་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་བུ་བཞིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། སྦྲང་རྩི་སྲོག་ཆགས་སྦྲང་མ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་

གིས་བསྒྲིབས་པ་ན། སྤྲང་རྫི་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མི་དེས་སྤྲང་མ་དེ་དག་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསལ་ཏེ། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་སྤྲང་རྫིའི་བུ་བ་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་བདེ་སྙིང་དྲི་མའི་སྦུབས་སུ་ཆུད་པ་ནི་སྤྲང་མས་བསྒོར་བའི་སྤྲང་རྫི་དང་འདྲ་བས། ཁམས་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤྲང་མ་དང་འདྲ་བ་དེ་འཛོམས་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་རྒྱལ་བ་དེ་སྤྲང་རྫི་དོན་གཉེར་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །དཔེ་དོན་གསུམ་པ་ལ་གསུམ། དཔེ། དོན། སྦྱར་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་སྦྲུན་ལྡན་འབྲུ་ཡི་སྙིང་པོ་ནི། །མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྤྱད་བྱར་མི་འགྱུར་བ། །ཟས་སོགས་དོན་དུ་གཉེར་བ་གང་ཡིན་པ། །དེ་དག་གིས་ནི་སྦྲུན་ནས་དེ་འབྱིན་ལྟར། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། སྦྲུན་པ་དང་ལྡན་པའི་འབྲས་བུའི་སྙིང་པོ་ནི་མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལོངས་སྤྱད་བྱར་མི་འགྱུར་བས་ཟས་སོགས་ལོངས་སྤྱད་བྱ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་མི་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་གིས་ནི་སྦྲུན་པའི་ནང་ནས་འབྲས་བུ་དེ་འབྱིན་དགོས་པ་ལྟར། ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་

༄། །བཞིན་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་ཉོན་མོངས་ཀྱི། །དྲི་མ་དང་འདྲེས་རྒྱལ་བའང་དེ་ཉིད་དུ། །ཉོན་མོངས་དྲི་མ་འདྲེས་ལས་མ་གྲོལ་བ། །དེ་ཉིད་རྒྱལ་མཛད་སྲིད་གསུམ་འདུ་མི་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོད་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་འདྲེས་པའི་རྒྱལ་བའི་སྙིང་པོའང་། དེ་ཉིད་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་དང་འདྲེས་པ་ལས་མ་གྲོལ་བ་དེ་ཉིད་དུ་རྒྱལ་བའི་མཛད་པ་སྲིད་པ་གསུམ་དུ་སྟོན་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་སྒྲོ་བ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སཱ་ལུ་བྲའོ་ནས་འབྲུའི་སྙིང་པོ་སྦུན་ལས་མ་བྱུང་གྲཱ་མ་ཅན། །ལེགས་པར་མ་བསྒྲུབས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ནི་སྤྱད་བྱ་བཟའ་བ་ཞིམ་པོར་མི་འགྱུར་ལྟར། །དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཉོན་མོངས་སྦུབས་ལས་མ་གྲོལ་ལུས། །ཉོན་མོངས་བཀྲེས་པས་ཉེན་པའི་འགྲོ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བའི་རོ་སྟེར་འགྱུར་བ་མིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་འབྲས་སཱ་ལུ་དང་། བྲའོ་དང་། ནས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་སྙིང་པོ་སྦུན་པ་ལས་མ་ཕྱུང་བ་གྲཱ་མ་ཅན་སྦུན་པ་བསལ་བ་སོགས་ལེགས་པར་མ་བསྒྲུབས་པ་མི་

རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལོངས་སྤྱོད་བྱའི་བཟའ་བ་ཞིམ་པོ་རུ་མི་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་དེ། ཉོན་མོངས་པའི་སྦུབས་ལས་མ་གྲོལ་བའི་ལུས་ལ་
ཡོད་པ་དེ་འི་ཚེ། བཀྲེས་ཤིང་ཉོན་མོངས་པ་བྲུབས་ཉེས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དགའ་བའི་རོ་སྟེར་བར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་དོན་བཞི་པ་ལ་གསུམ། དཔེ། དོན། སྦྱར་བཤད་དོ། །དང་
པོ་ནི། ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་རྒྱུ་ཆེ་མི་ཡི་གསེར། །ལྡན་ལྡིན་རུལ་པའི་གནས་སུ་ལྷུང་གྱུར་པ། །མི་འཇིག་ཆོས་ཅན་དེ་ནི་དེར་དེ་བཞིན། །ལོ་བརྒྱ་མང་པོ་དག་ཏུ་གནས་པ་དེ། །ལྷ་མིག་རྣམ་དག་དང་ལྡན་ལྷ་ཡིས
དེར༔ ༔མཐོང་ནས་མི་ལ་འདི་ན་ཡོད་པའི་གསེར། །རིན་ཆེན་མཆོག་འདི་སྦྱངས་ཏེ་རིན་ཆེན་གྱིས། །བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་གྱིས་ཞེས་སྨྲ་བ་ལྟར། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། ཕན་ཚུན་ལམ་སྲང་དུ་རབ་ཏུ་རྒྱུ་
ཞིང་འགྲོ་བའི་ཚེ། མིའི་སྐྱེས་བུ་འགའ་ཞིག་གིས་བརྗེད་ངས་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་གསེར་སྲམ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལྡན་ལྡིན་རུལ་པའི་གནས་སུ་ལྷུང་བར་འགྱུར་ལ། ལོ་དུ་མར་ཡང་མི་འཇིག་ཅིང་མེད་པར་མི་

ཀྲ། དཀོན་ཙ་ཏོན་བཞི་ འགྲེལ

༄༅། །འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་གསེར་དེ་ནི། ལྗན་ལྗིན་གྱི་ནང་དེར་མི་འཇིག་པ་སྔར་གྱི་དེ་ཀ་བཞིན་དུ་ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོ་དག་ཏུ་གནས་པ་དེ། ལྷའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་ལྷ་ཡིས་ལྗན་ལྗིན་གྱི་ནང་དེར་གསེར་སྦྲམ་ཡོད་པ་མཐོང་ནས། མི་གསེར་འདོད་པ་ཞིག་ལ་ལྗན་ལྗིན་གྱི་ཁྲོད་འདི་ན་ཡོད་པའི་གསེར་སྦྲམ་རིན་པོ་ཆེའི་མཆོག་འདི་དྲི་མ་སྦྱངས་ཏེ་རིན་ཆེན་གྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་སྒྲུབ་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྨྲ་བ་ལྟར། ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཐུབ་པས་མི་གཙང་དང་འདྲ་བའི། །ཉོན་མོངས་སུ་བྱིང་སེམས་ཅན་ཡོན་ཏན་ནི། །གཟིགས་ནས་ཉོན་མོངས་འདམ་དེ་དག་བྱའི་ཕྱིར། །སྐྱེ་རྒུ་རྣམས་ལ་དམ་ཆོས་ཆུ་ཆར་འབེབས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་མི་གཙང་བ་དང་འདྲ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་འདམ་རྫབ་ཏུ་བྱིང་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་བདེ་སྙིང་ནི། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པར་གཟིགས་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་འདམ་དེ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ། སྐྱེ་དགུ་རྣམས་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆུའི་ཆར་པ་ཆེན་པོ་འབེབས་པར་

མཛད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ལྷུན་ལྷིན་རྡུལ་པའི་གནས་སུ་ལྷུང་བའི་གསེར་ནི་ལྷ་ཡིས་མཐོང་གྱུར་ནས། །ཀུན་ཏུ་དག་པར་བྱ་ཕྱིར་མཆོག་ཏུ་མཛེས་པ་མི་ལ་ནན་གྱིས་སྟོན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་བས

ཉོན་མོངས་མི་གཙང་ཆེན་པོར་ལྷུང་གྱུར་རྫོགས་སངས་རིན་པོ་ཆེ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཟིགས་ནས་དེ་དག་སྦྱ་ཕྱིར་ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། ལྷུན་ལྷིན་རྡུལ་པའི་

གནས་སུ་ལྷུང་བའི་གསེར་ནི་ལྷ་ཡིས་མཐོང་བར་གྱུར་ནས། གསེར་དེའི་དྲི་མ་ཀུན་ཏུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཆོག་ཏུ་མཛེས་པའི་གསེར་དེ། མི་ལ་ནན་གྱིས་སྟོན་ཅིང་དག་པར་བྱེད་འཇུག་པ་ཇི་ལྟ་བར། དེ་ ༡༤

བཞིན་དུ། རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་ཉོན་མོངས་པ་མི་གཙང་བ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་ལྷུང་བར་གྱུར་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་དང་འདྲ་བ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡོད་པར་གཟིགས་ནས།

སྙིང་པོ་དེ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་སྐལ་པར་འཚམས་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དཔེ་དོན་ལྔ་པ་ལ་གསུམ། དཔེ། དོན། སྦྱར་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་མི་དབུལ་ཁྱིམ་ནང་ས 222

༄༅། །འོག་ན། །མི་ཟད་པ་ཡི་གཏེར་ནི་ཡོད་གྱུར་ལ། །མི་དེས་དེ་མ་ཤེས་ཤིང་གཏེར་དེ་ཡང་། །དེ་ལ་ང་འདིར་ཡོད་ཅེས་མི་སྨྲ་ལྟར། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། མི་དབུལ་པོ་ཞིག་གི་ཁྱིམ་ནང་གི་
ས་འོག་ན་མི་ཟད་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་ནི་ཡོད་པར་གྱུར་ལ། མི་དེས་གཏེར་དེ་ཡོད་པར་མ་ཤེས་ཤིང་། གཏེར་དེ་འང་མི་དེ་ལ་ང་འདིར་ཡོད་ཅེས་མི་སྨྲ་བས་མི་དེ་དབུལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་དགོས་པ་ལྟར། ཅེས
སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཡིད་ཀྱི་ནང་ཆུད་རིན་ཆེན་གཏེར། །དྲི་མེད་གཞག་དང་བསལ་མེད་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་། །མ་རྟོགས་པས་ན་དབུལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི། །རྣམ་མང་རྒྱུན་དུ་སྐྱེ་རྒུ་འདིས་མྱོང་ངོ་། །ཞེས
གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་ནང་དུ་ཆུད་པའི་བདེ་སྙིང་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་ལ། སྔར་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གསར་དུ་བཞག་པ་དང་སྤང་བྱ་བདེན་པ་བ་
བསལ་དུ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་རང་ལ་ཡོད་པ་མ་རྟོགས་པས་ན། ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་འགྱུར་བས་དབུལ་བ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ནི་རྣམ་པ་མང་པོ་དུས་རྒྱུན་དུ་སྐྱེ་དགུ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་སུ་

སྟོང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་དབུལ་པོའི་ཁྱིམ་ནང་དུ་ནི་རིན་ཆེན་གཏེར་ཆུད་གྱུར་པའི་མི་ལ་ནི། །རིན་ཆེན་གཏེར་བདག་ཡོད་ཅེས་རྗོད་པར་མི་བྱེད་དེ་ནི་མི་ཡིས་ཤེས་མིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཆོས་གཏེར་ཡིད་
ཀྱི་ཁྱིམ་གནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་དབུལ་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཐོབ་བྱ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་དུ་ནི་དྲང་སྲོང་ཡང་དག་བལྟམས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། དབུལ་པོའི་ཁྱིམ་ནང་གི་སའི་འོག་ཏུ་
ནི་རིན་པོ་ཆེའི་གཏེར་ཆུད་པར་གྱུར་པའི་མི་དེ་ལ་ནི། རིན་ཆེན་གྱི་གཏེར་དེ་ཡིས་བདག་འདི་ན་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་པར་མི་བྱེད་ཅིང་། གཏེར་ཡོད་པ་དེ་ནི་མི་དབུལ་པོ་དེ་ཡིས་ཤེས་པ་མ་ཡིན་པས་དབུལ་བའི་སྡུག་
བསྔལ་ལས་མ་ཐར་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ། ཆོས་སྐུའི་གཏེར་རང་གི་ཡིད་ཀྱི་ཁྱིམ་ན་གནས་ཀྱང་དེ་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་དག་ནི་དབུལ་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལ་གནས་པའི་ཆོས་སྐུའི་
གཏེར་མངོན་དུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་དག་ཏུ་ནི། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡང་དག་པར་བལྟམས་ནས་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དཔེ་དོན་

༄། །དྲུག་པ་ལ་གསུམ། དཔེ། དོན། སྦྱར་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཨ་མྲ་ལ་སོགས་ཞིང་འབྲས་ལ། །ཡོད་པའི་ས་བོན་མྱུ་གུ་འདེག་མེད་ཆོས། །ས་རྨོས་ཆུ་སོགས་ལྡན་པའི་ལྗོན་ཤིང་གི །
རྒྱལ་པོའི་དངོས་པོ་རིམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་ལྟར། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། ཨ་མྲ་དང་ཏ་གྲོ་རྡ་ལ་སོགས་པ་ཤིང་གི་འབྲས་བུ་ཕྲུགས་ཤུན་གྱི་ནང་དུ་ཆུད་ཀྱང་། ཤིང་སྡོང་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་པའི་ཤིང་གི་
ས་བོན་མྱུ་གུ་བསྐྱེད་པ་ལ། གེགས་ཀྱིས་འདེག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཅན་རྐྱེན་ས་གཞིན་པོ་རྨོས་པ་དང་ཆུ་ལུད་དྲོད་སོགས་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ལས། ལྗོན་ཤིང་གི་རྒྱལ་པོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་
དངོས་པོར་རིམ་གྱིས་འགྲུབ་པ་ལྟར། ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མ་རིག་སོགས་འབྲས་ཀྱི། །པགས་སྦུབས་ནང་ཆུད་ཆོས་ཁམས་དགེ་བ་ཡང་། །དེ་བཞིན་དགེ་བ་དེ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། །
རིམ་གྱིས་ཐུབ་པའི་རྒྱལ་པོའི་དངོས་པོར་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་མ་རིག་པ་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་འབྲས་ཤུན་གྱི་ཕྲུགས་པའི་སྦུབས་ཀྱི་ནང་དུ་ཆུད་པའི་ཆོས་སྐུའི་ཁམས་སམ་

དབྱིངས་དགེ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་། མཐུན་རྐྱེན་ཚང་བ་ལས་ལྡོན་ཤིང་འགྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྐྱེན་དེ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། ས་ལམ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་དེ་ཐུབ་པའི་རྒྱལ་པོ་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་དངོས་པོར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཆུ་དང་ཉི་མའི་འོད་དང་རླུང་དང་ས་དུས་ནམ་མཁའི་རྐྱེན་རྣམས་ཀྱིས། །ཏ་ལ་དང་ནི་ཨ་མྲའི་འབྲས་སྨྲུབས་གསེབ་ནས་ཤིང་སྐྱེས་ཇི་ལྟ་བར། །སེམས་
ཅན་ཉོན་མོངས་འབྲས་ཕྲུགས་ནང་ཆུད་རྗོགས་སངས་ས་བོན་སྨུ་གུ་ཡང་། །དེ་བཞིན་དགེ་རྐྱེན་དེ་དང་དེ་ལས་ཆོས་མཐོང་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། འབྱུང་བ་ཆུས་བརླན། ཉི་མའི་འོད་
ཀྱིས་སྨིན། རླུང་གིས་འཕེལ། སས་བརྟེན། དུས་འདས་པས་ནུས་པ་ཐོན། ནམ་མཁས་གོ་ཕྱེ་བ་སོགས་རྐྱེན་དེ་རྣམས་ཀྱིས། ཏ་ལ་དང་ཨ་མྲའི་འབྲས་བུ་ཕྲུགས་ཤུན་གྱི་སྨྲུབས་ཀྱི་གསེབ་ན་གནས་པ་ལས་ཤིང་
གི་སྡོང་པོ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཇི་ལྟ་བར། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་འབྲས་བུའི་ཕྲུགས་ཤུན་གྱི་ནང་དུ་ཆུད་པའི་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་བོན་སྨུ་གུ་འདྲ་བ་ཡང་། རྐྱེན་ཚོགས་པ་ལས་ཤིང་སྐྱེ་བ་དེ་

༄། །བཞིན་དུ་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྒྱུན་དེ་དང་དེ་ལས་མཐོང་ལམ་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གསུ་མཐོང་། སྒོམ་ལམ་དུ་འཕེལ། མི་སློབ་ལམ་དུ་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དཔེ་དོན་བདུན་པ་ལ་
གསུམ༑ དཔེ། དོན། སྦྱར་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་རིན་ཆེན་ལས་བྱས་རྒྱལ་བའི་གཟུགས། །གོས་རུལ་དྲི་ངན་གྱིས་ནི་གཏུམས་གྱུར་པ། །ལམ་གནས་ལྷ་ཡིས་མཐོང་ནས་གྲོལ་བྱའི་ཕྱིར། །ལམ་གནས་
དོན་དེ་དེ་ལ་སྨྲ་བ་ལྟར། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། རིན་ཆེན་རིན་ཐང་མེད་པ་ལས་བྱས་པའི་རྒྱལ་བའི་སྐུ་གཟུགས་གོས་རུལ་དྲི་ངན་གྱིས་ནི་གཏུམས་པར་གྱུར་པ་ལམ་གྱི་བཞི་མདོ་ཞིག་ན་གནས་པ་མི་
རྣམས་ཀྱི་མ་ཤེས་པར་འགོམ་པ་སོགས་སུ་གྱུར་པ་ན། ལམ་དེ་ན་ཡོད་པར་ལྷ་ཡིས་མཐོང་ནས་སྐུ་དེ་དེ་ལས་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐུ་གཟུགས་ལམ་ན་གནས་པའི་དོན་དེ་མི་དེ་རྣམས་ལ་སྨྲ་ཞིང་སྟོན་པར་བྱེད་
པ་ལྟར། ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐོག་མེད་སྲུན་མངའ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི། །ཉོན་མོངས་ཀྱིས་གཏུམས་བདེ་གཤེགས་དངོས་པོ་ཉིད། །དུད་འགྲོ་ལ་ཡང་གཟིགས་ནས་དེ་བཞིན་དེ། །ཐར་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ

ཐབས་སྟོན་མཛད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་དུག་གསུམ་སོགས་བག་ཆགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གོས་རྡུལ་གྱིས་གཏུམས་པའི་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོའི་དངོས་པོ་ཉིད་དུད་འགྲོ་
ལ་ཡང་ཡོད་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་ནས། སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་སྒྲིབ་བྱེད་སེལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྙིང་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་གློ་བུར་གྱི་སྒྲིབ་པ་ལས་ཐར་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ། ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་
ཐབས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་རིན་ཆེན་རང་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་སྐུ་དྲི་ངན་གོས་གཏུམས་པ། །ལམ་གནས་ལྷ་ཡི་མིག་གིས་མཐོང་ནས་ཐར་ཕྱིར་མི་
ལ་སྟོན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཉོན་མོངས་གོས་རྡུལ་གྱིས་གཏུམས་འཁོར་བའི་ལམ་ན་གནས་པའི་ཁམས། །དུད་འགྲོ་ལ་ཡང་གཟིགས་ནས་ཐར་བར་བྱ་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན།
རིན་ཆེན་རང་བཞིན་ལས་གྲུབ་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཟུགས་དྲི་མ་ངན་པའི་གོས་ཀྱི་གཏུམས་པ་ལམ་གྱི་བཞི་མདོར་གནས་པ་མིས་ངོ་མ་ཤེས་པ་ན། ལྷའི་མིག་གིས་མཐོང་ནས་སྐུ་གཟུགས་གོས་རྡུལ་

༄༅། །ལས་ཐར་པའི་ཕྱིར་དུ་མི་རྣམས་ལ་འདི་ན་སྐུ་གཟུགས་ཡོད་ཅེས་སྟོན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི་གོས་ཧྲུལ་གྱིས་གཏུམས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་ འཁོར་བའི་ལམ་ན་གནས་པ་དེ། དུད་འགྲོ་ལ་ཡང་ཡོད་པར་གཟིགས་ནས་དེ་ཉོན་མོངས་པའི་གོས་ཧྲུལ་ལས་ཐར་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྒྱལ་བས་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །དཔེ་དོན་བརྒྱད་པ་ལ་གསུམ། དཔེ། དོན། སྦྱར་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་མི་མོ་གཟུགས་ངན་མགོན་མེད་འགའ། །མགོན་མེད་འདུག་གནས་སུ་ནི་འདུག་གྱུར་ལ། །མངལ་གྱིས་རྒྱལ་པོའི་དཔལ་ནི་འཛིན་བྱེད་པས། །རང་ལྟོ་ན་ཡོད་མི་བདག་མི་ཤེས་ལྟར། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། མི་མོ་གཟུགས་བྱད་ངན་ཞིང་མགོན་དང་སྐྱབས་མེད་པ་འགའ་ཞིག །མགོན་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་འདུག་གནས་མགྲོན་ཁང་དང་གཞི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་སུ་ནི་འདུག་པར་གྱུར་ལ། རང་གི་མངལ་གྱི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་དཔལ་དང་ལྡན་པར་གྱུར་པའི་ཁྱེའུ་མཚན་དང་ལྡན་པ་ནི་འཛིན་པར་བྱེད་པས་ཀྱང་། མངལ་སྦུབས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པའི་ཕྱིར་རང་ཉིད་ཀྱི་ལྟོ་བ་ན་ཡོད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་མིའི་ ༡༨

བདག་པོ་ཡིན་པར་མི་ཤེས་པས། གཞན་གྱིས་བརྣས་པ་ལ་སོགས་པའི་འཇིགས་པ་དང་བཅས་ཤིང་སྡུག་བསྔལ་བར་གྱུར་པ་ལྟར་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་མགོན་མེད་ཁྱིམ་བཞིན་ཏེ། །མ་
དག་སེམས་ཅན་མངལ་ལྡན་བུད་མེད་བཞིན། །དེ་ལ་གང་ཞིག་ཡོད་པས་མགོན་བཅས་པ། །དྲི་མེད་ཁམས་ནི་དེ་ཡི་མངལ་གནས་བཞིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྲིད་པ་འཁོར་བའི་གནས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པར་
སྐྱེ་བ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། མགོན་དང་སྐྱབས་མེད་པའི་ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏེ། བློ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་མགོན་སྐྱབས་ཡོད་ཀྱང་མ་ཤེས
པའི་ཕྱིར་མངལ་ན་རྒྱལ་པོ་དང་ལྡན་པའི་བུད་མེད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་ཞིང་། བུད་མེད་དེ་ལ་རྒྱལ་པོ་གང་ཞིག་ཡོད་པས་མགོན་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་ལྟར། སེམས་ཅན་དེ་ལ་ཆོས་ཉིད་གང་ཞིག་ཡོད་པས་
མགོན་གྱི་མཆོག་དང་བཅས་པར་གྱུར་པ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་དྲི་མ་མེད་པའི་ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བས་ན་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར་

ཀྱ། [illegible] འགྲེལ

༄༅། །བུད་མེད་དེའི་མངལ་ན་གནས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་བུད་མེད་ལུས་ལ་དྲི་བཅས་གོས་གྱོན་མི་སྡུག་གཟུགས་ལྡན་པ། །ས་བདག་མངལ་ན་གནས་ཀྱང་མགོན་མེད་ཁང་པར་སྡུག་བསྔལ་མཆོག་མྱོང་ལྟར། །དེ་བཞིན་བདག་རང་ནང་གནས་མགོན་ཡོད་གྱུར་ཀྱང་མགོན་མེད་བློ་ལྡན་པ། །འགྲོ་བ་ཉོན་མོངས་དབང་གིས་ཡིད་མ་ཞི་བས་སྡུག་བསྔལ་གཞིག་ལ་གནས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། བུད་མེད་ལུས་ལ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་གོས་གྱོན་ཞིང་མི་སྡུག་པའི་གཟུགས་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ས་བདག་འཁོར་སྒྱུར་རང་གི་མངལ་ན་གནས་ཀྱང་། དེ་མ་ཤེས་པར་མགོན་མེད་པའི་ཁང་པར་བསྡད་ནས་དབུལ་བ་དང་བཀྲེས་པ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མཆོག་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ། བདག་རང་གི་སེམས་ཀྱི་ནང་ན་གནས་པའི་མགོན་སྐྱབས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཡོད་པར་གྱུར་ཀྱང་། དེ་མ་ཤེས་པས་མགོན་སྐྱབས་མེད་དོ་སྙམ་པའི་བློ་དང་ལྡན་པའི་འགྲོ་བ་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་ཡིད་མ་ཞི་བ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གཞི་འཁོར་བ་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །དཔེ་དོན་དགུ་པ་ལ་

ཧ8

གསུམ༔ དཔེ། དོན། སྦྱར་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ནང་གི་གསེར་ཞུན་གཟུགས་རྒྱས་པ། །ཞི་བ་ཕྱི་རོལ་ས་ཡི་རང་བཞིན་ཅན། །མཐོང་ནས་དེ་ཤེས་པ་དག་ནང་གི་གསེར། །སྦྱང་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་སྒྲིབ་པ་
སེལ་བྱེད་ལྟར། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། ས་འདམ་ནག་པོའི་ནང་གི་གསེར་ཞུན་མ་བླུག་པའི་གཟུགས་ཡན་ལག་རྒྱས་པ་ཡིད་འོང་ཞི་བས་མཛེས་པ་དག་ཕྱི་རོལ་ས་ཡི་རང་བཞིན་འདམ་གྱིས་གཡོགས་
པ་ཅན་དེ་མཐོང་ནས། ནང་དུ་གསེར་གྱི་གཟུགས་ཡོད་པ་དེ་ཤེས་པ་དག་ནང་གི་གསེར་གྱི་གཟུགས་ལ་ཡོད་པའི་ས་འདམ་སྦྱང་བའི་ཕྱིར། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྒྲིབ་གཡོགས་ས་འདམ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། ཅེས་སོ། །
གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་འོད་གསལ་དྲི་མ་རྣམས་ཀུང་ནི། །གློ་བུར་བར་ནི་རྣམ་པར་གཟིགས་གྱུར་ནས། །རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་རྣམས། །སྒྲིབ་པ་དག་ལས་སྦྱོང་མཛད་བྱང་ཆུབ་མཆོག །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དེ་ལ་དྲི་མ་རྣམས་ཀུང་ནི་འབྲལ་རུང་གི་གློ་བུར་བར་ནི་རྣམ་པར་གཟིགས་པར་གྱུར་ནས། རིན་ཆེན་འབྱུང་

ཀྱེ། བཀྱཻཧ འགྲེལ

༄༅། །གནས་ལྟ་བུའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ས་འདམ་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་པ་དག་ལས་སྦྱོང་ཞིང་སེལ་བར་མཛད་པའི་རྒྱལ་བ་རྣམས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ནས་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་
ནི༔ ཇི་ལྟར་དྲི་མེད་གསེར་འབར་ལས་བྱས་ས་ཡི་ནང་དུ་ཆུད་གྱུར་གཟུགས། །ཞི་དེ་རང་བཞིན་མཁས་པས་རིག་ནས་ས་དག་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་དག་པའི་གསེར་འདྲ་ཞི་བའི་ཡིད་
ནི་མཁྱེན་གྱུར་ནས། །ཆོས་འཆད་ཚུལ་གྱིས་རིག་སྤྱད་སྒྲུབ་པས་སྒྲིབ་པ་དག་ནི་སེལ་བར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། དྲི་མ་མེད་ལ་རྣམ་པར་དག་ཅིང་གསེར་བཟང་འོད་འབར་ལས་བྱས་ཤིང་། ༡༤
ལུག་གཏོང་བའི་དུས་ཀྱི་ས་འདམ་ནག་པོའི་ནང་དུ་ཆུད་པར་གྱུར་པའི་གཟུགས་བརྙན་མཛེས་ཤིང་ཞི་བ་དེའི་རང་བཞིན་ལྷ་བཟོ་བ་མཁས་པས་རིག་ནས་ཕྱིའི་ས་འདམ་དག་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ།
ཤེས་བྱ་ཀུན་མཁྱེན་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་། ཡོངས་སུ་དག་པའི་གསེར་དང་འདྲ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བའི་ཡིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཉིད་ནི་མཁྱེན་པར་གྱུར་ནས་སྒྲིབ་པ་སེལ་བའི་

ཐབས་སུ། ཆོས་འཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ས་འདམ་སེལ་བའི་རྡེག་སྤྱད་འདྲ་བར་སྦྱིབ་པས་ཁམས་རྫོགས་པའི་གེགས་སྒྲིབ་པ་དག་ནི་སེལ་བར་མཛད་པ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ནི། པདྨ་སྔོག་ཆགས་བྱུང་བ་དང་། །སྨིན་པ་དང་ནི་མི་གཙང་ས། །འབྲས་ཤུན་གོས་རྡུལ་བུད་མེད་ཀྱི། །མངལ་དང་ས་ཡི་སྦུབས་ན་ཡང་། །སངས་རྒྱས་སྦྲང་རྩི་སྙིང་པོ་བཞིན། །གསེར་བཞིན་གཏེར་བཞིན་ལྗོན་པ་བཞིན། །རིན་ཆེན་སྐུ་དང་འཁོར་ལོ་ཡིས། །བསྒྱུར་བ་བཞིན་དང་གསེར་གཟུགས་བཞིན། །སེམས་ཅན་ཁམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་སྦུབས། །མ་འབྲེལ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། །སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དྲི་མེད་ནི། །ཐོག་མ་མེད་པ་ཡིན་པར་བརྗོད།། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། པདྨ་མདོག་ངན་པ་དང་། སྔོག་ཆགས་བྱུང་བ་དང་། འབྲུའི་སྨིན་པ་དང་ནི། མི་གཙང་བའི་འདམ་དང་། ས་གཞི་དང་། ཤིང་གི་འབྲས་ཤུན་དང་། གོས་རྡུལ་དྲི་མ་ཅན་དང་། བུད་མེད་ཀྱི་མངལ་དང་། ས་འདམ་ནག་པོའི་སྦུབས་ན་ཡང་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་བྱེད་དྲི་མའི་དཔེ་དགུའི་དོན་བསྟན་ལ། མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་སངས་རྒྱས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། རོ་བཅུད་དང་ལྡན་པའི་སྦྲང་

༄། །ཅི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། འབྲས་ལ་སོགས་པའི་སྙིང་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་གསེར་སྦྲམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། ཟད་མི་ཤེས་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་ལྗོན་ཤིང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། རིན་ཆེན་གྱི་སྐུ་གཟུགས་མཛེས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། འཁོར་ལོ་ཡིས་དབང་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དང་། གསེར་བཟང་པོའི་གཟུགས་བརྙན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཞེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲིབ་བྱ་སྙིང་པོའི་དཔེ་དགུ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་ནས། དཔེ་དེས་མཚོན་པའི་དོན་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་སྒྲིབ་བྱེད་ཉོན་མོངས་པའི་སྦུབས་རྣམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་ལྡན་ལ་མ་འབྲེལ་བས་ན་གློ་བུར་བ་ཡིན་ཡང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ལྡན་ཅིག་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་གང་ན་ཡོད་པ་དེ་ན་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་གདོད་མ་ནས་དྲི་མ་མེད་པ་དང་ལྡན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་པར་བརྗོད་དོ། །གསུམ་པ་དྲི་མ་སྦྱོང་ཚུལ་ལ་གསུམ། དྲི་མ་

དགུ་བསྟན་པ། གང་ཟག་གང་གི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ། དྲི་མའི་ཚུལ་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཆགས་དང་སྡང་དང་རྨོངས་དང་དེའི། །ཀུན་ལྡང་དྲག་དང་བག་ཆགས་དང་། །མཐོང་སྒོམ་ལམ་སྤང་མ་དག་དང་། །
དག་པའི་ས་ལ་བརྟེན་པ་ཡི། །དྲི་མ་རྣམ་དགུ་པདྨ་ཡི། །སྦྲུབས་སོགས་དཔེ་ནི་རབ་བརྟེན་ཏེ། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་སྦུབས་ཀྱི་ནི། །དབྱེ་བ་བྱེ་བ་མཐའ་ལས་འདས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། མི་གཡོ་བའི་ལས་ཀྱི་
རྒྱུན་བྱེད་པ་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་རྨོངས་པ་གཏི་མུག་གི་བག་ཆགས་རྣམ་པ་གསུམ་དང་། བསོད་ནམས་དང་བསོད་ནམས་མིན་པའི་ལས་ཀྱི་རྒྱུན་བྱེད་པ་དུག་གསུམ་པོ་དེའི་ཀུན་ལྡང་
དྲག་པོ་སྟེ་མངོན་གྱུར་པ་གསུམ་ཀ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་འཕེན་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་བྱེད་པ་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་དང་། མཐོང་ལམ་ཙམ་གྱི་སྤང་བྱ་དང་། སྒོམ་ལམ་ཙམ་གྱི་སྤང་བྱ་
དང་། མ་དག་ས་བདུན་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པ་དག་ས་བསྐྱེད་པ་ཙམ་གྱི་སྤང་བྱ་དང་། དག་པའི་ས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་པ་རྒྱུན་མཐའི་སྤང་བྱ་རྣམས་ཏེ། ཆོས

ཕྱི། བརྒྱད་ཅུ་པ་གཉིས། འགྲེལ

༄། །དབྱིངས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དེ་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྡུ་ན་རྣམ་པ་དགུ་ཡོད་པ་ནི། པདྨའི་སྦུབས་དང་སྦྲང་མ་ལ་སོགས་པ་དཔེ་རྣམ་པ་དགུས་ནི་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བར་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏེ། ཁམས་དེ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྦུབས་ཀྱིས་ནི་རྫས་ཀྱི་དབྱེ་བས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ན་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་དང་། དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ལས་འདས་པ་ལ་སོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པ་བཞིན་ནོ། །ཆགས་སོགས་དྲི་མ་དགུ་པོ་འདི། །མདོར་བསྡུས་ནས་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། །པདྨའི་སྦུབས་ལ་སོགས་པ་ཡི། །དཔེ་དགུ་དག་གིས་ཡང་དག་བསྟན། །ཞེས་པ་ནི་བཤད་མ་ཐག་པ་ཉིད་གསལ་བར་བྱེད་པ་འགྲེལ་པའི་ཚིག་ཡིན་པས་གོ་སླའོ། །གཉིས་པ་ནི། དྲི་འདི་དག་གིས་བྱིས་རྣམས་དང་། །དགྲ་བཅོམ་སློབ་པ་བློ་ལྡན་རྣམས། །རིམ་བཞིན་བཞི་དང་གཅིག་དང་ནི། །གཉིས་དང་གཉིས་ཀྱི་མ་དག་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་ནོ། །ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་

ཧ

ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་རྣམ་པ་དགུ་པོ་འདི་དག་གིས་བསྒྲིབ་པར་བྱ་བ་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་དང་། ཐུན་མོང་དུ་སློབ་པའི་ལམ་ལ་གནས་པ་རྣམས་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་ལྡན་རྣམས་རྣམ་པར་མ་དག་པ་ཉིད་དེ། དེ་ཡང་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ་སྒྲིབ་པ་དང་པོ་བཞིའི་དུག་གསུམ་གྱི་བག་ཉལ་རྣམས་ཀྱིས་ཁམས་གོང་མའི་བྱིས་པ་རྣམས་མ་དག་ཅིང་། དེ་དག་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་དྲག་པོས་འདོད་ཁམས་ཀྱི་བྱིས་པ་རྣམས་མ་དག་པ་དང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་གཅིག་གིས་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་མ་དག་པ་དང་ནི། དེ་བཞིན་མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བ་རྣམས་དང་། བསྒོམ་པས་སྤང་བར་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་སློབ་པ་དང་། འཕགས་པ་སློབ་པ་གཉིས་མ་དག་པ་དང་། མ་དག་པའི་ས་བདུན་ལ་བརྟེན་པའི་དྲི་མ་དང་། དག་པ་ས་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་དྲི་མ་གཉིས་ཀྱིས་མཐར་མ་ཕྱིན་པ་དང་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མ་དག་ཅིང་། གང་ཟག་དེ་དང་དེ་ལ་སྤང་བྱ་དེ་དང་དེ་གཙོ་ཆེ་བར་

ཀྱ། བཀོད་ཚིག་གསུམ། འགྲེལ

༄༅། །ལྡན་པས། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཐར་ཕྱུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བའི་གེགས་བྱས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་དྲི་མ་སྦྱོང་བའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ལ་བདུན། བག་ལ་ཉལ་གསུམ་གྱི་ཚུལ། ཀུན་ལྡང་
དྲག་པོའི་ཉེས་པ། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་སྒྲིབ། ཐེག་པ་ཐུན་མོང་གི་མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་། ཁྱད་པར་ས་བདུན་གྱི་དྲི་མ། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུས་གཞོམ་བྱ། དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་པདྨ་འདམ་
སྐྱེས་དེ། །མདུན་དུ་གྱུར་ན་ཡིད་དགའ་དང་། །ཕྱིས་ནས་དགའ་བ་མེད་འགྱུར་བ། །འདོད་ཆགས་དགའ་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་སྦྲོག་ཆགས་སྦྲང་མ་ནི། །ཤིན་ཏུ་འཁྲུགས་ཏེ་མདུང་རྡེག་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཞེ་
སྡང་སྐྱེ་བས་ན། །སྙིང་ལ་སྡུག་བསྔལ་སྐྱེད་པར་བྱེད། །ཇི་ལྟར་འབྲས་སོགས་སྙིང་པོ་ནི། །ཕྱི་རོལ་སྦུན་པས་བསྒྲིབས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྙིང་པོའི་དོན་མཐོང་བ། །མ་རིག་སྒོ་ངའི་སྦུབས་ཀྱིས་བསྒྲིབས། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། མེ་ཏོག་པདྨ་འདམ་རྫབ་ལས་གསར་དུ་སྐྱེས་ཏེ་ལྟ་བ་པོའི་མདུན་དུ་གྱུར་མ་ཐག་པ་ན་ཡིད་རབ་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་ནས་རིང་པོ་མི་ཐོགས་པར་བརྙིངས་ཤིང་དགའ་བ

༧༤

མེད་པར་གྱུར་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་ཡང་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆགས་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ན་དགའ་བ་དང་། ཕྱི་ནས་འགག་པ་ན་དགའ་བ་
མེད་པའི་ཕྱིར་པདྨ་མཐོང་བའི་དགའ་བ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བག་ལ་ཉལ་ནི་པདྨ་ལྟ་བུ་དང་། ཇི་ལྟར་ན། སྦྲང་རྩི་ལ་ཆགས་པའི་སྲོག་ཆགས་སྦྲང་མ་ནི་གཞན་གྱིས་སྦྲང་རྩི་བླངས་པ་ན་ཡིད་
ཞེ་སྡང་གིས་ཤིན་ཏུ་འཁྲུགས་ཏེ་ཁའི་མདུང་བརྡེག་ཅིང་ཟུག་རྔུ་སྐྱེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་སྡང་གི་བག་ལ་ཉལ་འཕེལ་བ་ལས་ཁོང་ཁྲོ་མངོན་དུ་སྐྱེས་པ་ན་ཡང་། རང་གཞན་གྱི་སྙིང་ལ་སྡུག་
བསྔལ་ཟུག་རྔུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་པས་ཞེ་སྡང་གི་བག་ལ་ཉལ་ནི་སྦྲང་མ་ལྟ་བུ་དང་། ཇི་ལྟར་ན་འབྲས་ལ་སོགས་པ་འབྲུའི་སྙིང་པོ་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཀྲ་མ་དང་གོང་བུ་ལ་སོགས་པའི་སྦུན་པས་བསྒྲིབས་པས་
མི་མཐོང་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་དོན་མཐོང་བ་ཡང་མ་རིག་གཏི་མུག་གི་བག་ལ་ཉལ་ལ་སོགས་པ་སྒོ་ངའི་སྦུབས་དང་འདྲ་བ་

༄། །རྣམས་ཀྱིས་བསྒྲིབས་པས་མི་མཐོང་བར་བྱས་སོ། །ཞེས་གཏི་མུག་གི་བག་ལ་ཉལ་ནི་སྦྲུན་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་མི་གཙང་མི་མཐུན་པ། །དེ་བཞིན་ཆགས་དང་བཅས་རྣམས་ཀྱི། །འདོད་པ་བསྟེན་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ཕྱིར། །ཀུན་ནས་ལྡང་བ་མི་གཙང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། མི་གཙང་བའི་དངོས་པོ་ནི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཉམ་ང་བའི་གནས་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ། འདོད་པའི་ཁམས་ལ་ཆགས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་བརྟེན་པ་ལ་སོགས་པ་ཉེས་སྤྱོད་མང་པོའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉོན་མོངས་པ་དུག་གསུམ་གྱིས་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་སྟེ་མངོན་གྱུར་དྲག་པོ་རྣམས་ནི། མི་གཙང་བའི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བར་ཉོན་མོངས་ཤིང་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་གནས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པས་དུག་གསུམ་མངོན་གྱུར་དེ་ལ་མི་གཙང་བ་ལྟ་བུར་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ནོར་ནི་བསྒྲིབས་པ་ན། །མི་ཤེས་གཏེར་མི་ཐོབ་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྐྱེ་ལ་རང་བྱུང་ཉིད། །མ་རིག་བག་ཆགས་ས་ཡིས་བསྒྲིབས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། ནོར་ཟད་མི་ཤེས་པའི་

གཏེར་ཆེན་པོ་ནི་ས་མང་པོས་བསྒྲིབས་ཤིང་སྦས་པ་ན། དབུལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ནོར་ཡོད་པར་མི་ཤེས་ཤིང་གཏེར་དེ་ནི་མི་ཐོབ་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་དབུལ་པོ་དང་འདྲ་བའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ལ་ཡོན་ཏན་ཟད་མི་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཉིད་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ཡིས་བསྒྲིབས་པས་མི་མཐོང་བར་བྱས་སོ། །ཞེས་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ནི་ས་ལྟ་བུར་བཤད་དོ། །བཞི་པ་ནི། ཇི་ལྟར་མྱུག་སོགས་རིམ་སྐྱེ་བས། །ས་བོན་ཤུན་པ་གཅོད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ཡིས། །མཐོང་སྤང་རྣམས་ནི་ལྡོག་པར་འགྱུར། །འཕགས་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་ལས། །འཇིག་ཚོགས་སྙིང་པོ་བཅོམ་རྣམས་ཀྱི། །སྒོམ་ལམ་ཡེ་ཤེས་སྤང་བྱ་རྣམས། །གོས་རྩུལ་དག་དང་མཚུངས་པར་བསྟན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། ལྡོན་ཤིང་མྱུ་གུ་དང་སྡོང་བུ་ཡལ་ག་ལ་སོགས་པ་རིམ་གྱིས་སྐྱེ་བས། ས་བོན་གྱི་ཤུན་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དོན་དམ་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རིམ་གྱིས་མཐོང་བ་ཡིས། མཐོང་བས་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་རིམ་གྱིས་ལྡོག་པར་འགྱུར་རོ་

༄༅། །ཞེས་པས་མཐོང་སྤངས་རྣམས་ནི་འབྲས་ཤུན་ལྟ་བུ་དང་། འཕགས་པའི་ལམ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལས་ཕུང་པོ་ལྔ་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པའི་
འཇིགས་ཚོགས་སུ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བྱའི་སྙིང་པོའམ་གཙོ་བོ་མཐོང་བས་སྤངས་པར་བྱས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཟིན་སྒོམ་པའི་ལམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས
སྤང་བར་བྱ་བ་ནི། རགས་པ་ཟད་པའི་ལྷག་མ་ཡིན་པའམ་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་གོས་ཧྲུལ་པ་དག་དང་མཚུངས་པར་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་པས་སྒོམ་སྤང་རྣམས་གོས་ཧྲུལ་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་སོ། །ལྔ་པ་ནི། ས
བདུན་ལ་བརྟེན་དྲི་མ་ནི། །མངལ་སྦུབས་དྲི་མ་དག་དང་མཚུངས། །མངལ་སྦུབས་བྲལ་འདྲ་མི་རྟོག་པའི། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བཞིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། མ་དག་པའི་ས་བདུན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དྲི་མ
རྣམས་ནི། མཐོང་བྱ་ལ་སྒྲིབ་ཅིང་འབད་རྩོལ་དང་བཅས་པས་མངལ་སྦུབས་ཀྱི་དྲི་མ་དག་དང་མཚུངས་ལ། མངལ་སྦུབས་བྲལ་བ་དང་འདྲ་བར་དྲི་མ་དེ་དག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་ས་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་

པར་འབད་རྩོལ་མེད་ཅིང༌། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ནི། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་པར་སྨིན་ཞིང་སྐྱེས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ས་བདུན་པ་ལ་བརྟེན་པའི་དྲི་མ་ནི་མངལ་སྦུབས་ལྟ་བུར་གསུངས་སོ། །དྲུག་པ་ནི། ས་གསུམ་རྗེས་འབྲེལ་དྲི་མ་རྣམས། །ས་འདམ་གོས་བཞིན་ཤེས་བྱ་སྟེ། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྡོ་རྗེ་ལྟའི། །ཏིང་དེ་འཛིན་གྱིས་གཞོམ་བྱ་ཡིན༔ ༔ཅེས་གསུངས་ཏེ། དག་པ་ས་གསུམ་ལ་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་དྲི་མ་ཕྲ་མོ་རྣམས་ནི། འབད་རྩོལ་མེད་པར་སྤངས་པར་ནུས་པས་གསེར་གྱི་གཟུགས་ས་འདམ་ཅུང་ཟད་ཀྱིས་གོས་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ༔ དེ་ཡང་གཉེན་པོ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་གཞོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དག་ས་གསུམ་ལ་བརྟེན་པའི་དྲི་མ་ནི་ས་འདམ་ལྟ་བུར་གསུངས་སོ། །བདུན་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཆགས་སོགས་དྲི་མ་དགུ། །པདྨ་ལ་སོགས་དག་དང་མཚུངས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་ཆོས་མཐུན་རྒྱས་པར་སྦྱར་བའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ན། འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་ལ་སོགས་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་སྒྲིབ་བྱེད་

༄། །བློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་རྣམ་པ་དགུ་ནི། གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་པདྨ་དང་སྦྲང་མ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དགུ་པོ་གང་དག་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་ཉིད་དོ། །འདི་རྣམས་སོ་སོར་ཆོས་མཐུན་ཡོད་པས་དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་ཡིན་གྱི། དོན་གང་གི་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་བཤད་པ་དེ་ཁོན་ལས་གཞན་ལ་མི་སྒྲིབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་གསུམ། དཔེ་དགུས་མཚོན་ཚུལ་མདོར་བསྟན་པ། དེའི་དོན་སོ་སོར་དབྱེ་བ། ཕྱེས་པའི་ངོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་ཕྱིར་ཁམས། །སངས་རྒྱས་སོགས་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཆད་པར་འགྱུར་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཁམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་སྦྲང་རྩི་ལ་སོགས་པ་སྙིང་པོ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་དགུ་པོ་རྣམས་དང་ཆོས་མཚུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི༑ འདི་ཡི་རང་བཞིན་ཆོས་སྐུ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་རིགས་ཀྱང་སྟེ། །དེ་ནི་དཔེ་གསུམ་གཅིག་དང་ནི། །ལྔ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་འདིའི་

རང་བཞིན་གསུམ་གང་ཞེ་ན། འོད་གསལ་བ་ཆོས་སྐུའི་རང་བཞིན་དང་། མི་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པའི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྟེ་རྣམ་པ་གསུམ་མོ། །རང་བཞིན་གསུམ་པོ་དེ་ནི་དཔེ་དགུས་མཚོན་ནས་ཤེས་དགོས་ཏེ། སངས་རྒྱས་སོགས་དཔེ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་ཁམས་ཆོས་སྐུའི་རང་བཞིན། གསེར་གྱི་དཔེ་གཅིག་གིས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན། གཏེར་སོགས་དཔེ་ཕྱི་མ་ལྔ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རིགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། ཆོས་སྐུའི་དཔེ་དོན། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་དོན། རིགས་ཀྱི་དཔེ་དོན། དེ་དག་དང་པས་རྟོགས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ཆོས་སྐུའི་རྣམ་དབྱེ་བསྟན་པ། དེ་དག་དཔེ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་སྐུ་རྣམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཆོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་དྲི་མེད་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱུ་མཐུན་ཟབ་པ་དང་། །སྣ་ཚོགས་ཚུལ་ནི་སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་ཆོས་སྐུ་དེ་ལའང་དངོས་བཏགས་ཀྱིས་དབྱེ་ན་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཤིན་ཏུ་དྲི་མ་མེད་ཅིང་རང་ ༡༤ 246

ཀྱཱ། བཀྲ་ཤེ་ཁ་བཤད་ འགྲེལ

༄། །བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཉིད། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་མཚན་ཉིད་པ་རྟོགས་པ་ཆོས་སྐུ་དང་། དེ་རྟོགས་པའམ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པ་

གདུལ་བྱའི་སྐལ་པ་ཇི་ལྟ་བར་རྣམ་པར་རིག་པ་འབྱུང་བའི་ལུང་གི་ཆོས་རྣམས་ནི། བཏགས་པ་བ་བསྟན་པ་ཆོས་སྐུའོ། །དེ་དག་ནི་བརྗོད་བྱ་རྗོད་བྱེད་དམ་འབྲས་བུ་དང་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བར་མཛད་པའོ། །

བསྟན་པ་ཆོས་སྐུ་དེ་ལའང་ནང་གསེས་སུ་དབྱེ་ན། དེ་ཕོན་ཉིད་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྣོད་ལས་བཏུམས་ཏེ། ཟབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ ༡༤

ཅན་སྣ་ཚོགས་པའི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། མདོ་སྡེ་ལ་སོགས་པ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལས་བཏུམས་ཏེ། རྒྱ་ཆེ་བ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཚུལ་ནི་སྟོན་པ་སྟེ་

རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་འདས་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་ན། །འདི་ལ་དཔེ་ནི་མི་དམིགས་པས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་དང་ཁམས། །འདྲ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཕྲ་མོ་ཟབ་མོའི་ཚུལ་ 247

བསྟན་ནི། །སྤྲང་རྩི་རོ་གཅིག་པ་བཞིན་ཏེ། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཚུལ་བསྟན་ནི། །སྣ་ཚོགས་སྤྲུབས་སྙིང་བཞིན་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྟོགས་བྱ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་མཚོན་པར་ནུས་པའི་དཔེ་ནི་འགའ་ཡང་མི་དམིགས་པས། པདྨའི་ནང་ན་གནས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བྱུང་གི་སྐུ་ཉིད་དང་།
ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་གཉིས་པོ་ཕྱོགས་རེ་ཙམ་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་རྟོགས་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པ་གཏིང་དཔག་དཀའ་ཞིང་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་པས་ཕྲ་མོ་ཟབ་མོ། དོན་དམ་པའི་
ཚུལ་བསྟན་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར། སྦྲང་རྩི་རྣམས་མངར་ཞིང་ཞིམ་པ་ཉིད་དུ་རོ་གཅིག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏེ། རྒྱ་ཆེ་བ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་སོགས་
པ་ཐབས་ཀྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། སྙིང་པོའི་དོན་རྟོགས་པའི་ཆེད་དུ་རིམ་གྱིས་དྲང་བའི་དོན་སྣ་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། ཤུན་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་སྤྲུབས་ན་ཉེ་བར་སྤྱོད་བྱ་འབྲུའི་སྙིང་པོ་

༄༅། །གཉིས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དཔེ་དོན་བསྟན་པ་ནི། རང་བཞིན་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་། །དག་དང་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། །དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་
གསེར་གྱི་ནི། །གཟུགས་དང་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཉོན་མོངས་པས་སྡུག་བསྔལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བ་ན་ཡང་། རྣམ་
པར་དག་ཅིང་འོད་གསལ་བ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཉིད་གསེར་བཟང་པོ་མི་འགྱུར་བ་དང་འདྲ་བར་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མེད་པ་དང་།
གསེར་མཛེས་ཤིང་རྒྱན་དུ་བསྒྱུར་རུང་བ་དང་འདྲ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་དགེ་ཞིང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། གསེར་གྱི་ངོ་བོ་ལ་དྲི་མ་མེད་པ་དང་འདྲ་བས་གདོད་མ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པའི་
ཕྱིར་ན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་འདི་གསེར་བཟང་པོ་རྣམས་ཀྱི་ནི་གཟུགས་དང་ཆོས་མཚུངས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རིགས་ཀྱི་དཔེ་དོན་ལ་གསུམ། རིགས་གཉིས་དཔེར་བསྟན། དེ་ལས་

སྐུ་གསུམ་ཐོབ་ཚུལ་བཤད། དེ་རྣམས་དཔེ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཏེར་དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་བཞིན་དུ། །རིགས་དེ་རྣམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཐོག་མེད་རང་བཞིན་གནས་པ་དང་། །ཡང་དག་བླང་བ་མཆོག་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཞེས་བྱ་བའི་རང་བཞིན་དེ་ལའང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འབད་རྩོལ་གྱིས་བསྒྲུབས་པ་མ་ཡིན་པས་ས་འོག་གི་གཏེར་དང་མཚུངས་པ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དང་། འབྲས་བུའི་ཤིང་རྐྱེན་གྱིས་གསར་དུ་འཕེལ་བ་བཞིན་དུ་ཐོས་བསམ་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་ཡང་དག་པར་བླང་བ་ལས་ནུས་པ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་དང་གཉིས་སུ་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། རིགས་འདི་གཉིས་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྐུ་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན། །དང་པོའི་སྐུ་ནི་དང་པོ་སྟེ། །གཉིས་པ་ཡིས་ནི་ཕྱི་མ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་རང་བཞིན་དང་རྒྱས་པའི་རིགས་འདི་གཉིས་ལས་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གསུམ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དང་པོར་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་རིགས་དེ་ཉིད

ཀྲ

༄༅། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མང་པོས་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱས་ནས་བློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ལས། སྐུ་དང་པོ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཆོས་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ནི་འཐོབ་པ་སྟེ། གཉིས་པ་རྒྱས་
འགྱུར་གྱི་རིགས་འཕེལ་བ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡིས་ནི། སྐུ་ཕྱི་མ་གདུལ་བྱ་ཉེ་བ་དང་རིང་བ་ལ་སྣང་བ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གཉིས་པོ་ཐོབ་པོ། །སྐབས་འདིར་རྗེ་
ཕྲེན་ལས་ཞབས་ཀྱིས། དེང་སང་བྱམས་ཆོས་པ་ཕལ་ཆེ་བས། རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་འདུས་བྱས་སུ་ཁས་བླངས་ཏེ། དེའི་ཤེས་བྱེད་དུ། ཡང་དག་བླངས་པ་མཆོག་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དྲངས་ནས།
དགེ་རྩ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་ཡིན་ནོ་ཞེས་རི་བོང་གི་ཅལ་ལྟར་སྒྲོག་པར་བྱེད་མོད། དཔལ་རང་བྱུང་གི་ཞལ་སྔ་ནས། ནང་དོན་དུ་ཡང་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་དེ་གསར་དུ་བྱུང་བ་སྙམ་དུ་ ༡༤
ཁ་ཅིག་སེམས་ན། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་དང་གཞུང་འདི་དགོངས་པ་གཅིག་པས། དགེ་རྩ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་རྒྱས་འགྱུར་གྱི་རིགས་སུ་མི་བཞེད་དོ། །དེ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་ཀྱང་ 251

འགྲེལ

སེམས་ཅན་གྱི་སྐབས་སུ་སྒྲིབ་པས་བསྒྲིབས་ཏེ་རྣམ་སྨིན་དང་ཕྲིན་ལས་མ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་མི་ནུས་ལ། སློབ་ལམ་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་དགེ་རྩ་ཡང་དག་པར་བླངས་
པས་རིགས་དེའི་ནུས་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་སངས་རྒྱས་པའི་སྐབས་སུ། སྒྲིབ་པ་དག་ནས་རྣམ་སྨིན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱན་པའི་གཟུགས་སྐུའི་ཕྲིན་ལས་རྒྱས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཡང་དག་སོགས་
ཀྱི་གཞུང་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འདིར་འབྲས་བུའི་ཤིང་བཞིན་དུ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཡང་གོང་དུ། ཇི་ལྟ་ཨ་མྲ་ལ་སོགས་ཤིང་འབྲས་ལ། ཞེས་སོགས་ཚིགས་བཅད་གཉིས་གསུངས་པ་དང་དོན་གཅིག་པས་
དཔེ་དགུ་དོན་དགུའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་ཤུན་པ་དང་སྦུ་གུའི་དཔེས་བསྟན་པའི་རིགས་དེ་ཡང་། དགེ་རྩ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་དེ་ཡིན་པར་འདོད་དགོས་པས་ཧ་ཅང་ཐལ་ཆེས་སམ་སྙམ་མོ། །ཞེས་
གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་མཛེས་པ་ནི། །རིན་ཆེན་སྐུ་འདྲར་ཤེས་བྱ་སྟེ། །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་བྱས་མིན་དང་། །ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་གཏེར་ཡིན་ཕྱིར། །ཆོས་ཆེན་རྒྱལ་སྲིད་ཆེ་ལྡན་ཕྱིར། །རྫོགས་

༄༅། །ཡོངས་འགོར་ལོས་སྒྱུར་བཞིན་ནོ། །གཟུགས་བརྙན་གྱི་ནི་རང་བཞིན་ཕྱིར། །སྤྲུལ་པ་གསེར་གྱི་གཟུགས་ལྟ་བུ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་ཞིང་ཡོན་
ཏན་གྱི་དཔལ་གྱིས་མཆོག་ཏུ་མཛེས་པ་ནི། རིན་ཆེན་ལས་གྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། གདོད་མ་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གྲུབ་པ་ཡིན་ཞིང་འབད་རྩོལ་གྱིས་གསར་དུ་བྱས་པ་མིན་
པའི་ཕྱིར་དང་། སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིན་ཆེན་ཟད་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཏེར་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱལ་སྲིད་ཀྱི་དཔལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་
པའི་ཕྱིར། དག་པ་ལ་སྣང་བ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ནི་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དང་གླིང་བཞི་ལ་སོགས་པའི་འབྱོར་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །དོན་དམ་པའི་སྐུ་
མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ནུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱའི་བློ་ངོར་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་ནི་རྣམ་པ་ཙམ་ཤར་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཐུན་མོང་དུ་སྣང་བ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ནི་གསེར་གྱི་

གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དམ་དེ། །དད་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོགས་བྱ་ཡིན། །ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་འབར་བ། །མིག་མེད་པས་ནི་མཐོང་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། གདོད་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ལ་རྐྱེན་གྱིས་མ་བསྐྱེད་པ་རང་བྱུང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་པོ་དོན་དམ་པ་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་ཀྱང་། སོ་སྐྱེ་དང་ཉན་རང་བྱང་སེམས་གསར་ཞུགས་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་དད་ཅིང་མོས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དོན་སྤྱིའི་ཚུལ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་རྟོགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་འབར་བ་ཡིན་ཀྱང་མིག་མེད་པས་ནི་མཐོང་བ་མེད་པ་བཞིན་ནོ། །ལྔ་པ་སྙིང་པོ་ཉིད་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་དང་། སྟོང་མི་སྟོང་གི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །གཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ན་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཁམས་བདེར་གཤེགས་སྙིང་པོ་འདི་ལ་ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གྲུབ་པའི་དྲི་མ་སྤང་

ཀྱ། དགུ་བཅུ་གོ་གཅིག འགྲེལ

༄༅། །ཡོད་བསལ་བར་བྱ་བ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱོན་ཅི་ཡང་མེད་དེ། གདོད་མ་ནས་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དང་བྲལ་བ་ནི་འདིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཡོན་ཏན་སྔར་མེད་གཞག་པར་བྱ་བའང་ཅུང་ཟད་མེད་དེ། སྟོབས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གདོད་མ་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི་འདིའི་རང་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཡང་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ། ཡུལ་ཅན་དོན་དམ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་བལྟས་ཤིང་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་གོམས་པ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བའི་དོན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཡེ་ཤེས་རིམ་གྱིས་སྐྱེས་ནས་སྤང་བྱ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་སྟེ། དེ་ཡང་མཐོང་ལམ་དུ་མཐོང་སྤང་གི་དྲི་མ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། སྒོམ་ལམ་དུ་སྒོམ་སྤང་གི་དྲི་མ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་ལམ་དུ་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མཐའ་དག་ལས་རྣམ་

༡༨

པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་དབྱེར་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །གློ་བུར་དག་གིས་ཁམས་སྟོང་གི །རྣམ་དབྱེ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན། །བླ་མེད་ཆོས་ཀྱིས་སྟོང་མ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ།
བསལ་བཞག་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དེ་མཐའ་བྲལ་ཡིན་ཏེ། ཁམས་དེ་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་སྟེ་འབྲལ་རུང་བ་དང་བཅས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གློ་བུར་བའི་དྲི་མ་དག་གིས་ཁམས་དེ་སྟོང་པས
ཡོད་པ་སྒྲོ་འདོགས་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་ལ། ཁམས་དེ་དང་རྣམ་པར་དབྱེ་བས་འབྲལ་རུང་དུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་བླ་ན་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་སྟོབས་སོགས་ཀྱིས་ཁམས་དེ་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པས་ན།
མེད་པ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལ། ཕན་ཚུན་འགལ་བའི་ཕྱིར་ཡོད་མེད་གཉིས་ཡིན་གྱི་མཐའ་ལས་ཀྱང་གྲོལ་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་དགག་པའི་གཉིས་མ་ཡིན་གྱི་མཐའ་ལས་ཀྱང་གྲོལ་བས
མཐའ་གཉིས་སམ་མུ་བཞི་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཚུལ་ནི་འདི་ཁོ་ན་ཉིད་དོ། །ཆ་བའི་བཞི་པ་ཁམས་བསྟན་པའི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། དྲིས་ལན་གྱི་མདོར་བསྟན།

༄༅། །དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དྲི་བ་དང་ལན་នོ། །དང་པོ་ནི། སྤྲིན་དང་རྨི་ལམ་སྒྱུ་བཞིན་དེ་དང་དེར། །ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྣམ་ཀུན་སྟོང་པ་ཞེས། །གསུངས་ནས་ཡང་འདིར་རྒྱལ་རྣམས་སེམས་ཅན་ལ། །སངས་རྒྱས་སྙིང་པོ་ཡོད་ཅེས་ཅི་སྟེ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་པའི་མཚམས་སྦྱར་དུ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཆགས་པ་མེད་པའི་མཐར་ཕྱིན་པའི་ས་ལ་གནས་པ་འཕགས་པའི་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཅིང་ཁམས་འདི་བལྟ་བར་དཀའ་བ་དེ་ན་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལས་བརྩམས་ཏེ་བསྟན་པ་འདིས་ཅི་བྱ་ཞེ་ན། ཞེས་ཁོང་ནས་བསླང་བའི་དྲི་བ་དང་། ཆོག་ཟིན་གྱི་དྲི་བ་ནི། དཔེར་ན་སྣང་ཡང་མི་བདེན་ཅིང་རང་བཞིན་མེད་པ་སྤྲིན་པ་དང་། རྨི་ལམ་དང་། སྒྱུ་མ་བཞིན་དུ། བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པ་སྟོན་པའི་མདོ་སྡེ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་ལ་སོགས་པ་དེ་དང་དེ། ཤེས་པར་བྱ་བ་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྣང་ཡང་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོང་ཞིང་རང་བཞིན་མེད་པའོ། །ཞེས་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་ནས་སླར་བཀའི་ཐ་མ་དོན་དམ་རྣམ་པར

ངེས་པའི་གསུང་རབ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རབ་ཏུ་མང་པོ་འདི་ར། རྒྱལ་བ་ རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བདེན་པ་གསུངས་པ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་འོད་གསལ་བ་གདོད་མ་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་ཅི་སྙེ་གསུངས། སྒྲ་ཇི་འགལ་བ་གསུངས་མི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ནི།
སེམས་ཞུམ་སེམས་ཅན་དམན་ལ་བརྙས་པ་དང་། །ཡང་དག་མིན་འཛིན་ཡང་དག་ཆོས་ལ་སྐུར། །བདག་ཆགས་ལྷག་པའི་སྐྱོན་ལྔ་གང་དག་ལ། །ཡོད་པ་དེ་དག་དེ་སྤང་དོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
མདོ་སྡེ་ཕྱི་དགོངས་པ་མི་འགལ་བའི་ཚུལ་འོག་ཏུ་འཆད་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་མདོ་ལ་སོགས་པར་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་དགོས་པ་གཞུང་འདིས་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས
ན་སེམས་ཅན་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཡོད་པར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བརྩོན་པའི་གེགས་སེམས་ཞུམ་པ་དང་། གཞན་ལ་བརྩེ་བའི་གེགས་སེམས་ཅན་དམན་པ་ལ་བརྙས་པ

༄། །དང་། ཡང་དག་པའི་གནས་ལུགས་སུ་མི་འཛིན་པར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཆོས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ལ་སྐུར་བ་འདེབས་པ་དང་། བདག་ཉིད་ལྷག་པར་ཆགས་པ་སྟེ་
སྐྱོན་ལྔ་པོ་འདི་གང་དག་ལ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་སྐྱོན་དེ་རྣམས་སྤང་བའི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། བཀའ་བར་པར་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་དགོངས་པ། ཐ་མར་ཁམས་བསྟན་
པའི་རྒྱུ་མཚན། དེ་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཡང་དག་མཐའ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱིས། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་པ་སྟེ། །ཉོན་མོངས་ལས་དང་རྣམ་སྨིན་
དོན༔ །སྤྲིན་ལ་སོགས་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། བཀའ་བར་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་གང་ཞེ་ན། གནས་ལུགས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ནི་འདུས་བྱས་
གློ་བུར་གྱི་དྲི་མས་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་དབེན་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པའི་ཉོན་མོངས་དང་། ལས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་དང་། ལས་ཉོན་དེ་དག་གི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཕུང་པོ་སོགས་དོན་དུ་སྣང་བ་སྐྱེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་

ཀོཾ་ཚང་མཆན་དཔག་གཅེས་བཏུས།

རྣམས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པ། སྤྲིན་པ་དང་། ལ་སོགས་པས་རྨི་ལམ་དང་། སྒྱུ་མ་དང་། སྤྲུལ་པ་བཞིན་དུ་བརྗོད་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་སྤྲིན་འདྲ་བྱ་བ་ཡིན། །ལས་ནི་རྨི་ལམ་ལོངས་སྤྱོད་བཞིན༑ ༑ཉོན་མོངས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན། །ཕུང་པོ་སྒྱུ་མ་སྤྲུལ་པ་བཞིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདོད་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་སྤྲིན་པ་དང་འདྲ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ལ་ཁྱབ་ཅིང་གློ་བུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆགས་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་མི་དགེ་བ་སོགས་བྱ་བ་ལས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྨི་ལམ་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་བཞིན་ཡིན་ཏེ། བློ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གིས་བསྐྱེད་ཅིང་འཁྲུལ་པའི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུས་ཕུང་སོགས་སྐྱེ་བའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ནི། སྒྱུ་མ་དང་སྤྲུལ་པ་བཞིན་ཡིན་ཏེ། རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ཤིང་བདེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཐ་མར་ཁམས་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། སྔར་ནི་དེ་ལྟར་རྣམ་བཞག་ནས། །སླར་ཡང་བླ་མའི་རྒྱུད་འདིར་ནི། །ཉེས་པ་ལྔ་དག་སྤང་བའི་ ༡༤

260

ཨཱ། དབུ་མ་ཀུན་བཞི། འགྲེལ

༄༅། །ཕྱིར༏ ༏ཁམས་ཡོད་ཉིད་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། གདུལ་བྱ་རྣམས་རིམ་གྱིས་དྲང་བའི་ཕྱིར། བཀའ་དང་པོ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ལ་འགའ་ཞིག་གཟུགས་
སོགས་བདེན་པར་ཡོད་དམ་སྙམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དེ་སྤང་བའི་ཆེད་དུ། སྔར་བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་སྐབས་སུ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། སྣང་ཡང་
རང་བཞིན་མེད་པ་སྒྱིན་དང་། རྨི་ལམ་དང་། སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་དེ་ལྟར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་གཙོ་ཆེར་སྟོན་པའི་རྣམ་བཞག་མཛད་ནས། དེ་ཙམ་གྱིས་བསྟན་པ་མི་འདོར་བས་སླར་ཡང་མཆོག་ཏུ་ཟབ་པ་སྟོན་པས་
ན༏ བླ་མའམ་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལས་ཐ་མ་དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྟོན་པས་ན་ཕྱི་མ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་སྟོན་པས་ན་རྒྱུད་དང་འདྲ་བར་མཐར་ཐུག་པའི་དོན་འཆད་
པའི་སྐབས་འདི་རནི། སེམས་ཞུམ་པ་སོགས་ཉེས་པ་ལྔ་པོ་རྣམས་སྤངས་ནས་སྤྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་

ཧ༨ 261

པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་ཡོད་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་དཔེ་དང་རྒྱུ་མཚན་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་མང་པོས་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་དེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཉེས་པ་ལྟ་ཇི་ལྟར་འབྱུང་

ཚུལ་༑ སྐྱོན་ལྟ་སྤངས་པས་ཡོན་ཏན་ཐོབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འདི་ལྟར་དེ་ནི་མ་ཐོས་པར། །བདག་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པ་ཡིས། །སེམས་ནི་ཞུམ་པ་འགའ་ཞིག་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་སྐྱེ་མི་འགྱུར། །གང་

ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེས་པས། །བདག་ནི་མཆོག་ཅེས་རློམ་པ་ན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་མ་སྐྱེས་པ་ལ། །དམན་པའི་འདུ་ཤེས་རབ་ཏུ་འཇུག །དེ་ལྟར་སེམས་པ་དེ་ལ་ནི། །ཡང་དག་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བར། །དེས་ན་

ཡང་དག་མིན་འཛིན་ཅིང་། །ཡང་དག་དོན་ནི་རིགས་མི་འགྱུར། །བཅོས་མ་གློ་བུར་བ་ཉིད་ཕྱིར། །སེམས་ཅན་སྐྱོན་དེ་ཡང་དག་མིན། །ཡང་དག་ཉེས་དེ་བདག་མེད་པ། །ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་དག་པ་ཡིན། །

ཡང་དག་མིན་པའི་ཉེས་འཛིན་ཅིང་། །ཡང་དག་ཡོན་ཏན་སྐུར་འདེབས་པ། །བློ་ལྡན་བདག་དང་སེམས་ཅན་ནི། །མཚུངས་མཐོང་བྱམས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་

ཁྲི། དྲི་བརྒྱ་ཀོ་ལྔ་ འགྲེལ

༄༅། །དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་མ་བསྟན་ན་ཐོས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཐོས་པར་བདག་ལྟ་བུས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་གང་ལས་ཐོབ་སྙམ་དུ། རང་

ལ་བརྙས་ཤིང་སྙིད་ལུག་པའི་ཉེས་པ་ཡིས་སེམས་ནི་ཞུམ་ཞིང་ཡིད་ཆད་པ་འགའ་ཞིག་ལ། རང་གི་རང་བཞིན་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བར་བྱའོ་སྙམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁྱད་པར་

ཅན་ནི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཉེས་པ་འབྱུང་ཞིང་། ཡང་གང་ལ་ལ་ཞིག་ལ་གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཙུང་ཟད་ཙམ་སྐྱེས་པས་ཀྱང་། བདག་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་

གནས་པས་མཆོག་གམ་རབ་ཅེས་བྱ་བར་རློམ་ཞིང་སེམས་ཁེངས་པ་ན། གཞན་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་མ་བསྐྱེད་པ་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཡོད་པར་མ་ཤེས་པས། འདི་དག་ནི་དམན་པའོ་སྙམ་པའི་འདུ་ཤེས་རབ་

ཏུ་འཇུག་པའི་ཉེས་པ་འབྱུང་ལ། དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་མེད་པར་སེམས་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་ནི། སྒྲོ་འདོགས་སྐུར་འདེབས་དང་བྲལ་བ་ཡང་དག་པའི་ཤེས་པ་མི་སྐྱེ་བ་དེས་ན་ཡང་དག་པ་མིན་པ་ཀུན་

ཧ༤ 263

ཛོབ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་བདེན་པར་ཡོད་པར་འཛིན་ཅིང་སྒྲོ་འདོགས་པའི་ཉེས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་དོན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་གནས་པ་ནི་རིགས་
པར་མི་འགྱུར་བས་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་ཉེས་པའང་འབྱུང་སྟེ། ལེགས་པར་དཔྱད་ན་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱིས་བཅོས་མ་དང་སྣང་ཙམ་གློ་བུར་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སེམས་ཅན་གྱི་སྐྱོན་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དེ་ཡང་དག་
པར་ཡོད་པ་ཉིད་མིན་ཞིང་། ཡང་དག་པར་ན་ཉེས་པ་གློ་བུར་བ་དེ་གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཕྱིར། སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་
པར་ཡོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དག་པ་མིན་པའི་ཉེས་པ་གློ་བུར་བ་རྣམས་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པར་འཛིན་ཅིང་སྒྲོ་འདོགས་ལ། ཡང་དག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཅས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གདོད་མ་ནས་
ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་གནས་པ་ལ་མེད་དོ། །ཞེས་སྐུར་བ་འདེབས་པས་ན་བློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བདག་ཉིད་དང་སེམས་ཅན་ནི་རང་བཞིན་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་སུ་མཚུངས་པར་མཐོང་བའི་

༄། །ཁྱམས་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། བདག་ལ་ཆགས་པ་ལྷག་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་ཉེས་པ་དེ་དག་སྤང་བའི་དོན་དུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྐབས་འདིར་རྗེ་མི་སྐྱོད་རྡོ་རྗེས། འདི་ལ་གདངས་ཅན་གྱི་མཁས་པ་འགའ། རྒྱུད་བླ་མར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་སེམས་ཅན་ལ་ཡོད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་དྲང་བའི་དོན་ཡིན་ལ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་དགོས་པ་སྐྱོན་ལྔ་སྤང་བའི་ཕྱིར་གསུངས་པར་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱོན་ལྔ་སྤངས་མི་དགོས་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་དམན་པ་ལ་བརྙས་པ་ན་ཡང་སྐྱོན་མིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་མེད་པ་དང་། ཡང་དག་པར་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོར་ཆོས་འཛིན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དེ། དེ་དྲང་བའི་དོན་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་སྐུ་བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་ལ་སྐུར་བ་བཏབ་པའང་སྐྱོན་མེད་དེ། ཡེ་ནས་མེད་པ་ལ་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐར་མི་ལྷུང་བས་གནས་ཚུལ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཞུམ་པའང་འོས་པར་འགྱུར་ཏེ། བདེ་གཤེགས་སྙིང་པོ་རང་རྒྱུད་ལ་མེད་པས། སེམས་མི་ཞུམ་པའི་འཛིན་སྟངས་འཆད་

པའང་དོན་ལ་མི་གནས་པའི་འཛིན་པ་ཡིན་པས་སོ། །གཞན་ཡང་དེ་ལྟར་བྱས་ན། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ལ་སོགས་པའང་ཚད་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུར་མི་འགྱུར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། བྱམས་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་གསུང་དགོས་པ་དང་དངོས་ལ་གནོད་བྱེད་ཡོད་པའི་དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་ལུགས་འདི་ར་དགོངས་པ་ཅན་མིན་པར་བཀྲལ་བས་སོ། །དེས་ན་འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་སློབ་ལ་འགོམ་པར་ནུས་པའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་མི་ནུས་པས། ཁོ་བོ་ཅག་རྣམས་ནི་འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། འདི་ལྟར་དེ་ནི་ཐོས་པ་ལས། །བློ་དང་སྟོན་པ་བཞིན་གུས་དང་། །ཤེས་རབ་ཡེ་ཤེས་བྱམས་ཆེན་སྐྱེ། །ཆོས་ལྟ་སྐྱེ་ཕྱིར་དེ་ལས་ནི། །ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད་མཚུངས་ལྟ། །སྐྱོན་མེད་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་དང་། །བདག་དང་སེམས་ཅན་མཚུངས་བྱམས་ལས། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་མྱུར་དུ་འཐོབ། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་ཡོད་དོ་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་པའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་རྣམས་ལས་བསྟན་ཅིང་གདུལ་བྱར་གྱུར་པ་རྣམས

༄༅། །ཀྱིས་ལེགས་པར་ཐོས་པ་ལས། རང་གི་རང་བཞིན་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་སྣམ་པས་ལམ་གྱི་དཀའ་སྤྱད་ལ་སྦྱོ་བ་དང་། གཞན་གྱི་རང་བཞིན་ཡང་སངས་རྒྱས་སུ་ཤེས་པས་སྟོན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གུས་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་ཐུར་གྱི་དྲི་མ་བདག་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དོན་དམ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་ལ་ཡོད་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། བདག་གཞན་གྱི་རང་བཞིན་སངས་རྒྱས་སུ་མཚུངས་པར་མཐོང་བ་ལས་གཞན་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ལྔ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཕན་ཡོན་དེ་དག་ལས་ནི་སེམས་ཞུམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་ཅིང་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་དུ་མཚུངས་པར་ལྟ་སྟེ། སྐྱོན་སྒྲོ་བུར་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་མེད་ཅིང་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་གྱིས་དག་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡོད་པར་རྟོགས་པ་དང་། བདག་ཉིད་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་དུ་མཚུངས་པར་མཐོང་བའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ལས་ལམ་རིམ་གྱིས་བསྒྲུབས་པས་འབྲས་བུ་དོན་

གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པ་བླ་ན་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་མྱུར་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་དཀོན་མཆོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས། རྟོགས་བྱའི་
གཞི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོའི་སྐབས་སྟེ། ལེའུ་དང་པོའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་གྲུབ་བོ།། །།སྤྱི་དོན་གཉིས་པ་རྟོགས་པ་བྱང་ཆུབ་བསྟན་པ་ལ་གསུམ། བཤད་བྱ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། འཆད་ཚུལ་
རྣམ་དུ་བསྡུ། དེ་དག་སྦྱར་ཏེ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དག་ཐོབ་བྲལ་བ་རང་གཞན་དོན། །དེ་རྟེན་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་དང་། །བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་ནི། །ཇི་སྲིད་དུས་དང་ཇི་ལྟ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་
ཏེ། ལམ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་རྟོགས་པའི་ངོ་བོ་བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་དང་ལྡན་ཏེ། སྒྲིབ་པས་དག་པ་དང་། ལམ་སྒོམ་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དང་། སྤང་བྱ་དང་བྲལ་བ་དང་། རང་གཞན་
གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པ་དང་། དེའི་རྟེན་སྟོབས་སོགས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཟབ་པ་ཆོས་སྐུ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ལོངས་སྐུ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་སྐུ་རྣམས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་གནས་པ་དུས་དང་།

ཀྱཻ་ དགུ་བཅུ་གོ་བརྒྱད་ འགྲེལ

༄༅། ཆོས་ཉིད་ཇི་ལྟ་བའི་རང་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ངོ་བོ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུ་དང་། །ལས་དང་ལྡན་ལ་འཇུག་པ་དང་། །དེ་རྟག་བསམ་མི་ཁྱབ་ཉིད་ཀྱིས། །སངས་རྒྱས་ས་ནི་རྣམ་པར་
གཞག །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་སྨང་བྱ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དོན་དང་། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མཉམ་བཞག་དང་
རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་རྒྱུའི་དོན་དང་། ལམ་བསྒོམས་པ་ལས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་འབྲས་བུའི་དོན་དང་། སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་ལས་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་འགྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལས་
ཀྱི་དོན་དང་། དེ་དག་གི་རྟེན་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་དོན་དང་། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པ་དང་། སྤྲུལ་པ་སྟེ་སྐུ་གསུམ་གྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་འཇུག་པའི་དོན་
དང་། དེ་རྣམས་ཀུང་འགྲོ་བ་དང་ནམ་མཁའ་ཇི་སྲིད་པར་རྟག་པའི་དོན་དང་། མཐར་ཕྱིན་པ་ཇི་ལྟ་བའི་ཚུལ་ནི་ཕལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དོན་ཏེ། དོན་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ

༩༨ 269

མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ནི་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ་བདུན། ངོ་བོ་དང་རྒྱུ་རྒྱུས་པར་བཤད་པ། འབྲས་བུ། ལས། ལྡན་པ། འཇུག་པ། རྟག་པ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རྒྱས་པར་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དག་པ་འཕྲོ་ཚུལ་མདོར་བསྟན། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་འོད་གསལ་ཞེས་བརྗོད་གང་ཡིན་ཉི་དང་མཁའ་བཞིན་གློ་བུར་གྱི། །ཉོན་མོངས་
ཤེས་བྱའི་སྤྲིན་ཚོགས་སྟུག་པོའི་སྤྲིབ་པ་ཡིས་ནི་བསྒྲིབས་གྱུར་པ། །དྲི་མེད་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་རྟག་བརྟན་གཡུང་དྲུང་སངས་རྒྱས་ཉིད། །དེ་ནི་ཆོས་ལ་མི་རྟོག་རྣམ་འབྱེད་ཡེ་ཤེས་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ ༡༤
འཐོབ༔ ༔ཅེས་གསུངས་ཏེ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སངས་རྒྱས་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའོ་ཞེས་ངེས་དོན་གྱི་ལུང་ལས་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ནི། ཁྱད་པར་བཞི་དང་ལྡན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཉི་
མ་བཞིན་དུ་རྒྱས་པ་དང་། སྤངས་པ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་དག་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་སྤྲིན་ཚོགས་སྟུག་པོ་ལྟ་བུ་ཡིས་ནི་བསྒྲིབས་པར་གྱུར་པའི་

༄། །དྲི་མ་མེད་པ་སྦྱིབ་པ་སྤངས་པའི་ཁྱད་པར་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་སོགས་ཀུན་དང་ལྡན་ལ། རྟག་བརྟན་གཡུང་དྲུང་གི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡོན་ཏན་ལྡན་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་མཉམ་བཞག་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཤེས་བྱ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དག་གིས་ལམ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པ་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་སྟེ་རྣམ་པ་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་བཞི། ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཡོན་ཏན་ལྡན་པའི་ཚུལ་དང་། སྒྲིབ་པའི་དོན་དང་། དེ་བྲལ་བའི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་དབྱེར་མེད་པ། །དག་པའི་ཆོས་ཀྱིས་རབ་ཕྱེ་བ། །ཉི་མ་མཁའ་བཞིན་ཡེ་ཤེས་དང་། །སྤངས་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཉིད་ནི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པའི་ངོ་བོ་ཐམས་ཅད་དབྱེར་མེད་པས་གནས་པ་ལས། མཐར་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་ཡང་བྲལ་ནས་དག་པ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཉི་མ་རང་

བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་དང་། ནམ་མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་འོད་གསལ་བའི་རྟོགས་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་གཉིས་རྣམ་པར་
དག་པའི་སྤྲངས་པ་སྟེ་སྤྲངས་རྟོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། འོད་གསལ་བྱས་མིན་དབྱེར་མེད་པར། །འཇུག་ཅན་གང་གྲུའི་ཀླུང་གི་ནི། །རྟུལ་ལས་འདས་
ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་དང་ལྡན་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཟག་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་ཆོས་སྐུ་དེ་ནི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱིས་མངོན་པར་འདུས་བྱས་པ་མིན་ཞིང་།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་དབྱེར་མེད་པར་འཇུག་པ་ཅན་ཡང་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཆུ་བོ་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་ནི་རྡུལ་གྱི་གྲངས་ལས་ཀྱང་འདས་ཤིང་ཚད་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་ལ་
སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀུན་དང་གདོད་མ་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་མ་གྲུབ་དང་། །ཁྱབ་དང་གློ་བུར་བ་ཉིད་ཀྱིས། །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་

རྒྱ།

བརྒྱ་ཐམ་པ

འགྲེལ

༄། །དེར་ ། །སྨྲིན་དང་འདྲ་བར་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དྲི་མ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་ནི་གདོད་མ་ནས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་དང་། མ་དག་པའི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱང་དུ་རུང་བས་གློ་བུར་བ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱུ་མཚན་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐར་པའི་གེགས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གེགས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་དག་སེམས་ཅན་གྱི་གནས་སྐབས་དེ་རསྤྲིན་གྱིས་ཉི་མ་དང་ནམ་མཁའ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་འདྲ་བར་རང་བཞིན་འོད་གསལ་ལ་བསྒྲིབས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། སྒྲིབ་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ཡི་ ། །རྒྱུ་ནི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡིན་ཏེ། །མི་རྟོག་པ་དང་དེ་ཡི་ནི། །རྗེས་ཐོབ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་འདོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཉོན་ཤེས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་དང་བྲལ་བ་ཡིས་འབྲས་བུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ནི་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བར་བསྒོམས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་མཉམ་བཞག་ཏུ་ཁམས་གསུམ་པའི་

༣༧

273

གཉེན་པོ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྒོམས་པས་གཙོ་ཆེར་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བ་དང་། དེ་ཡི་ནི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པའི་དོན་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཡེ་ཤེས་བསྒོམས་པས་གཙོ་ཆེར་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བས་དེ་དག་ནི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་ཤློ་ཀ་དང་པོ་གསུམ་ནི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་ངོ་བོའི་དོན་དང་། ཕྱི་མ་གཅིག་ནི་འཐོབ་བྱེད་ཡེ་ཤེས་རྒྱུའི་དོན་བསྟན་པ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དྲི་མེད་དཔེ་ཡིས་མདོར་བསྟན། དེའི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས། ཉོན་སྒྲིབ་གྲོལ་འབྲས་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་གྲོལ་འབྲས་སོ། །དང་པོ་ནི། དྲི་མེད་ཆུ་ལྡན་རིམ་རྒྱས་པདྨས་ཁེབས་པའི་མཚོ་བཞིན་དང་། །སྒྲ་གཅན་ཁ་ནས་ཐར་བའི་ཟླ་བ་ཉ་བ་ལྟ་བུ་དང་། །སྤྲིན་ཚོགས་ཉོན་མོངས་དག་ལས་གྲོལ་བའི་ཉི་མ་ལྟ་བུར་ནི། །དྲི་མེད་ཡོན་ཏན་ལྡན་ཕྱིར་འོད་ཟེར་སྣང་ལྡན་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་རྙོག་པའི་དྲི་མ་མེད་ཅིང་ཆུ་མང་པོ་དང་ལྡན་ལ་རིམ་གྱིས་རྒྱས་པའི་མེ་ཏོག་པདྨས་ཁྱབ་པར་ཁེབས་པའི་

༄༅། །མཚོ་མཛེས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་ཆགས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། གཟའ་སྒྲ་གཅན་གྱི་ཁ་ནང་ནས་ཐར་བའི་ཟླ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཤིང་ཉ་གང་བ་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་པ་ཞེ་
སྡང་ལས་གྲོལ་བ་དང་། སྤྲིན་གྱི་ཚོགས་སྟུག་པོ་དང་འདྲ་བའི་ཉོན་མོངས་གཏི་མུག་གི་ཉེས་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་འོད་གསལ་བ་ལྟ་བུར་ནི་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་མེད་ཅིང་
སྤངས་རྟོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པ་རྣམས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་གཟིགས་པའི་འོད་ཟེར་གྱི་སྣང་བ་དང་ལྡན་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ༡༤
ཐུབ་པ་ཁྲུ་མཆོག་སྦྲང་རྩི་སྙིང་པོ་དང་། །རིན་ཆེན་གསེར་དང་གཏེར་དང་ལྗོན་པ་བཞིན། །དྲི་མེད་རིན་ཆེན་བདེ་གཤེགས་སྐུ་དང་ནི། །ས་བདག་གསེར་གྱི་གཟུགས་འདྲ་རྒྱལ་བ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་
ལྟར་ན་པདྨའི་སྦུབས་ལས་གྲོལ་བའི་ཐུབ་པ་ཁྲུ་མཆོག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་། སྦྲང་མ་དང་བྲལ་བའི་སྦྲང་རྩི་དང་། སྦུན་པ་དང་བྲལ་བའི་སྙིང་པོ་དང་། ལྷུན་ལྷིན་དང་བྲལ་བའི་རིན་ཆེན་གསེར་དང་། ས་འོག

དང་བྲལ་བའི་གཏེར་དང་། ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པའི་ལྷོན་པ་དང་། གོས་རྡུལ་དང་བྲལ་བའི་དྲི་མ་མེད་པའི་རིན་ཆེན་ལས་གྲུབ་པའི་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་སྐུ་དང་ནི། མངལ་ནས་བཙས་པའི་ས་བདག་འཁོར་བསྒྱུར་
དང་༑ ས་འདམ་དང་བྲལ་བའི་གསེར་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བ་བཞིན་དུ་སྲང་བྱ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་ལས་རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ།
མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ། དུག་གསུམ་དག་པའི་འབྲས་བུ། དོན་དཔེ་དགུ་དང་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཆུ་མཚོ་སོགས་བཞིན་འདོད་ཆགས་སོགས། །གློ་བུར་ཉོན་མོངས་དག་པ་
ནི༑ ༑མདོར་ན་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི། །འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད། །རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་པའི། །སངས་རྒྱས་སྐུ་ནི་དེས་ཐོབ་པ། །དེ་ནི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་ཡི། །ཡེ་ཤེས་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་སྟོན། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། དྲི་མེད་ཆུ་ལྡན་གྱི་མཚོ་སོགས་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པ་བཞིན་དུ། འདོད་ཆགས་སོགས་གློ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་དག་ནས་བསམ་གཏན་སོགས་གཉེན་པོ་གསུམ་ཐོབ་པའི་ཐབས་

ཀྱཻ། བ ཀྱཻ། གཉིས འགྲེལ

༄༅། །ཞི་མདོར་བསྟན། མཉམ་བཞག་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྲལ་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད་ལ། ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པས་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ངེས་པར་ཐོབ་པའི་ཐབས། མཉམ་བཞག་དེའི་རྗེས་ལས་ཐོབ་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཐོས་སོགས་གོམས་པར་བྱས་པ་ཡི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ནི། འདོད་ཆགས་རྟུལ་ནི་སྤངས་ཕྱིར་དང་། །གདུལ་བྱ་ཡི་ནི་བདྣ་ལ། །བསམ་གཏན་རྒྱུ་ནི་འབབ་ཕྱིར་དེ། །རྒྱུ་དག་རྗིང་དང་མཚུངས་པ་ཉིད། །ཞི་སྡང་སྒྲ་གཅན་ལས་གྲོལ་བས། །སྙིང་རྗེ་བྱམས་ཆེན་འོད་ཟེར་གྱིས། །འགྲོ་བ་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ན་དེ། །དྲི་མེད་ཟླ་བ་ཉ་བ་བཞིན། །གཏི་མུག་སྒྲིབ་ལས་རྣམ་གྲོལ་བས། །འགྲོ་བར་ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་གྱིས། །མུན་པ་སེལ་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཉིད། །དེ་ནི་དྲི་མེད་ཉི་མ་བཞིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། རང་གི་རྒྱུད་ལ་ཁམས་གསུམ་པའི་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་འདོད་ཆགས་སེམས་རྙོགས་པར་བྱེད་པའི་རྟུལ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ནི་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་དང་། གདུལ་བྱ་གཞན་མང་པོ་ཡི་ནི་རྒྱུད་མེ་ཏོག་པདྨ་དང་འདྲ ༡༤

བ་ལ་ཆོས་བསྟན་པས་བསམ་གཏན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཆུ་ནི་འབབ་ཅིང་ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་གིས་བརླན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་ཆུ་དག་པས་ཡོངས་སུ་གང་ཞིང་པདྨ་མང་པོས་ཁེབས་པའི་རྫིང་བུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ལ། རང་གི་རྒྱུད་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་པའི་ཞེ་སྡང་གདུག་པ་ཅན་སྦྲ་གཅན་ལྟ་བུའི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་གཞན་རྒྱུད་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། ཕན་པ་དང་ཕྲད་པར་འདོད་པའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་འོད་ཟེར་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པར་མཛད་དེ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་ན། དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་དྲི་མ་མེད་པའི་ཟླ་བ་ཉ་གང་བ་གཟའ་ལས་ཐར་བ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་པ་དང་། རང་གི་རྒྱུད་ཁམས་གསུམ་པའི་མི་ཤེས་པ་གཏི་མུག་སྤྲིན་གྱི་ཚོགས་སྟུག་པོ་དང་འདྲ་བའི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས། གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་བར་དེ་དག་གི་རྒྱུད་དང་མཐུན་པར་ཆོས་བསྟན་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས

༄༅། །པའི་མུན་པ་མཐའ་དག་སེལ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར། དོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་དེ་ནི་དྲི་མ་མེད་ཅིང་འོད་གསལ་བའི་ཉི་མ་སྤྲིན་ལས་གྲོལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་
ནི༑ མི་མཉམ་མཉམ་པའི་ཆོས་ཕྱིར་དང་། །དམ་ཆོས་རོ་ནི་སྦྱིན་མཛད་དང་། །ཤུན་པ་དང་ནི་བྲལ་ཕྱིར་དེ། །བདེ་གཤེགས་སྦྲང་རྩི་སྙིང་པོ་བཞིན། །དག་ཕྱིར་ཡོན་ཏན་ཧྲས་ཀྱིས་ནི། །དབུལ་བ་སེལ་བར་བྱེད་
ཕྱིར་དང་། །རྣམ་གྲོལ་འབྲས་བུ་འབྱིན་བྱེད་ཕྱིར། །གསེར་དང་གཏེར་དང་ལྗོན་པ་བཞིན། །རིན་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཕྱིར་དང་། །རྐང་གཉིས་བདག་པོའི་མཆོག་ཕྱིར་དང་། །རིན་ཆེན་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཕྱིར། །
དེ་ནི་རིན་ཆེན་རྒྱལ་གསེར་བཞིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་མཐར་ཕྱིན་གྱི་བྱང་ཆུབ་དེ་ནི་གཞན་གང་དང་ཡང་མི་མཉམ་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་དང་མཉམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་
ཕྱིར་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་མོའི་རོ་བཅུད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་ལ་སྦྱིན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིབ་པ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཤུན་པ་དང་ནི་བྲལ་བའི་ཕྱིར། གོ་རིམ་

བཞིན་པདྨ་ལས་འཐོན་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་དང་། སྦྲང་མ་དང་བྲལ་བའི་སྦྲང་རྩི་དང་། སྦུན་པ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུའི་སྙིང་པོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་ཅིང་གློ་བུར་བའི་སྐྱོན་ལས་ཀུན་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ནོར་རྫས་ཟད་མི་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་གདུལ་བྱའི་དབུལ་བ་དང་ཡོངས་པ་མཐའ་དག་སེལ་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བདེ་ཆེན་གྱི་འབྲས་བུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ན་མི་གཙང་བས་དག་པའི་གསེར་བཟང་པོ་དང་། སའི་སྦུབས་ནས་འཐོན་པའི་གཏེར་ཆེན་པོ་དང་། འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་ཤིང་ལྗོན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་རིན་ཆེན་ལྟ་བུར་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་རྐང་གཉིས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདག་པོའམ་འདྲེན་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དང་། རིན་ཆེན་གསེར་ལས་བྱས་པའི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་རྣམ་པ་ལྟ་བུར་རྣམ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་པའི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་

༄༅། །ན༔ གོས་ཧྲུལ་དང་བྲལ་བའི་རིན་ཆེན་གྱི་སྐུ་དང་། མངལ་སྦུབས་དང་བྲལ་བའི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་དང་། ས་འདམ་དང་བྲལ་བའི་གསེར་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །དེའི་ཤློ་ཀ་དང་པོས་འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། གཉིས་པས་སྒྲིབ་པ་ལས་གྲོལ་བ་དང་། གསུམ་པས་སྐུ་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་བསྟན་ཏོ། །གསུམ་པ་ལས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དོན་གཉིས་འགྲུབ་ཚུལ་མདོར་བསྟན། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ལས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དག་པའི་ལས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཟག་པ་མེད་ཁྱབ་འཇིག་མེད་ཆོས་ཅན་ཏེ། །བརྟན་ཞི་རྟག་པ་འཕོ་མེད་གནས་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཁའ་བཞིན་དམ་པ་ཡི། །དབང་པོ་དྲུག་དོན་ཉམས་སུ་མྱོང་བའི་རྒྱུ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཟག་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་སྤངས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པའི་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་སྟེ། སྤངས་རྟོགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་

དེ་ནི། གཏན་དུ་འཇིག་པ་མེད་ཅིང་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ཏེ། རྒྱུན་སྐྱེ་འཆི་མེད་པས་བརྟན་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། རྟག་པ་དང་། འཕོ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་
པ་ནི། རང་གི་དོན་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་ལ། དེ་ཉིད་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཡིན་པས་གཞན་གྱི་དོན་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་དེ། ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་གཤེགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི།
འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་རང་གི་ངོ་བོ་དོན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་གོ་འབྱེད་པས་བྱ་བ་འཇུག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། སྐལ་པ་དང་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་ཡི་དབང་པོ་དྲུག་མཆོག་
ཏུ་གྱུར་པ་ལ་སོ་སོ་དང་མཐུན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དོན་ཉམས་སུ་མྱོང་ཞིང་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། འབྱུང་མེད་གཟུགས་དོན་བལྟ་དང་གཏམ་བཟང་ནི། །གཙང་མ་མཉན་
དང་བདེ་གཤེགས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི། །དྲི་གཙང་སྣོམ་དང་འཕགས་ཆེན་དམ་ཆོས་རོ། །མྱོང་དང་ཏིང་འཛིན་རེག་བདེ་ཉམས་མྱོང་དང་། །རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཟབ་པའི་ཚུལ། །རྟོགས་པའི་རྒྱུད་གྱུར་ཞིབ་མོར་

༄༅། །བསམ་པ་ན། །དོན་དམ་བདེ་མཛད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི། །ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་དང་བྲལ། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་སྟོན་ཚོགས་བསགས་པའི་མཐུས་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ་མེད་པའི་གཟུགས་སྐུ་སོགས་དོན་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་བལྟ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་བཟང་པོ་ནི་གཙང་མ་མཉན་པ་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་གཙང་མ་སྣོམ་པ་དང་། འཕགས་པ་ཆེན་པོའི་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་དམ་ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩིའི་རོ་མྱོང་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ས་ཐོབ་པའི་ཤིན་སྦྱངས་ལས་བྱུང་བའི་རེག་བྱའི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་དང་། རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དག་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་རྟོགས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་ན། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིག་པས་ཞིབ་མོར་བསམ་ན་དོན་དམ་པའི་བདེ་བ་སྦྱིན་པར་མཛད་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པ་ནི། ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྣམས་དང་བྲལ་ཡང་གདུལ་བྱ་ལ་དགེ་ལེགས་ཐམས་ཅད་སྐྱེད་པར་མཛད་དོ། །འདིར་རོང་ཊཱི་ཀ་ལས། རྒྱ་སྐད་ལ་སྦུ་ཏྲེ་ཞེས་བྱ་བ་འབྱུང་མེད་དང་དབང་འགྱུར་གཉིས་ཀ་ལ་

འཇུག་པས། འབྱུང་མེད་དུ་བསྒྱུར་ཡང་། དོན་དབང་འགྱུར་དུ་བསྒྱུར་ན་ལེགས་པས། དབང་འགྱུར་བའི་གཟུགས་ཀྱི་དོན་ལ་བལྟ་བ་ཞེས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། དོན་གཉིས་འགྲུབ་ཚུལ་རྣམ་དབྱེ་བཅས་སྤྱིར་བསྟན། རང་དོན་ཕུན་ཚོགས་དང་། གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོར་ན་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོ་ཡི། །ལས་སུ་འདི་ནི་ཤེས་བྱ་སྟེ། །གྲོལ་བའི་སྐུ་ནི་རྫོགས་པ་དང་༑ ༑ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་སྦྱོང་བའོ། །རྣམ་གྲོལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དག་ནི། །རྣམ་གཉིས་རྣམ་གཅིག་ཤེས་བྱ་སྟེ། །ཟག་པ་མེད་ཕྱིར་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར། །འདུས་མ་བྱས་ཕྱིར་གནས་ཉིད་ཕྱིར། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྐུ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་ལས་མདོར་བསྟན་ན། སློབ་ལམ་དུ་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་པོའི་ལས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། མཉམ་གཞག་ཏུ་དེ་ལྟ་བ་བསྒོམས་པས་སྤང་བྱ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐུ་སྤངས་པ་མཐར་ཕྱུག་ནི་རྫོགས་པར་ཐོབ་པ་དང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཇི་སྙེད་པའི་ཚུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བསླབས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རྟོགས་པ་མཐར་ཕྱུག་ནི་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱས་པའོ། །དེ་ལ་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས

༄༅། །ཀྱི་རྡོ་རྗེ་དུ་གྱུར་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དག་ནི། སོ་སོར་ཟག་པ་མེད་པ་དང་ཁྱབ་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་དང་ལྡན་ཞིང་། ཐུན་མོང་དུ་འདུས་མ་བྱས་པའི་རྣམ་པ་གཅིག་དང་ལྡན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐུ་ནི་ཟག་པ་ཕྲ་རབ་ཀྱང་མེད་པའི་སྤངས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པའི་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཉིས་ཀ་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་གིས་ནི་རང་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བསྟན་ཅིང་། དེ་ཉིད་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་བག་ཆགས་དང་། །བཅས་པ་འགགས་ཕྱིར་ཟག་མེད་དེ། །ཆགས་མེད་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་ཁྱབ་པ་ཉིད་དུ་འདོད། །གཏན་དུ་འཇིག་པ་མེད་པ་ཡི། །རང་བཞིན་ཡིན་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས། །འཇིག་མེད་ཉིད་ནི་བསྟན་པ་སྟེ། །བརྟན་སོགས་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཤད་དོ། །འཇིག་པ་རྣམ་བཞི་ཤེས་བྱ་སྟེ། །བརྟན་སོགས་དག་ལས་ ༡༨

བཟློག་ཕྱིར་རོ། །ཕྱུགས་དང་རྣམ་འགྱུར་ཅན་པ་དང་། །བསམ་མི་ཁྱབ་འགྱུར་འཕོ་བ་སྟེ། །དེ་མེད་ཕྱིར་ན་བརྟན་ཞི་དང་། །རྟག་དང་འཕོ་མེད་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སློབ་དཔོན་གྱི་དོན་མོངས་པ་
རྣམས་ནི་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་རྩ་བ་ནས་འགགས་ཤིང་སྤངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐུ་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག
ཟད་པས་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པས་ཡུལ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པས་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག
ལ་ཁྱབ་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་འདོད་ཅིང་། གཉིས་ཀ་འང་གཏན་དུ་འཇིག་པའམ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པའི་རྣམ་པ་དང་ལྡན་པ
ཉིད་དོ། །དེ་ལ་འཇིག་པ་མེད་པ་ཉིད་ནི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་མདོར་བསྟན་པ་སྟེ། བརྟན་པ་དང་། སོགས་པའི་སྒྲས་ཞི་བ་དང་། རྟག་པ་དང་། འཕོ་བ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འཇིག་པ་མེད་པ་དེ་རྒྱས་པར

ཀྱཻ། བཀྲ། བདྷུ། འཕྲེ།

༄༅། །བཤད་པ་ཉིད་དོ། །དེའང་ལྡོག་ཕྱོགས་ངོས་བཟུང་ནས་འཆད་པས་འདུས་བྱས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་འཇིག་པའི་ཚུལ་རྣམ་པ་བཞིར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བརྟན་པ་ལས་ལྡོག་སྟེ་མི་བརྟན་པ་དང་། སོགས་པའི་སྒྲས་ཞི་བའི་ལྡོག་པ་ལ་མ་ཞི་བ་དང་། རྟག་པའི་ལྡོག་པ་མི་རྟག་པ་དང་། འཕོ་མེད་ཀྱི་ལྡོག་པ་འཕོ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །འཕོ་བ་གང་ཞེ་ན། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་ནས་རྙིང་ཞིང་རུལ་ཏེ་སྨུགས་པའི་རྒ་བ་དང་། ཁམས་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྡུག་བསྔལ་བའི་ན་བ་དང་། སྲིད་པ་སྡོ་མ་རྒྱུན་ཆད་ཅིང་ཕྱི་མ་འགྲུབ་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པར་འགྱུར་བའི་འཆི་འཕོ་སྟེ་བཞིའོ། །རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ནི་འཇིག་པ་བཞི་པོ་དེ་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། རིམ་པ་ལྟར་བརྟན་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། རྟག་པ་དང་། འཕོ་བ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ༔ ༔གསུམ་པ་ནི། དྲི་མེད་ཤེས་དེ་དཀར་པོ་ཡི། །ཆོས་ཀྱི་རྟེན་ཡིན་ཕྱིར་ན་གནས། །ཇི་ལྟར་རྒྱུ་མིན་ནམ་མཁའ་ནི། །གཟུགས་མཐོང་བ་དང་སྒྲ་དང་དྲི། །རོ་དང་རེག་དང་ཆོས་རྣམས་ནི། །ཐོས་ལ་སོགས་ ༡༤

ཀོཾ་ཚོང་མཐའ་ངག་ཀ་ཅིས་བཅུས།

པའི་རྒྱུ་ཡིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་སྐུ་གཉིས་སྒྲིབ་མེད་པའི། །སྦྱོར་བས་བརྟན་པའི་དབང་དོན་ལ། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དག །སྐྱེ་བ་ཡི་ནི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་དྲི་མ་མེད་པའི་སྤངས་པ་
དང་ཡེ་ཤེས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་རྟོགས་པ་དེ་དག་ནི། གདུལ་བྱའི་སྐལ་པ་དང་མཐུན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དཀར་པོ་དགེ་བའི་ཆོས་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བའི་རྟེན་ནམ་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
ན༑ གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གནས་ཀྱང་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མིན་ཅིང་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་མེད་པའི་ནམ་མཁའ་ནི་མིག་གི་དབང་པོས་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་།
སྒྲ་དང་། དྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་བྱ་དང་། ཆོས་རྣམས་ནི། རིམ་པ་བཞིན་རྣ་བས་སྒྲ་ཐོས་པ་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྣས་སྣས་ཚོར་བ་དང་། ལྕེས་མྱོང་བ་དང་། ལུས་ཀྱིས་རེག་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་རྟོག་པའི་གོ་
འབྱེད་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་ཡིན་པར་འཇོག་པ་ལྟར། དོན་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་པོ་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་བའི་སྦྱོར་ལམ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས། བློ་གྲོས་ཟབ་ཅིང་བརྟན་པ་རྒྱལ་བའི་

ཀྱེ། བཀྱེ། བཀྱེ། འགྲེལ

༄༅། །སྲས་སྐལ་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་དྲུག་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་དོན་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལ་སོགས་པ་ཟག

པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བྱེད་ཅིང་། དོན་དམ་དུ་ཆོས་སྐུ་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པས་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པ་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པ་དག་མངོན་སུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ཡི་ནི་རྒྱུ་བྱེད

པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ལྡན་པའི་དོན་ལ་གཉིས། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མདོར་བསྟན། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་མེད་རྟག་བརྟན་ཞི་བ་གཡུང་དྲུང་ཉིད། །རབ་ཏུ་ཞི་ཁྱབ་རྟོག་བྲལ་ནམ་ ༡༤

མཁའ་བཞིན། །ཆགས་མེད་ཀུན་ཏུ་ཐོགས་མེད་རྩུབ་རེག་སྤངས། །ལྟ་གཟུང་མེད་དགེ་སངས་རྒྱས་དྲི་མ་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཐོས་པ་ལ་སོགས་པས་བསམ་དུ་མེད་པ་ཉིད་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པས་རྟག་པ་

དང་། རྒ་བ་མེད་པས་བརྟན་པ་དང་། ན་བ་མེད་པས་ཞི་བ་དང་། འཆི་བ་མེད་པས་གཡུང་དྲུང་ཉིད་དང་། སྡུག་བསྔལ་མེད་པས་རབ་ཏུ་ཞི་བ་དང་། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པས་ཤེས་བྱ་ལ་ཁྱབ་པ་དང་། ཇི་ལྟ་བ་

མཁྱེན་པས་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤྲངས་པས་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤྲངས་པས་ཡུལ་དུས་ཀུན་ཏུ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་སྤྲངས་པས་རྒྱུབ་པའི་རིག་བྱ་སྤྲངས་པ་ཉིད་དང་། གཟུགས་དང་བྲལ་བས་བལྟར་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་དང་བྲལ་བས་གཟུང་དུ་མེད་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དག་པས་དགེ་བ་དང་། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དག་པས་དྲི་མ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དོན་དམ་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་གྲངས་བཅོ་ལྔ་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཡོན་ཏན་གང་ལ་ལྡན་ཚུལ་གྱི་མདོར་བསྟན། ལྡན་པའི་ཡོན་ཏན་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྣམ་གྲོལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དག་གིས། །རང་དང་གཞན་གྱི་དོན་བསྟན་ཏེ། །རང་གཞན་དོན་རྟེན་དེ་ལ་ནི། །བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས་ཡོན་ཏན་ལྡན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྤྲངས་པ་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐུ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་པོ་དག་གིས་རང་གི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འགྲུབ་པ་བསྟན་

ཀྱ། བཤ། ཕྲ། ཕྲེ

༄། །ཏེ༔ སྐྱང་བུའི་འཆིང་བ་མཐའ་དག་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རང་གི་དོན་འགྲུབ་ཅིང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་སྐུའི་ཡོན་ཏན་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྲིན་ལས་ཀྱིས་གཞན་དོན་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་རང་གི་
དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་ཀ་འགྲུབ་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་སྐུ་གཉིས་པོ་དེ་ལ་ནི། བློས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་དང་ལྡན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལའང་
གཉིས༔ ཟབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པའོ། །དེའི་དང་པོ་ལ་གསུམ། བསམ་མི་ཁྱབ་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན། ཁྱད་པར་རྒྱས་པར་བཤད། རྒྱུ་མཚན་དཔེ་དང་སྦྱར་ ༤༨
བའོ༔ །དང་པོ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡུལ། །སངས་རྒྱས་ཤེས་གསུམ་ཡུལ་མིན་ཕྱིར། །ཡེ་ཤེས་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །བསམ་མི་ཁྱབ་པར་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོ་ནའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ནི། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མིན་པའི་ཕྱིར་ན། མཐར་ཐུག་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུ་དེ་སངས་རྒྱས་ 291

ལས་གཞན་པའི་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འདི་འོ་ཞེས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་སམ། ཡང་ན། ཡེ་ཤེས་ལུས་ཅན་འཕགས་པ་འོག་མ་རྣམས་
ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་རྟོགས་པར་བྱ་ཞེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཕྲ་ཕྱིར་ཐོས་པའི་ཡུལ་མིན་ཏེ། །དོན་དམ་ཡིན་ཕྱིར་བསམ་བྱའི་མིན། །ཆོས་ཉིད་ཟབ་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་པའི། །སྒོམ་པ་ལ་སོགས་ཡུལ་མ་
ཡིན༔ ༔ཅེས་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆེས་ཕྲ་ཞིང་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར་ན། ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་མིན་ཏེ། དེ་བཞིན་དུ་དོན་དམ་པའི་
བདེན་པ་སོ་སོ་རང་རིག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། བསམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་དང་། ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་ཅིང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་
བའི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་ཕྱིར་གཟུགས་ལ་དམུས་ལོང་བཞིན། །བྱིས་པས་དེ་སྔོན་མཐོང་མ་མྱོང་། །བཙས་པའི་ཁྱིམ་

ཀུ། བཞི། བཞི འགྲེལ

༄༅། །གནས་བུ་ཆུང་གིས། །ཉི་མའི་གཟུགས་བཞིན་འཕགས་པས་ཀྱང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཟུགས་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་དམུས་ལོང་རྣམས་ཀྱིས་སྔར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མཐོང་མ་མྱོང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་མ་ལུས་པས་དྲི་མ་མེད་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་སྔོན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་མ་མྱོང་བའི་ཕྱིར་དང་། བཙས་མ་ཐག་པའི་ཁྱིམ་ན་གནས་པའི་བུ་ཆུང་གིས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱི་གཟུགས་ཅུང་ཟད་མཐོང་ཡང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བལྟ་མི་ནུས་པ་བཞིན་དུ། རྒྱལ་སྲས་འཕགས་པ་ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཅུང་ཟད་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཡང་། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མངོན་སུམ་དུ་བལྟ་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མི་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན། སྦྱངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན། དག་པའི་ཡོན་ཏན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྐྱེ་དང་བྲལ་ཕྱིར་རྟག་པ་སྟེ། །འགག་མེད་ཕྱིར་ན་བརྟན་པ་ཡིན། །གཉིས་མེད་ཕྱིར་དེ་ཞི་བ་སྟེ། །གཡུང་དྲུང་ཆོས་ཉིད་གནས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དྲི་མ་མེད་

པའི་སངས་རྒྱས་དེ་གདོད་མ་ནས་རྒྱུ་རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར། རྟག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་སྟེ། གང་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དེ་ལ་འགག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། བརྟན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཅིང་། སྐྱེ་འགག་གཉིས་ཀྱིས་མ་ཞི་བར་བྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། སངས་རྒྱས་དེ་ཞི་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་གཡུང་དྲུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གདོད་མ་ནས་གནས་ཤིང་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རབ་ཞི་འགོག་པའི་བདེན་པའི་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་རྟོགས་ཕྱིར་ཁྱབ་པ་ཉིད། །གནས་པ་མེད་ཕྱིར་རྟོགས་མེད་དེ། །ཉོན་མོངས་སྤངས་ཕྱིར་ཆགས་པ་མེད། །ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་ཀུན་དག་པའི་ཕྱིར། །ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ཐོགས་པ་མེད། །གཉིས་མེད་ལས་སུ་རུང་བའི་ཕྱིར། །རྒྱུ་བའི་རིག་དང་བྲལ་བ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དེ་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་པ་མ་ལུས་པ་འགགས་པའི་འགོག་པའི་བདེན་པ་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་

༄། །བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ན། ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་ལ་ཁྱབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། དམིགས་པ་དང་མཚན་མ་
གང་ལ་ཡང་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པ་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ནི་བདེ་བ་དང་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་རོ། །གཞན་ཐར་པའི་གེགས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་
བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། ཇི་ལྟ་བའི་དོན་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གེགས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཀུན་མ་ལུས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྙེད་པའི་དོན་ལ་
ཐམས་ཅད་དུ་ནི་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། བྱིང་རྒོད་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་མེད་པས་ལུས་སེམས་འཇམ་ཞིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སུ་རུང་བའི་ཕྱིར། རྒྱུ་བའི་རིག་བྱ་དང་བྲལ་
བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་གཟུགས་མེད་ཕྱིར་བལྟར་མེད་དེ། །མཚན་མ་མེད་ཕྱིར་གཟུང་དུ་མེད། །དགེ་བ་རང་བཞིན་དག་པའི་ཕྱིར། །དྲི་མེད་དྲི་མ་སྤངས་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་

ཏེ༑ བྱང་ཆུབ་དེ་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པའི་གཟུགས་མེད་ཅིང་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ལས་རྣམ་པར་འདས་པའི་ཕྱིར། ཐ་མལ་པའི་དབང་པོས་བལྟ་བར་མེད་དེ། རྟགས་དང་གཏན་ཚིགས་ལ་སོགས་པའི་སྤྲོས་
པའི་མཚན་མ་མེད་ཅིང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ལས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར། ཐ་མལ་པའི་བློས་གཟུང་དུ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་དགེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་
པར་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཤིན་ཏུ་དྲི་མ་མེད་པས་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་འཇུག་པའི་དོན་
ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མདོར་བསྟན། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ངོ་བོ་གང་གིས་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུའི་ཁྱད་པར་མདོར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་
ནི༑ ཐོག་མ་དབུས་མཐའ་མེད་ཅིང་རྣམ་དབྱེར་མེད། །གཉིས་མེད་གསུམ་བྲལ་དྲི་མེད་རྣམ་རྟོག་མེད། །ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་གང་ཡིན་དེ་རྟོགས་པ། །མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་མཐོང་། །

ཀྱེ། བཀྲ། བརྟག་གཉིས། འགྲེལ

༄༅། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐོག་མར་སྐྱེ་བ། དབུས་སུ་གནས་པ། མཐར་འགག་པ་མེད་པ་སྟེ་འདུས་མ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། དབྱིངས་རིག་ཐ་དད་དུ་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པ་ཐ་དད་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྒྲོ་སྐུར་གྱི་མཐའ་གཉིས་ལ་མེད་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། སྒྲིབ་གསུམ་དང་བྲལ་བ་རྣམ་པར་དག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་ཅིང་རྟོག་གེ་པའི་རྣམ་རྟོག་གི་ཡུལ་དུ་མེད་པ་འོད་གསལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། མཚན་ཉིད་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པའི་ཆོས་སྐུ་དེ་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ལས་ལྡང་བ་མེད་པའི་ཚུལ་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཡིས་ཇི་ལྟ་བར་མཐོང་བ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞལ་མེད་གང་གཱའི་བྱེ་མ་ལས་འདས་པ། །བསམ་མེད་མཉམ་མེད་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དྲི་མེད་དབྱིངས་དེ་ནི། །བག་ཆགས་བཅས་པའི་ཉེས་པ་རྣམས་སྤངས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཚད་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། གྲངས་གང་གཱའི་བྱེ་མ་སྙེད་ལས་འདས་པ་དང་། ཟབ་པས་

བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། གཞན་དང་མཉམ་པ་མེད་པ་སྟེ་རྟོགས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྡན་ཅིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དྲི་མ་མེད་པའི་དབྱིངས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ནི། སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཉེས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཅིག་སྟེ། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ལྔ་དང་ལྡན་པར་རིག་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། སྣ་ཚོགས་དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་མངའ་བའི་སྐུས༑ ༑འགྲོ་བའི་རྣམ་གྲོལ་དོན་སྒྲུབ་ལ་བརྩོན་པ། །མཛད་པ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་རྒྱལ་བཞིན་ཏེ། །སྣ་ཚོགས་དངོས་ཀྱང་དེ་ཡི་རང་བཞིན་མིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བས་སྣ་ཚོགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་མངའ་བ་གསུང་བརྗོད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། མཚན་དཔེའི་འོད་ཟེར་མངའ་བའི་སྐུས་སྣང་བ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་སྐུ་སྟོན་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། འགྲོ་བ་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་བརྩོན་པ་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། མཛད་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུའི་རྒྱལ་པོ་བཞིན་ཏེ་འབད་རྩོལ་མེད་པར་མཛད་པ་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་།

༄༅། །ཀུན་ལ་བྱ་ལ་སྣ་ཚོགས་པའི་དངོས་པོར་སྣང་ཡང་སྣ་ཚོགས་པ་དེའི་ངོ་བོ་འམ་རང་བཞིན་མིན་པར་སྟོན་པ་སྟེ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུར་ཡོན་ཏན་ནམ་ཁྱད་ཆོས་ལྔ་དང་ལྡན་པའོ། །བཞི་པ་ནི།
འདིག་རྟེན་ཞི་བའི་ལམ་ལ་གཏུག་པ་དང་། །རབ་ཏུ་སྨིན་དང་ལུང་སྟོན་རྒྱུ་ཡི་གཟུགས། །གང་ཡིན་དེ་ཡང་འདིར་ནི་རྟག་གནས་ཏེ། །ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ།
འདིག་རྟེན་པ་རྣམས་དང་པོར་ཞི་བ་མྱང་འདས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་དང་། བར་དུ་ཐེག་ཆེན་ལ་རབ་ཏུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། མཐར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་སྟོན་པས་གྲོལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པ་སྟེ།
ཁྱད་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་གཟུགས་སྐུ་སྟེ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་རྣམས་ནི། འདིག་རྟེན་འདིར་ནི་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་རྟག་ཏུ་གནས་ཏེ། ཆོས་དབྱིངས་ལ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར།
དཔེར་ན། ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་སྣོད་བཅུད་གནས་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ཐུན་མོང་གི་དབྱེ་བ། སོ་སོའི་རྣམ་གཞག །དེ་དག་གི་དོན་བསྡུ་

ཀློང་ཆེན་ངག་གི་ཆོས་བརྒྱུས།

བའོ༔ །དང་པོ་ནི། རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་གང་བརྗོད་པ། །མཆོག་ཏུ་མྱ་ངན་འདས་བསམ་མེད། །དགྲ་བཅོམ་སོ་སོའི་བདག་གྱུར་པ། །དེ་དབྱེ་ཟབ་དང་རྒྱ་ཆེ་དང་། །
བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི། །ཆོས་ཀྱི་རབ་ཕྱེ་རང་བཞིན་ལ། །སོགས་པའི་སྐུ་གསུམ་དག་གིས་འཇུག །ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་རྐྱེན་ལ་རག་མ་ལུས་པས་ན་རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ལ་སྤྱངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆ་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་གང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པས་མཆོག་ཏུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཤིང་། རྟོག་གེའི་
སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། འཁོར་བའི་གཡུལ་ལས་རྒྱལ་བས་དགྲ་བཅོམ་པ། སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཞེས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་བདུན་གྱིས་བརྗོད་པའི་བྱང་ཆུབ་
ཆེན་པོ་དེ་ལ་དབྱེ་བ་བྱས་ནས། རྟོགས་པར་དཀའ་བས་ཟབ་པ་དང་། མཐུ་དང་ལྡན་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་། སྐལ་པ་དང་མཐུན་པས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོའི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ ༢༨ 300

ཀྱ། བཀྲ། བཀྲ་བཞི་ འགྲེལ

༄༅། །ཕྱིར་། གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཟབ་པ་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྒྲས་རྒྱ་ཆེ་བ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སྟེ། སྐུ་གསུམ་པོ་དག་གིས་
རང་གཞན་གྱི་དོན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འཇུག་གོ །གཉིས་པ་རྣམ་བཞག་ལ་གསུམ། ངོ་བོ་ཆོས་སྐུ། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ། སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་རྣམ་བཞག་གོ །དང་པོ་ལའང་གཉིས། མཚན་ཉིད་
དང་ཡོན་ཏན་མདོར་བསྟན། དེ་དག་གི་ངོ་བོ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་མཚན་ཉིད་ལྔ། །མདོར་ན་ཡོན་ཏན་ལྔ་དང་ནི། །ལྡན་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱ། ། ༡༤
ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆུབ་ལ་སྐུ་གསུམ་དུ་དབྱེར་ཡོད་པ་དེ་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་དམ་ཁྱད་
པར་ལྔ་དང་ལྡན་ཞིང་ཡོན་ཏན་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་། མདོར་བསྡུན་གཞལ་དུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་ལྔ་དང་ནི་དབྱེར་མེད་པར་ལྡན་པ་ཉིད་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས། 301

མཚན་ཉིད་ལྔ་བཤད་པ། ཡོན་ཏན་ལྔ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་རྣམ་དབྱེར་མེད། །མཐའ་གཉིས་དག་ནི་རྣམ་པར་སྤངས། །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་སྙོམས་འཇུག་གི །སྒྲིབ་གསུམ་ལས་ནི་ངེས་གྲོལ་ཏེ། །དྲི་མེད་རྣམ་པར་རྟོག་མེད་དང་། །རྣལ་འབྱོར་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་ཕྱིར། །ཆོས་དབྱིངས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །དག་པའི་ཕྱིར་ན་འོད་གསལ་བ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དོན་དམ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དེ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱེ་གནས་འཇིག་པ་རྣམས་ཀྱིས་དབེན་པས་འདུས་མ་བྱས་པ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་དབྱིངས་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པས་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པ་དང་། མེད་པ་སྒྲོ་འདོགས་དང་ཡོད་པ་སྐུར་བ་འདེབས་པའི་མཐའ་གཉིས་པོ་དག་ནི་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། སེར་སྣ་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་ཡང་ཤེས་བྱ་ཤེས་པའི་གེགས་སུ་གྱུར་པ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་། དེའི་ཁྱད་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཇི་ལྟ་བར་འདོད་པ་བཞིན་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་མི་ཤེས་པ་སྙོམས་འཇུག་གི་སྒྲིབ་པ་གསུམ་ལས་ནི་ངེས་པར་གྲོལ་ཏེ། སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ ༡༤

ཀྱཻ། བཀྲ། བཅོལ། འགྲེལ

༄༅། །མཚན་ཉིད་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བ་ལ་རྟག་ཏུ་སྒོམས་པར་འཇུག་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་མཐར་ཕྱིན་
པ་རྣམས་ཀྱི་སོ་སོ་རང་གི་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གདོད་མ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ན། རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ་
ཁྱད་པར་ལྔ་དང་ལྡན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གཞལ་མེད་གྲངས་མེད་བསམ་མེད་པ། །མཉམ་མེད་དག་པའི་མཐར་ཕྱུག་པའི། །ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ཡང་དག་པར། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལྡན་ཏེ། །རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར་དང་ ༡༤
གྲངས་མེད་ཕྱིར། །རྟོག་གེའི་ཡུལ་ནི་མིན་ཕྱིར་དང་། །འབའ་ཞིག་བག་ཆགས་བཅས་སྤངས་ཕྱིར། །གཞལ་མེད་ལ་སོགས་གོ་རིམ་བཞིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྟགས་ཀྱིས་གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། གྲངས་ཀྱིས
བགྲང་དུ་མེད་པ་དང་། བློས་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། གཞན་དང་མཉམ་པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་མཐར་ཕྱུག་གི་ཡོན་ཏན་ལྔ་པོ་རྣམས་དང་ཡང་དག་པར་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དེ་དབྱེར་མེད་པར་ལྡན་པ་

ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ངོ་བོ་ནམ་མཁའ་ལྟར་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་དང་། གྲངས་འདི་འོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྟོག་གེའི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སངས་རྒྱས་འབའ་ཞིག་ལ་མངའ་བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྒྲིབ་པ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་གཞལ་དུ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལྔ་དང་སྦྱར་ཏེ་རིག་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ལོངས་སྐུ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྣམ་བཞག་རྒྱས་པར་བཤད་པ། ཆོས་ལྔ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ། ཁྱད་པར་རྒྱན་ལས་སྣང་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྣ་ཚོགས་ཆོས་ལ་རྫོགས་ལོངས་སྤྱོད། །རང་བཞིན་ཆོས་ནི་སྣང་ཕྱིར་དང་། །ཐུགས་རྗེ་དག་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པ། །འགྲོ་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་ཕྱིར་དང་། །རྣམ་པར་རྟོག་མེད་ལྷུན་གྲུབ་པར། །འདོད་པ་ཇི་བཞིན་ཡོངས་སྐོང་ཕྱིར། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས། །རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་རྣམ་པར་གནས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་པ་ལ་རྫོགས་

ཨཱ། བཀ། བརྒྱུད། ༡༥༢

༄༅། །པར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྤྲུལ་པ་ཙམ་མ་ཡིན་གྱི་མཚན་དཔེས་བརྒྱན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་སྐུ་ནི་གདུལ་བྱ་ལས་དག་པ་ལ་རྟག་ཏུ་སྣང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་དག་
པའི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་འབྲས་བུ་འགྲོ་བའི་དོན་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་འབད་རྩོལ་མེད་ཅིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་ཕྲིན་ལས་འཇུག་པས། གདུལ་བྱའི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཇི་
ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རེ་བ་ཡོངས་སུ་སྐོང་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་གཞིའི་དབང་གིས་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཡང་དེའི་ངོ་བོར་མིན་པ་བཞིན་དུ། གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་སྣ་ཚོགས་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས
རྣམ་པར་རོལ་ཡང་དེའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཁྱད་པར་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་སྐུར་རྣམ་པར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བརྗོད་སྟོན་
མཛད་རྒྱུན་མི་འཆད་དང་། །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པ་དང་། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་མིན་སྟོན་ལ། །འདི་ར་ནི་སྣ་ཚོགས་རྣམ་ལྟར་སྟོན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། གསུང་གི་གདམས་ངག་བརྗོད་པ་དང་། སྐུའི་སྣང་བ་སྟོན་པ་

དང་༑ ཐུགས་རྗེའི་ཕྲིན་ལས་མཛད་པ་རྣམས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། དེ་དག་ལ་འབད་རྩོལ་གྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་ཅིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། སྐལ་པའི་དབང་གིས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་མིན་པ་སྟོན་པ་སྟེ། ཆོས་ལྔ་པོ་དེ་དག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ནི། སྣ་ཚོགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་རྣམ་པ་ལྔར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཚོན་ནི་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །ནོར་བུ་དེ་དངོས་མིན་སྣང་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་པས། །ཁྱབ་བདག་དེ་དངོས་མིན་པར་སྣང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་འོག་གཞིའི་རས་ཀྱི་ཚོན་ནི་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས། སྙིང་གི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པ་དེའི་དངོས་པོ་མིན་ཡང་། དང་བའི་དབང་གིས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ལྟར། དོན་དེ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་དང་། བསམ་པ་དང་༑ མོས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་པས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་སྐྱེ་དགུ་ལ་ཁྱབ་པའི་བདག་ཉིད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་། སྣ་ཚོགས་པ་དེའི་དངོས་པོ་མིན་ཡང་ཁ་དོག་དང་ཚད་ལ་སོགས་

༄༅། །པའི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པར་སྣང་ངོ་། །གསུམ་པ་སྤྲུལ་སྐུའི་རྣམ་བཞག་ལ་གཉིས། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་ཚུལ། དེའི་བྱེད་ལས་གདུལ་བྱ་རིམ་གྱིས་འདྲེན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་
ནི༑ ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ལ་གཟིགས་ནས་ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་གཡོས་པར། །སྤྲུལ་པའི་རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས། །སྐྱེ་བ་མངོན་པར་སྐྱེ་བ་དང་། །དགའ་ལྡན་
གནས་ནས་འཕོ་བ་དང་། །ལྷུམས་སུ་འཇུག་དང་བལྟམས་པ་དང་། །བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། །བཙུན་མོའི་འཁོར་དགྱེས་རོལ་བ་དང་། །ངེས་འབྱུང་དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་
གཤེགས་པ་དང་། །བདུད་སྡེ་འཇོམས་དང་རྫོགས་པར་ནི། །བྱང་ཆུབ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་དང་། །མྱ་ངན་འདས་པར་གཤེགས་མཛད་རྣམས། །ཡོངས་སུ་མ་དག་ཞིང་རྣམས་སུ། །སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་གནས་པར་
སྟོན༑ ༑ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྟོན་ཅེས་པ་བཤད་གཞིར་དྲངས། རྒྱུ་གང་གི་ཕྱིར་མཛད་པ་སྟོན་ན། །མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་

ཀཾ་ཚང་མཐའ་དཔག་གཅིག་བརྒྱུད།

བཞེད་པའི་རྒྱུ་ལས་སོ། །ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྟོན་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གདུལ་བྱར་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་མ་ལུས་པ་ཀུན་ལ་ལེགས་པར་གཟིགས་ནས་ནི། ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་
ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ངང་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ལས་ནམ་ཡང་མ་གཡོས་པར་རོ། །དོན་གང་དག་སྟོན་ན། སྤྲུལ་པའི་རང་བཞིན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་མཛད་པ་
བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་ལ་ཉེ་བར་མཚོན་ན། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེས་མཛད་པའི་གཞི་ཐོག་མར་དགའ་ལྡན་པའི་ལྷའི་སྐྱེ་བ་དམ་པ་ཏོག་དཀར་ཞེས་བྱ་བར་མཛད་པར་
སྐྱེ་བའི་ཚུལ་བསྟན་ནས་ལྷའི་ཚོགས་རབ་ཏུ་མང་པོ་སྨིན་གྲོལ་ལ་བཀོད་པ་དང་། དེ་ནས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་ནས་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་འཕོ་བ་དང་། ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་འཇུག་པ་
དང་༔ ལྷུམས་ནས་བལྟམས་པ་དང་། བཟོ་ཡི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱི་ནང་ན་དགྱེས་པར་རོལ་པ་དང་། བཙུན་མོ་དང་བཅས་པའི་ཁབ་ནས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དང་། དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་ ༡༤

ཀྱེ། བཀྱ། ཚར་བཀྱ། འགྲེལ

༄༅། །དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་རྡོ་རྗེའི་གདན་དུ་གཤེགས་པ་དང་། བདུད་ཀྱི་སྡེ་དཔུང་དང་བཅས་པ་བྱམས་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་འཇོམས་པ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་བརྙེས་པ་

དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རིམ་པ་གསུམ་དུ་བསྐོར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གཤེགས་པའི་མཛད་པ་སྡེ་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་སོ། །གནས་གང་དུ་སྟོན་ན། ཡོངས་སུམ་དག་པའི་ཞིང་མི་མཇེད་

འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་སུའོ། །དུས་ཇི་སྲིད་སྟོན་ན། གདུལ་བྱ་འཁོར་བའི་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་གནས་པའི་བར་དེ་སྲིད་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་སྟོན་ཏོ། །གཉིས་པ་ ཞ༤

ལ་གསུམ། ཐལ་པ་ཐེག་དམན་ལ་འཇུག་ཚུལ། ཐེག་དམན་ཐེག་ཆེན་གྱིས་ཟློག་ཚུལ། ཐེག་ཆེན་རྣམ་གྲོལ་ལ་སྦྱོར་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་བདག་མེད་དང་། །ཞི་བའི་སྒྲ་ཡིས་ཐབས་མཁྱེན་

པས༔ །སེམས་ཅན་སྲིད་གསུམ་སྐྱོ་བསྐྱེད་ནས། །མྱ་ངན་འདས་ལ་རབ་འཇུག་མཛད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་དང་། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། 309

ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་མཆོག་ཏུ་ཞི་ཞིང་བདེ་བའོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་སྡོམ་ཆེན་པོ་རྣམས་སྟོན་པའི་སྒྲ་ཡིས་གདུལ་བྱ་གདུལ་བའི་ཐབས་མཁྱེན་པ་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ལ་ཆགས་པ་རྣམས་ལ་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ཉེས་དམིགས་མང་དུ་གསུངས་ཤིང་། སྐྱོ་བ་བསྐྱེད་ནས་རེ་ཞིག་དང་པོ་འཁོར་བའི་སྐྱོན་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཙམ་
གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཡང་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཞི་བའི་ལམ་ལ་རབ་ཞུགས་པ། །མྱ་ངན་འདས་ཐོབ་འདུ་ཤེས་ཅན། །དམ་ཆོས་པདྨ་
དཀར་ལ་སོགས། །ཆོས་ཀྱི་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིས། །དེ་དག་སྔར་འཛིན་ལས་བཟློག་སྟེ། །ཐབས་དང་ཤེས་རབ་ཡོངས་བཟུང་བས། །ཐེག་པ་མཆོག་ལ་སྨིན་མཛད་དེ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་ཉིད་ཀྱིས
འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས་པ་ལས་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ན། མཐར་ཕྱིན་པའི་གོ་འཕང་མ་ཐོབ་ཀྱང་མྱ་

ཞེ། བཞི། བཅུ་བཞི། འཕྲེ

༄། །ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པོ་སྙམ་པའི་འདུ་ཤེས་ཅན་རྣམས་ལ། དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོའི་མདོ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོང་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཟུང་དུ་འཇུག་པར་སྟོན་པའི་ཐེག་པ་ནི་གཅིག་པོ་ན་ཡིན་ལ། དེ་བགྲོད་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའང་གཅིག་པོ་ནའོ་ཞེས་པར་བསྟན་པ་ཡིས། ཉན་རང་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་མཐར་ཐུག་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་པར་འཛིན་པ་དེ་ལས་བཟློག་སྟེ། ཐབས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྒྲལ་བར་འདོད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བས་ཐེག་པ་གསུམ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྨིན་པར་མཛད་དེ་ཡང་དག་པའི་ལམ་ལ་བཀོད་པར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ལུང་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་རིམ་གྱིས་སྨིན་པར་མཛད་ནས་ས་བརྒྱད་པ་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་བྱང་ཆུབ་གསུམ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ ༡༤ 311

བླ་ན་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལུང་སྟོན་པར་མཛད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཞིང་དང་མིང་དང་ནི། །དུས་དང་བསྐལ་པའི་མིང་དང་ནི། །འཁོར་དང་དམ་པའི་ཆོས་དག་དང་། །གནས་པའི་སྒོ་ནས་དེ་ར་འདོད་དོ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པ་ལྟ་རའོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྡུ་བ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་མཚན་དང་སྦྱར་ཏེ་གསུམ་དུ་བསྡུ་བ། གནས་ཚུལ་དང་སྦྱར་ཏེ་གཉིས་སུ་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཟབ་དང་མཐུ་ནི་ཕུན་ཚོགས་དང་། །ཁྲིས་པའི་དོན་མཐུན་རབ་འབྱེད་ཕྱིར། །འདི་དག་གྲངས་བཞིན་ཟབ་པ་དང་། །རྒྱ་ཆེ་བདག་ཉིད་ཆེ་ཞེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཕྲ་ཞིང་རྟོགས་པར་དཀའ་བས་ན་ཟབ་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་མཐུ་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཁྲིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པའི་དོན་དང་མཐུན་པར་བསྟན་པས་འཁོར་བ་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། སྐུ་གསུམ་པོ་འདི་དག་གྲངས་ཅི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ་ཟབ་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་རྣམས་སུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། འདིར་ནི་དང་པོ་ཆོས་སྐུ་སྟེ། །ཕྱི་མ་དག་ནི་

ཀྱཻ། ༄། །གཟུགས་ཀྱི་སྐུ། །ནམ་མཁའ་ལ་ནི་གཟུགས་གནས་བཞིན། །དང་པོ་ལ་ནི་ཐ་མ་གནས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་འཆད་པའི་སྐབས་འདིར་ནི་དང་པོ་ཟབ་པའི་སྐུ་དེ་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་
ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞིང་། གཞན་རིག་གི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྱི་མ་ལོངས་སྤྲུལ་གཉིས་ནི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཡིན་ཏེ་སྐལ་པ་དང་མཐུན་པར་གདུལ་བྱ་ལ་སྣང་བའི་
བཀྲ་ཤིས། ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ཀྱང་དཔེར་ན་འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ལ་ནི་འདུས་བྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་གནས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། དང་པོ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་དབྱིངས་ལ་ནི་ཐ་མ་གཟུགས་ཀྱི་ ༡༤
སྐུ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དག་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །དྲུག་པ་རྟག་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྒྱུ་མཚན་མདོར་བསྟན། དེའི་དོན་རྒྱས་པར་བཤད། སྤྱིའི་དོན་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་མཐའ་ཡས་དང་སེམས་
འཁྲིལ ཅན་ཟད་མེད་དང་། །བརྩེ་དང་འཕྲུལ་དང་མཁྱེན་དང་ཕུན་ཚོགས་ལྡན། །ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་འཆི་བའི་བདུད་བཅོམ་དང་། །ངོ་བོ་མེད་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་རྟག །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཚོགས་གཉིས་ལ་ 313

སོགས་པའི་རྒྱ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་ལ་ཟད་མཐའ་མེད་པ་དང་། བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་དང་། འཁོར་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཁྱེན་པ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་བདེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་ཡིན་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་བདུན་གྱིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ལ་གཞན་དོན་མཛད་པ་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་ཅིང་། འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་ངོ་བོ་མེད་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་དང་མགོན་པོར་གྱུར་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚན་གསུམ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་འགྱུར་བ་མེད་པས་རྟག་པ་ཡིན་ཏེ། མདོར་ན་རྒྱ་མཚན་བཅུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གསུམ་པོ་འདི་རྣམས་རྟག་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས། གཟུགས་སྐུ་རྟག་པའི་རྒྱུ་བདུན། ཆོས་སྐུ་རྟག་པའི་རྒྱུ་གསུམ་བཤད་པའོ༔ ༔དང་པོ་ནི། ལུས་དང་སྲོག་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས། །བཏང་ནས་དམ་ཆོས་འཛིན་ཕྱིར་དང་། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། །དང་པོར་དམ་བཅས་མཐར་ཕྱིན་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་གཙང་བ་

༄། །དང་༑ ༑དག་པའི་ཐུགས་རྗེ་རབ་འཇུག་ཕྱིར། །རྗུ་འཕྲུལ་རྐྱང་པ་སྟོན་པར་ནི། །དེ་ཡིས་གནས་པར་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། །མཁྱེན་པས་འཁོར་དང་མྱ་ངན་འདས། །གཉིས་སུ་འཛིན་ལས་གྲོལ་བའི་
ཕྱིར་༑ ༑རྟག་ཏུ་བསམ་ཡས་ཏིང་འཛིན་གྱི། །བདེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ལྡན་ཕྱིར། །འཛིག་རྟེན་ན་ནི་སྤྱོད་པ་ན། །འཛིག་རྟེན་ཆོས་ཀྱིས་གོས་མེད་ཕྱིར། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སྐུ་
གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་གནས་པའི་རྒྱུ་བཞི་ཡོད་དེ། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ལུས་དང་སྲོག་དང་ལོངས་སྤྱོད་རྣམས་བཏང་ནས། ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པར་མཛད་ཕྱིར་
དང་༑ རྒྱ་མཐའ་ཡས་པ་ཚང་ཡང་དགོས་པ་མེད་དམ་ཞེ་ན། གཞན་དོན་དུ་རྟག་ཏུ་གནས་དགོས་ཏེ། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་དུ་དང་པོར་སེམས་བསྐྱེད་པ་ན། གདུལ་བྱ་མ་ལུས་པ་འཁོར་བ་ལས་
བསྒྲལ་བར་དམ་བཅས་པའི་དོན་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་དགོས་པས་གདུལ་བྱ་ལ་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགོས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཐུགས་བཞེད་མེད་དམ་ཞེ་ན། གཞན་དོན་མཛད་པའི་བཞེད་པ་ཡོད་དེ།

གཾ་ཚང་མན་ངག་གཅེས་བཏུས།

སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་ལས་ཉོན་གྱིས་གཙང་བ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱིས་དག་པའི་ཐུགས་རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་འདུག་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དོན་མཛད་བཞིན་ཀྱང་སྐུ་ཚེའི་འཕེན་པས་མི་འགྲོངས་སམ་ཞེ་ན། གཞན་དོན་ལ་རྟག་ཏུ་གནས་པར་ནུས་ཏེ། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པའི་ནུས་པ་དང་ལྡན་པས་གཟུགས་སྐུའི་སྣང་བ་སྟོན་པ་ནི། རྫུ་འཕྲུལ་རྐང་པ་དེ་ཡིས་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་གནས་པར་སྤྱོད་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིག་རྟེན་མི་འདོར་བའི་རྒྱུ་གསུམ་ཡོད་དེ། གཞན་དོན་དུ་རྟག་ཏུ་གནས་པ་ཡོད་ཀྱང་། འཁོར་འདས་ལ་བླང་དོར་ཐ་དད་དུ་བལྟ་བ་ཡོད་ན་འཁོར་བ་འདོར་བར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། འཁོར་འདས་ལ་བླང་དོར་མི་མངའ་སྟེ། ཤེས་བྱའི་གནས་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་པས་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བླང་དོར་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར་དང་། འཁོར་བར་གནས་ན་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གནོད་དམ་ཞེ་ན་མི་གནོད་དེ། རྟག་ཏུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་མཐའ་ཡས་པའི་ཏིང་འཛིན་གྱི་བདེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མི་གནོད་ཀྱང་དེའི་ཉེས་པས་གོས་སམ་ཞེ་ན། འཁོར་

གསང་ནས་ཏེ། ཆ་མཐའ་ཡས་པ་སོགས་དང་པོ་ཡི་ནི་ཆ་མཚན་རྣམ་པ་བདུན་གྱིས་གཟུགས་ཀྱི་[illegible]

༄༅། །འཇུག་པའི་གནས་མིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔེ་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར་དང་། བླ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲིད་ཞིས་མ་བསྟུས་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཉིད། ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། གཏན་ཚིགས་བརྒྱད་རིམ་པར་བཤད། རྒྱུ་དྲུག་གི་དོན་བསྡུ། དེ་རྟོགས་པར་དཀའ་བའི་ཚུལ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་མེད་བརྗོད་དུ་མེད་ཕྱིར་ཏེ། །བརྗོད་མེད་དོན་དམ་ཡིན་ཕྱིར་རོ། །དོན་དམ་བརྟག་བྱ་མིན་ཕྱིར་ཏེ། །བརྟག་མིན་རྗེས་དཔག་བྱ་མིན་ཕྱིར། །དཔག་མིན་བླ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། །བླ་ན་མེད་པ་མ་བསྟུས་ཕྱིར། །མ་བསྟུས་གནས་པ་མེད་ཕྱིར་ཏེ། །ཡོན་ཏན་སྐྱོན་རྟོག་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐུ་གསུམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་དེ་ཉིད། ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པས་ཀྱང་བསམ་དུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། ངག་གིས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར། བརྗོད་དུ་མེད་དེ། ངག་གིས་ཡུལ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ལས་དོན་དམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དོན་དམ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་རྫོབ་ལ་རྟོག་ ཧ༤

པའི་ཡུལ་གྱིས་ཁྱབ་པ་ལ་རྟོག་པས་བརྟག་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། རྟོག་པས་བརྟག་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། རྟོག་པའི་ཡུལ་ལ་དཔེ་ལས་དཔག་ཏུ་རུང་བས་ཁྱབ་པ་ལ། རྟགས་དང་དཔེས་རྗེས་སུ་དཔག་བྱ་མིན་པའི་ཕྱིར།
རྗེས་སུ་དཔག་པར་བྱ་བ་མིན་ཏེ། དཔེ་ལས་དཔག་ཏུ་རུང་བ་ལ་དཔེ་དང་ཆོས་མཐུན་ཡོད་པས་ཁྱབ་པ་ལས་བླ་ན་མེད་པ་སྟེ། དེ་དང་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། བླ་ན་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། བླ་ན་ཡོད་པ་ལ་སྲིད་ཞིའི་
བསྡུས་པས་ཁྱབ་པ་ལས་སྲིད་ཞིས་མ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། སྲིད་ཞིས་མ་བསྡུས་ཏེ། སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལ་ཡང་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞི་བ་ལ་ཡོན་ཏན་དང་། སྲིད་པ་ལ་སྐྱོན་དུ་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་ལྔ་དག་གིས་ཕྲ་བའི་ཕྱིར། །ཆོས་སྐུ་བསམ་མི་ཁྱབ་པ་སྟེ། །དྲུག་པས་དེ་ཡི་དངོས་མིན་ཕྱིར། །གཟུགས་སྐུ་བསམ་མི་ཁྱབ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ངག་ཡུལ་མིན་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་
རྒྱུ་མཚན་ལྔ་པོ་དག་གིས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་ཞིང་ཟབ་ལ་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཕལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འདི་འོ་ཞེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་བསྟན་པ་སྟེ། སྲིད་ཞིས་མ་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་ཞེས

ཀྲ། བཀྲ། ཉེར་བཞི། འགྲེལ།

༄༅། །པའི་རྒྱུ་མཚན་དྲུག་པས་སྲིད་ཞིའི་ཆོས་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་སྣང་ཡང་དེའི་དངོས་པོར་བདེན་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་སྐུའི་རྣམ་འཕྲུལ་མཐའ་ཡས་པ་རྣམས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་རྒྱུ་
མཚན་བསྟན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཟླ་མེད་ཡེ་ཤེས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱིས། །ཡོན་ཏན་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པའི་རྒྱལ་བ་བསམ་མི་ཁྱབ། །དེས་ན་རང་བྱུང་རྣམས་ཀྱི་ཐ་མའི་ཚུལ་འདི་ནི། །དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་
དབང་ཐོབ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རིག་མིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཟླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་སྒོ་ནས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས། འཁོར་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་མི་གནས་ ༡༤
པའི་རྒྱལ་བ་ཆོས་སྐུ་དང་གཟུགས་སྐུ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དེས་ན་རང་བྱུང་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དོན་བརྒྱུད་ཡོད་པའི་ཐ་མ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཚུལ་ལམ། ཡང་ན་སེམས་དང་པོར་བསྐྱེད་པ་ལ་ལྟོས་
ནས་ཐ་མ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་ནི་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་འོད་ཟེར་ཆེན་པོའི་དབང་བསྐུར་ཐོབ་པ་ས་བཅུ་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཇི་བཞིན་རིག་པ་མིན་ནོ། །འདི་དབང་བསྐུར་གྱི་སྐད་

ཀློང་ཆེན་ངག་གཅེས་བཏུས།

དོད་ཡོད་པས་དབང་བཅུ་ཐོབ་པ་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པས་ཀྱང་རིག་པ་མིན་ཞེས་སྦྱོར་བ་སྐབས་ཀྱི་དོན་མིན་ནོ། །ཞེས་རོང་སྟོན་སྨྲ་བའི་སེང་གེས་གསུངས་སོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་དགོན་མཆོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས། རྟོགས་པའི་ཐབས་བྱང་ཆུབ་བསྟན་པའི་སྐབས་ཏེ་གཉིས་པའི་རྣམ་པར་བཤད་གྲུབ་བོ།། །།སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་དེའི་ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྐུ་གཉིས་དང་སྦྱར་ཏེ་གྲངས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མདོར་བསྟན། ཕྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས། སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་ཕྱེ་སྟེ་བསྟན། དེ་དག་སོ་སོར་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། རང་དོན་གཞན་དོན་དོན་དམ་སྐུ་དང་ནི། །དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྐུ་ཉིད་དེ། །བྲལ་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི། །ཡོན་ཏན་དབྱེ་བ་དྲུག་ཅུ་བཞི་འདི་དག །ཅེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བའང་རང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྟེན་རང་དོན་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་ནི། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གཞན་དོན་ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དེ་ཉིད་དེ། སྐུ་

༄༅། །གཉིས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་ཞིང་། དེ་དག་ལ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་ཕྱེ་ནའང་ཆོས་སྐུ་ལ་ཡོད་པ་བྲལ་བའི་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། གཟུགས་སྐུ་ལ་ཡོད་པ་
རྣམ་པར་སྨིན་པའི་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཏེ། གཉིས་ཀ་བསྡོམས་པ་ལས་ཡོན་ཏན་གྱི་དབྱེ་བ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་པོ་འདི་དག་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་འགྱུར་བའི་གནས། །དམ་
པའི་དོན་གྱི་སྐུ་ཡིན་ཏེ། །དྲང་སྲོང་རྣམས་ཀྱི་བརྡ་ཡི་སྐུ། །ཕ་རོལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་གནས། །དང་པོའི་སྐུ་ནི་སྟོབས་ལ་སོགས། །བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན། །གཉིས་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན། །
རྣམ་སྨིན་ཡོན་ཏན་དག་དང་ལྡན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། བདག་ཉིད་ཀྱི་ནི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འགྱུར་བའི་ཞིང་ལྟུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གནས་སམ་གཞི་ནི། འཕགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་
གྱི་དོན་དུ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བརྡ་ཙམ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་བསྟན་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ནི། གདུལ་བྱ་ཕ་རོལ་པོ་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཕུན་སུམ་

ཀཱི་རྩང་མཁན་དཔག་བཅིས་འབུམ།

ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཞིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གནས་སམ་གཞི་ཡིན་ལ། དེ་དག་ལས་དང་པོར་གྱུར་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི། སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་སྒྲིབ་པ་དང་བྲལ་བ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པར་ལྡན་ཞིང་། གཉིས་པ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ལས་སྐྱེད་པོའི་ནུས་པ་རིམ་གྱིས་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་ཡོན་ཏན་དག་དང་ཡང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ཡོན་ཏན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། དཔེ་དོན་སྦྱར་ཏེ་སྟོམ་གྱིས་མདོར་བསྟན། སོ་སོའི་རྣམ་བཞག་རྒྱས་པར་བཤད་པ། དེ་དག་སྟོན་པའི་ལུང་ལས་རྟོགས་ཚུལ། སླར་ཡང་དཔེ་དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོབས་ཉིད་མ་རིག་སྒྲིབ་ལ་རྡོ་རྗེ་བཞིན། །མི་འཇིགས་ཉིད་ནི་འཁོར་དུ་སེང་གེ་བཞིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མ་འདྲེས་མཁའ་བཞིན་ཏེ། །ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རྣམ་གཉིས་ཆུ་ཟླ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱལ་བའི་སྟོབས་བཅུ་པོ་ཉིད་ནི། མ་རིག་པ་སོགས་སྒྲིབ་པ་རྩད་ནས་ ༧༤

324

༄༅། །འདོམས་པ་ལ་སྨྲས་ཀྱང་འདོམས་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རྫས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྡོ་རྗེ་བཞིན་ཡིན་ལ། མི་འཇིགས་པ་བཞི་པོ་ཉིད་ནི། འཁོར་གྱི་ནང་དུ་བག་ཚ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེངྒེ་
བཞིན་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི། གཞན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་ནམ་མཁའ་འབྱུང་བཞི་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཡིན་ལ། ཐུབ་པའི་གཟུགས་སྐུར་བསྟན་པ་
རྣམ་པ་གཉིས་པོ་ནི་ཆུ་ཟླ་བཞིན་ཡིན་ཏེ། མོས་པའི་དབང་གིས་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཡང་དེའི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྲལ་འབྲས་བཤད་པ། སྨིན་འབྲས་བཤད་པའོ། །དེའི་དང་པོ་
ལ་འང་གསུམ། སྟོབས་བཅུ། མི་འཇིགས་པ་བཞི། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚོན་བྱ་དོན་གྱི་ངོ་བོ་ངོས་བཟུང་། མཚོན་བྱེད་དཔེ་ཡིས་ངེས་པར་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གནས་
དང་གནས་མིན་ལས་རྣམས་ཀྱི། །རྣམ་སྨིན་དང་ནི་དབང་པོ་དང་། །ཁམས་རྣམས་དང་ནི་མོས་པ་དང་། །ཀུན་འགྲོའི་ལམ་དང་བསམ་གཏན་སོགས། །ཉོན་མོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དང་། །གནས་ནི་རྗེས་སུ་དྲན་པ་

དང་༑ ༑ལྷ་ཡི་མིག་དང་ཞི་བ་དག །མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ནི་རྣམ་པ་བཅུ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྔོན་སེམས་བསྐྱེད་དང་སྨོན་པའི་དམ་བཅའ་བརྟན་པ་ལས། དགེ་བས་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཐོབ་པ་ནི་གནས་
དང་རྣམ་སྨིན་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ཐོབ་པ་ནི་གནས་མིན་པ་སོགས་མཁྱེན་པ་དང་། ལས་འབྲས་སྟོན་པས་ལས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་མཁྱེན་པ་དང་། དབང་པོ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་སྟོན་པས་དབང་པོ་མཆོག་དམན་
མཁྱེན་པ་དང་། ཁམས་རྣམས་དང་མཐུན་པར་ཞུགས་པས་ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པ་དང་། མོས་པ་དང་མཐུན་པར་ཞུགས་པས་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གོམས་པ་ལས་འཁོར་
འདས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ལྷུར་བླངས་པས་བསམ་གཏན་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་དྲི་མ་མེད་པ་མཁྱེན་པ་དང་། དགེ་བ་ཆུད་མ་གསན་པས་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་
དང་༑ སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བའི་བསམ་པ་སོགས་ལས་ལྷའི་མིག་གིས་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་དོན་དུ་ཆོས་བསྟན་པས་ཟག་པ་ཟད་ཅིང་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་

༄༅། །གྲུབ་པ་སྟེ། རང་རང་གི་རྒྱུད་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་སྦྱང་བྱ་ལས་རྒྱལ་བའི་སྟོབས་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་རང་གཞན་གྱི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་བདུད་བཞི་འཇོམས་པར་མཛད་
པའོ༑ ༑གཉིས་པ་ནི། གནས་དང་གནས་མིན་རྣམ་སྨིན་ཁམས་དང་འགྲོ་བའི་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། །ཉོན་མོངས་རྣམ་བྱང་དབང་པོའི་ཚོགས་དང་སྔོན་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། །ལྷ་ཡི་མིག་དང་ཟག་པ་
ཟད་ཚུལ་མི་ཤེས་གོ་ཆ་རྩེ་གཅིག་བརྟན་དང་། །ཤིང་རྣམས་འབིགས་དང་འཇིག་དང་གཅོད་ཕྱིར་སྟོབས་གང་ཡིན་པ་རྡོ་རྗེ་བཞིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་གནས་དང་གནས་མིན་པ་མཁྱེན་པ་དང་། ལས་དང་
རྣམ་པར་སྨིན་པ་བདག་གིར་བྱ་བ་མཁྱེན་པ་དང་། གདུལ་བྱའི་ཁམས་སམ་རིགས་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པ་དང་། འགྲོ་བའི་ལམ་ཐ་དད་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་མོས་པའམ་བསམ་པ་སྣ་ཚོགས་
པ་མཁྱེན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དད་པ་ལ་སོགས་པ་དབང་པོའི་ཚོགས་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་དང་རྣམ་

པར་བྱུང་བའི་ཁྱད་པར་མཁྱེན་པ་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། ལྷའི་མིག་གིས་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་ཟག་པ་ཟད་པའི་ཚུལ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་སྟེ༑ དེ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མི་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་གོ་ཆ་སྲབ་པ་དང་། རྩིག་པ་བརྟན་པོ་དང་། ཤིང་ནགས་འཐིབས་པོ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར་འབིགས་པར་བྱེད་པ་དང་༑ འཇིག་པར་བྱེད་པ་དང་། གཅོད་པའི་ཕྱིར་ན། རྒྱལ་བའི་སྟོབས་བཅུ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་རྣམས་ནི་རྫས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྡོ་རྗེ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་མི་འཇིགས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ངོ་བོ་མདོར་བསྟན༑ བྱེད་ལས་རྒྱས་པར་བཤད། དཔེ་ཡིས་ངེས་པར་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཀུན་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་དང་། །གེགས་ནི་འགོག་པར་བྱེད་པ་དང་། །ལམ་སྟོན་པ་དང་འགོག་སྟོན་ལ། །མི་འཇིགས་པ་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སློབ་ལམ་དུ་སེམས་སྐྱོམས་པའི་སྒོ་ནས་སེར་སྣ་མེད་པར་ཆོས་བསྟན་པ་དང་། བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་ལ་མ་བརྟེན་པ་དང་། དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་པ་དང་།

༄༅། །ང་རྒྱལ་མེད་པར་ཆོས་བསྟན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས། ཆོས་ཀུན་གྱི་དབྱིངས་སུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པའོ་ཞེས་རང་དོན་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་སུ་དམ་བཅས་པ་ལ་རྒོལ་བས་བཟོ་་མི་ནུས་
པ་དང་། ཐར་པའི་གེགས་ཆགས་སོགས་ནི་འགོག་པར་བྱེད་དོ་ཞེས་གཞན་དོན་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་སུ་བསྟན་པ་ལ་དང་། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་ཐར་པའི་ལམ་ཡིན་པར་སྟོན་པ་གཞན་དོན་ངེས་འབྱིན་གྱི་ལམ་
སྟོན་པ་ལ་དང་། ཕྱང་བྱ་མཐའ་དག་འགགས་པའི་འགོག་པ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པར་སྟོན་པ་རང་དོན་སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་སུ་དམ་བཅས་པ་ལ་ཆོས་མཐུན་གྱི་རྒོལ་བ་པོ་སུས་ཀྱང་བཟོ་་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར།
ལུས་བདེ་བ་དང་། བག་ཚ་བ་མེད་པ་དང་། སེམས་འཇིགས་པ་མེད་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མི་འཇིགས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བདག་གཞན་ཤེས་བྱའི་དངོས་
པོ་རྣམ་ཀུན་ཤེས་དང་ཤེས་མཛད་ཕྱིར། །སྤང་དངོས་སྤངས་དང་སྤོང་མཛད་ཕྱིར་དང་བསྟེན་བྱ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར། །ཐོབ་བྱ་བླ་མེད་ཤིན་ཏུ་དྲི་མེད་ཐོབ་དང་ཐོབ་མཛད་ཕྱིར། །རང་གཞན་དོན་ལྡན་གསུང་ཕྱིར་

ཉང་སྲོང་གང་དུའང་ཐོགས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་དག་གི་ཁྱེད་ལས་ནི། བདག་དང་གཞན་གྱི་ཤེས་བྱའི་དངོས་པོ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རང་གིས་ཤེས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ཤེས་པ་
མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་གཞན་གྱི་སྤང་བྱའི་དངོས་པོ་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་རང་གིས་སྤངས་པ་དང་། གཞན་སྤོང་བ་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་དང་གཞན་གྱིས་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལམ་
གྱི་བདེན་པ་རང་གིས་བསྟེན་པ་དང་། གཞན་བསྟེན་དུ་འཇུག་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་དང་གཞན་གྱི་ཐོབ་བྱ་བླ་མེད་འགོག་བདེན་ཞིན་ཏུ་དྲི་མ་མེད་པ་རང་གིས་ཐོབ་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཐོབ་
པར་མཛད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ན། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་དོན་རང་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་ནས་གཞན་ལ་དོན་དེ་ཉིད་བདེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉང་སྲོང་ཆེན་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས
དགེ་སློང་དང་བྲམ་ཟེ་ལ་སོགས་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུའང་དམ་པའི་ཆོས་གསུངས་པ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་གོ །གསུམ་པ་ནི། རི་དྭགས་དབང་པོ་ཇི་ལྟར་ནགས་མཐར་རྟག་འཇིགས་མེད། །རི་

༄། །དགས་རྣམས་ལ་སྐྲག་པ་མེད་པར་རྒྱུ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཚོགས་ནང་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་སེང་གེ་ཡང་། །ཡིགས་གནས་ལྷོས་མེད་བརྟན་པའི་རྩལ་དང་ལྡན་པར་གནས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། རི་དྭགས་ཀྱི་དབང་པོ་སེང་གེ་ནགས་ཀྱི་མཐར་རྟག་ཏུ་འཇིགས་པ་མེད་ཅིང་། རི་དྭགས་གཞན་རྣམས་ལ་སྐྲག་པ་མེད་པར་རྒྱུ་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་གྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ན། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་མིའི་སེང་གེ་ཡང་འཇིགས་པ་མེད་པར་ལེགས་པར་གནས་ཤིང་། སེམས་ཅན་གཞན་དང་རང་ཉིད་མི་མཉམ་པར་གཟིགས་པས་གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་བརྟན་པ་དང་། མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་ས་ལས་བརྒྱལ་བས་རྩལ་དང་ལྡན་པར་གནས་སོ། །གསུམ་པ་མ་འདྲེས་པ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ངོ་བོ་མདོར་བསྟན། ཁྱད་ལས་རྒྱས་པར་བཤད། དཔེ་ཡིས་ངེས་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཁྲུལ་དང་ཅ་ཅོ་མི་མངའ་སྟེ། །སྟོན་ལ་དྲན་པ་ཉམས་མི་མངའ། །མཉམ་པར་མ་བཞག་ཐུགས་མི་མངའ། །འདུ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་མི་མངའ། །མ་བརྟགས་བཏང་སྙོམས་མི་མངའ་སྟེ། །འདུན་དང་བརྩོན་འགྲུས་དྲན་པ་དང་། །

ཀོཾ་ཆེད་མཐའ་དག་གཅེས་བཏུས།

ཤེས་རབ་རྣམ་གྲོལ་རྣམ་གྲོལ་གྱི། །ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་ཉམས་མི་མངའ། །ལས་རྣམས་ཡེ་ཤེས་སྔོན་འགྲོ་དང་། །དུས་ལ་ཡེ་ཤེས་སྒྲིབ་པ་མེད། །དེ་ལྟར་བཅོ་བརྒྱད་འདི་དང་གཞན། །སྟོན་པའི་མ་འདྲེས་ཡོན་ཏན་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་སྐྱེ་ཚན་བཞི་ཡོད་པ་ལས་སྤྱོད་པས་བསྡུས་པ་དྲུག་ནི། སྐུའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་མེད་པ་དང་། གསུང་གི་སྤྱོད་པ་ལ་ཅ་ཅོ་མི་མངའ་བ་སྟེ། དེ་བཞིན་དུ། སྟོན་པ་ལ་ཐུགས་དྲན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཐུགས་མི་མངའ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་སྣ་ཚོགས་ཀྱང་མི་མངའ་བ་དང་། སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྙོམས་མི་མངའ་བའོ། །རྟོགས་པ་མ་འདྲེས་པ་དྲུག་ནི། འདུན་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་། སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བ་དང་། རྣམ་གྲོལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཟིགས་པ་ཉམས་པ་མི་མངའ་བའོ། །འདིར་ཏིང་ངེ་འཛིན་མ་བགྲངས་པ་ནི་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཐུགས་མི་མངའ་བར་འདུས་པར་དགོངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕྲིན་ལས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་ནི། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་རྣམས ༡༤

༄༅། །ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་ཐོབ་པའོ། །ཡེ་ཤེས་མ་འདྲེས་པ་གསུམ་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་ཤེས་བྱ་ལ་བློ་སྦྱངས་པས་དུས་གསུམ་ལ་མ་ཆགས་མ་ཐོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
གཟིགས་པ་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལྟར་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་འདི་དང་། འདི་དག་ལས་གཞན་ཡང་སྐྱོན་མེད་པ་དང་། སྤྱི་གཙུག་ལྟར་མི་མངོན་པ་དང་། མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་
སྐྱོན་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། མདོ་ལས་ཆོས་གོས་སོར་བཞི་ཙམ་སྐུ་ལུས་ལ་མ་རེག་པ་སོགས་གསུངས་པ་རྣམས་ཀུང་སྟོན་པའི་མ་འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ཀུང་སྔོན་སློབ་ལམ་དུ་སེམས་ཅན་ལམ་
སྟོར་བ་ལ་མ་ནོར་བའི་ལམ་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་ཉན་རང་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་མ་འདྲེས་པའི་ཁྱད་པར་རྨད་དུ་བྱུང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། འཁྲུལ་དང་ཅ་ཅོ་བསྐྱེལ་དང་ཐུགས་གཡོ་བ་དང་ཀྱི་ནི་འདུ་
ཤེས་དང་། །རང་གི་བཏང་སྙོམས་དྲང་སྲོང་ལ་མེད་འདུན་པ་དང་ནི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། །དྲན་པ་རྣམ་དག་དྲི་མེད་ཤེས་རབ་རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། །ཤེས་བྱའི་དོན་ཀུན་གཟིགས་པ་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས

ལས་ནི་ཉམས་མི་མངའ། །གང་གི་ལས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྔོན་འགྲོའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། །དུས་གསུམ་རྟག་ཏུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་མཁྱེན་པ་རྒྱ་ཆེན་འཇུག་པ་སྟེ། །གང་རྟོགས་འགྲོ་བར་འདེགས་
མེད་དམ་ཆོས་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་རབ་བསྐོར་བ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་རྒྱལ་བ་ཉིད་དེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བརྙེས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐུ་ལ་འཁྲུལ་པ་དང་། གསུང་ལ་ཅ་ཅོ་དང་། ཐུགས་ལ་བསྙེལ་
བ་དང་། ཐུགས་གཡོ་བ་སྟེ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་། འཁོར་འདས་ལ་ཐ་དད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། ངང་གིས་ཏེ་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྙོམས་དྲང་སྲོང་ལ་མེད་དོ། །འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་།
དྲན་པ་དང་། རྣམ་དག་དྲི་མེད་ཤེས་རབ་དང་། རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། ཤེས་བྱའི་དོན་ཀུན་གཟིགས་པ་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ལས་ནི་ཉམས་པ་མི་མངའོ། །སངས་རྒྱས་གང་གི་སྐུ་དང་། གསུང་
དང་། ཐུགས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་གསུམ་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུའི་ཀུན་སློང་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་། དུས་ཀྱི་ཀུན་སློང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས

༄༅། །གསུམ་རྟག་ཏུ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ངེས་པར་མཁྱེན་པ་རྒྱ་ཆེན་འཇུག་པ་སྟེ། བཅོ་བརྒྱད་པོ་གང་རྟོགས་པ་སྟེ་ཐོབ་པས་འགྲོ་བར་འཇིགས་པ་མེད་པར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་
བསྐོར་བ་དེ་ནི། གཞན་དོན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་དང་། རང་དོན་སྤང་བྱའི་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་སོ་སོ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལམ་བསྒོམས་ཤིང་གློ་བུར་གྱི་དྲི་
མ་དང་བྲལ་བ་ལས་མངོན་སུམ་དུ་བརྙེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ས་སོགས་ལ་ཡོད་ཆོས་གང་ཡིན་པའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ནི་ནམ་མཁའི་མིན། །ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་སྒྲིབ་མེད་ལ་སོགས་མཚན་ཉིད་གང་དེ་གཟུགས་
ལ་མེད། །ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་མཚུངས་པ་འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཐུན་མོང་སྟེ། །མ་འདྲེས་ཉིད་ནི་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་ཡང་འཇིག་རྟེན་དག་ན་ཐུན་མོང་མིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། འབྱུང་བ་ས་ལ་སོགས་པ་བཞི་པོ་ལ་
ཡོད་པའི་ཆོས་སྲ་གཤེར་སོགས་གང་ཡིན་པ་འདུས་བྱས་སོ་སོའི་ཆོས་ཉིད་དེ་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་ཡོད་པ་མིན་ལ། ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་ཆོས་གཞན་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་གོ་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་

གང་ཡིན་པ་དེ་སོགས་གཟུགས་ཅན་ལ་མེད་པས་ན། ནམ་མཁས་གཟུགས་ཅན་ལ་ཁྱབ་ཀྱང་དེ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེས་སེམས་ཅན་ལ་ཁྱབ་ཀྱང་མ་འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་སེམས་ཅན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་དག་པར་ན་མ་འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་ནམ་མཁས་ཀྱང་མཚོན་དུ་མེད་དེ། ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའི་ཁམས་རྣམས་ནི་འབྱུང་བ་ཙམ་སོགས་སུ་མཚུངས་པ་འཇིག་རྟེན་ན་ནི་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཉིད་ནི་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་ཡང་འཇིག་རྟེན་པ་དག་དང་ཐུན་མོང་དུ་གྱུར་པ་མིན་པས་དཔེ་ལས་ཀྱང་ཁྱད་ཞུགས་སོ། །གཉིས་པ་སྨིན་འབྲས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚོན་བྱ་མཚན་གྱི་དབྱེ་བ། མཚོན་བྱེད་དཔེ་ཡིས་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལེགས་གནས་འཁོར་ལོས་མཚན་པ་དང་། །ཡངས་ཤིང་ཞབས་ལོང་མི་མངོན་དང་། །སོར་མོ་རིང་དང་ཕྱག་ཞབས་ནི། །དྲ་བ་ཡིས་ནི་འབྲེལ་བ་དང་། །པགས་འཇམ་གཞོན་ཤ་ཅན་ལེགས་ཉིད། །སྐུ་ནི་བདུན་དག་མཐོ་བ་དང་། །བྱིན་པ་ཨེ་ན་ཡའི་འདྲ་གསང་། །གླང་པོ་བཞིན་དུ་སྦུབས་སུ་ནུབ། །རོ་སྟོད་སེང་གེ་འདྲ

༄༅། །བ་དང་། །ཐལ་གོང་བར་མེད་རྒྱས་པ་དང་། །དཕྱང་མགོ་ལེགས་ཀླུམ་ཕྱུག་འཛམ་ཞིང་། །ཀླུམ་ཞིང་མཐོ་དམན་མེད་པ་དང་། །ཕྱུག་རིང་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྐུ། །འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལྡན་དང་། །མགྲིན་པ་དྲི་མེད་དུང་འདྲ་དང་། །འགྲམ་པ་རི་དྭགས་རྒྱལ་པོའི་འདྲ། །ཚེམས་ནི་བཞི་བཅུ་མཉམ་པ་དང་། །རབ་དག་ཚེམས་ཐགས་བཟང་བ་དང་། །རྣམ་དག་ཚེམས་མཉམ་ཉིད་དང་ནི། །མཆེ་བར་རབ་མཆོག་དཀར་བ་ཉིད། །ལྗགས་རིང་མཐའ་མེད་བསམ་མེད་པ། །རོ་བྲོ་བ་ཡི་མཆོག་ཉིད་དང་། །རང་བྱུང་ཀ་ལ་པིང་ཀ་ཡི། །སྒྲ་དང་ཚངས་པའི་དབྱངས་ཉིད་དང་། །སྤྱན་བཟང་ཨུཏྤལ་ལྟ་མཆོག་ཟླ་འདྲ་དང་། །ཞལ་མཛེས་དྲི་མེད་མཚོད་སྤྱུ་དཀར་ལྡན་དང་། །གཙུག་ཏོར་དབུར་ལྡན་དག་ཅིང་སྲབ་པ་དང་། །པགས་པ་གསེར་གྱི་མདོག་འདྲ་སེམས་ཅན་མཆོག །བ་སྤུ་ལེགས་ཕྲ་འཛམ་ཞིང་རེ་རེ་ནས། །སྐུ་ཡི་གྱེན་དུ་གཡས་ཕྱོགས་འཁྱིལ་བ་དང་། །དབུ་སྐྲ་དྲི་མེད་རིན་ཆེན་མཐོན་མཐིང་བཞིན། །ཚ་གྲོ་རྫོགས་པའི་ལྗོན་ཤིང་དཀྱིལ་འཁོར་འདྲ། །ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དཔེ་མེད་དྲང་སྲོང་ཆེ། །སྲིད་མེད་བུ་ཡི་སྟོབས་མངའ་

ཧ

337

མཁྲེགས་པའི་སྐྱ། །བསམ་མི་ཁྱབ་འབར་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ། །འདི་དག་སྟོན་པས་མི་དབང་མཚན་དུ་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རང་བྱུང་སངས་རྒྱས་ནི་མཚན་བཟང་པོ་སོ་གཉིས་དང་ལྡན་ལ། དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། སྟོན་སློབ་ལམ་དུ་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལ་གནས་པ་དང་། བླ་མ་ལ་སྙེལ་བསྩུབས་པ་ལས། རྟུས་སྦྱལ་བཞིན་དུ་ཞབས་མཐིལ་མཉམ་པར་ལེགས་པར་གནས་པ་ལ་འཁོར་ལོ་རྩེ་བས་སྟོང་གི་རི་མོས་མཚན་པ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་དུ་ཕྱག་མཐིལ་ཀྱང་འཁོར་ལོས་མཚན་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ནི་སྦྱིན་པ་ཡང་དག་པར་བཏང་བ་ལས་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། དབྱིབས་ཀྱང་ཕྱག་གི་འཁོར་ལོ་མཆོན་ཆ་ལྟར་རྩེ་མོ་རྣོ་བའི་དབྱིབས་ཅན་དང་ཞབས་ཀྱི་ཅུང་ཟད་ཟླུམ་པའི་དབྱིབས་ཅན་ནོ། །གཞན་ཁྱད་དུ་མ་བསད་ཅིང་དགེ་བའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་ལས། ཞབས་ཀྱི་གོང་གང་དང་མཉམ་པར་རྫིང་བ་ཡངས་པ་དང་ཞབས་ཀྱི་ལོང་བུ་འབུར་བ་མི་མངོན་པ་དང་། བསད་བྱའི་སེམས་ཅན་འཇིགས་པ་ལས་བསྐྱབས་པ་ལས། སོར་མོ་རིང་བ་མཐིལ་དང་མཉམ་པའི་མཚན་མངའ་བ་དང་། གཞན་འཁོར་ཕྲ་མས་མ་ཕྱེ་བར་རང་

ཨཱ། བྱཱ། ས་བཅུ། འགྲེལ

༄༅། །འཁོར་བསྡུ་དངོས་བཞིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བ་ལས། ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་ནི་དྲ་བ་ཡིས་ནི་འབྲེལ་བ་དང་། ཁ་ཟས་དང་གོས་སྣ་ཚོགས་པ་བྱིན་པ་ལས། པགས་པ་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཅན་
ཉིད་དུ་ལེགས་པར་གནས་པ་དང་། འདིར་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་པགས་པ་ཞེས་སྦྱོར་བ་ནི་འོག་ཏུ་ཕྱག་འཇམ་ཞིང་ཞླུམ་ཞིང་མཐོ་དམན་མེད་པ་དང་ཞེས་གསུངས་པ་དང་ཟློས་སོ། །བལྷུག་པ་ལ་སོགས་པ་བཟའ་
བཏུང་གྲ་ནོམ་པ་བྱིན་པ་ལས་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་ཐལ་གོང་བཞི་དང་ཕྲག་པ་ལྟག་པ་སྟེ་སྐུའི་ཆ་ནི་བདུན་དག་མཐོ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་རིག་གནས་ལྔའི་ཆོས་གཟུང་བ་ལས། བྱིན་པ་རི་དྭགས་ ༡༤
ཨེ་ཎ་ཡ་དང་འདྲ་བར་ཞླུམ་རྒྱས་མཁྲེགས་ལ་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བས་མཛེས་པ་དང་། གསང་ཚིག་བསྲུངས་ཤིང་འཁྲིག་པ་སྤངས་པ་ལས། གསང་བའི་གནས་གླང་པོ་ཆེ་དང་རྟ་མཆོག་བཞིན་དུ་སྦུབས་སུ་ནུབ་པ་དང་།
གཞན་ཁྲིད་དུམ་བཤད་ཅིང་རང་གི་དགེ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་པ་ལས། རོ་སྟོད་སེང་གེའི་འདྲ་བར་རྒྱས་པ་དང་། སྨན་ལ་སོགས་པ་བྱིན་ཞིང་དགེ་བ་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པ་ལས། ཐལ་གོང་མ་ཁེངས་པའི་ 339

བར་མེད་པར་རྒྱས་པ་དང་། སྙན་པར་སྨྲ་བ་དང་ལེགས་པར་སྨྲ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་ལ་མི་འདེགས་པར་བྱེད་པ་ལས། དཔུང་མགོ་ལེགས་པར་ཟླུམ་ཞིང་མཛེས་པ་དང་། གཞན་གྱི་གྲོགས་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་པ་ལས། ཕྱག་རེག་བྱ་འཇམ་ཞིང་དབྱིབས་ཟླུམ་ལ་མཐོ་དམན་མེད་པར་མཛེས་པ་དང་། སློང་བ་པོའི་སྐྱེ་བོ་ཕྱིར་མ་སྤངས་པར་སྦྱིན་པའི་ཕྱག་བརྐྱངས་པ་ལས། ཕྱག་རིང་པོ་མ་བཏུད་པར་པུས་མོར་སླེབས་པ་དང་། དུས་རྟག་ཏུ་དགེ་བ་བཅུ་པོ་ངོམས་མེད་དུ་སྤྱད་པ་ལས། དྲི་མས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྐུ་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལྡན་པ་དང་། ནད་པ་ལ་སྨན་སོགས་བྱིན་ཞིང་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟགས་པ་ལས། མགྲིན་པ་ཁ་དོག་དྲི་མ་མེད་ཅིང་དབྱིབས་དུང་དང་འདྲ་བར་མཛེས་པ་དང་། རང་ཉིད་ཀྱིས་ཚིག་བཀྱལ་པ་སྤངས་ཤིང་གཞན་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱས་པ་ལས། འགྲམ་པ་རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སེང་གེ་དང་འདྲ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་བསམ་པ་མཉམ་པའི་སྒོ་ནས་ཕྲ་མའི་ཚིགས་སྤངས་པ་ལས། ཚེམས་ནི་བཞི་བཅུ་པོ་སྟེང་འོག་གི་གྲངས་ཉི་ཤུར་མཉམ་པ་དང་། ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པ་བསྡུང་ཞིང་བདེན་ཚིག་ཀུན་ཏུ་

༄། །སྤྱོད་པ་ལས། ཚེམས་རབ་ཏུ་དག་ཅིང་ཐགས་བཟང་བས་བར་མཚམས་མི་མངོན་པ་དང་། གཞན་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ནོར་བྱིན་ཞིང་རང་ཉིད་འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ལས། ཚེམས་དྲི་མས་རྣམ་པར་དག་ཅིང་མཐོ་དམན་མཉམ་པ་ཉིད་དང་ནི། རང་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ལས་བསྲུངས་ཞིང་གཞན་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་བཀུར་བ་ལས། མཆེ་བ་རབ་མཆོག་དཀར་ཞིང་རྣོ་བ་ཉིད་དང་། བདེན་ཚིག་ཁོ་ན་འཇམ་པོས་གསུངས་པ་ལས། ལྗགས་རིང་ཞིང་གསུང་གི་མཐའ་མེད་ལ་དེའི་དོན་བསམ་དུ་མེད་པ་དང་། ནད་པའི་གཡོག་དང་སྨན་སོགས་རོ་བྲོ་བ་བྱིན་པ་ལས། རོ་བྲོ་བའི་མཆོག་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། འཇམ་ཞིང་དག་པའི་ཚིག་སྨྲས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་གོ་བར་བྱས་པ་ལས། ཀ་ལ་པིང་ཀའི་སྒྲ་དང་ཚངས་པའི་དབྱངས་ལྟར་སྙན་པའི་གསུང་ཉིད་དང་། བྱམས་པ་དང་ལྡན་པའི་མིག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བུ་གཅིག་པ་ལྟར་བལྟས་པ་ལས། སྤྱན་བཟང་པོ་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོ་དང་འདྲ་བ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་མེད་ཅིང་གཡོ་མེད་པར་བལྟས་པ་ལས། རྫི་མ་ཁྱུ་མཆོག་གི་འདྲ་བར་སྟུམ་ཞིང་མ་འཛིངས་པ་དང་།

གང་ཟག་མཆོག་རྣམས་ལ་བསྔགས་པ་ལས། ཞལ་མཛེས་པར་བྱེད་པའི་མཛོད་སྤུ་དཀར་པོ་དྲི་མ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་བྱིན་པ་དང་བླ་མ་གུས་པར་གཙུག་ཏུ་ཁུར་བ་ལས། གཙུག་
ཏོར་བལྟར་མི་མངོན་པ་དབུའི་དབུས་དྲང་པོར་ལྡན་པ་དང་། གཞུང་དག་པ་རྣམས་ལས་དབུས་ལྡན་ཞེས་གསུངས་ཀྱང་ཕལ་ཆེ་བས་དབུ་གཙུག་ཏོར་དང་ལྡན་པ་ཞེས་ཟེར་མོད། འདི་ནི་དབུ་གཙུག་ཏོར་དང་
ལྡན་པའི་མཚན་ཙམ་དུ་མ་ཟད། སེམས་ཅན་གྱི་མཚན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའང་སྟོན་པ་སྟེ། ཐུབ་མཚན་ཡུལ་ན་གནས་པ་དང་། །གསལ་ལ་ཟྀགས་པས་འཕགས་པ་ཡིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །ཆོས་འཚོལ་
བ་ལ་སེམས་ལས་སུ་རུང་ཞིང་གཞན་ལ་གནས་ཁང་སོགས་བྱིན་པ་ལས། པགས་པ་དག་ཅིང་སྲབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་སྟོན་ཡིད་དུ་འོང་བའི་གོས་སྣན་
བྱིན་པ་ལས། པགས་པ་གསེར་གྱི་མདོག་འདྲ་བ་དང་། འདུ་འཛི་སྤངས་ཤིང་ཆོས་འཚོལ་བ་ལ་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་སོགས་དགེ་བ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་སྤེལ་བ་ལས། བ་སྤུ་རྣམས་ལེགས་པར་ཐྲ་ལ་

ཀྲ། ༄། །འཇམ་ཞིང་ཁྲུང་བུ་རེ་རེ་ནས་སྤྱུ་རེ་སྐྱེས་པ་སྐུའི་གྱེན་དུ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཁྱིལ་བ་དང་། ཀུན་ལ་བརྩེ་ཞིང་རིག་པ་དང་མཆོག་ཆ་སྤྲངས་པ་ལས། དབུ་སྐྲ་དྲི་མ་མེད་ཅིང་རིན་ཆེན་མཐོན་མཐིང་
བཞིན་དུ་སྔོ་བ་དང་། དགོན་པ་དང་ཀུན་དགའ་ར་བ་སོགས་བྱིན་ཞིང་གཞན་ཉིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྦྱར་བ་ལས། ཙུ་གྲོ་དྷའི་སྡོང་པོ་ཇི་གས་པའི་ལྔོན་ཤིང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འདྲ་བར་སྐུ་ཚུ་ཞིང་གབ་པ་དང་།
བཀྲ། ཞོར། ལ། སངས་རྒྱས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོ་དཔེ་མེད་པ་དྲུང་སྲོང་ཆེན་པོ་དེ་སྲིད་མེད་ཀྱི་བུའི་སྟོབས་མངའ་ཞིང་མཁྲེགས་པའི་སྐུའོ། །དེ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་གཟི་བརྗིད་རབ་ཏུ་འབར་བ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་འདི་ ༥༤
དག །སྟོན་པས་མི་དབང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དུ་བུ་མོ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོ་ར་གསུངས་སོ། །གཞུང་འདི་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་མཚན་བཟང་གི་ངོས་འཛིན་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རེ་རེ་ཙམ་བྱུང་ཡང་དོན་ནི་
བཀྲུ འདི་ཡིན་ཏེ། འདིར་སོ་གཉིས་ཀྱི་གྲངས་ངེས་བྱེད་པ་ན་སྐུ་ཆེ་ཞིང་དྲང་བས་ཡོན་ཏན་སོ་གཉིས་པོའི་རྟེན་བསྟན་ལ། གཞན་ལ་ལེགས་གནས་འཁོར་ལོས་མཚན་པ་ལ་གཅིག །ཡངས་དང་ཞབས་ལོང་བུ་མི་ 343

མངོན་པ་དང་གཅིག །བ་སྤུ་ལོགས་ཕྲ་འཛམ་ཞིང་རེ་རེ་ནས་སྐུའི་གྱེན་དུ་གཡས་ཕྱོགས་འཁྱིལ་བ་ལ་གཅིག་ཏུ་འདྲེན་པ་འདི་ནི། ཞུ་མོ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཞུས་པའི་མདོའི་དགོངས་པར་གནས་སོ། །འོ་ན་སོ་གཉིས་ སུ་བསྡུས་ནས་ཅི་ཞིག་བྱེད་ཅེ་ན། འདིར་བཤད་པའི་སོ་དྲུག་པོ་རམ་ཟད། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུ་ཡང་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། གཞན་ཡང་སློབ་ལམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་ དེ་སྙེད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ཀྱང་། འདིར་གཙོ་གང་ཆེའི་རིགས་བསྡུ་བའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་མཉམ་བཞག་གི་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་སོ་ གཉིས། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་འབྲས་བུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཡོན་ཏན་སོ་གཉིས་ཏེ། ཡོན་ཏན་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞིའི་གྲངས་ངེས་མཛད་པ་ནི་རགས་པ་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པ་ཡིན་ ནོ༔ ༔གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྤྲིན་མེད་མཁའ་ཡི་ཟླ་བའི་གཟུགས། །སྟོན་ཀའི་ཆུ་སྟོན་མཚོར་ནི་མཐོང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྲས་ཚོགས་ཀྱིས་ཁྱབ་བདག་གཟུགས། །རྫོགས་སངས་དཀྱིལ་འཁོར་ནང་དུ་

༄༅། །མཐོང་བར་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། སྤྲིན་མེད་པའི་དུས་ཀྱི་སྟོན་ཀའི་ཟླ་བའི་གཟུགས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་དུ་མཐོང་བ་དང་། སྟོན་ཀའི་དུས་ཀྱི་ཆུ་སྔོན་པོ་དྭངས་ཤིང་དྲི་མ་མེད་པའི་མཚོར་ནི་མཐོང་བ་ལྟར། དོན་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་སྲས་ས་བཅུ་པ་རྣམས་དང་སློབ་མ་ཕལ་པའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས། ཁྱབ་བདག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་དང་སྤྲུལ་པའི་སྐུའི་གཟུགས་གཉིས་པོ་དག་རིམ་པ་ལྟར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ནང་དུ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ལུང་ལས་རྟོགས་ཚུལ་ནི། ཡོན་ཏན་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་པོ༑ ༑འདི་དག་སོ་སོར་རྒྱུ་བཅས་ཏེ། །གོ་རིམ་ཇི་བཞིན་རིན་ཆེན་གྱི། །མདོ་ཡི་རྗེས་འབྲངས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོབས་བཅུ། མི་འཇིགས་པ་བཞི། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད། མཚན་བཟང་སོ་གཉིས་ཏེ། བྲལ་སྨིན་གྱི་ཡོན་ཏན་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་པོ་འདི་དག །སོ་སོའི་ངོ་བོ་རྒྱུ་དང་བཅས་ཏེ། བཤད་པའི་ཁུངས་ཡོད་དེ། གོང་དུ་བཤད་པའི་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བུ་མོ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཞུས

པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མན་ངག་ཅེས་བྱ་བའི་མདོ་ལས་གསུངས་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་འཆད་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་སླར་ཡང་དཔེ་དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དོན་
མཚུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་སྦྱོར་བསྟན། སྦྱར་ཏེ་སོ་སོར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་ཕྱེད་པ་དང་མི་ཞན་དང་། །མཚུངས་པ་མེད་ཕྱིར་གཡོ་མེད་ཕྱིར། །རྡོ་རྗེ་སེང་གེ་མཁའ་དག་པ། །ཆུ་ཡི་ཟླ་བའི་དཔེས་བསྟན་
ཏོ༔ ༔ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་བཅུ་པོ་རང་རང་གི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་ནི་སྤྱོབས་པ་མི་ཞན་པའི་ཕྱིར་སེང་གེ་དང་མཚུངས་
པའི་ཕྱིར། མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ནི་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་མཚུངས་པ་མེད་ཅིང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་བཟང་པོ་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ནི་ཆོས་སྐུ་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་
ལས་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་ལ་སྣང་བའི་ཕྱིར། ཡོན་ཏན་སྡེ་ཚན་བཞི་པོ་རྣམས་ནི་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྫས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྡོ་རྗེ་དང་། རི་དྭགས་ཀྱི་དབང་པོ་སེང་གེ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ནམ་

༡༤ 346

༄༅། །མཁའ་དང་། རྟོག་པས་དྭངས་པའི་བླ་བའི་དཔེ་བཞི་པོས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། བྲལ་འབྲས་དང་། སྨིན་འབྲས་བཤད་པའོ། །དེའི་དང་པོ་ལའང་བཞི། སྟོབས། མི་འཇིགས། མ་འདྲེས་པ་རྣམས་ཕྱི་སྟེ་དཔེ་ཡིས་མཚོན་ཚུལ། བསྟུས་ཏེ་དབྱེ་བ་མེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་སྟོབས་ལའང་གཉིས། སོ་སོར་དང་། ཐུན་མོང་གི་མཚོན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྟོབས་སོགས་རྣམས་ལས་སྟོབས་དྲུག་དང་ ། །གསུམ་དང་གཅིག་གིས་རིམ་པ་བཞིན། །ཤེས་བྱ་སྒོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། །བག་ཆགས་བཅས་པ་ཀུན་བསལ་བས། །གོ་ཆ་རྡོག་པ་ཤིང་བཞིན་དུ། །ཞུག་དང་བཤིག་དང་བཅད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྟོབས་བཅུ་པོ་རྣམས་ལས་སྟོབས་དང་པོ་དྲུག་དང་། བར་མ་གསུམ་དང་། ཕྱི་མ་གཅིག་གིས་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་། སྒོམས་པར་འཇུག་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཀུན་ནས་བསལ་བས་རྡོ་རྗེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྲིབ་པ་གསུམ་གོ་ཆ་དང་། རྡོག་པ་དང་། ཤིང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ལས་སྟོབས་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པ་ལྟར་ཞུག་པ་དང་། བཤིག་པ་དང་

བཅད་པར་བྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བརླིང་དང་སྙིང་བརྟན་མི་ཕྱེད་པས། །དྲང་སྲོང་སྟོབས་ནི་རྡོ་རྗེ་འདྲ། །གང་ཕྱིར་བརླིང་བ་སྙིང་པོའི་ཕྱིར། །གང་ཕྱིར་སྙིང་པོ་བརྟན་པའི་ཕྱིར། །གང་ཕྱིར་བརྟན་པ་
མི་ཕྱེད་ཕྱིར། །མི་ཕྱེད་ཕྱིར་ན་རྡོ་རྗེ་བཞིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། བརླིང་བ་ཉིད་དང་། སྙིང་པོ་ཉིད་དང་། བརྟན་པ་ཉིད་དང་། མི་ཕྱེད་པ་ཉིད་དེ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པས་ན། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྟོབས་བཅུ་པོ་ཐམས་ཅད་ནི་རྡོ་རྗེ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་བརླིང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་སྙིང་པོ་ཡིན་ཞེ་ན། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པས་བརྟན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་གི་ཕྱིར་བརྟན་པ་ཡིན་ཞེ་ན་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་མཚན་མ་ལ་སོགས་པ་མི་མཐུན་པའི་
ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་སྤང་བྱ་ཐམས་ཅད་ནི་འཇོམས་ཤིང་སྤང་བྱས་ནི་སླར་ཡང་མི་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར་ན། སྟོབས་བཅུ་པོ་རྫས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྡོ་རྗེ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་

༄༅། །མི་འཇིགས་པའི་མཆོན་ཚུལ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། འཇིགས་པ་མེད་ཕྱིར་ལྷོས་མེད་ཕྱིར། །བརྟན་ཕྱིར་རྒྱལ་ནི་ཕུན་ཚོགས་པས། །ཐུབ་པ་སེང་གེ་སེང་གེ་
བཞིན༑ ༑འཁོར་གྱི་ཚོགས་སུ་འཇིགས་མི་མངའ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སུ་ལའང་འཇིགས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དག་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། བློའི་སྟོབས་རབ་ཏུ་བརྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། མི་
མཐུན་པའི་ཕྱོགས་འཇོམས་པ་ལ་རྒྱལ་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པས་ན་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་མི་ཡི་སེང་གེ་ནི། སེང་གེ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པས་རི་
དྭགས་ཀྱི་ནང་དུ་འཇིགས་པ་མེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འཁོར་གྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པའི་དབུས་སུ་འཇིགས་པ་དང་བག་ཚ་བ་མི་མངའ་བར་གནས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་མཁྱེན་པས་གང་ལས་ཀྱང་། །
འཇིགས་མེད་པར་ནི་རྣམ་པར་གནས། །དག་པའི་སེམས་ཅན་དང་ཡང་བདག །མི་མཉམ་གཟིགས་ཕྱིར་ལྟོས་པ་མེད། །ཐུགས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། །རྩེ་གཅིག་ཕྱིར་ན་བརྟན་པ་ཉིད། །མཆོག་ཏུ་མ་

རིག་བག་ཆགས་ཀྱི། །ས་ལས་བརྒྱལ་ཕྱིར་རྒྱལ་ལྡན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པར་ཡང་གང་གིས་ཤེས་སྙམ་ན། ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཀུན་མ་ལུས་པར་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པས་དྲི་བ་ཐམས་ཅད་ལུང་བསྟན་པར་ནུས་པའི་ཕྱིར་ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་གང་ལས་ཀྱང་འཇིགས་པ་མེད་པར་ནི་རྣམ་པར་གནས་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་ཅི་རིགས་པས་དག་པའི་སེམས་ཅན་ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བཅུ་ལ་གནས་པ་རྣམས་དང་ཡང་བདག་ཉིད་མི་མཉམ་ཞིང་། དེ་དག་ལས་ལྷག་པར་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་གཞན་སུ་ལའང་ལྟོས་པ་མེད་པ་དང་། ཐུགས་ནི་རི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ཕྱིར་ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྟག་ཏུ་བརྟན་པ་དང་། མཆོག་ཏུ་སྦྱང་དཀའ་བའི་མ་རིག་བག་ཆགས་ཀྱི་སའི་སྒྲིབ་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་བ་ལས་ཀྱང་ལེགས་པར་བརྒྱལ་བའི་ཕྱིར། མི་མཐུན་ཕྱོགས་འཇོམས་པ་ལ་རྒྱལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཡོན་ཏན་བཞི་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་མ་འདྲེས་པའི་མཚོན་ཚུལ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཉན་ཐོས་མཐའ་

༄། །གཅིག་ཏུ། །སྤྱོད་དང་བློ་ལྡན་རང་བྱུང་རྣམས། །གོང་ནས་གོང་དུ་བློ་དག་ནི། །ཕྲ་ཕྱིར་དཔེ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་ཉེར་འཚོའི་ཕྱིར། །ས་ཆུ་མེ་རླུང་རྣམས་དང་མཚུངས། །འཇིག་རྟེན་
འཇིག་རྟེན་འདས་པ་ཡི། །མཚན་ཉིད་ལས་འདས་ནམ་མཁའ་བཞིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་མ་འདྲེས་པ་ནམ་མཁའི་དཔེས་སྨོས་པའི་འཕྲོས་དོན་དུ་ས་ཆུ་མེ་རླུང་སོགས་སྨོས་ན། དཔེ་དེ་རྣམས་ཅིའི་ཕྱིར
འགོད་ཅེ་ན། འཇིག་རྟེན་ཐ་མལ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། མཐའ་གཅིག་ཏུ་རང་དོན་སྤྱོད་པ་རང་རྒྱལ་དང་། བློ་ལྡན་བྱང་སེམས་དང་། རང་བྱུང་སངས་རྒྱས་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་བློ་དག་ནི་ཕྲ་ཞིང་ཟབ་པ་ ༡༨
མཆོག་ཏུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ན། དཔེ་ནི་ས་ཆུ་མེ་རླུང་རྣམས་སྡུ་མ་སྡུ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་མཚན་ཉིད་ཇེ་ཕྲ་ལ་སོང་བ་དང་། དཔེ་དོན་སྦྱར་བས་རྟོགས་སླ་བའི་ཕྱིར་ས་སོགས་དཔེ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ་འགོད་རིགས་པ་དང་།
ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ཀུན་གྱི་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་གཞི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དཔེ་དེ་ལྔ་འགོད་རིགས་ཏེ། སས་རྟེན། ཆུས་སྡུད། མེས་སྨིན། རླུང་གིས་མི་འདུལ། ནམ་མཁས་དེ་རྣམས་ཀྱི་གོ་འབྱེད་ནས་ཉེ་ 351

བར་འཚོ་བ་དང་མཚུངས་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མ་འདྲེས་པའི་ཡོན་ཏན་ནི། འཇིག་རྟེན་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉན་རང་དང་བྱང་སེམས་འཕགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལས་འདས་ཤིང་དེ་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་འབྱུང་བ་བཞིའི་མཚན་ཉིད་ལས་འདས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་ནི། །གཉིས་འདི་ཆོས་སྐུས་རབ་ཕྱེ་སྟེ། །ནོར་བུ་རིན་ཆེན་འོད་མདོག་དང་། །དབྱིབས་བཞིན་དབྱེ་བ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྲལ་བའི་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་འདི་རྣམས་དོན་དམ་ཆོས་སྐུས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ཞིང་དེའི་ངང་དུ་དབྱེར་མེད་པར་གནས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་ལས་འོད་འབྱུང་བ་དང་། མདོག་གསལ་དང་། དབྱིབས་མཛེས་པ་རྣམས་ནོར་བུ་ལས་དབྱེར་མེད་པ་བཞིན་དུ། ཡོན་ཏན་སོ་གཉིས་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཆོས་སྐུ་ལས་དབྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་སྨིན་འབྲས་བཤད་པ་ལ་གཉིས། མཚན་རྣམས་སྐུ་གཉིས་ལ་གནས་ཚུལ། གཟུགས་སྐུ་ཟླ་བའི་དཔེས་མཚོན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། མཐོང་ན་ཚིམ་བྱེད་ཡོན་ཏན་

ཀྱཱ། བཀྲ། བཤེ་བཤ། འགྲེལ

༄༅། །ཀང་༔ ༔སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ། །སྤྲུལ་པ་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ནི། །ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་གཉིས་ལ་བརྟེན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། མཐོང་ན་ཡིད་ཆེམ་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་ཡོན་ཏན་
གང་ཡིན་པ་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཞེས་བྱ་བ་རྣམས་ནི། ཚོག་གི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་རྫོགས་པར་ནི་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ལོངས་སྐུ་སྟེ་གཟུགས་སྐུ་གཉིས་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། གདུལ་བྱ་ལ་སྣང་
བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དག་ལས་རིང་དང་ཉེ་རྣམས་ལས། །འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །ཆུ་དང་ནམ་མཁའ་ཟླ་གཟུགས་བཞིན། །དེ་མཐོང་བ་ནི་རྣམ་པ་
གཉིས༔ ༔ཞེས་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་སྐུ་མཐོང་བའི་གེགས་སུ་གྱུར་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ལས་རིང་བའི་གདུལ་བྱ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་། ཉེ་བའི་གདུལ་བྱ་ས་བཅུ་ལ་གནས་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལ་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བར་འཇིག་རྟེན་པའི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཕལ་པ་རྣམས་ལ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་སྣང་ཞིང་། རྒྱལ་བའི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་

ལ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་སྣང་བ་ནི། དཔེ་རན་ཆུ་དག་པའི་ནང་དུ་ཟླ་བའི་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་། ནམ་མཁར་ཟླ་བའི་གཟུགས་མཐོང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏེ། དེ་ལྟར་མཚན་བཟང་པོས་བརྒྱན་པའི་སྐུ་གཉིས་པོ་དེ་མཐོང་བའི་གདུལ་བྱའི་རིགས་རྣམ་པ་གཉིས་ཡིན་པས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་པར་འདོད་པས་ཀྱང་དག་པའི་སྐལ་པ་དང་ལྡན་པར་བྱའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་དཀོན་མཆོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས་ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་བསྟན་པའི་སྐབས་ཏེ་ལེའུ་གསུམ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་གྲུབ་བོ།། །།སྤྱི་དོན་བཞི་པ་བྱེད་པ་ཕྲིན་ལས་བཤད་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དཔེ་དང་སྦྱར་ཏེ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷུན་གྲུབ་ཀྱིས་མདོར་བསྟན། རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་མདོར་བསྟན་ནོ། །དང་པོ་ནི། གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་འདུལ་བའི་ཐབས་དང་ནི། །གདུལ་བྱའི་ཁམས་ཀྱི་གདུལ་བྱའི་བྱ་བ་དང་། །དེ་ཡི་ཡུལ་དང་དུས་སུ་གཤེགས་པ་ལ། །ཁྱབ་བདག་རྟག་ཏུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག །ཅེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་

༄། །ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་ན། གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པའི་ཁམས་དང་བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་དང་རིགས་སོགས་མཁྱེན་ནས། དེ་དང་མཐུན་པར་གདུལ་བར་བྱ་བའི་ཐབས་གང་ལ་
གང་འོས་སྟོན་པ་དང་ནི། གདུལ་བྱའི་ཁམས་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་རྣམས་ཀྱི་གདུལ་བའི་བྱ་བ་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ལ་འགོད་པ་དང་། གདུལ་བྱ་དེ་གང་ན་ཡོད་པའི་ཡུལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་པ་
རྣམས་སུ་གང་གི་ཚེ་འདུལ་བའི་དུས་སུ་གཤེགས་པ་ལ། ཁྱབ་བདག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་འབད་རྩོལ་མི་མངའ་ཞིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་གོ །གཉིས་པ་
ནི༎ ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མཆོག་ཚོགས་དང་ལྡན་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཉི་འོད་ཅན། །ཐེག་པ་མ་ལུས་ངེས་པར་བསྒྲུབས་ཏེ་མཐའ་དང་དབུས་མེད་རྒྱ་ཆེན་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཁྱབ་པ། །སངས་རྒྱས་
ཉིད་ནི་ཡོན་ཏན་དྲི་མ་མེད་གཏེར་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཁྱད་མེད་རྣམ་གཟིགས་ནས། །ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་གྱི་དྲ་བ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེའི་རླུང་གིས་རྣམ་པར་གཏོར། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ངེས་

པར་འབྱིན་པའི་རྒྱུ་གཟུངས་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་རིན་ཆེན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚོགས་དུམ་དང་ལྡན་ཞིང་། དྲི་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆུས་ཡོངས་སུ་གང་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ས་བཅུ་དང་། ཉེ་བར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ལྟ་བུ་ཅན་ཏེ། འདིས་འགྲོ་བ་ལམ་གྱི་ཐེག་པ་མ་ལུས་པ་ངེས་པར་བསྒྲུབས་པ་
ལས་བྱུང་བ་རྒྱ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཐའ་དང་དབུས་མེད་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བས་ནམ་མཁའ་ལྟར་ཁྱབ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཡང་རྒྱལ་
བའི་མཛད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི། སྟོབས་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་གདོད་མ་ནས་གཏེར་དང་འདྲ་
བར་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་ཡོད་པ་རྣམ་པར་གཟིགས་ནས་དེ་དག་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཀྱང་། རྒྱལ་བའི་སྙིང་པོ་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་བ་དེ་

༄༅། །ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤྲིན་གྱི་དྲ་བ་འདྲ་བ་རྣམས་བསལ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་སེལ་བར་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ཡང་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཤུགས་རླུང་དྲག་པོ་དང་འདྲ་བ་དག་གིས་དྲི་མའི་སྤྲིན་རྣམས་རྣམ་པར་གཏོར་བར་ནུས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའོ། །མདོར་ན། ལུས་ཅན་རྣམས་གནས་སྐབས་སུ་ས་བཅུ་དང་ཚོགས་གཉིས་ལ་ཡང་སྦྱོར་ཞིང་། མཐར་ཐུག་བྱང་ཆུབ་ལ་སྦྱོར་ཏེ། དེས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་ཐུགས་རྗེས་འཇོམས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། ཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས། ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན། རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་དོན་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། ཡུལ་དུས་མི་འགལ་བར་འཇུག་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་གང་གིས་གདུལ་བ་ཡི། །བྱ་གང་གང་དུ་གང་གི་ཚེ། །དེ་ཡི་རྣམ་རྟོག་སྐྱེ་མེད་ཕྱིར། །ཐུབ་པ་རྟག་ཏུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། གདུལ་བྱ་གང་གི་ཆེད་

དུ་འཇུག་པ་དང་། ཐབས་གང་གིས་འདུལ་བ་དང་། གདུལ་བའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། གདུལ་བྱ་གནས་པའི་ཡུལ་གང་དུ་གཤེགས་པ་དང་སྐབས་སུ་བབ་པའི་དུས་སུ་གང་གི་ཚེ་འདུལ་བ་རྣམས་ལ་དེ་དེའི་
ཀུན་སློང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་སྐྱེ་བ་མིན་ཞིང་འབད་རྩོལ་གྱི་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན། ཐུབ་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་གོ །གཉིས་པ་ནི། གདུལ་བྱའི་
ཁམས་ནི་གང་ཞིག་གི །འདུལ་བའི་ཐབས་མང་གང་གང་གིས། །གདུལ་བྱའི་བྱ་གང་གང་དུ་ནི། །གང་ཚེ་ཡུལ་དང་དུས་དེ་དག །ཅེས་གསུངས་ཏེ། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཅན་གྱི་གདུལ་བྱའི་ཁམས་ནི་གང་ཞིག
ཆེད་དུ་རང་རང་གི་མོས་པ་དང་མཐུན་པར་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པས་གདུལ་བའི་ཐབས་མང་པོ་གང་དག་གིས་འདུལ་བ་ལ་ཡང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་དང་། གནས་སྐབས་སུ་མངོན་པར་མཐོ་བ་
དང་། མཐར་ཐུག་ཏུ་ངེས་པར་ལེགས་པ་ལ་འགོད་པ་ལྟ་བུ་གདུལ་བའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་དང་། གང་དུ་ནི་ཡུལ་གང་དང་གང་གི་ཚེ་ནི་དུས་ཏེ། གདུལ་བྱ་གང་ན་

༄༅། །ཡོད་པའི་ཡུལ་དང་འདུལ་བའི་སྐབས་སུ་བབ་པའི་དུས་སུ་གཤེགས་པ་དེ་དག་ཀྱང་མི་འགལ་ཞིང་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པའོ། །གཉིས་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་དོན་བཤད་པ་ལ་ལྔ། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མདོར་བསྟན། དོན་གྱི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བཤད། དེ་དག་དཔེ་ཡིས་མཚོན་ཚུལ། དཔེ་དོན་སྦྱར་བའི་རྒྱས་བཤད། བསྡུས་ཏེ་རྒྱུན་མི་འཆད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ངེས་འབྱིན་དེ་ཡི་རྟེན་པ་དང་། །དེ་འབྲས་དེ་ཡི་ཡོངས་འཛིན་དང་། །དེ་སྒྲིབ་དེ་གཅོད་རྐྱེན་ལ་ནི། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཛད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཡིན་ཏེ། ཐེག་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་སྔོན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་ངེས་འབྱིན་གྱི་ལམ་དང་། ངེས་འབྱིན་དེའི་ཉེ་བར་རྟེན་པ་ཚོགས་གཉིས་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་དེའི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་དང་། འབྲས་བུ་དེའི་རྒྱུ་ཐེག་ལས་འཇུག་ཡུལ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་སེམས་ཅན་དང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསལ་བྱ་སྒྲིབ་པ་དང་། དེ་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཐེག་ལས་ཀྱི་རྐྱེན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་དྲུག་ལ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་

18

ཀོ་ཆེན་མན་ངག་གཅེས་བཏུས།

འབད་མེད་དུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། ངེས་པར་འབྱིན་པ་ས་བཅུ་སྟེ། །ཚོགས་གཉིས་དག་ནི་དེ་ཡི་རྒྱུ། །དེ་འབྲས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་འཛིན། །དེ་སྒྲིབ་མཐའ་ཡས་ཉོན་མོངས་དང་། །ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་བག་ཆགས་སོ། །དུས་ཀུན་ཏུ་ནི་དེ་འཇོམས་པའི། །རྐྱེན་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དང་པོ་འཁོར་བ་ནས་ཕྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་བར་མཐར་ཐུག་པའི་གོ་འཕང་དུ་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ལམ་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྒྱུའི་རྐྱེན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་རིམ་པར་བགྲོད་པས་ཏེ། ས་བཅུ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་གོང་དུ་འཕེལ་ཞིང་ཕྲིན་ལས་ཉེ་བར་རྟོན་པའི་རྐྱེན་ནི་ཐབས་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་པོ་ཡིན་ཅིང་། རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་དག་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ལ། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཕྲིན་ལས་འཇུག་པའི་ཡུལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཅན་དུ་གཟིགས་ནས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱང་སྙིང་པོ་དེ་ལ་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་མཐའ་ཡས་

ཀྱེ། ཤེ། བཞི་པ། ཕྱིན

༄༅། །པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་སྟེ། གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་རྣམས་གཞོམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་དང་། དུས་ཀུན་ཏུ་ནི་སྒྲིབ་པ་དེ་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ནི་ཐུགས་
རྗེ་ཆེན་པོས་ལམ་སྟོན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཉིད་དོ། །སྐབས་འདིར་རོང་སྟོན་ཆེན་པོས། དེས་ན་ཕྲིན་ལས་རྒྱུ་གང་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ནི་ས་དང་ཚོགས་སྦྱོར་དུ་སོང་བ
ལས་སོ། །འབྲས་བུ་གང་ཐོབ་པས་རྒྱུན་མི་འཆད་ན་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པས་སོ། །ཡུལ་གང་ཡོད་པས་རྒྱུན་མི་འཆད་ན་སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པས་དེའི་སྒྲིབ་པ་ཐུགས་རྗེས་སེལ་བའོ། H8
ཞེས་ལེགས་པར་བཤད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། གནས་དྲུག་པོ་ནི་འདི་དག་རྣམས། །གོ་རིམ་ཇི་བཞིན་རྒྱ་མཚོ་དང་། །ཉི་མ་དང་ནི་ནམ་མཁའ་གཏེར། །སྤྲིན་དང་རླུང་བཞིན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་གྱི་གནས་ནི་དྲུག་པོ་འདི་དག་རྣམས་དཔེ་དང་དོན་གོ་རིམ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ནས་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། དེའང་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་དང་།

དྲི་མ་མེད་པའི་ཉི་མ་དང་ནི། ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་། གཏེར་ཆེན་པོ་དང་། གཏོར་བྱའི་སྤྲིན་ཚོགས་དང་། འཁོར་བྱེད་རླུང་ཆེན་པོའི་ཤུགས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ནི། ཤེས་རྒྱ་ཡོན་ཏན་
རིན་ཆེན་དང་། །ལྡན་ཕྱིར་ས་རྣམས་རྒྱ་མཚོ་བཞིན། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེར་འཚོའི་ཕྱིར། །ཚོགས་གཉིས་དག་ནི་ཉི་མ་བཞིན། །རྒྱ་ཆེ་མཐའ་དང་དབུས་མེད་ཕྱིར། །བྱང་ཆུབ་ནམ་མཁའི་ཁམས་བཞིན་
ནོ༑ ༑ཡང་དག་རྫོགས་སངས་ཆོས་ཉིད་ཕྱིར། །སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་གཏེར་དང་འདྲ། །གློ་བུར་ཁྱབ་དང་མ་གྲུབ་ཕྱིར། །དེ་ཡི་ཉོན་མོངས་སྤྲིན་ཚོགས་བཞིན། །དེ་འཁོར་བར་ནི་ཉེར་གནས་ཕྱིར། །ཐུགས་རྗེ་
མི་བཟད་རླུང་དང་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དྲི་མ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་བཅས་ཤིང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རིན་ཆེན་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན། ངེས་པར་འབྱིན་པའི་རྒྱུ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པོ་རྣམས་ནི་རྒྱ་མཚོ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བས་ཉེ་བར་འཚོ་ཞིང་ཕན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཉེ་བར་སྟོན་པའི་རྒྱུ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

ཨཱ། ཕྱི། ཤེ་ཕྱིན། འགྲེལ

༄། །ཚོགས་གཉིས་པོ་དག་ནི་ཉི་མ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་ཞིང་། ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པས་ཟབ་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ནི་ནམ་མཁའི་
ཁམས་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་ནོ། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཡོན་ཏན་གྱི་འཁོར་བ་ཟད་མི་ཤེས་པ་དང་བཅས་པ་གདོད་མ་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་གནས་པའི་ཕྱིར། ཡོངས་སུ་གཟུང་
བར་བྱ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱི་དག་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་ནི་གཏེར་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་ཞིང་། སྣང་རུང་གྲོ་བུར་བ་ཡིན་པ་དང་། རང་བཞིན་ལ་ཁྱབ་པར་བྱེད་པ་དང་། དོན་
དམ་པར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་དེའི་སྒྲིབ་པ་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་སྤྲིན་གྱི་ཚོགས་འཐུག་པོ་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་ཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་པ་སྤྲིན་དང་འདྲ་བ་དེ་འཐོར
བར་བྱེད་པའི་ལམ་སྟོན་པར་མཛད་པ་ནི་ཉེ་བར་གནས་པའི་ཕྱིར། སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བའི་རྐྱེན་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་མི་ཟད་ཅིང་རབ་ཏུ་དྲག་པའི་རླུང་གི་ཤུགས་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ལྔ་པ་ནི། གཞན་གྱི་དབང་གིས

ཞ

དེས་འབྱུང་དང་། །བདག་དང་སེམས་ཅན་མཚུངས་གཟིགས་དང་། །མཛད་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་ཕྱིར། །འཁོར་བ་སྲིད་དུ་མཛད་མི་འཆད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྔོན་སློབ་ལམ་དུ་སེམས་ཅན་མ་ལུས་པར་
སྒྲོལ་བར་དམ་བཅས་ཤིང་གཞན་དོན་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དོན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་བདག་ཉིད་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྙིང་པོ་
ཅམ་དུ་མཚུངས་པར་གཟིགས་པས་ཕྲིན་ལས་དོན་ཡོད་པར་མཁྱེན་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་མཐའ་མེད་པས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་མཛད་པ་ཡོངས་སུ་
མ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་མ་སྟོང་གི་བར་དུ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཛད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་ཉིད་དོ། །རྩ་བའི་གསུམ་པ་དཔེ་དང་སྦྱར་ཏེ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དཔེའི་དབྱེ་བ་
མདོར་བསྟན་པ། དཔེ་དོན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བརྒྱ་བྱིན་རྔ་སྤྲིན་ཚངས་པ་དང་། །ཉི་མ་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་བཞིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སྒྲ་བརྙན་བཞིན། །ནམ་མཁའ་དང་ནི་ས་བཞིན་ནོ། ། ༡༤

ཀྱཱ། བཀའ་འགྱུར། འགྲེལ

༄། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་རྟོག་མེད་ལྷུན་གྲུབ་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་སྒོ་ནས་གདུལ་བྱའི་སྐལ་པ་དང་འཚམས་པར་འཇུག་པ་དེ་ཉིད་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་རྣམ་པ་དགུ་ཡིན་ཏེ། སྐུ་སྟོན་པའི་དཔེ་བཻ་ཌཱུར་གྱི་ས་གཞི་ལ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་དང་། གསུང་དམ་ཆོས་འདོམ་པའི་དཔེ་ལྷའི་རྔ་སྒྲ་དང་། མཁྱེན་བརྩེས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་དཔེ་སྤྲིན་དང་། སྐུའི་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པའི་དཔེ་ཚངས་པ་རང་གནས་ནས་མ་འཕོས་པར་སྤྲུལ་པས་འདོད་ལྷའི་དོན་བྱེད་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྤྲོ་བའི་དཔེ་ཉི་མ་ལས་འོད་ཟེར་འབྱུང་བ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དཔེ་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་ལས་དགོས་འདོད་འབྱུང་བ་བཞིན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་གི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དཔེ་བྲག་ཆའི་སྒྲ་བརྙན་མི་བདེན་བཞིན་དུ་བརྗོད་བྱ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་བཞིན་དང་། སྐུའི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་དཔེ་ནམ་མཁའ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་བཞིན་དུ་ཅིར་ཡང་སྣང་བ་དང་དེ་ཐུགས་རྗེས་གཞན་དོན་མཛད་པའི་དཔེ་ས་གཞིས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་བཞིན་ ༧༤ 365

ཀོང་མཁན་དག་གཅིག་ཅེས་པ་བཞུགས།

ནོ༑ ༑འདིར་ཀུན་མཁྱེན་དོལ་པོ་པའི་ཞལ་ནས། སངས་རྒྱས་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པ་མེད་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་འདུས་མ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་ན། དེ་ལས་ཇི་ལྟར་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་མཛད་པ་འཇུག་ཅེ་ན་ཐེ་ཚོམ་དང་སོམ་ཉི་སྐྱེས་པ་རྣམས་ཀྱི་འཁྲུལ་པ་སྤངས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལ་མོས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དཔེ་རྣམ་པ་གསལ་བ་མང་པོས་འཆད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ། སོ་སོའི་ངོ་བོ་དཔེ་དོན་སྦྱར། དགོས་པ་བརྗོད་དེ་སྐབས་དོན་བསྡུ། སྐབས་ཡང་བསྡུས་ཏེ་ཁྱད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་དགུ༑ སྐུ་རྣམ་འཕྲུལ་སྟོན་པ། གསུང་གདམས་ངག་བརྗོད་པ། ཐུགས་མཁྱེན་བརྩེ་ཁྱབ་ཚུལ། སྤྲུལ་པ་སྤྲོ་བ། ཡེ་ཤེས་འཇུག་ཚུལ། ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ། གསུང་གི་གསང་བ། སྐུའི་གསང་བ། ཐུགས་རྗེ་འཇུག་ཚུལ་བཅས་ཀྱི་དཔེ་དོན་སྦྱར་བའོ། །དེའི་དང་པོ་ལ་ལྔ། དཔེ་བསྟན་པ། དོན་བཤད་པ། དཔེ་རྒྱས་བཤད། དོན་ངོས་གཟུང་བ། བསྡུས་ཏེ་སྐྱེ་འགག་མེད་ཚུལ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་འང་གསུམ། སྣང་

ཨཱ།
བསྐྱེ། ཞི་བརྟན་
འགྲེལ

༄༅། །ཚུལ༑ བྱེད་ལས། དོན་དུ་གྱུར་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་བཞི་ཚུར་དག་པ་ཡི། །རང་བཞིན་ས་སྙིང་འདིར་གྱུར་ཏེ། །དག་ཕྱིར་ལྷ་ཡི་དབང་པོ་དེར། །ལྷ་ཡི་བུ་མོའི་ཚོགས་དང་བཅས། །རྣམ་པར་
རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་དང་། །ལྷ་གནས་དེ་ལས་གཞན་དག་དང་། །དེ་ཡི་གཞལ་ཡས་སྣ་ཚོགས་དང་། །ལྷ་རྫས་རྣམ་མང་དེ་མཐོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། འཛམ་བུའི་གླིང་པ་བསོད་ནམས་དང་ལྡན་པ་འགའ་
ཞིག་ལ་ལྷའི་དབང་པོའི་སྣང་བ་འཆར་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཇི་ལྟར་ན། སྔོན་གྱི་དགེ་བའི་མཐུས་རིན་པོ་ཆེ་བཞི་ཚྭ་དག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འཛམ་གླིང་གི་ས་གཞིའི་སྙིང་མཐའ་དག་འདིར་གྱུར་ཏེ། ས་གཞི་དེ་ཤིན་ ༡༤
ཏུ་དག་ཅིང་དྭངས་པའི་ཕྱིར་དེར་ལྷའི་དབང་པོ་འཁོར་ལྷའི་བུ་མོའི་ཚོགས་དང་བཅས་ཤིང་། གཙོ་བོའི་གནས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་དང་ལྷའི་གནས་དེ་ལས་གཞན་པ་དགའ་བའི་ཚལ་ལ་སོགས་པ་
དག་དང་། ལྷ་དེ་རྣམས་ཀྱི་གཞལ་ཡས་ཁང་བཀོད་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་བྱའི་ལྷ་རྫས་རྣམ་པ་མང་པོས་གང་བ་དང་བཅས་པ་ས་སྙིང་དེར་སྣང་བ་མིའི་འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ངོ་། །གཉིས

367

པ་ནི། དེ་ནས་སྐྱེས་པ་བུད་མེད་ཚོགས། །ས་ཡི་སྙིང་ན་གནས་པ་རྣམས། །སྣང་བ་དེ་ནི་མཐོང་གྱུར་ཏེ། །དེད་ཀྱང་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར། །ལྷ་དབང་འདི་འདྲར་གྱུར་ཅིག་ཅེས། །དེ་འདྲའི་སྨོན་ལམ་འདེབས་བྱེད་ཅིང་། །དེ་ཐོབ་དོན་དུ་དགེ་བ་ནི། །ཡང་དག་བླངས་ཏེ་གནས་པར་གྱུར། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དེ་ནས་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཚོགས་པ་སའི་སྙིང་ན་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས། ལྷ་དབང་འཁོར་བཅས་འགྱུར་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་སྣང་བ་དེ་ནི་མཐོང་བར་གྱུར་པས་རྐྱེན་བྱས་ཏེ། དེད་རྣམས་ཀྱང་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ལྷ་དབང་འདི་འདྲ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་དེ་འདྲ་བའི་སྨོན་ལམ་འདེབས་པར་བྱེད་ཅིང་། ལྷ་དབང་དེ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་དགེ་བ་ནི་ཡང་དག་པར་བླངས་ཏེ་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེས་ནི་ལྷ་དབང་དུ་སྣང་བ་དེའང་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པར་སྟོན་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་དག་དགེ་བའི་ལས་དེས་ནི། །འདི་སྣང་ཙམ་ཞེས་དེ་ལྟ་བུར། །ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་ས་སྟེང་ནས། །འཕོས་ཏེ་ལྷ་རུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །སྣང་བ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་། །རྟོག་པ་མེད་

ཀྱཻ། བཀྱཻ། ཞེ་བཀྱཻད། ཀྱེའ

༄༅། །ཅིང་གཡོ་བ་མེད། །དེ་ལྟ་མོད་ཀྱིས་སྟེང་ན། །དོན་ཆེན་གྱིས་ནི་ཉེ་བར་གནས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྐྱེས་པ་དང་བུད་མེད་དེ་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་ལ་སོགས་པ་དཀར་པོ་དགེ་བའི་ལས་
རྣམས་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དེས་ནི། བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་འདི་དག་གཟུགས་བརྙན་གྱི་སྣང་བ་ཤར་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི་ལྷ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་འདིར་འོངས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟ་བུར་
ཡང་དག་པ་ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་བརྙན་ལ་ངོ་བོར་བཟུང་ནས་དགེ་བ་སྤྱད་པའི་དབང་གིས་ས་ཡི་སྟེང་མིའི་ལུས་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་རང་གང་འདོད་པའི་ལྷར་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །སྣང་བ་ཤར་བ་དེ་ནི་ཤིན་ ༡༤
ཏུ་འཛམ་བུའི་གླིང་པ་རྣམས་དགེ་བ་ལ་གཞུག་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་ཡང་ཀུན་སློང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་འབད་རྩོལ་གྱི་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་པ་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་སའི་སྟེང་མིའི་ཡུལ་ན་གནས་པ་
རྣམས་དངོས་སུ་དགེ་བ་ལ་སྦྱོར་ཞིང་རྒྱུད་ནས་མངོན་པར་འདོད་པའི་གོ་འཕང་ལ་སྦྱོར་བས་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དོན་བཤད་པ་ལ་གསུམ། སྣང་ཚུལ། དོན་ 369

གཉེར༔ མི་རྟོག་ཀུང་དོན་བྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་དད་སོགས་དྲི་མེད་ཅན། །དད་སོགས་ཡོན་ཏན་བསྒོམས་པ་ཡིས། །རང་སེམས་ལ་སྣང་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ལྡན་པ་དང་། །
འཆག་པ་དང་ནི་བཞེངས་པ་དང་། །བཞུགས་པ་དང་ནི་གཟིམས་པ་དང་། །སྤྱོད་ལམ་སྣ་ཚོགས་མཛད་པ་ཅན། །ཞི་བའི་ཆོས་ནི་གསུངས་པ་དང་། །མི་གསུངས་མཉམ་པར་གཞག་གྱུར་པ། །ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་
སྣ་ཚོགས་དག །མཛད་པ་གཟི་མདངས་ཆེན་པོ་ཅན། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་དད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་མ་
དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་མེད་པ་ཅན་དུ་བྱས་ནས། དད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་དྲན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསྒོམས་པའི་དབང་གིས་རང་གི་སེམས་དང་བར་གྱུར་པ་ལ་སྣང་བ་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་མཚན་བཟང་པོ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུ་ལྡན་པ་དང་། རེས་འགའ་སྐུ་འཆག་པ་དང་ནི། དེ་བཞིན་དུ་བཞེངས་པ་དང་། གདན་ལ་བཞུགས་པ་དང་།

ཀྱཻ། བཀྲ། ཞེ་དྲུག འགྲེལ

༄༅། །མནལ་བའི་ཕྱིར་གཟིམས་པ་དང་། གཞན་ཡང་གཤེགས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་ལམ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་མཛད་པ་ཅན་དང་། གདུལ་བྱ་ལ་ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ནི་གསུངས་པ་དང་། རེས་འགའ་ཆོས་མི་གསུངས་པར་ནི་ནང་དུ་ཡང་དག་འཇོག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པར་གྱུར་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་ལ་སོགས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དག་མཛད་པ་དང་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལྡན་པས་གཟི་མདངས་ཆེན་པོ་ཅན་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འཕྲུལ་མཐའ་ཡས་པར་སྣལ་པ་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་མཐོང་ནས་ཀྱང་འདོད་ལྡན་པ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཅེས་རབ་སྦྱོར་ཏེ། །དེ་རྒྱུ་ཡང་དག་བླངས་ནས་ནི། །འདོད་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དག་པའི་སེམས་ལ་སྣང་བའི་གཟུགས་སྐུ་དེ་མཐོང་ནས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་འདུན་པ་དང་ལྡན་པའི་བློ་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐོས་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་ཏེ། དེ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་ཕ་

༤༦

རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་སྒྲུབ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་ནས་ནི་རིམ་གྱིས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས་འདོད་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི༑ སྣང་བ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་། །རྟོག་མེད་གཡོ་བ་མེད་པ་ཉིད། །དེ་ལྟ་ན་ཡང་འཇིག་རྟེན་ན། །དོན་ཆེན་པོས་ནི་ཉེ་བར་གནས། །འདི་ནི་རང་སེམས་སྣང་བ་ཞེས། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་མི་ཤེས་མོད། །དེ་ལྟར་ན་ཡང་གཟུགས་མཐོང་དེ། །དེ་དག་ལ་ནི་དོན་ཡོད་འགྱུར། །རིམ་གྱིས་དེ་མཐོང་ལ་བརྟེན་ནས། །ཐེག་པ་འདི་ལ་གནས་པ་རྣམས། །ནང་གི་དམ་པ་ཆོས་སྐུ་ནི། །ཡེ་ཤེས་མིག་གིས་མཐོང་བར་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་དག་པ་ལ་སྣང་བའི་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུའོ་སྙམ་པའི་ཀུན་སློང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་། འབད་རྩོལ་གྱིས་ནམ་ཡང་གཡོ་བ་མེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་མཐོང་བ་དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་ན་གདུལ་བྱ་རྣམས་དངོས་སུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱོར་ཞིང་། བརྒྱུད་ནས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ལ་སྦྱོར་བས་དོན་

ཨཱ། བཤེ། ལ་བཤེ། འགྲེལ

༄༅། །ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་ལ། གཟུགས་སྐུའི་རྣམ་འཕྲུལ་མཐའ་ཡས་པ་འདི་ནི། རང་གི་སེམས་དག་པ་ལ་དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་ཙམ་
ཡིན་གྱི་མཐར་ཐུག་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བར་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོས་ཡང་དག་པར་མི་ཤེས་སོ། དེ་ལྟ་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཉིད་མཐོང་བ་ལས་ཀྱང་ལྟ་བ་པོའི་གདུལ་བྱ་དེ་དག་ལ་དོན་
ཆེན་པོ་ཡོད་པར་འགྱུར་ཏེ། རིམ་གྱི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དེ་མཐོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཟབ་མོ་འདི་ལ་གནས་ཤིང་། ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྐལ་པ་དང་ལྡན་ ༦༤
པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ་སོ་རང་གིས་རིག་པར་བྱ་བ་དོན་དམ་པའི་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ནི། མཉམ་བཞག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་མིག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་བར་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་དཔེ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ས་ཀུན་ཉམ་ངའི་གནས་གཞན་དང་བྲལ་དྲི་མེད་པེ་ཧུ་ཏ། །གསལ་མཛེས་ནོར་བུའི་ཡོན་ཏན་ 373

དྲི་བྲལ་དཔལ་ལྡན་སྙིང་ནི་མཉན་གྱུར་ཏེ། །དག་ཕྱིར་དེ་ར་ནི་ལྷ་གནས་སྣ་ཚོགས་ལྷ་དབང་ལྷ་ཡི་གཟུགས་ཤར་སྟེ། །རིམ་གྱིས་ས་ཡི་ཡོན་ཏན་བྲལ་ཕྱིར་དེ་ནི་སླར་ཡང་མི་སྣང་འགྱུར། །དེ་དངོས་ཐོབ་ཕྱིར་

བསྐྱེན་གནས་བརྟུལ་ཞུགས་ངེས་པར་སྨིན་སོགས་ལ་ཕྱོགས་པ། །བུད་མེད་སྐྱེས་ཚོགས་སྨོན་པའི་སེམས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་འཐོར་བ་ལྟར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན། དགེ་བའི་མཐུས་འཛམ་བུའི་

གླིང་གི་ས་ཆེན་པོ་འདི་ཀུན་གཙང་རོང་ལ་སོགས་པའི་ཉམ་ང་བའི་གནས་གཞན་དང་བྲལ་བ་དྲི་མ་མེད་པའི་བཻ་ཌཱུ་རྱ་འོད་གསལ་ཞིང་མཛེས་ལ། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཚང་ཞིང་རྡུལ་ལ་ ༡༤

སོགས་པའི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་དཔལ་དང་ལྡན་པས་རྒྱན་དུ་བཀོད་པ། སྙིང་ནི་ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་པར་གྱུར་ཏེ། ས་གཞི་དེ་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་ཕྱིར་དེ་ར་ནི་ལྷའི་བདག་པོའི་གནས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་

བཟང་སོགས་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། ལྷ་དབང་ལྷའི་འཁོར་དང་བཅས་པའི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་ཏེ་གསལ་བར་སྣང་ཞིང་། ཕྱིས་རིམ་གྱིས་ས་དེའི་ཡོན་ཏན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་གཟུགས་བརྙན་དེ་ནི་སླར་ཡང་མི་ 374

ཀྱ། བརྒྱ་དགུ་ཅིག འགྲེལ

༄༅། །སྣང་བ་སོགས་སྐྱེ་འགག་ཏུ་འགྱུར་ལ། གཟུགས་བརྙན་དེ་མཐོང་བའི་དབང་གིས་བརྒྱ་བྱིན་དེའི་དངོས་པོ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བསྙེན་གནས་དང་བདེན་པར་སྨྲ་བ་སོགས་བརྟུལ་ཞུགས་དང་།
ལོངས་སྤྱོད་ངེས་པར་སྦྱིན་པ་དང་། སོགས་ཁོངས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། སྨོན་པ་ལ་སོགས་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པའི་བྲུད་མེད་དང་སྐྱེས་པའི་ཚོགས་ལྟར་སྐྱེ་བར་སྨོན་པའི་སེམས་ཀྱིས་མེ་ཏོག་ལ་སོགས་
འཐོར་ཞིང་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་དེ་ལྟར་གཟུགས་སྐུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ལམ་ལ་སློབ་པའོ། །བཞི་པ་དོན་དངོས་བཟུང་བ་ནི། དག་པ་བཻཌཱུརྱ་འདྲའི་སེམས་ལ་སྣང་བའི་ཐུབ་དབང་ཐོབ་བྱའི་ཕྱིར། །
རབ་དགའི་སེམས་ལྡན་རྒྱལ་བའི་སྲས་རྣམས་དེ་བཞིན་སེམས་རབ་སྐྱེད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་མཐོང་བའི་སྐྱེ་བོ་དེ་ལ་སྨོན་པ་དེ་བཞིན་དུ། སངས་རྒྱས་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་
བའི་སེམས་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་རབ་ཏུ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དེ། དག་པའི་བཻ་ཌཱུརྱ་དང་འདྲ་བའི་རང་སེམས་དག་པ་ལ་སྣང་བ་ཤར་བའི་ཐུབ་པའི་

དབང་པོ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་བསྡུས་ཏེ་སྐྱེ་འགག་མེད་ཚུལ་བསྟན་པ་ནི། ཇི་ལྟར་བཻ་ཌཱུར་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །ལྷ་དབང་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འགྲོ་
སེམས་ས་གཞི་གཙང་མ་ལ། །ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐུ་ཡི་གཟུགས་བརྙན་འཆར། །འགྲོ་བར་གཟུགས་བརྙན་འཆར་ནུབ་རྙོག་མེད་དང་། །རྙོག་པའི་རང་སེམས་རབ་འཇུག་དབང་གིས་འཇུག །ཇི་ལྟར་འཇིག་
རྟེན་དག་ན་གཟུགས་སྣང་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཡོད་དང་ཞིག་ཅེས་དེ་མི་ལྟ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་མིའི་འཇིག་རྟེན་དུ་བཻ་ཌཱུརྻའི་ས་གཞི་རྡུལ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་མེད་ཅིང་གཙང་བར་གྱུར་པ་ལ་ལོངས་
སྤྱོད་དང་བཅས་པའི་ལྷའི་དབང་པོའི་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་ལྟར། དོན་དེ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ས་གཞི་མ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དྲི་མ་མེད་ཅིང་གཙང་བར་གྱུར་པ་ལ་
མཚན་བཟང་པོ་དང་བཅས་པའི་ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་སྐུའི་གཟུགས་བརྙན་འཆར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་ཡང་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བ་དང་ནུབ་པར་སྣང་བ་ནི། མ་དད་པ་

ཀྱེ། བཀྲ། དཀྱིལ། འཁྲིལ

༄། །ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་དང་བར་གྱུར་པའི་རང་གི་སེམས་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་དབང་གིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་འཆར་བར་སྣང་བ་དང་། མ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་ཤིང་རྣམ་

པར་མ་དག་པའི་རང་གི་སེམས་རབ་ཏུ་འཇུག་པའི་དབང་གིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ནུབ་པར་སྣང་ཞིང་འཇུག་པ་ཡིན་གྱིས། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་མིའི་འཇིག་རྟེན་དག་ན་ས་གཞི་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་དབང་གིས་ལྷའི་

དབང་པོའི་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བ་དང་ནུབ་པར་སྣང་ཡང་ལྷའི་དབང་པོ་རང་ཉིད་རང་གི་གནས་ལས་གཡོ་བ་མེད་པ་ལྟར། དོན་དེ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱ་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་དབང་གིས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུར་སྐྱེ་

བ་དང་འགག་པར་སྣང་ཡང་དོན་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཡོད་པ་སྐྱེ་བ་དང་ཞིག་པ་འགག་པ་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་ནམ་ཡང་མི་ལྟ་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་ཤིང་འགྱུར་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་གསུང་གདམས་

ངག་བརྗོད་པའི་དཔེ་སྦྱར་བ་ལ་དྲུག །དཔེ་འགོད་པ། དོན་བསྟན་པ། དཔེ་དོན་གྱི་བྱེད་ལས། ཁྱད་པར་བརྗོད་པ། ཚོ་འཕྲུལ་གསུམ་དང་སྦྱར་བཤད། གསུང་གི་ནུས་པ་མི་འཇུག་པ་མི་འགལ་བའོ། །དང་པོ་

ཀློང་ཆེན་ངག་གི་ཅེས་བཏུས།

ནི༔ ཇི་ལྟར་ལྷ་ནང་ལྷ་རྣམས་ཀྱི། །སྔོན་གྱི་དཀར་པོའི་མཐུ་ཡིས་ནི། །འབབ་དང་གནས་དང་ཡིད་གཟུགས་དང་། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་གཞིན་དུ། །མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་བདག་མེད་དང་། །ཞི་བའི་སྒྲ་ཡིས
བག་མེད་པའི། །ལྷ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཡང་དང་ཡང་། །ཆོས་ཀྱི་རྔས་ནི་སྐུལ་བྱེད་ལྟར། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། ལྷའི་ནང་དུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་སྔོན་གྱི་དཀར་པོ་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་མཐུ་ཡིས་ནི་གྲུབ་པའི་ལྷའི་
ཆོས་ཀྱི་རྔ་བོ་ཆེ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་འབྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་ནི་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཁང་བཟང་གི་སྟེང་གི་བར་སྣང་ལ་འདུག་སྟེ། དེ་བརྡུང་བ་སོགས་ཀྱི་འབད་རྩོལ་དང་། སྒྲ་འབྱུང་བའི་གནས་ལྕེ་རྐན་སོགས་དང་།
བསམ་བྱེད་ཀྱི་ཡིད་དང་། རྟེན་གཟུགས་དང་། སྒྲ་སྒྲོག་སྙམ་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་རྔ་དེ་ལས་འདུས་བྱས་མི་རྟག་པ་དང་། ཟག་བཅས་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཆོས་བདག་མེད་པ་དང་། མྱང་འདས
ཞི་བའོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་འབྱུང་བ་དེ་ཡིས། འདོད་ཡོན་ལ་གཡེངས་པས་བག་མེད་པར་གྱུར་པའི་ལྷ་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ལ་བསྐུལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལྟར། གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཁྱབ་བདག་

༡༤

༄༅། །འབད་སོགས་དང་། །བྲལ་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པར། །སངས་རྒྱས་གསུང་གིས་ཁྱབ་མཛད་དེ། །སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ། སྲིད་ཞིའི་ཁྱབ་བདག་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས། ཆོས་གསུང་བའི་འབད་རྩོལ་སོགས་ལྟ་དང་བྲལ་ཡང་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་གིས་ཁྱབ་པར་མཛད་དེ། སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་སྐལ་པ་དང་འཚམས་པར་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རྒྱས་བཤད། དོན་བསྡུའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ལྷ་ནང་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས། །རྔ་སྒྲ་རང་གི་ལས་ལས་བྱུང་། །དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་ཐུབ་པས་ཆོས། །གསུང་བ་རང་གི་ལས་ལས་བྱུང་། །འབད་གནས་ལུས་དང་སེམས་བྲལ་བའི། །སྒྲ་དེ་ཇི་ལྟར་ཞི་སྒྲུབ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འབད་སོགས་དང་བྲལ་བའི། །ཆོས་དེས་ཞི་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། ལྷའི་ནང་ན་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་རྔ་བོ་ཆེའི་སྒྲ་དེ་ལྷ་རང་གི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ལྟར། གདུལ་བྱའི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཐུབ་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཆོས་གསུང་བར་སྣང་བ་ནི་སེམས་ཅན་རང་གི་བསོད་ནམས་བྱས་པའི་ལས་

ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཅིང་། རྫ་སྒྲ་དེ་ནི་སྐྱེས་བུའི་འབད་པ་དང་། འབྱུང་བའི་གནས་དང་། རྟེན་ལུས་དང་། ཀུན་སློང་གི་སེམས་དང་བྲལ་མོད་ཀྱི་དེ་ལྟ་བུའི་རྫ་སྒྲ་དེས་ཇི་ལྟར་ལྷ་རྣམས་ཆོས་ལ་བསྐུལ་ནས་ཞི་བ་
སྒྲུབ་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་ནི་ཆོས་སྟོན་པའི་འབད་པ་སོགས་དང་བྲལ་མོད་ཀྱི། དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་དེས་གདུལ་བྱའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་
ལྟར་ལྷ་ཡི་གྲོང་ན་རྫ་སྒྲའི་རྒྱུས་བྱུང་མི་འཇིགས་སྦྱིན་པ་ནི། །ཉོན་མོངས་གཡུལ་དུ་འཇུག་ཚེ་ལྷ་མིན་དཔུང་རྒྱལ་རྩེད་མོ་སེལ་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་འཇིག་རྟེན་དག་ན་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ལ་སོགས་རྒྱུས་
བྱུང་བ། །སེམས་ཅན་ཉོན་མོངས་སྡུག་བསྔལ་རབ་འཇོམས་ཞི་བ་བླ་མེད་ལམ་ཚུལ་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། ལྷའི་གྲོང་ཁྱེར་རྣམ་རྒྱལ་ཁང་བཟང་ན་བར་སྣང་ལ་ཡོད་པའི་རྫ་བོ་ཆེའི་སྒྲའི་རྒྱུ་ལས་
བྱུང་བའི་ལྷ་ལ་མི་འཇིགས་པ་སྦྱིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི། ལྷ་རྣམས་རྩུབ་འགྱུར་གྱི་ཚལ་དུ་ཕྱིན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཞི་སྟང་བསྐྱེད་དེ་ལྷ་མ་ཡིན་དང་གཡུལ་དུ་འཇུག་པའི་ཚེ་ན། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་དཔུང་ལས་རྒྱལ་བར་

༄། །ཁྱེད་ཅིང་། འདོད་ཡོན་ལ་གཡེང་བའི་རྒྱུད་མོ་སྣ་ཚོགས་པ་སེལ་ཞིང་རིམ་གྱིས་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ། གདུལ་བྱའི་འཇིག་རྟེན་དག་ན་བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པ་ལ་སོགས་པ་དགེ་བ་རྣམས་བསྟེན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དེས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་ཉོན་མོངས་པ་དང་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་རབ་ཏུ་འཇོམས་ཤིང་། སྡུག་བསྔལ་མ་ལུས་པ་ཞི་བ་བླ་ན་མེད་པ་ལམ་གྱི་ཚུལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་བརྗོད་པར་མཛད་དོ། །བཞི་པ་ནི། གང་ཕྱིར་སྐྱེ་ཀུན་ལ་ཉིད་དང་། །ཕན་བདེ་ཚོ་འཕྲུལ་གསུམ་ལྡན་པ། །དེ་ཕྱིར་ཐུབ་དབྱངས་ལྷ་རྫས་ཀྱི། །སེལ་སྙན་རྣམས་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་འདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་མཐའ་ཡས་པ་ཀུན་ལ་རང་རང་གི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཁྱད་པར་ཉི་ཚེ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དང་། མཐར་ཐུག་ངེས་པར་ལེགས་པའི་གོ་འཕང་ལ་སྦྱོར་བས་ཕན་པ་ཉིད་དང་། གནས་སྐབས་མངོན་པར་མཐོ་བའི་དགའ་བ་ལ་སྦྱོར་བས་བདེ་བ་ཉིད་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་། ཀུན་ཏུ་བརྗོད་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་དང་།

རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་རྣམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པས་སྡུག་བསྔལ་ལས་ངེས་པར་འབྱིན་པ་ཉིད་དེ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པ་དེའི་ཕྱིར་ཐུབ་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་གསུངས་པའི་
དབྱངས་ནི་ལྷ་རྫས་ཀྱི་སིལ་སྙན་ཉི་ཚེ་བ་ཕན་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། ངེས་པར་འབྱིན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལས་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་དོ། །ལྔ་པ་ནི། ལྷར་ནི་ཛ་ཡི་སྒྲ་ཆེན་པོ། །སར་གནས་རྣམས
ཀྱི་རྣར་མི་འགྲོ། །སངས་རྒྱས་ཛ་སྒྲ་འཕོར་བ་ཡི། །ས་འོག་འཇིག་རྟེན་དག་ཏུ་འགྲོ། །ལྷར་ནི་ལྷ་ཡི་སིལ་སྙན་བྱེ་བ་མང་། །འདོད་མི་མཐོན་པར་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་སྒྲོགས། །ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་རྣམས་ཀྱི་
དབྱངས་གཅིག་ཀྱང་། །སྡུག་བསྔལ་མི་རབ་ཞི་བའི་དོན་དུ་འཇུག །ལྷར་ནི་མཛེས་ཤིང་ཡིད་འོང་སིལ་སྙན་སྒྲ། །སེམས་ཀྱི་རྒོད་པ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ། །ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
གསུང་༑ ༑ཏིང་འཛིན་སེམས་གཏོད་བསམ་པ་སྐུལ་བྱེད་ཉིད། །མདོར་ན་མ་ལུས་འཇིག་རྟེན་ཁམས་སུ་ཡང་། །ལྷ་དང་ས་གནས་བདེ་བའི་རྒྱུ་གང་ཡིན། །དེ་ནི་མ་ལུས་འཇིག་རྟེན་ཁྱབ་སྣང་བ། །དབྱངས་ཉིད་

༄། །ལ་ནི་རབ་ཏུ་བརྟེན་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ལྷའི་གནས་མཐའ་ཡས་པར་ནི་རྔའི་སྒྲ་ཆེན་པོས་ཁྱབ་པར་འགྲོ་བ་ཡིན་ཡང་། དེ་ཉིད་སའི་གཞིར་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣ་བར་
མི་འགྲོ་བ་ཉི་ཚེ་བ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་གསུངས་པའི་རྔ་སྒྲ་ནི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་གདུལ་བྱའི་འཁོར་བ་ན་གནས་པའི་ས་འོག་གི་འཇིག་རྟེན་དག་ཏུའང་ཁྱབ་པར་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བས་ཉི་ཚེ་བ་མ་ཡིན་པ་
ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །སྐབས་འདིར་རྗེ་ཕྲིན་ལས་པས། འདིར་བསྟན་པའི་རྔ་སྒྲ་འདི། རྔ་བོ་ཆེ་ལས་གཞན་པའི་ལྷའི་རྔ་སྒྲ་སིལ་སྙན་ཕལ་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་དག་གཞུང་དགོས་ཏེ། ༡༤
གཟུང་འདི་གོང་གི་སྐྱེ་ཀུན་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་པའི་རྒྱས་བཤད་ཡིན་ལ། གཞུང་སྔ་མ་ཤློ་ཀ་གཅིག་ཕྱུས་རྔ་བོ་ཆེ་སིལ་སྙན་ཕལ་པ་ལས་ཁྱད་པར་བྱེད་ཆོས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། རྔ་བོ་ཆེ་ས་སྟེང་ན་གནས་པའི་མི་ལ་
སོགས་པས་མི་ཐོས་པས། སར་གནས་རྣམས་ཀྱི་རྣར་མི་འགྲོ། ཞེས་པའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སམ་སྙམ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། ལྷའི་རྔ་བོ་ཆེའི་སྒྲ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྡོམ་བཞི་ལ་སོགས་པ་ལྷ་རྣམས་བག་མེད་པ་

ཀྃ་ཚང་མཆན་དཔག་གཅིག་བཅུས།

ལས་བསླུ་ལ་བའི་ཚིག་མཐའ་དག །དེ་སྐད་རང་ཅག་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་པ་ཁོ་ནས་གཏམ་དུ་སྨྲ་བཞིན་པ་ཉིད་ན། རང་གིས་རང་ལ་ཅོ་འདྲི་བར་མ་བྱེད་ཅིག །ཅེས་འཆད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ། ལྷར་ནི་ལྷའི་སིལ་སྙན་གྱི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་བྱེ་བ་ཕྲག་མང་པོ་རྣམས་ཀྱང་ཕྱིར་ཞིང་འདོད་ཡོན་གྱི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་པའི་མི་མངོན་པར་འཕེལ་བའི་དོན་དུ་སྒྲོགས་པས་ཕན་པ་མ་ཡིན་ལ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གི་དབྱངས་རྣམ་གྲངས་གཅིག་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། གདུལ་བྱ་སྐལ་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མེ་ཚོགས་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་འཇུག་པས་ཕན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་། ལྷར་ནི་བཀོད་པ་མཛེས་ཤིང་ཐོས་པ་ཙམ་ལས་ཡིད་དུ་འོང་བའི་སིལ་སྙན་གྱི་སྒྲ་རྣམ་པ་མང་པོ་རྣམས་ཀྱང་། སེམས་ནི་ཡུལ་ལ་རྒོད་པ་དང་རྣམ་པར་གཡེང་བ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་བདེ་བ་མ་ཡིན་ལ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་ནི། གདུལ་བྱ་རྣམས་བསམ་གཏན་དང་ཏིང་ངེ་

ཀྱཻ། བརྒྱ་དང་དགུ ཀྲྀ

༄། །འཛིན་ལ་སེམས་གཏོད་ཅིང་བསམ་པ་སྐྱུལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་བདེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཏེ། མདོར་ན་ལྷ་རྫས་ཀྱི་སིལ་སྙན་རྣམས་ནི་ངེས་པར་འབྱིན་པ་མ་

ཡིན་ལ། མ་ལུས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་ཡང་ལྷ་དང་སར་གནས་པ་མི་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་བཅས་པ་སྤངས་ནས་ཟག་པ་མེད་པའི་བདེ་བ་ཆེན་པོ་འཕེལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གང་

ཡིན་པ་དེ་ནི། ཆོ་འཕྲུལ་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་མ་ལུས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་ཁྱབ་པར་འགྱུར་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དབྱངས་ཉིད་ལ་ནི་རབ་ཏུ་བརྟེན་པར་བརྗོད་པས་སྡུག་བསྔལ་ངེས་ ༡༤

པར་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་སོ། །འདིར་སློ་ཀ་བཞིས། ཉི་ཚེ་བ་ཡིན་མིན། ཕན་མི་ཕན། བདེ་མི་བདེ། ངེས་པར་འབྱིན་མི་འབྱིན་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དྲུག་པ་ནི། ཇི་ལྟར་རྣ་བ་

དང་བྲལ་བས། །ཕྲ་མོའི་སྒྲ་ནི་མི་ཐོས་ཞིང་། །ཐམས་ཅད་ལྷ་ཡི་རྣ་བར་ཡང་། །རྣ་ལམ་དུ་ནི་མི་འགྲོ་བཞིན། །དེ་བཞིན་ཆོས་ཕྲ་མཆོག་ཏུ་ནི། །ཞིབ་མོའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱོད་ཡུལ་ཡང་། །ཉོན་མོངས་མེད་ཡིད་འགའ་ 385

ཞིག་གི །རྣ་བའི་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན་རྣ་བའི་དབང་པོ་དང་བྲལ་བས་ཕྲ་མོའི་སྒྲ་ནི་མི་སྙོང་ཞིང་མི་ཐོས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྐལ་པ་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུང་དབྱངས་མི་ཐོས་ཤིང་སྒྲའི་ཁྱད་པར་ཐམས་ཅད་ལྷའི་རྣ་བ་ཐོབ་པའི་ཡང་རྣ་བའི་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་ཞིང་འགའ་ཞིག་འགྲོ་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་ཞིང་ཟབ་པ་མཆོག་ཏུ་ཞིབ་མོའི་ཡེ་ཤེས་ཀོ་ནའི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་ཡང་གདུལ་བྱའི་རིགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣ་བའི་ལམ་དུ་གྱུར་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཡིད་ཅན་བློ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྐལ་པ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་འགའ་ཞིག་གི་རྣ་བའི་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ཐུགས་མཚྱེན་བརྩེས་ཁྱབ་ཚུལ་དཔེ་སྤྲིན་ལ་ལྟ། སྤྲིན་གྱི་དཔེ་དོན་མདོར་བསྟན། དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་བཤད་པ། སྟོད་ཀྱི་འགྱུར་ཚུལ། འབད་མེད་དུ་འཇུག་པ། སྡུག་བསྔལ་སེལ་བའི་ཆོས་མཐུན་སྦྱར་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་དབྱར་གྱི་དུས་ན་སྤྲིན། །ལོ་ཏོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ། །ཆུ་ཡི་ཕུང་པོ་འབད་མེད་པར། །ས་ལ་རྒྱུན་དུ་འབེབས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐུགས་རྗེའི་སྤྲིན་

ཀྱཻ། བ ཁྱ། ང་བདུན་ འབྲེལ

༄། །ལས་ནི། །རྒྱལ་བའི་དམ་ཆོས་ཆུ་ཡི་ཆར། །འགྲོ་བའི་དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་རྒྱུ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འབེབས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། དབྱར་གྱི་དུས་ན་སྤྲིན་གྱིས་ལོ་ཐོག་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པའི་རྒྱུ་ཆར་ཆུའི་ཕུང་པོ་འབབ་པ་མེད་པར་ས་ལ་རྒྱུན་དུ་འབེབས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ། རྒྱལ་བའི་ཐུགས་རྗེའི་སྤྲིན་ལས་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆུའི་ཆར་པ་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པའི་རྒྱུར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འབེབས་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དོན་བསྟན་པ་དང་། ཆོས་མཚུངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་འཇིག་རྟེན་དགེ་བའི་ལམ་ ༡༤
འཇུག་ན། །རླུང་སྐྱེས་ཆུ་ཆར་སྤྲིན་གྱིས་འབེབས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་བརྩེ་རླུང་འགྲོ་དགེ་མངོན་འཕེལ་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་སྤྲིན་ལས་དམ་ཆོས་ཆར་པ་འབེབས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། འཇིག་རྟེན་པ་
རྣམས་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ན་རླུང་གིས་བསྐྱོད་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཆུ་ཆར་སྤྲིན་གྱིས་འབེབས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ། ཐུགས་བརྩེ་བའི་རླུང་གིས་བསྐྱོད་དེ་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལོ་ཏོག

མངོན་པར་སྨིན་པའི་ཕྱིར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྨྲིན་ལས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་པ་ཆེན་པོ་འབེབས་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། སྲིད་ལ་མཁྱེན་དང་བརྩེ་ཆེན་འགྱུར་བ་དང་། །མི་འགྱུར་མ་གོས་ནམ་མཁའི་
དཀྱིལ་གནས་པ། །ཏིང་འཛིན་གཟུངས་ཚུ་དྲི་མེད་སྙིང་པོ་ཅན། །ཐུབ་དབང་སྤྲིན་ནི་དགེ་བའི་ལོ་ཏོག་རྒྱུ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གདུལ་བྱའི་སྲིད་པ་ལ་མཁྱེན་པ་དང་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་འགྱུར་བ་འཁོར་བ་དང་མི་
འགྱུར་བ་མྱང་འདས་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ན་གནས་ཤིང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་ཚུ་དྲི་མ་མེད་པའི་སྙིང་པོ་ཅན་གྱི་ཆོས་ཆར་འབེབས་པའི་ཕྱིར། ཐུབ་པའི་དབང་པོའི་ཐུགས་
རྗེའི་སྤྲིན་ནི་འགྲོ་བའི་དགེ་བའི་ལོ་ཐོག་འཕེལ་བའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་བསིལ་དང་ཞིམ་དང་འཇམ་པ་དང་། །ཡང་བའི་ཆུ་ནི་སྤྲིན་དེ་ལས་ཐོན་པ། །ས་ལ་བ་ཚྭ་སོགས་གནས་འབྲེལ་བས། །
ཤིན་ཏུ་མང་པོའི་རོར་ནི་འགྱུར་བ་བཞིན། །དེ་བཞིན་འཕགས་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཆུའི་ཆར། །རབ་ཡངས་བརྩེ་སྤྲིན་སྙིང་པོ་ལས་ཐོན་པ། །འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ལས། །རྣམ་པ་མང་པོའི་རོ་དང་

རྒྱུད། བརྒྱ་ ང་བརྒྱད། འགྲེལ།

༄། །ལྡན་པར་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། བསིལ་བ་དང་། ཞིམ་པ་དང་། འཇམ་པ་དང་། ཡང་བ་སོགས་ཡན་ལག་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་ཆུ་ནི་སྤྲིན་དེ་ལས་གྲོན་པར་རིགས་གཅིག་པ་ཉིད་ ཧ༤

དུ་བབས་ཀྱང་། འོག་གཞིའི་ས་ལ་བ་ཚྭ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་པའི་གནས་ཀྱི་བཟང་ངན་དང་འབྲེལ་བས་ཁ་མངར་སོགས་ཤིན་ཏུ་མང་པོའི་རོར་ནི་འགྱུར་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན། དོན་དེ་བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་ལམ་

ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཆུའི་ཆར་སྟོང་ཉིད་རབ་ཡངས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོའི་སྤྲིན་གྱི་སྙིང་པོ་ལས་གྲོན་པ་གཅིག་ཉིད་གདུལ་བྱ་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་ཀྱི་གནས་ཏེ་མོས་པ་ཐ་དད་པའི་དབྱེ་བ་ལས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་

སོགས་རྣམ་པ་མང་པོའི་རོ་སྣེ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །ཆུའི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི། འགྲེལ་པ་རྒྱལ་སྲས་མ་ལས། བསིལ་དང་ཞིམ་དང་ཡང་དང་འཇམ། །དྭངས་པ་དང་ནི་དྲི་མ་མེད། །

འཐུང་ན་ལྟོ་ལ་མི་གནོད་དང་། །མགྲིན་པ་ལ་ཡང་མི་གནོད་པའོ། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འདི་རྗེ་བཙུན་པའི་ཞལ་ནས། གསུང་རབ་མ་ལུས་པ་རྒྱལ་བས་ངེས་དོན་འབའ་ཞིག་ཏུ་གསུངས་པ་གདུལ་བྱའི་ 389

གོ་རྩལ་སྣ་ཚོགས་པའི་དབང་གིས་དྲང་དོན་ལ་སོགས་སྦྱོ་བས་དྲང་ངེས་རྣམ་བཞག་གདུལ་བྱ་ལ་ལྟོས་ནས་ཡིན་གྱི། ཆོས་རང་གི་ངོས་ནས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངེས་དོན་འབའ་ཞིག་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པ་ནི་
རྒྱུད་བླའི་གཞུང་འདི་འི་དགོངས་པ་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་སྣང་ལ། དེ་བཞིན་དུ་སློབ་སྤྲིང་ལས་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་བདུད་རྩི་མྱ་ངན་འདས་པ་མཆོག་གི་རྒྱུ། །རོ་གཅིག་གདུང་བ་སེལ་བ་ཆར་རྒྱུན་བཞིན་དུ་འབབ། །དེ་ནི་
སྟོད་ལ་བརྟེན་ནས་རོ་རྣམས་ཐ་དད་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སློབ་དཔོན་དཔའ་བོས་ཀྱང་། མོས་པ་དུ་མ་དང་ལྡན་པ། །མང་པོ་འཁོད་པར་གྱུར་པ་ལ། །གསུང་གཅིག་བཀའ་ནི་སྩལ་བ་ལས། །དུ་མ་ལྟ་བུར་སྣང་
གྱུར་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །བཞི་པ་འབད་མེད་དུ་འཇུག་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། ཐེག་པ་མཆོག་ལ་དང་བ་དང་། །བར་མ་དང་ནི་སྟོང་བ་ཡི། །ཕུང་པོ་གསུམ་ནི་མི་དག་
དང་། །རྨ་བྱ་དང་ནི་ཡི་དྭགས་འདྲ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་ལས་ཐེག་པ་མཆོག་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་བབས་པ་ལ་དད་པ་ངེས་པའི་ཕུང་པོ་དང་། དེ་ལ་མོས་མི་མོས་བར་མར་གནས་པ་མ་

༤༨

390

ཀྱེ། ཁ། ང་དཀྲ། འགྲེལ

༄༅། །ངེས་པའི་ཕུང་པོ་དང་ནི། དེ་ལ་སྣང་བ་ལོག་པར་ངེས་པའི་ཕུང་པོ་གསུམ་ནི་རིམ་པ་ལྟར། སོས་ཀའི་དུས་ཆར་བབ་པ་ལ་དགའ་བའི་མི་དག་དང་། དེ་ལ་དགའ་མི་དགའ་བར་མར་གནས་པའི་རྨ་
བྱ་དག་དང་ནི། དེ་ལ་སྣང་བའི་ཡི་དྭགས་དང་འདྲའོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དཔེ་དོན་ཆོས་མཚུངས་སུ་སྦྱར་བ་དང་། ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དཔྱིད་མཐར་སྤྲིན་མེད་པ་ན་མི་དང་མཁའ་མི་རྒྱུ་
བའི་བྱ་དག་དང་། །དབྱར་ཚེ་ས་ལ་ཆར་བབས་པ་ན་ཡི་དྭགས་དག་ནི་སྡུག་པར་ལྟར། །སྙིང་རྗེའི་སྤྲིན་ཚོགས་དག་གིས་ཆོས་ཆུ་བྱུང་དང་མ་བྱུང་བ་ལས་ཀྱང་། །ཆོས་འདོད་པ་དང་ཆོས་ལ་སྣང་བའི་འཇིག་རྟེན་ ༡༤
དག་ན་དཔེ་དེ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔྱིད་ཀྱི་མཐར་སོས་ཀར་སྤྲིན་མེད་པ་ན་མི་རྣམས་མི་དགའ་བ་དང་། ནམ་མཁར་གཏན་དུ་མི་རྒྱུ་བའི་རྨ་བྱ་དེ་དག་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱེད་པ་དང་། ཡི་དྭགས་དགའ་བ་
དང་༑ དབྱར་གྱི་ཚེ་ས་ལ་ཆར་བབས་པ་ན་མི་རྣམས་དགའ་བ་དང་། རྨ་བྱ་དག་བཏང་སྙོམས་དང་། ཡི་དྭགས་ལ་ནི་ཧ་ཚན་གྱི་ཆར་དུ་འགྱུར་བས་སྡུག་བསྔལ་བྱེད་པ་ལྟར་དུ། སྙིང་རྗེའི་སྤྲིན་ཚོགས་དག་གི་

ཀོ་ཚང་མན་ངག་གཅེས་བཏུས།

བསྙེད་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆུ་ཆར་འཇིག་རྟེན་དག་ན་བྱུང་བ་ལས་ཆོས་འདོད་པ་རྣམས་དགའ་བ་དང་། བར་མ་བཏང་སྐོམས་དང་། ཆོས་ལ་སྡང་བ་རྣམས་མི་དགའ་བ་དང་། མ་བྱུང་བ་ལས་ཀྱང་སྡང་བ་རྣམས་དགའ་ཞིང་། བར་མ་བཏང་སྐོམས་དང་ཆོས་འདོད་པ་རྣམས་མི་དགའ་བར་བྱེད་པས་འཇིག་རྟེན་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་གསུམ་དང་ཆར་བབ་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱི་རིགས་གསུམ་དཔེ་དོན་སྦྱར་བ་དེ་ཉིད་ཆོས་མཚུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཐིགས་པ་རགས་འབེབས་རྡོ་ཚན་དང་ནི་རྡོ་རྗེའི་མེ་ནི་འབེབས་པ་ན། །སྲོག་ཆགས་ཕྲ་དང་རི་སུལ་སོང་བ་དག་ལ་ཇི་ལྟར་སྲིན་ལྟོས་མེད། །ཕྲ་དང་རྒྱ་ཆེན་ཐིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཁྱེན་པ་དང་ནི་བརྩེ་བའི་སྤྲིན། །ཉོན་མོངས་དག་འགྱུར་བདག་ལྟའི་བག་ཉལ་དག་ལ་རྣམ་ཀུན་ལྟོས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཆུའི་ཐིགས་པ་རགས་པ་སྟེ་ཆར་ཆེན་པོ་འབེབས་པ་དང་རྡོ་ཚན་ནམ་དེའི་སྐབས་བརྗོད་པའི་སེར་བ་དང་ནི་རྡོ་རྗེའི་མེ་སྟེ་ཐོག་ནི་འབེབས་པ་ན། ས་གཞི་ལ་གནས་པའི་སྲོག་ཆགས་ཕྲ་མོ་མང་པོ་ལ་གནོད་པ་དང་ནི་རི་སུལ་དུ་སོང་བའི་སྲོག་ཆགས་དག་ལ་མི་གནོད་ཅིང་ཕན་

༄༅། །ཀྱང་དེ་དག་ཇི་ལྟར་སྤྲིན་གྱིས་ཕན་དང་གནོད་པར་བྱེད་དོ་སྙམ་དུ་ལྟོས་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཟབ་པ་སྟོང་ཉིད་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་སྤྲིན་སོགས་ཀྱི་ཐིགས་པ་ཐབས་ཚུལ་གྱིས་འབབ་པའི་མཁྱེན་པ་དང་ནི་
བརྩེ་བའི་སྤྲིན་གྱིས་ཐེག་ཆེན་ལ་མོས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་དག་པར་འགྱུར་བ་དང་སྣང་བ་རྣམས་ཀྱི་བདག་ལྟའི་བག་ལ་ཉལ་འཕེལ་བ་དག་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་པར་
བྱེད་དོ། །ལྔ་པ་ལ་གསུམ། སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་དངོས། འགྱུར་བར་རྟོགས་པ། བདེན་བཞིའི་ཚུལ་མཐོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་བའི་སྐྱེ་འཆི་ཐོག་མ་མེད་དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་ནི་རྣམ་པ་ལྔ། །མི་གཙང་བ་
ལ་དྲི་ཞིམ་མེད་བཞིན་འགྲོ་ལྔ་དག་ན་བདེ་བ་མེད། །དེ་ཡི་སྡུག་བསྔལ་རྟག་ཏུ་མེས་མཚོན་ཀྱ་ཚ་ལ་སོགས་རིག་སྐྱེས་བཞིན། །ཐུགས་རྗེའི་སྤྲིན་ལས་དམ་ཆོས་ཆར་ཆེན་དེ་རབ་ཞི་བྱེད་རབ་ཏུ་འབེབས། །ཞེས་
གསུངས་ཏེ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འཁོར་ཡུག་ཏུ་འཁོར་བའི་དབང་གིས་སྐྱེ་བ་དང་འཆི་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཐོག་མ་

འདི་ཙམ་ནས་བྱུང་བའི་ངེས་པ་ཡང་མེད་ཅིང་། ཐར་པའི་ལམ་མི་སྒོམ་པ་རྣམས་མཐའ་འདི་ནས་འགག་གི་ངེས་པ་ཡང་མེད་པའི་གནས་དེར་འགྲོ་བ་རྣམས་མངོན་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་ནི་ངན་སོང་གསུམ། ལྷ་
མི་གཉིས་ཏེ་རྣམ་པ་ལྔ་ཡིན་ལ། མི་གཙང་བའི་དངོས་པོ་ལ་ནམ་ཡང་དྲི་ཞིམ་པོ་མེད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ལྔའི་འཁོར་བ་དག་ན་ཡང་བདེ་བའི་གོ་སྐབས་ཙམ་ཟད་ཀྱང་མེད་དེ། སྡུག་བསྔལ་གསུམ་དང་བརྒྱད་ལ་
སོགས་པས་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བར་གནས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །འཁོར་བ་དེའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་མེ་ཆེན་པོས་བསྲེགས་པ་དང་། མཚོན་ཆ་རྣོན་པོས་བཏབ་པ་དང་། མྱ་
གསར་པ་ལ་རྒྱ་ཚྭ་ལ་སོགས་པས་རེག་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་བཟོད་པར་དཀའ་བར་གནས་པ་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྒྲལ་བར་བཞེད་
པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྲིན་ལས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་པ་ཆེན་པོ་དོན་ཉམས་སུ་བླངས་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་མེ་དཔུང་དེ་རྣམས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པ་རང་རང་གི་སྐལ་པ་དང་མཐུན་ཞིང་

ཀྱེ། ཁ། ཤེར་ཊཱིཀ། ཕྱི

༄༅། །རྒྱུན་མི་འཆད་པ་རབ་ཏུ་འཕེལ་བས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལྷ་ལ་འཆི་འཕོ་མི་ལ་ཡོངས་ཚོལ་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ལྡན་པ་ལྷ་མིའི་དབང་ཕྱུག་མཆོག་ལའང་མངོན་པར་འདོད་མེད་དེ། །ཤེས་རབ་དང་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་དད་པའི་རྗེས་འབྲངས་ལ། །འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་འདི་རྒྱུ་འདི་ནི་འགོག་ཅེས་ཤེས་པས་མཐོང་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ལྷ་ལའང་འཆི་འཕོ་བ་ལྟུང་འགྱུར་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་། མི་ལའང་མེད་པ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་དང་། ཡོད་པ་བསྲུང་བ་དང་། བཀྲེས་སྐོམ་དང་། ངལ་དུབ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ལྡན་པའོ། །ཞེས་བྱ་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར༑ འཁོར་འདས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ནི་ལྷའི་དབང་ཕྱུག་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་དང་། མིའི་དབང་ཕྱུག་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པའི་གོ་འཕང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལའང་མངོན་པར་འདོད་པ་མེད་དེ། སྔོན་གྱི་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའི་ཤེས་རབ་ནི། འདི་ར་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་དྲི་མ་མེད་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་དད་པའི་དབང་གིས་རྗེས་སུ

འབྲངས་ཤིང་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱས་ནས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་འབྲས་བུའི་ཆ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་དེའི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་།
འཁོར་བ་རྒྱུ་འབྲས་དེ་དག་མ་ལུས་པར་འགགས་པ་འདི་ནི་འགོག་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བར་ལམ་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་པར་དག་པས་ཡང་དག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །
གསུམ་པ་ནི། ནད་ནི་ཤེས་བྱ་ནད་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་སྤང་བྱ་ལ། །བདེ་གནས་ཐོབ་བྱ་སྨན་ནི་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ལྟར། །སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་དེ་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་ལམ། །ཤེས་བྱ་སྤང་བྱ་རེག་པར་བྱ་ཞིང་བསྟེན་པར་
བྱ༔ །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ནད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ནས་ནད་མེད་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་ཤེས་ལྡན་དག་གིས་ནད་ཀྱི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པའི་ཚུལ་ནི་ཤེས་པར་བྱས་ནས། ནད་དེ་སྐྱེད་བྱེད་རྒྱུ་
མི་འཕྲོད་པའི་ཟས་ལ་སོགས་པ་ནི་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ནད་མེད་པའི་བདེ་བར་གནས་པ་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཐབས་སྨན་ནི་བཟང་པོ་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བའི་

ཀྱཱ། པ ཀྱཱ། ཤ་བ་ཀྲིཡ ཀྲིཡ

༄། །སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་ནས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་བློ་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་ཀུང་ཟག་པ་དང་བཅས་པའི་འབྲས་བུས་བསྡུས་པའི་འཁོར་བ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་དུ་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། དེའི་རྒྱུ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་བསྡུས་པའི་ཀུན་འབྱུང་མཐའ་དག་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་དག་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་འགོག་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བདེ་
བ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་རེག་ཅིང་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེའི་ཐབས་སུ་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་ལྔ་པོ་རིམ་གྱིས་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་སྤྲུལ་པ་སྤྲོ་བའི་དཔེ་སྦྱར་ལ་བཞི། དཔེ་དོན་མདོར་
བསྟན་པ། དེ་བཤད་པ། མཐོང་བའི་རྒྱུ་བསྟན་པ། སྤྲུལ་སྐུའི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཚངས་པ་ཚངས་པ་ཡི། །གནས་ནས་འཕོ་བ་མེད་གཞིན་དུ། །ལྷ་ཡི་གནས་ནི་ཐམས་ཅད་
དུ༔ །སྣང་བ་འབད་མེད་སྟོན་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐུབ་པ་ཆོས་སྐུ་ལས། །བསྐྱོད་པ་མེད་པར་ཁམས་ཀུན་ཏུ། །སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་འབད་མེད་པར། །སྤྲུལ་པ་དག་ནི་སྟོན་པར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་

༡༤ 397

ལྟར་ན། ཚངས་པ་ཆེན་པོ་ཉིད་ཚངས་པའི་གནས་ནས་འཕོས་པ་མེད་བཞིན་དུ་འདོད་ཁམས་ཀྱི་ལྷའི་གནས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་རང་འདྲ་བའི་སྤྲུལ་པའི་སྣང་བ་འབད་མེད་དུ་སྟོན་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ། ཐུབ་པ་
སངས་རྒྱས་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་བསྐྱོད་པ་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ཏུ་གདུལ་བྱ་སྐལ་ལྡན་རྣམས་ལ་འབད་པ་མེད་པར་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དག་ནི་སྟོན་པར་མཛད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཚངས་རྟག
གཞལ་ཡས་ཁང་ནས་མི་གཡོ་འདོད་ཁམས་ཞུགས་པ་དེ། །ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་དེ་མཐོང་དེ་ཡང་ཡུལ་ལ་དགའ་བ་སྤོང་བྱེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་བདེ་གཤེགས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མི་བསྐྱོད་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀུན་
ཏུ། །སྐལ་ལྡན་གྱིས་མཐོང་དེ་མཐོང་དེ་ཡང་རྟག་ཏུ་དྲི་མ་ཀུན་སེལ་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། ཚངས་པ་རྟག་པར་རང་གི་གཞལ་ཡས་ཁང་ནས་མི་གཡོ་བར་དེ་འདྲ་བའི་སྤྲུལ་པ་འདོད་ཁམས་
ཀྱི་ལྷའི་ནང་དུ་ཞུགས་པ་དེ་འདོད་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ཞིང་ཚངས་པར་མཐོང་བའི་འདོད་ལྷ་དེ་ཡང་ཡུལ་འདོད་ཡོན་ལ་དགའ་བ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ལྟར། དོན་དེ་བཞིན་དུ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཆོས་ཀྱི་

ཀ། བཀྲ་ཤིས་གསུམ་ འགྲེལ

༄། །སྐྱུ་ལས་མི་བསྐྱོད་པར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ཏུ་དེའི་གཟུགས་སྐུ་སྣལ་ལྡན་གྱིས་མཐོང་ཞིང་སྐུ་དེ་མཐོང་བ་དེ་ཡང་དུས་རྟག་ཏུ་གདུལ་བྱའི་དྲི་མ་ཀུན་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །གསུམ་པ་ནི། སྔོན་གྱི་རང་ཉིད་སྨོན་ལམ་དང་། །ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནི་དགེ་བའི་མཐུས། །ཇི་ལྟར་ཚངས་པ་འབད་མེད་སྣང་། །རང་བྱུང་སྤྲུལ་སྐུ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྔོན་གྱི་དུས་སུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་པར་ཚངས་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྨོན་ལམ་བཏབ་པའི་མཐུ་དང་། འདོད་པ་ན་སྤྱོད་པའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ཚངས་པ་མཐོང་བར་གྱུར་པའི་དགེ་བ་མཐུན་པར་བསགས་པའི་མཐུ་ལས་ཇི་ལྟར་ན་ཚངས་པ་ལ་འབད་རྩོལ་མེད་པར་འདོད་ཁམས་སུ་སྣང་བ་སྟོན་པ་ལྟར། རང་བྱུང་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་སྔོན་གྱི་སྨོན་ལམ་དང་། གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་མཐུ་ལས། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་འབད་རྩོལ་མི་མངའ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་དུ་རྣམ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། འཕོ་དང་ལྷུམས་འཇུག་བལྟམས་དང་ཡབ་ཀྱི་ཁབ་གཤེགས་དང་། །དགྱེས་རོལ་པ་དང་དབེན་པར་ ༡༤

399

སྤྱོད་དང་བདུད་བཅོམ་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཆེ་བརྙེས་ཞི་བའི་གྲོང་དུ་ལམ་སྟོན་དག །བསྟན་ནས་ཐུབ་པ་སྐལ་མེད་མིག་གི་ལམ་མི་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་གདུལ་བྱ་དུས་ལ་བབས་པ་ན། དགའ་ལྡན་ནས་འཕོ་བ་དང་། ཡུམ་གྱི་ལྷུམས་སུ་འཇུག་པ་དང་། སྐུ་བལྟམས་པ་དང་། ཡབ་ཀྱི་ཁབ་ཏུ་གཞེགས་ནས་བཟོ་གནས་ལ་མཁས་པར་མཛད་པ་དང་། བཙུན་མོའི་འཁོར་གྱིས་དགྱེས་པར་རོལ་པ་དང་༑ ཁྱིམ་དང་འདུ་འཛིས་དབེན་པར་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། ལོ་དྲུག་ཏུ་དཀའ་བ་སྤྱད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་གཤེགས་པ་བདུད་སྡེ་བཅོམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་བརྙེས་པ་དང་། ཞི་བ་མྱང་འདས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་སྟོན་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བ་དང་བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་དག་བསྟན་ནས་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་སྐལ་མེད་རྣམས་ཀྱི་མིག་གི་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་བ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་ཚུལ་གྱི་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་རྣམས་སྟོན་པ་ཉིད་དོ། །ལྔ་པ་ཡེ་ཤེས་འཇུག་ཚུལ་གྱི་དཔེ་སྦྱར་ལ་དྲུག །ཡེ་ཤེས་འཇུག་མི་འཇུག་བསྟན་པ། དེ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་བཤད་པ། ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་ཚུལ། དུས་མར་འཇུག་ཚུལ།

༄༅། །ཡེ་ཤེས་འཇུག་པའི་རིམ་པ། བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཉི་མས་གདུང་བའི་དུས་གཅིག་ཚེ་ཉིད་ལ། །པད་སོགས་རྒྱས་དང་ཀུ་མུ་ཏ་ནི་རབ་ཟུམ་པ། །རྒྱུ་སྐྱེས་བྱེ་
དང་ཟུམ་པའི་ཡོན་ཏན་སྐྱོན་དག་ལ། །ཉི་མ་རྟོག་མེད་འདི་ར་ནི་འཕགས་པའི་ཉི་དེ་བཞིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་ནི་རབ་ཏུ་ཚ་བས་གདུང་བའི་དུས་གཅིག་གི་ཚེ་ཉིད་ལ་མེ་ཏོག་པདྨའི་
ཚོགས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མེ་ཏོག་ཀུ་མུ་ཏའི་ཚོགས་ནི་རབ་ཏུ་ཟུམ་པར་གྱུར་ན་ཡང་། རྒྱུ་སྐྱེས་པདྨ་བྱེ་བར་བྱའོ་སྙམ་པ་དང་། ཀུ་མུད་ཟུམ་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་སྒོ་ནས་བྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་
ཟུམ་པའི་སྐྱོན་དག་ལ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་འཇུག་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་འཕགས་པ་ཆེན་པོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉི་མས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་གདུང་
བའི་དུས་གཅིག་གི་ཚེ་ཉིད་ལ་གདུལ་བྱའི་བློ་གྲོས་ཀྱི་པདྨ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། གདུལ་བྱ་མ་ཡིན་པའི་ཡིད་ཀྱི་ཀུ་མུད་རབ་ཏུ་ཟུམ་པར་གྱུར་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ནི་དེ་དག་གི་ཕན་གནོད་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་

པས་རབ་ཏུ་འཇུག་གོ །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཉི་མ་རྟོག་མེད་པར། །རང་འོད་ཅིག་ཅར་སྤྲོས་པ་ཡིས། །པདྨ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། །གཞན་དག་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི། །
ཉི་མ་དམ་ཆོས་འོད་ཟེར་དག །གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོའི་པདྨ་ལ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པར་མཇུག །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ་རང་གི་འོད་ཟེར
མཐའ་ཡས་པ་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་སྤྲོས་པ་ཡིས་མེ་ཏོག་པདྨའི་ཚོགས་རྣམས་ཁ་བྱེ་ཞིང་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལོ་ཏོག་ལྷུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཁྱད་པར་དག་རབ་ཏུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལྟར། དོན་དེ་
བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡང་། དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་མཐའ་ཡས་པ་དག་ཅིག་ཅར་སྤྲོས་པས་གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོའི་པདྨོའི་ཚོགས་ལ་ཡོན་ཏན་གྱི་
འདབ་མ་རབ་ཏུ་རྒྱས་པར་མཛད་ཅིང་། དགེ་བའི་ལོ་ཏོག སྨིན་པར་མཛད་ཀྱང་དེ་དག་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་གོ །གསུམ་པ་ནི། ཆོས་དང་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་དག་གིས། །བྱང་

༄༅། །ཆུབ་སྙིང་པོ་མཁར་ཤར་བའི། །ཀུན་མཁྱེན་ཉི་མ་འགྲོ་བར་ནི། །ཡེ་ཤེས་འོད་ཟེར་སྤྲོ་བར་མཛད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་ཤར་བའི་འོད་ཟེར་
གྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་མུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། རང་དོན་དོན་དམ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། གཞན་དོན་ཐ་སྙད་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དག་གིས་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་
ཅད་དང་བྲལ་བའི་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ནམ་མཁར་ཤར་བའི་ཀུན་མཁྱེན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཉི་མ་ཡང་། གདུལ་བྱ་མ་ལུས་པའི་འགྲོ་བར་ནི་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འོད་ ༡༤
ཟེར་སྣ་ཚོགས་སྤྲོ་བས་མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་སེལ་བར་མཛད་དོ། །བཞི་པ་ནི། གང་ཕྱིར་གདུལ་བྱ་དག་པ་ཡི། །ཆུ་ཡི་སྣོད་ནི་ཐམས་ཅད་ལ། །བདེ་གཤེགས་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྙན་ནི། །དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཅིག
ཅར་འཆར། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན་ཆུ་དྭངས་བས་གང་བའི་སྣོད་མང་པོར་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྙན་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་འཆར་བ་ལྟར། གང་གི་ཕྱིར་གདུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པའི་རྒྱུད་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་

པའི་དྲི་མས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དེའི་ཕྱིར། ཆུ་དྭངས་བས་གང་བའི་སྣོད་དང་འདྲ་བར་ནི་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ནི་ཉི་མའི་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བ་ནི། དཔག་ཏུ་མེད་པ་དུས
ཅིག་ཅར་དུ་འཆར་བས་གཞན་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མཛད་དོ། །ལྔ་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། རྟག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི། །ཆོས་དབྱིངས་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་དུ་ནི། །
སངས་རྒྱས་ཉི་མ་གདུལ་བྱ་ཡི། །རི་ལ་ཇི་ལྟར་འོས་པར་འབབ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དུས་རྟག་ཏུ་ཆོས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་དབྱེར་མེད་པར་ཁྱབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་ནམ་
མཁའི་དཀྱིལ་དང་འདྲ་བ་ཉིད་དུ་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉི་མ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ཤར་ནས། གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་རི་དང་འདྲ་བ་རྣམས་ལ་ཇི་ལྟར་འོས་ཤིང་སྐལ་པ་དང་འཚམས་པར་རིམ་གྱིས་འབབ་
ཅིང་འཆར་བ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་རྒྱ་ཆེན་འོད་ཟེར་སྟོང་ལྡན་ཉི་ཤར་འདི། །འཇིག་རྟེན་ཀུན་ཏུ་སྣང་བར་བྱས་ནས་རིམ་གྱིས་ནི། །མཆོག་དང་བར་མ་དམན་པའི་རི་ལ་འབབ་དེ་བཞིན། །རྒྱལ་བའི་

༄༅། །ཉི་མ་སེམས་ཅན་ཚོགས་ལ་རིམ་གྱིས་འབབ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་རྒྱ་ཆེན་པོའི་འོད་ཟེར་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་དང་ལྡན་པའི་ཉི་མ་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་ཤར་བ་འདི་ནི། གླིང་བཞི་པའི་
འཇིག་རྟེན་རྣམས་འོད་ཟེར་གྱིས་ཀུན་ཏུ་སྣང་བར་བྱས་ནས་རིམ་གྱིས་ནི་དང་པོ་མཆོག་ཏུ་མཐོན་པོའི་རི་ལ་འབབ་པ་དང་། དེ་ནས་བར་མའི་རི་ལ་འབབ་པ་དང་། མཐར་དམན་པའི་རི་ལ་འབབ་ཅིང་འཆར་བ་
དེ་བཞིན་དུ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཉི་མ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནམ་མཁའ་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཆར་བ་འདི་ཡང་། གདུལ་བྱ་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ལ་རིམ་གྱིས་ ༡༤
འབབ་སྟེ། དང་པོར་སྐལ་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་སྣང་ཞིང་། དེ་ནས་སྐལ་པ་བར་མར་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་སྣང་ལ། མཐར་སྐལ་པ་དམན་པ་རྣམས་ལ་སྣང་བས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་མཛད་དོ། །དྲུག་པ་ལ་
གཉིས༔ དཔེ་ལས་འདས་པར་བསྟན་པ་དང་། ཁྱད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཞིང་ཀུན་ནམ་མཁའི་མཐིལ་སྤྲོ་ཉི་མ་ལ་མེད་ལ། །མི་ཤེས་མུན་བཀབ་ཤེས་བྱའི་དོན་སྟོན་པ་ཡང་མིན། །ཐུགས་ 405

ཧཻ་ཧེ་བདག་ཉིད་སྣ་ཚོགས་མདོག་བཀྱེའི་འོད་ཚོགས་ཀྱིས། །གསལ་བ་དག་ནི་འགྲོ་ལ་ཤེས་བྱའི་དོན་སྟོན་མཛད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ཀུན་གྱི་ནམ་མཁའི་མཐིལ་ཁྱབ་པའི་འོད་ཟེར་སྤྲོ་བའི་
ནུས་པ་ཉི་མ་ལ་མེད་ལ། མི་ཤེས་པའི་མུན་པས་བློ་མིག་བཀག་པའི་འགྲོ་བ་ལ་ཤེས་བྱའི་དོན་སྟོན་པ་ཡང་ཉི་མ་ལ་ཡོད་པ་མིན་པའི་ཕྱིར། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐེག་པ་གསུམ་
གྱི་དམ་ཆོས་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པའི་མདོག་བཀྱེ་བའི་འོད་ཀྱིས་ཕྱོགས་བཅུར་གསལ་བ་དག་ནི། འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཤེས་བྱའི་དོན་སྟོན་པར་མཛད་པ་རྒྱལ་བའི་ཉི་མའི་ཐུགས་རྗེའི་འོད་ཟེར་ནི་ཉི་མ་དང་དཔེ་དོན་དུ་
སྦྱར་ཡང་དཔེ་དེ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་གྲོང་དུ་གཤེགས་ཚེ་མིག་དང་མི་ལྡན་པ་ཡི་སྐྱེ་བོ་རྣམས། །མཐོང་ཞིང་དོན་མེད་ཚོགས་བྲལ་དོན་དེ་མཐོང་བ་ལས་ནི་སྤྱོད་པ་དང་། །གཏི་
མུག་གིས་ལྡོངས་སྲིད་པའི་མཚོར་ལྷུང་ལྟ་བའི་མུན་པས་བསྒྲིབས་པ་རྣམས། །སངས་རྒྱས་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་བློ་སྣང་མ་མཐོང་བ་ཡི་གནས་མཐོང་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་གདུལ་བྱའི་གྲོང་དུ་ ༤

༄༅། །གཤེགས་པའི་ཚེ་མིག་དང་མི་ལྡན་པའི་སྐྱེ་བོ་ལོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་ཞིང་འོན་པས་སྒྲ་ཐོས་པ་སོགས་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཉེར་འཚེ་སེལ་བ་དང་། ངན་བདེ་བ་མེད་པའི་ངན་སོང་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོགས་དང་བྲལ་ནས་བདེ་བའི་དོན་དེ་མཐོང་བ་བདེ་འགྲོ་ལ་བཀོད་པ་ལས་ནི་བདེ་བ་མྱོང་བ་དང་། བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ཡང་གཏི་མུག་གིས་ལོངས་ཤིང་སྲིད་པའི་མཚོར་ལྟུང་ནས་ལྟ་བ་ངན་པའི་མུན་པས་བསྒྲིབས་པ་རྣམས་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་བློ་གྲོས་སྣང་བར་བྱས་ནས་སྲིད་མཚོ་ལས་བཏོན་ཏེ། གཏི་མུག་གི་མུན་པ་བསལ་ནས་སྔར་མ་མཐོང་བའི་གནས་ལུགས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་བར་འགྱུར་བས་ན། བྱེད་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའོ། །དྲུག་པ་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བའི་དཔེ་སྤྲུར་བ་ལ་གསུམ། རྟོག་མེད་འདོད་རྒྱུ་སྒྲུབ་ཚུལ། འབད་མེད་རྟག་ཏུ་བཞུགས་ཚུལ། རྙེད་པར་དཀའ་བས་མཚུངས་པར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཇི་ལྟར་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ནི། །རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་ཅིག་ཅར་དུ། །སྤྱོད་ཡུལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །བསམ་ཀུན་སོ་སོར་རྫོགས་

བྱེད་ལྟར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཡིད་བཞིན་ལ། །བརྟེན་ནས་བསམ་པ་ཐ་དད་རྣམས། །སྣ་ཚོགས་ཆོས་ནི་ཐོས་གྱུར་ཀྱང་། །དེ་ནི་དེ་ལ་རྣམ་མི་རྟོག །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་
བུ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་འདི་ལ་སྦྱིན་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་ཀུན་སློང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་། དུས་ཅིག་ཅར་དུ་ཉེ་འཁོར་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ན་གནས་ཤིང་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་སྐྱེས་བུའི་བསམ་པ་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་
ནི༔ ཟས་དང་གོས་དང་འབྲུ་དང་སྨན་དང་གནས་ལ་སོགས་པ་གང་དང་ཅི་འདོད་པའི་བསམ་པ་མ་ལུས་པ་ཀུན་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལྟར། དོན་དེ་བཞིན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། རིགས་ཅན་གསུམ་ལ་སོགས་པ་མོས་པའི་བསམ་པ་ཐ་དད་པའི་གདུལ་བྱ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་སྐལ་པ་དང་མཐུན་པར་ཐེག་པ་
གསུམ་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པའི་ཆོས་ནི་ཐོས་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་དག་གི་དོན་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མཛད་ན་ཡང་། སངས་རྒྱས་དེའི་ཆོས་སྟོན་པའི་སྐབས་དེ་ལ་འདི་བསྟན་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་བསམ་

༄༅། །པ་ཙུང་ཟད་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་རྟོག་མེད་འདོད་པའི་ནོར། །འབད་པ་མེད་པར་གཞན་པ་དག་ལ་རབ་སྟེར་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཐུབ་པ་འབད་
མེད་ཇི་ལྟར་འོས་པར་ནི། །གཞན་གྱི་དོན་དུ་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་རྟག་ཏུ་བཞུགས། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཀུན་སློང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་བཞིན་དུ། གང་ལ་གང་
འདོད་པའི་ནོར་རྫས་རྣམས་འབད་པ་དང་རྩོལ་བ་མེད་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་སྐྱེ་བོ་གཞན་པ་དག་ལ་རབ་ཏུ་སྟེར་བ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་ 48
སོགས་པའི་འབད་པ་དང་རྩོལ་བ་མེད་པར་རང་རང་ལ་ཇི་ལྟར་འོས་ཤིང་འཚམས་པར་ནི་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་གདུལ་བྱ་གཞན་གྱི་དོན་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ། སྲིད་པ་འཁོར་བ་མཐའ་མེད་པ་འདི་
ཇི་སྲིད་དུ་གནས་ཀྱི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་རྟག་ཏུ་བཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོ་ས་འོག་གནས་དེ་ལ་འདོད་པས། །ཇི་ལྟར་ནོར་བུ་བཟང་པོ་འགྲོ་འདིར་རབ་རྙེད་དཀའ། །དེ་གཞིན་

ཀཾ་ཚང་མཛད་དག་གཅིག་བསྡུས།

འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་སྣལ་ངན་ཉོན་མོངས་ཟིན། །ཡིད་འདི་རབདེ་གཤེགས་མཐོང་བ་རྙེད་དཀར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོའི་ནང་དུ་ཆུད་ཅིང་ས་ཆེན་པོའི་འོག་ན་གནས་པ་དེའི་
ཕྱིར༑ དངོས་པོ་དེ་ལ་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་ན་དགོས་འདོད་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པའི་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བཟང་པོ་བསོད་ནམས་དམན་པའི་འགྲོ་བ་འདིས་རབ་ཏུ་རྙེད་པར
དཀའ་བ་དེ་བཞིན་དུ། འཁོར་བར་གནས་པའི་འགྲོ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཀུན་ཀྱང་སྣལ་པ་ཤིན་ཏུ་ངན་ཞིང་སྣ་ཚོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་ཟིན་པའི་ཕྱིར། རང་རང་གི་ཡིད་དྲི་མ་དང་
བཅས་པ་འདི་རབདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྐུ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་མཐོང་བ་ནི་མཆོག་ཏུ་རྙེད་པར་དཀའ་བར་ཤེས་པར་བྱའོ། །བདུན་པ་གསུང་གི་གསང་བའི་དཔེ་སྦྱར་ནི། ཇི་ལྟར་སྒྲ་བརྙན་གྱི་ནི་སྒྲ། །གཞན་གྱི་
རྣམ་རིག་ལས་བྱུང་བ། །རྣམ་རྟོག་མེད་ཅིང་བཟོ་མེད་པ། །ཕྱི་དང་ནང་ན་མི་གནས་ལྟར། །དེ་བཞིན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་། །གཞན་གྱི་རྣམ་རིག་ལས་བྱུང་བ། །རྣམ་པར་རྟོག་མེད་བཟོ་མེད་ཅིང་། །

༡༨

410

༄། །ཕྱི་དང་ནང་ན་གནས་མ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་བྲག་ཆ་ལ་སོགས་པ་སྒྲ་བརྙན་གྱི་ནི་སྒྲ་སྐད་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་རྐྱེན་གྱི་དབང་གིས་གཞན་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་བརྗོད་པ་
དང་མཐུན་པར་རྣམ་པ་རིག་པ་ཙམ་ལས་བྱུང་ཞིང་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། བྲག་ལ་སོགས་པ་ལ་ཀུན་སློང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་འདི་ལ་འདི་བརྗོད་པར་བྱའོ་སྙམ་པའི་བཟོའམ་འབད་རྩོལ་ཡང་མེད་པས། སྒྲ་
རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་བྲག་ལ་སོགས་པའི་ཕྱི་རོལ་དང་ནང་ནའང་མི་གནས་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་གསུང་བའི་སྒྲ་སྐད་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་ཡང་། གདུལ་བྱའི་དབང་གིས
གཞན་ཉན་པ་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་རང་གི་བསམ་པ་དང་མཐུན་པར་རྣམ་པར་རིག་པ་ཙམ་ལས་བྱུང་ཞིང་སྣང་བ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་ལ་ནི་ཀུན་སློང་གི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་འདི་ལ་འདི་སྟོན་པར་
བྱའོ་སྙམ་པའི་བཟོའམ་འབད་རྩོལ་གང་ཡང་མེད་ལ། སྒྲ་རང་གི་ངོ་བོ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའི་ཕྱིར་རོལ་དང་ནང་ནའང་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བརྒྱད་པ་སྐུའི་གསང་བའི་དཔེ་སྦྱར་ནི། ཅུང་ཟད་མེད་ཅིང་སྣང་

བ་མེད། །དམིགས་པ་མེད་ཅིང་རྟེན་མེད་ལ། །མིག་གི་ལམ་ལས་རབ་འདས་པ། །གཟུགས་མེད་བསྟན་དུ་མེད་པ་ཡི། །མཁའ་ལ་ཇི་ལྟར་མཐོ་དང་དམའ། །མཐོང་ཡང་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མིན། །དེ་བཞིན་ཐམས་ཅད་
སངས་རྒྱས་ལ། །མཐོང་ཡང་དེ་ནི་དེ་ལྟ་མིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། དངོས་པོར་ཅུང་ཟད་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བ་མེད་པ་དང་། དེ་དག་གི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་རྟེན་པའི་
གཞི་ཡང་མེད་ལ་ཁྱད་པར་མིག་གི་དབང་པོའི་ལམ་ལས་ཀྱང་རབ་ཏུ་འདས་པ་དང་། ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་། གཞན་གྱི་མིག་ཡུལ་དུ་འདི་འོ་ཞེས་བསྟན་དུ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་
འདུས་མ་བྱས་ནམ་མཁའ་ལ་ནི་ཇི་ལྟར་ན་འགའ་ཞིག་གིས་དབུས་ཀྱི་ཆར་སྣང་བ་རྣམས་མཐོ་བ་དང་། མཐའི་ཆར་སྣང་བ་རྣམས་དམའ་བ་དང་། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་སུ་མཐོང་ཡང་། དོན་དམ་པར་
ནམ་མཁའ་དེ་ནི་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་ལྟར་བདེན་པར་ཡོད་པ་མིན་ནོ། །དོན་དེ་བཞིན་དུ། གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་དབང་གིས་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་སྟོན་པ་སོགས་རྣམ་འཕྲུལ་མཐའ་ཡས་པ་ཐམས་ཅད་

༄༅། །སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་པར་མཐོང་ཡང་། དོན་དམ་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་སྐྱེ་འགག་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་བ་དེ་ལྟར་དོན་ལ་བདེན་པ་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། འགྱུར་བ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །
དགུ་པ་ཐུགས་རྗེའི་འཇུག་ཚུལ་གྱི་དཔེ་སྦྱར་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ས་ལས་སྐྱེ་བ་ཀུན། །རྟོག་མེད་ས་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། །འཕེལ་དང་བརྟན་དང་ཡངས་འགྱུར་ལྟར། །དེ་བཞིན་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ས། །རྣམ་རྟོག་
མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། །འགྲོ་བའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས། །མ་ལུས་པར་ནི་འཕེལ་བར་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན། ས་ཆེན་པོ་འདི་ལས་སྐྱེ་བའི་རྩི་ཤིང་དང་། ནགས་ཚལ། མེ་ཏོག་ལ་སོགས་པ་
ཀུན་འདི་དག་བསྐྱེད་པར་བྱེད་སྙམ་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་འབད་རྩོལ་མེད་པའི་ས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་ནི་སྔར་མེད་པར་གསར་དུ་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྔར་ཡོད་པ་རྩ་བ་བརྟན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཐམས་
ཅད་ཀྱང་གོང་ནས་གོང་དུ་ཡངས་ཤིང་རྒྱས་པར་འགྱུར་བས་སེམས་ཅན་གྱི་ཉེར་འཚོ་བྱེད་པ་ལྟར། དེ་བཞིན་དུ་རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ས་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བར་འདི་དག་གི་དོན་བྱའོ་སྙམ་པའི་རྣམ་པར་

རྟོག་པ་དང་འབད་རྩོལ་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་། གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ལོ་ཐོག་རྣམས་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་ནི་འཕེལ་བ་དང་། བརྟན་པ་དང་། ཡངས་པར་འགྱུར་བས་སེམས་ཅན་མཐའ་དག་གི་ཉེར་འཚོ་མཛད་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་དགོས་པ་བརྗོད་དེ་སྐབས་དོན་བསྡུ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། དགོས་པ་དང་དཔེ་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། དཔེས་མཚོན་ཚུལ་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། དགོས་པ་དང་ཉིང་དགོས་འབྲུབ་ཚུལ། དཔེ་དོན་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ། དཔེ་གསུམ་དུ་སྦྱར་བ། སྐབས་ཀྱི་དོན་ལ་འབད་རྩོལ་མེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། འབད་རྩོལ་མེད་པར་བྱ་བ་འགག་འ། །བྱེད་པ་མཐོང་མེད་དེ་བས་ན། །གདུལ་བྱའི་ཐེ་ཚོམ་བཅད་པའི་ཕྱིར། །དཔེ་རྣམ་དགུ་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། །གང་དུ་དཔེ་དགུ་པོ་འདི་དག །རྒྱས་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་གྱུར་པ། །མདོ་སྡེ་ཡི་ནི་མིང་ཉིད་ཀྱིས༔ ༔དེ་ཡི་དགོས་པ་བསྟན་པ་ཉིད། །ཐོས་པ་ལས་བྱུང་ཤེས་པ་ཡི། །སྣང་བ་རྒྱ་ཆེན་འདིས་བརྒྱན་པའི། །བློ་ལྡན་མྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །སྤྱོད་ཡུལ་ཀུན་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཕལ་པ་

ཀྱཱ། བཀྲ། ཏོན་གཅིག འགྲེལ

༄༅། །རྣམས་ཀྱི་བློའི་ཡུལ་དུ་འབབ་པ་དང་རྩོལ་བ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པར་བྱ་བ་འགའ་ཞིག་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱེད་པ་ནམ་ཡང་མཐོང་བ་མེད་པ་དེ་བས་ན། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ལ་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་འབབ་རྩོལ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱེད་པ་འགལ་ལོ་སྙམ་པའི་ཐེ་ཚོམ་སྐྱེ་བས། ཉོན་མོངས་ཐེ་ཚོམ་དེ་དག་བཅད་ཅིང་སྤང་བར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་དུ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་རྣམ་པ་དགུ་ཡིས་ནི་འབབ་རྩོལ་མེད་ཀྱང་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚུལ་དེ་གསལ་བར་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་གསུང་རབ་གང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་
མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་རྣམ་པ་དགུ་པོ་འདི་དག་རྒྱས་པར་རྒྱ་མཚན་དང་བཅས་པས་གསལ་བར་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་གྱུར་པ་མདོ་སྡེ་ཡི་ནི་མིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རྒྱན་ཞེས་པ་དེ་
ཉིད་ཀྱིས་དཔེས་བཤད་པ་དེའི་དགོས་པ་ཉིང་དགོས་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་ཡང་ལེགས་པར་བསྟན་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གསུང་རབ་དེ་ལྟ་བུ་དང་དགོངས་འགྲེལ་འདི་ལྟ་བུ་ཐོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་

༤

པའི་སྣང་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི་སྣ་ཚོགས་པར་བཀྲུན་པའི་བློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས། མྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིན་ལས་འབད་རྩོལ་མེད་ཅིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ཀུན་ལ་དང་པོར་
རྟོག་པའི་སྒོ་ནས་འཇུག་ཅིང་། མཐར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་འཇུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དངོས་སུ་ཕྲིན་ལས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཆོད་པ་ནི་ཉེ་བའི་དགོས་པ་ཡིན་ལ། བརྒྱུད་ནས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་ནི་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་དོན་བཞི་ཧྲུར་བཀྲུ་བྱིན་གྱི། །གཟུགས་བརྙན་ལ་སོགས་དཔེ་དག་ནི། །རྣམ་དགུ་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ནི། །དེ་ཡི་བསྡུས་དོན་ངེས་པར་
བཟུང་༑ ༑སྟོན་དང་གསུང་དང་ཁྱབ་པ་དང་། །སྤྲུལ་དང་ཡེ་ཤེས་སྤྲོ་བ་དང་། །ཐུགས་གསུང་སྐུ་ཡི་གསང་བ་དང་། །ཐུགས་རྗེའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། འབད་རྩོལ་མེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པ་
དེའི་དོན་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་དུ་བཻ་ཌཱུརྱའི་ས་གཞི་དག་པ་ལ་བཀྲུ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ལ་སོགས་པའི་དཔེ་དག་ནི་རྣམ་པ་ལ་དགུ་གོང་དུ་རྒྱས་པར་བརྗོད་པ་དེ་ལ་ནི། དཔེས་མཚོན་པར་བྱ་བ་དེ་

ཀྱཱ།
བ
ཀྱཱ། དོན་གཉིས
འགྲེལ

༄༅། །ཡི་མདོར་བསྡུས་པའི་དོན་ངེས་པར་གཟུང་ཞིང་སྟོན་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་དཔེས་སྐུའི་རྣམ་འཕྲུལ་སྟོན་པ། ཟ་བོ་ཆེས་གསུང་དམ་ཆོས་བརྗོད་པ། སྤྲིན་གྱིས་ཐུགས་མཁྱེན་བརྩེས་ཁྱབ་པ།
ཚངས་པས་སྐུ་དང་གསུང་གི་སྤྲུལ་པ། ཉི་མས་ཐུགས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར། ནོར་བུས་ཐུགས་དང་། སྒྲ་བརྙན་གྱིས་གསུང་དང་། ནམ་མཁས་སྐུའི་གསང་བ་གསུམ་དང་། ས་གཞིའི་དཔེས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་རྟེན་གནས་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པ་ལ་འགྲོ་བ་མཐའ་དག་གི་ཉེར་འཚོ་མཛད་པ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། འབད་རྩོལ་རྒྱུན་ཀུན་རབ་ཞི་བ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་
མེད་པའི་ཐུགས། །དྲི་མེད་བཻ་ཌཱུར་བརྒྱ་བྱིན་གྱི། །གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ལ་སོགས་བཞིན། །འབད་རྩོལ་ཞི་བ་དམ་བཅས་ཏེ། །རྟོག་མེད་ཐུགས་ནི་གཏན་ཚིགས་སོ། །རང་བཞིན་དོན་ནི་གྲུབ་དོན་དུ། །དཔེ་
ནི་བརྒྱ་བྱིན་གཟུགས་སོགས་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པ་ན་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་འབད་རྩོལ་གྱི་རྒྱུན་མ་ལུས་པ་ཀུན་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་སྒོ་ནས་འཇུག

པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་མེད་ཅིང་སྤྲངས་པའི་ཐུགས་རྗེས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་མིའི་འཇིག་རྟེན་དྲི་མ་མེད་པའི་བཻ་ཌཱུརྱའི་ས
གཞིར་གྱུར་པ་ལ་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་ཤར་བ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་འབད་རྩོལ་མེད་ཀྱང་བྱ་བ་བྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དམིགས་པ་དང་བཅས་པའི་འབད་རྩོལ་གྱི་རྒྱུན་ཀུན་རབ་
ཏུ་ཞི་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནི་དམ་བཅའ་བའི་དོན་བསྟན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཐུགས་མཐར་ཐུག་པ་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་ནི་དེ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་གཏན་ཚིགས་སོ། །དེ་
ལྟར་ན་འབད་རྩོལ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་གཞན་དོན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་དོན་དེ་ནི་གདུལ་བྱའི་བློའི་ཡུལ་དུ་འགྱུར་བར་བྱ་བའི་དོན་དུ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་ནི། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་
དང་། རྔ་བོ་ཆེའི་སྒྲ་སྐད་ལ་སོགས་པས་སྤྱིར་བསྟན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། འདིར་ནི་སྐབས་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། །སྟོན་པ་ལ་སོགས་རྣམ་དགུ་ནི། །སྟོན་པ་སྐྱེ་འཆི་དང་བྲལ་བ། །འབད་པ་མེད་པར་རབ་

༄༅། །འཇུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་སྐབས་འདི་ར་ནི། དགེ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་འདི་ཡིན་ཏེ། རྣམ་འཕྲུལ་སྟོན་པ་དང་གདམས་ངག་
གསུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དོན་རྣམ་པ་དགུ་སྟར་བཤད་པས་ནི་སྟོན་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྐྱེ་བ་དང་། འཆི་བ་ལ་སོགས་པ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་དང་བྲལ་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཅིང་འདི་
དང་འདི་བྱའོ་སྙམ་པའི་འབད་པ་དང་རྩོལ་བ་མེད་པར་ཡང་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཕྲིན་ལས་འགྲུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རབ་ཏུ་འཇུག་པར་སྟོན་པའོ། །གཉིས་པ་དཔེས་མཚོན་ཚུལ་ཁྱད་པར་དུ་བཤད་པ་ལ་གཉིས།
དཔེའི་དབྱེ་བ། དེ་དོན་དང་སྦྱར་ཏེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། གང་ཞིག་བརྒྱ་བྱིན་རྔ་དང་སྤྲིན་བཞིན་དང་། །ཚངས་ཉི་རིན་ཆེན་ཡིད་བཞིན་ནོར་རྒྱལ་བཞིན། །སྒྲ་བརྙན་ནམ་མཁའ་ས་བཞིན་སྲིད་པའི་བར། །
འབད་མེད་གཞན་དོན་མཛད་དེ་རྣལ་འབྱོར་རིག །ཅེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་གང་ཞིག་ཉེ་བར་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་ནི་རྣམ་པ་དགུར་བསྟན་ཏེ། བརྒྱ་

ཁྲིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དང་། ལྷའི་རྫ་བོ་ཆེའི་སྒྲ་དང་། སྤྲིན་གྱིས་ནམ་མཁར་ཁྱབ་པ་བཞིན་དང་། ཚངས་པའི་སྤྲུལ་པ་དང་། ཉི་མའི་འོད་ཟེར། རིན་ཆེན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དབང་གི་རྒྱལ་
པོ་བཞིན་དང་། བྲག་ཆ་སོགས་ཀྱི་སྒྲ་བརྙན་དང་། འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ནམ་མཁའ་དང་། ཀུན་གྱིས་རྟེན་གྱུར་ས་གཞི་བཞིན་དུ། འཁོར་བ་མཐའ་མེད་པའི་སྲིད་པ་འདི་ཇི་སྲིད་གནས་པའི་བར་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་
ཅིང་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་གྱི་དོན་མཛད་པའི་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་ཚུལ་དེ་ནི། རྣལ་འབྱོར་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱིས་རིག་གི །ཡལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཉིད་
དོ༔ །གཉིས་པ་ནི། རིན་ཆེན་ལྷ་དབང་སྣང་བཞིན་སྟོན་པ་སྟེ། །ཤེགས་པར་འདོམས་མཛད་ལྷ་ཡི་རྫ་དང་འདྲ། །ཁྱབ་བདག་མཁྱེན་དང་བརྩེ་ཆེན་སྤྲིན་ཚོགས་ནི། །མཐའ་ཡས་འགྲོ་བ་སྲིད་བརྩེའི་བར་དུ
ཁྱབ༔ །ཚངས་བཞིན་ཟག་མེད་གནས་ལས་མི་བསྐྱོད་པར། །སྤྲུལ་པ་རྣམ་པ་དུ་མ་རབ་ཏུ་སྟོན། །ཉི་བཞིན་ཡེ་ཤེས་སྣང་བ་རབ་སྒྲོ་གང་། །རྣམ་དག་རིན་ཆེན་ཡིད་བཞིན་ནོར་འདྲའི་ཐུགས། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི

ཨཱཿ ཕྱི། ཀྲཾ་ཤོ་བཞི་ འགྲེལ

༄༅། །གསུང་དེ་བྲག་ཅ་བཞིན་དུ་ཡི་གེ་མེད། །སྐུ་ནི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཁྱབ་དང་གཟུགས་མེད་རྟག་པ་ཉིད། །ས་བཞིན་འགྲོ་བའི་དཀར་པོའི་ཆོས་ཀྱི་སྨན་རྣམས་མ་ལུས་པའི། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གཞིར་
གྱུར་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གཞན་དོན་མཛད་པ་ནི་དཔེར་ན། མིའི་འཇིག་རྟེན་རིན་ཆེན་གྱི་བཻ་ཌཱུརྱའི་ས་གཞིར་གྱུར་པ་ལ་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་
གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་གཡོས་པར་སྐལ་པ་དང་ལྡན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་གཟུགས་སྐུའི་རྣམ་འཕྲུལ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པ་སྟེ། སྐུའི་སྣང་བ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སེམས་
མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་རྣམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པ་རྣམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ། གསུང་གི་གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ལེགས་པར་འདོམས་པར་མཛད་པའི་
ཚུལ་ནི་ལྷའི་རྔ་བོ་ཆེས་ཆོས་ཀྱི་སྡོམ་བཞི་སྟོན་པ་དང་འདྲ་བ་དང་། ཐུགས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་བདག་ཉིད་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། འཁོར་བ་སྡུག

ཀཱི་ཆོང་མཆན་ངག་གི་ཅེས་བརྒྱུས།

བསྔོ་ལ་ལས་བསྒྲལ་བར་བཞེད་པའི་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་སྤྲིན་གྱི་ཚོགས་དང་འདྲ་བ་ནི། དུལ་བྱ་མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་སྲིད་པའི་རྩེ་མོའི་བར་དུའང་ཁྱབ་པར་འཇུག་པ་

དང་།། ཚངས་པ་གཟུགས་ཁམས་ལས་མ་གཡོས་པར་འདོད་ཁམས་སུ་སྟོན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ། ཟག་པ་མེད་པའི་གནས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་བསྐྱོད་པར་རང་གི་མོས་པ་དང་མཐུན་པར་སྐུ་

དང་གསུང་གི་སྤྲུལ་པ་མི་འདྲ་བ་རྣམ་པ་དུ་མར་ཡང་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། ཉི་མས་འོད་ཟེར་གྱི་སྣང་བ་འགྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ལ་བརྟེན་ནས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱི་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་པ་རབ་ ༡༤

ཏུ་སྤྲོ་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། དྲི་མ་མེད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པའི་རིན་ཆེན་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་བར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་དགོས་འདོད་སྟོལ་བའི་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་

ཁྱབ་པ་མངའ་བ་དང་། རྒྱལ་བ་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གསུང་གི་གསང་བ་དེ་ཡང་བྲག་ཆ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་བརྙན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྣ་ཚོགས་སུ་ཐོས་ཀྱང་ཡི་གེའི་ངོ་བོ་གྲུབ་པ་མེད་པ་དང་། སྐུའི་ 422

ཀྱེ།
བ
ཀྱེ། རྡོར།
འགྲེལ

༄༅། །གསང་བ་ནི་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ་ཉིད་དང་། དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཡང་གཟུགས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་ཅིང་རྟག་པ་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། ས་གཞིས་ལོ་ཐོག་ལ་
སོགས་པ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་བྱེད་པ་བཞིན་དུ་གདུལ་བྱའི་འགྲོ་བ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་རྒྱུད་ལ་དཀར་པོ་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ལོ་ཐོག་དང་རྩི་སྨན་རྣམས་མ་ལུས་པ་འཕེལ་བ་དང་བརྟེན་པ་དང་ཡངས་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་
ཀུན་ཏུ་གཞིའམ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ནི། གནས་མ་ལུས་པ་ཡོངས་སུ་གྱུར་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་ས་ཐོབ་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སླར་ཡང་བསྡུས་ཏེ་ཁྱད་པར་དུ་བསྟན་པ་ལ་ ༡༤
གཉིས། སྣང་ཡང་སྐྱེ་འཇིག་མེད་ཚུལ། ཆོས་མཚུངས་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབང་པོའི་དཔེ་དང་། རྒྱུན་མི་འཆད་པས་སྐྱེ་འཇིག་མེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དག་པ་བཻ་ཌཱུརྻ་
འདྲ་ཡི། །སེམས་ལ་སངས་རྒྱས་མཐོང་བའི་རྒྱུ། །དེ་དག་ས་ནི་མི་ཟློག་པའི། །དད་པའི་དབང་པོ་བརྟས་པ་ཉིད། །དགེ་བ་སྐྱེ་དང་འཇིག་པས་ན། །སངས་རྒྱས་གཟུགས་ནི་སྐྱེ་དང་འཇིག །བརྒྱ་བྱིན་བཞིན་དུ་

ཐུབ་པ་ནི། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་སྐྱེ་འཇིག་མེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་རྣམས་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་ཡིན་ན་སྐྱེ་འཇིག་ལྟར་མཐོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། དགེ་བའི་རྩ་བ་བསགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ས་གཞི་བཞི་ལྟར་དག་པ་དང་འདྲ་བར་གྱུར་པ་ཡི་རང་གི་སེམས་དྲི་མ་མེད་ཅིང་དང་བར་གྱུར་པ་ལ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་གསལ་བར་མཐོང་བའི་རྒྱུའམ་སེམས་དེ་དག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ནི། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་མ་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་མི་བློག་པའི་སློ་ནས་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དབང་པོ་ཤིན་ཏུ་བརྟས་ཤིང་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་ཉིད་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལ་ས་གཞི་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་དབང་གིས་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བ་དང་ནུབ་པར་འགྱུར་བ་བཞིན་དུ། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་དད་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་ན། དེ་དག་གི་དབང་གིས་རིམ་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པར་སྣང་བ་ཡིན་ཡང་། བརྒྱ་བྱིན་རང་གི་ངོ་བོ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་གནས་ནས་མ་གཡོས་པ་བཞིན་དུ། ཐུབ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ནི་རང་གི་ངོ་བོ་དོན་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་

༄༅། །སྐུ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་དུ་ནི་འབད་མེད་པར། །སྐྱེ་མེད་འགག་མེད་ཆོས་སྐུ་ལས། །སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་གནས་བར་དུ། །སྟོན་པ་
ལ་སོགས་མཛད་པ་འཇུག །ཅེས་གསུངས་ཏེ། འོ་ན་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་འཆད་དུ་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡིན་སྙམ་ན། བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་ལ་འབད་རྩོལ་མེད་ཀྱང་གཟུགས་བརྙན་ཤར་
བ་ལ་སོགས་པས་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ནི། ངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ལ་སོགས་པའི་འབད་རྩོལ་གང་ཡང་མེད་པར་གདོད་མ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་
མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་གདུལ་བྱ་འཁོར་བའི་སྲིད་པ་མཐའ་མེད་པ་འདི་ཇི་སྲིད་མ་སྟོང་པར་གནས་ཀྱི་བར་དུ་སྐུས་རྣམ་འཕྲུལ་སྟོན་པ་དང་། གསུང་གིས་གདམས་ངག་གསུང་བ་དང་།
ཐུགས་ཀྱིས་མཁྱེན་བརྩེས་ཁྱབ་པ་ལ་སོགས་པའི་མཛད་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་འདི་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འཇུག་གོ །གཉིས་པ་ཆོས་མཚུངས་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཚུལ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན། རྒྱས་བཤད་

ཏོ༔ །དང་པོ་ནི། དཔེ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་བསྟུས་པ་ཡིན། །དོན་ནི་འདི་ཡིན་རིམ་པ་ཡང་། །སྡེ་མ་ཕྱི་མ་ཆོས་མི་མཐུན། །སྤྲངས་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དཔེ་དགུ་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་མདོར་བསྟུས་པའི་དོན་ནི་བཤད་ཟིན་དང་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་གཞུང་འདི་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་པ་ཡིན་ཞིང་། དེར་མ་ཟད་དཔེ་སྡེ་མའི་རྗེས་སུ་ཕྱི་མ་སྟོན་པའི་གོ་རིམ་ངེས་པའི་རྒྱུ་ཡང་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དཔེ་སྔ་མ་སྔ་མ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་མ་ལུས་པ་མཚོན་པར་མི་ནུས་ཤིང་། ཆོས་མི་མཐུན་པའི་ཆ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་དཔེ་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་ཀྱིས་རིམ་པ་ལྟར་སྤངས་ཏེ་ཆོས་མཐུན་པར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུ་སྟེ། །དབྱངས་དང་མི་ལྡན་དེ་འདྲ་མིན། །ལྷ་ཡི་རྔ་བཞིན་ཐམས་ཅད་དུ། །དོན་བྱེད་མིན་པ་དེ་འདྲ་མིན། །སྤྲིན་ཆེན་དང་མཚུངས་དོན་མེད་པའི། །ས་བོན་སྤོང་མིན་དེ་འདྲ་མིན། །ཚངས་ཆེན་བཞིན་ཏེ་གཏན་དུ་ནི། །སྨིན་པར་བྱེད་མིན་དེ་འདྲ་མིན། །ཉི་མའི་གཟུགས

༄། །བཞིན་གཏན་དུ་ནི། །སྨུན་པ་འཇོམས་མིན་དེ་འདྲ་མིན། །ཡིད་བཞིན་ནོར་འདྲ་འབྱུང་བ་ནི། །རྙེད་པར་མི་དཀའ་དེ་འདྲ་མིན། །སྒྲ་བརྙན་བཞིན་ཏེ་རྐྱེན་ལས་ནི། །བྱུང་བ་དེ་དང་འདྲ་བའང་
མིན༑ ༑ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་དག་པ་ཡི། །གཞི་མིན་དེ་དང་འདྲ་བའང་མིན། །འཇིག་རྟེན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི། །འགྲོ་བའི་ཕུན་ཚོགས་མ་ལུས་པ། །དེ་གནས་པ་ཡི་རྟེན་ཡིན་ཕྱིར། །ས་ཡི་དཀྱིལ་
འཁོར་དག་དང་འདྲ། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ལ་བརྟེན་ནས། །འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ལམ་འབྱུང་ཕྱིར། །དགེ་བའི་ལས་ལམ་བསམ་གཏན་དང་། །ཚད་མེད་པ་དང་གཟུགས་མེད་འབྱུང་། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས
བསྟན་ཏེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་མཛད་པ་ནི་སྐུའི་རྣམ་འཕྲུལ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པ་བཻ་ཌཱུརྱའི་ས་གཞིར་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སྣང་བ་ལྟ་བུ་སྟེ་འོན་ཀྱང་གཟུགས་ནི་དབྱངས་དང་མི་
ལྡན་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་ཆོས་གསུང་བ་དབྱངས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ན་འདྲ་བ་མིན་ཞིང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་གསུང་དབྱངས་ཀྱི་གདམས་ངག་སྣ་ཚོགས་པ་སྟོན་པ་ནི། ལྷའི་རྔ་བོ་ཆེས

ཆོས་ཀྱི་སྡོམ་བཞི་སྟོན་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏེ་འོན་ཀྱང་ཐ་བོ་ཆེ་ནི་ཕྱོགས་རེ་བ་ཡིན་གྱི། ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པས་དོན་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་གདུལ་བྱའི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པར་དོན་མཛད་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་འདྲ་བའང་མིན་ཅིང་ཁྱད་དུ་འཕགས་སོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པའི་ཚ་ནས་མཁྱེན་པ་དང་བརྩེ་བས་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྨིན་པར་མཛད་པ་ནི། སྤྲིན་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་དུ་ཁྱབ་པས་ལོ་ཏོག་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་ཆོས་མཚུངས་པ་སྟེ། འོན་ཀྱང་སྤྲིན་གྱིས་ནི་དོན་མེད་པའི་ས་བོན་སྤོང་བར་བྱེད་པ་མིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་མེད་པ་འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པ་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་སྤོང་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་འདྲ་བའང་མིན་ཅིང་ཁྱད་དུ་འཕགས་སོ། །དེ་ལྟར་དོན་མེད་ཉོན་མོངས་པའི་ས་བོན་རྣམས་སྤོང་བའི་ཚ་ནས་སྤྲུལ་པ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པ་ནི། ཚངས་པ་ཆེན་པོའི་སྤྲུལ་པས་འདོད་ཡོན་ལ་ཆགས་པ་སྤོང་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཚངས་པ་ནི་ལན་གཅིག་ཙམ་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་གཏན་དུ་ནི་སྨིན་པར་བྱེད་པ་མིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་གཏན་དུ

ཀྱེ། བརྒྱ་དོན་བརྒྱད། ཕྱི

༄། །རྒྱུན་མི་འཆད་པར་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་འདྲ་བའང་མིན་ཞིང་ཁྱད་དུ་འཕགས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་གཞན་དུ་གདུལ་བྱའི་ལོ་ཐོག་སྨིན་པར་མཛད་པའི་ཆ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་འོད་ཟེར་མཐའ་ཡས་པ་སྤྲོ་བ་ནི། ཉི་མའི་གཟུགས་ཀྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་ལོ་ཐོག་གཞན་དུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་ཉི་མས་ནི་རེས་འགའ་སྣང་བ་ཡིན་ཏེ། ཉིན་མཚན་གཏན་དུ་ནི་མུན་པ་འཇོམས་པར་བྱེད་པ་མིན་ལ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་གཞན་དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་འཇོམས་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་འདྲ་བའང་མིན་ཞིང་ཁྱད་དུ་འཕགས་སོ། །དེ་ལྟར་གཏན་དུ་མུན་པ་འཇོམས་པར་བྱེད་པའི་ཆ་ནས་ཐུགས་ཀྱི་གསང་བ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་འགྱེད་པ་ནི། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྣང་བས་ཉིན་མཚན་གཏན་དུ་མུན་པ་འཇོམས་པ་དང་འདྲ་སྟེ། འོན་ཀྱང་ནོར་བུ་ནི་ཀླུ་ལ་སོགས་པ་དུད་འགྲོ་ལའང་ཡོད་པས་འབྱུང་བ་ནི་རྙེད་པར་མི་དཀའ་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་སྐལ་པ་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་འབྱུང་བ་རྙེད་པར་དཀའ་བའི་ཕྱིར། དེ་དང་འདྲ་བའང་

མིན་ཅིང་ཁྱད་དུ་འཕགས་སོ། །དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་རྙེད་པར་དཀའ་བའི་ཆ་ནས་གསུང་གི་གསང་བས་ལེགས་བཤད་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་ནི། སྒྲ་བརྙན་ཕྱི་དང་ནང་དུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་རྙེད་པར་དཀའ་བ་ཇི་ལྟ་
བ་བཞིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་སྒྲ་བརྙན་གློ་བུར་དུ་རྐྱེན་ལ་རག་ལས་ནས་ནི་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་རང་བྱུང་འདུས་མ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། རྐྱེན་ལ་རག་ལས་ནས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་འདྲ་བའང་
མིན་ཅིང་ཁྱད་དུ་འཕགས་སོ། དེ་ལྟར་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཞིང་མངོན་པར་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆ་ནས་སྐུའི་གསང་བ་རྣམ་འཕྲུལ་མཐའ་ཡས་པ་སྟོན་པ་ནི། ནམ་མཁའ་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཡང་འདུས་མ་བྱས་
པ་དང་འདྲ་བ་སྟེ། འོན་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ནི་དགེ་བའི་གཞི་འམ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་མིན་ལ། སངས་རྒྱས་ནི་དཀར་པོ་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཞི་འམ་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་དང་འདྲ་བའང་མིན་ཅིང་ཁྱད་
དུ་འཕགས་སོ། །དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་འགྲོ་བའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་ལུས་པ་དེ་དག་གནས་པའི་རྟེན་ནམ་གཞིར་གྱུར་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན། སའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོས་ཐམས་

༄། །ཅད་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དག་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་གཞི་ཇི་ལྟར་ཡིན་ན། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་བགྲོད་པའི་ལམ་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དམ་པའི་ཆོས་རྣམས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འཇུག་པ་ལས། ཉན་ཐོས་སངས་རྒྱས་འབྲིང་རྣམས་ཐུབ་དབང་སྐྱེས། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་པའི་ཁམས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་དང་། གཟུགས་ཁམས་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། ཚད་མེད་པ་རྣམས་དང་། གཟུགས་མེད་ཀྱི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་རྒྱུ་གཟུགས་མེད་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་དཀོན་མཆོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྲིན་ལས་མཛད་པའི་སྐབས་ཏེ་ལེའུ་བཞི་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་གྲུབ་བོ།། །།གསུམ་པ་བསྟན་བཅོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་བྱ་བ་ལ་གསུམ། ཕན་ཡོན་དང་། ཇི་ལྟར་མཛད་པ་དང་། བསྔོ་བ་དོན་བསྡུད་དང་བཅས་པའོ། །

དང་པོ་ལ་ལྔ། བསམ་མི་ཁྱབ་ཀྱི་དོན་བརྗོད་པ། ཡོན་ཏན་མདོར་བསྟན་པ། སྒྲིབ་སོགས་གསུམ་ལས་ཁྱད་པར་བཤད་པ། དེ་ཡི་རྒྱུ་མཚན་བརྗོད་པ། ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་ཁམས་དང་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་སངས་རྒྱས་ཕྲིན་ལས་ཏེ། །དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱིས་ཀྱང་བསམ་བྱ་མིན། །འདི་ནི་འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁམས་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པ་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་གནས་སྐབས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་དང་།

༄། །ཤིང་ནི། ཀོ་བར་གྱི་དྲི་མ་ཕལ་ཆེ་བས་རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་ཅན་ས་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀང་བར

ཀྱཱ། བྱཱ། ཁ་གཅིག འགྲེལ

༄༅། །བསོད་ནམས་དེ་ལས། གང་ཟག་གཞན་གང་ཞིག་གིས་གནས་བཞི་པོ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་འདི་ལས་ཚིག་གཅིག་ཙམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་པ་དང་ལྡན་པས་ཡིད་ཆེས་ན། དེའི་དགེ་བ་འདི་སྙིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་དེ་ལས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བློ་ལྡན་གང་ཞིག་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་འདོད་པས་བསྐལ་པ་དུ་མར་ཡང་། །ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་འབབ་པ་མེད་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་དྲི་མེད་སྲུང་བྱེད་ལ། །གཞན་གང་འདི་ལས་ཚིག་ཙམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་འདི། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་དགེ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཟག་བློ་ལྡན་གང་ཞིག་གིས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པས་དུས་བསྐལ་པ་དུ་མར་ཡང་། རྟེན་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འབབ་པ་དང་རྩོལ་བ་མེད་པར་རང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ཚུལ་གྱི་དྲི་མ་མེད་པར་སྲུང་བར་བྱེད་ལ། གང་ཟག་གཞན་གང་ཞིག་གིས་གནས་བཞི་པོ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་འདི་ལས་ཚིག་གཅིག་ཙམ་ཐོས་ཤིང་དེ་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་ཡིད་ཆེས་

ཀོང་ཚང་ཞལ་ངག་ཁག་གཅིག་བཏུས།

པར་མོས་ན། དེའི་དགེ་བ་འདི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་བ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། གང་ཞིག་འདི་ན་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་མི་འཇིལ་བསམ་

གཏན་ནི། །ལྷ་དང་ཚངས་གནས་མཐར་སོན་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཕོ་མེད་ཐབས་བསྒོམས་ལ། །གཞན་གང་འདི་ལས་ཚིག་ཙམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན་འདི། །བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་དགེ་བ་དེ་

ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཟག་བློ་ལྡན་གང་ཞིག་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་མི་འཇིལ་བར་བྱེད་པའི་ལྷའི་གནས་བསམ་གཏན་བཞི་དང་

ནི་ཚངས་པའི་གནས་ཚད་མེད་བཞི་ནི་མཐར་སོན་ཏེ་ཕྱུལ་དུ་ཕྱིན་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འཕོ་འགྱུར་མེད་པའི་ཐབས་བསྒོམས་ལ། གཞན་གང་འདི་ལས་ཚིག་གཅིག་ཙམ་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་ནི་མོས་ན།

དེའི་ཕན་ཡོན་འདི་བསམ་གཏན་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་དེ་ལས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་བ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །བཞི་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། གང་ཕྱིར་སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་དག་ནི་སྐྱབ་བྱེད་ཅིང་། །ཁྲིམས་

༄༅། །ཀྱིས་མཐོ་རིས་སྒོམ་པས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བྱེད་ལ། །ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཀུན་སྤོང་དེ་ཡི་ཕྱིར། །འདི་མཆོག་ཉིད་དེ་དེ་ཡི་རྒྱུ་ནི་འདི་ཐོས་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་
གང་གི་ཕྱིར་སྙམ་ན། ཤེས་རབ་ཀྱིས་མ་ཟིན་པའི་སྦྱིན་པ་རྒྱུད་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཙམ་དག་ནི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཅིང་། ཁྲིམས་རྒྱུད་གིས་མཐོ་རིས་ཙམ་དང་། སྒོམ་པས་ཉོན་མོངས་པ་མགོ་གནོན་པ་ཙམ་དུ་སྤོང་བར་
བྱེད་ལ། གནས་བཞི་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ཀུན་ནས་སྤོང་བ་དེའི་ཕྱིར། གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་སྦྱིན་
སོགས་ལས་མཆོག་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ། དེས་ན་གནས་བཞི་པོ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་སློབ་པ་ལ་ཕན་ཡོན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། སྦྱིན་སོགས་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་
འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་རྟོགས་པ་དེའི་རྒྱུ་ནི། གནས་བཞི་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་འདི་ཐོས་ནས་མོས་ཤིང་སློབ་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་ཕན་ཡོན་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་བཤད་ལ་ལྔ། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དང་། བྱང་

ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཐོབ་པ། ཞར་ལ་ཚོགས་ཀྱི་ངེས་པ་བསྟན་པ། སྨིན་པ་སྦྱོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གནས་དང་དེ་ནི་གྱུར་པ་དང་། །དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་དོན་སྒྲུབ་སྟེ། །རྒྱལ་བ་ཡི་ནི་མཁྱེན་པའི་ཡུལ། །རྣམ་བཞི་ཇི་སྐད་བརྗོད་འདི་ལ། །བློ་ལྡན་ཡོད་དང་ནུས་ཉིད་དང་། །ཡོན་ཏན་ལྡན་པར་མོས་པས་ནི། །མྱུར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡི། །གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་སྐལ་ལྡན་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། གདོད་མ་ནས་གནས་པ་རྟོགས་བྱའི་གཞི་ཁམས་དང་། དེ་ནི་གནས་གྱུར་པ་རྟོགས་པ་བྱང་ཆུབ་དང་། དེའི་ཡན་ལག་ཡོན་ཏན་དང་། བྱེད་པ་ཕྲིན་ལས་གཞན་དོན་བསྒྲུབ་པ་སྟེ། རྒྱལ་བ་ཡི་ནི་མཁྱེན་པའི་ཡུལ་གནས་རྣམ་པ་བཞི་པོ་གོང་དུ་ཇི་ལྟར་བརྗོད་པ་འདི་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སློབ་པའི་བློ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མྱུར་དུ་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁམས་ཡོད་པར་མོས་པ་དང་། ཁམས་དེས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་ནུས་པ་ཉིད་དང་། བྱང་ཆུབ་དེ་ལ་གདོད་མ་ནས་ཡོན་ཏན་དབྱེར་མེད་དུ་ལྡན་པར་མོས་པ་ནི། མྱུར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གོ་འཕང་

ཤེ། ཁྲི། ཁ་ཀ་བཅུ འགྲེལ

༄། །ཐོབ་པའི་སྐལ་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། བསམ་མི་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་འདི་ནི། །ཡོད་དང་བདག་འདུས་ཐོབ་ནུས་དང་། །ཐོབ་པ་འདི་འདྲའི་ཡོན་ཏན་དང་། །ལྡན་ཞེས
དད་པས་མོས་པའི་ཕྱིར། །འདུན་བརྩོན་དྲན་དང་བསམ་གཏན་དང་། །ཤེས་རབ་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་སྟོད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་དེ་དག་ལ། །རྟག་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཕལ་པས
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཡུལ་ཟབ་མོའི་གནས་བཞི་ལས་ཁམས་འདི་ནི་རང་ལ་ཡོད་པ་དང་། བདག་འདྲ་བས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནུས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་ལས་སྟོབས་སོགས་འདི་འདྲ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། ༡༤
དེ་ལས་དོན་བྱེད་པའི་ཕྲིན་ལས་དང་ལྡན་ཞེས་དད་པ་གསུམ་གྱིས་མོས་པ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་འདུན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ལ་སྤྲོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། དེའི་ཐབས་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ
དང་། དེ་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་ཡོན་ཏན་དུ་མའི་སྟོད་དུ་གྱུར་པ། གཞན་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་སེམས་བསྐྱེད

ནི༔ གནས་བཞི་ལ་མོས་ཤིང་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི། དེ་ནི་རྟག་ཏུ་ཉེར་གནས་པས། །རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་ཕྱིར་མི་ལྡོག །བསོད་
ནམས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་རྫོགས་དང་། །ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར། །བསོད་ནམས་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལྔ། །དེ་ལ་རྣམ་གསུམ་རྟོག་མེད་པས། །དེ་རྫོགས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི། ། དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤངས་
ཕྱིར༔ ༔ཅེས་གསུངས་ཏེ། སྔར་བཤད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ནི་དུས་རྟག་ཏུ་ཉེ་བར་གནས་པས་རྒྱལ་བའི་སྲས་པོ་རྣམས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་ཞིང་། བསམ་པ་ཁྱད་པར་ ༡༤
ཅན་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ནས། སྦྱོར་བ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་པོ་ལྔ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་
འདོགས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་གྱུར་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་པོ་ལྔ་པོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བྱེད་པ་པོ་དང་། ལས་དང་། བྱ་བ་སྟེ་འཁོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་རྟོག་པ་མེད་ 440

༄༅། །པས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་བ་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དེའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སེར་སྣ་ལ་སོགས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམས་རྣམ་
པར་སྤངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རོ། །བཞི་པ་ནི། སྦྱིན་བྱུང་བསོད་ནམས་སྦྱིན་པ་སྟེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན། །བཟོད་དང་བསམ་གཏན་གཉིས་དག་ནི། །སྒོམ་བྱུང་བརྩོན་འགྲུས་ཀུན་ཏུ་འགྲོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། འོན་གོང་དུ་བསོད་ནམས་ནི་སྦྱིན་ཚུལ་སྒོམ་གསུམ་དུ་བཤད་ན། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལས་གསུམ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། ཕར་ཕྱིན་
དང་པོ་ལྔ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་སུ་འཐད་དེ། སྦྱིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ཡིན་ལ། བཟོད་པ་དང་བསམ་
གཏན་གཉིས་པོ་དག་ནི་བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཏེ། བརྩོན་འགྲུས་ནི་བསོད་ནམས་གསུམ་པོ་ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལྔ་པ་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བ་ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་སྒྲིབ་པ་ངོས་གཟུང་བ་

དང་། གཉེན་པོ་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ཏུ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་འདོད། །སེར་སྣ་ལ་སོགས་རྣམ་རྟོག་གང་། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་པར་འདོད། །
ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ཀུན་སྤོང་ཞེས་གསུངས་ན། ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤང་བྱ་སྒྲིབ་པ་གཉིས་པོ་གང་ཞེ་ན། སྦྱིན་པ་པོ་དང་། སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་
གསུམ་དུ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལྔ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་གེགས་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་། སེར་སྣ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་དང་། ལེ་ལོ་དང་། རྣམ་
གཡེང་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི། ཡོངས་སུ་དག་པར་འགྱུར་བའི་གེགས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་པར་འདོད་པས་དེ་དག་ནི་སྤང་བར་བྱའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ལས་གཞན་
དེ་དག་ནི། །སྤོང་རྒྱུ་གཞན་མེད་དེ་ཡི་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་མཆོག་ཡིན་དེ་གཞི་ནི། །ཐོས་པ་དེ་ཕྱིར་ཐོས་པ་མཆོག །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དོན་གྱི་གནས་འདི་ལྟ་བུ་ལེགས་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ལས་གཞན་ ༡༤

ཀྱ། བཀྱ། ཀྱ་ཞེ། འགྲེལ

༄། །ཕྲིན་པ་གཉིས་པོ་དེ་དག་ནི་རྩ་བ་ནས་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གཞན་པ་མེད་དེ། ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནི་སྒྲིབ་པ་མངོན་གྱུར་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ཙམ་ནུས་ཀྱང་ས་བོན་རྩ་བ་

ནས་སྤོང་བར་མི་ནུས་ལ། ཤེས་རབ་མཐར་ཕྱིན་པས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ས་བོན་རྩ་བ་ནས་སྤོང་བར་ནུས་པ་དེའི་ཕྱིར། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྔ་ལས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཤེས་

རབ་ནི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞིང་། ཤེས་རབ་དེ་ལྟ་བུ་འཕེལ་བའི་གཞི། དོན་གྱི་གནས་བཞི་པོ་འདི་ལྟ་བུ་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཐོས་པ་ཡིན་པ་དེའི་ཕྱིར། སྦྱིན་

ཚུལ་སྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་ཤིན་ཏུ་མང་བ་ལས་ཀྱང་ཟབ་མོའི་ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་ཐོས་པའི་ཤེས་རབ་ནི་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་མཛད་པ་ལ་དྲུག །ཇི་ལྟར་

མཛད་པའི་ཚུལ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་མཛད་པ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་ངོས་གཟུང་བ། དེ་དང་མཐུན་པ་ཐམས་ཅད་བླང་བྱར་བསྟན་པ། རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་མ་འགལ་བར་བསྟན་པ། འགལ་བའི་ཉེས་པ་བསྟན་

༡༤ 443

པའོ༔ ༔དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་རིག་པ་ལ། །བརྟེན་ནས་བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་དག་ཕྱིར་དང་། །གང་དག་མོས་དགེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ལྡན་བློ། །དེ་དག་རྗེས་སུ་བཟུང་ཕྱིར་འདི་བཤད་དོ། །
ཞེས་གསུངས་ཏེ། གོང་དུ་བསྟན་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་རྡོ་རྗེའི་གནས་བདུན་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱང་། རང་བཟོ་འམ་གཟུ་ལུམས་སུ་བྱས་པ་ནི་མ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་
ལ་སོགས་པ་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་མདོ་དུམ་དང་དེ་ལྟ་བ་བཞིན་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་། སྒྲོ་འདོགས་གཅོད་པའི་རིགས་པ་མང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས། སྒྲིབ་པའི་བདག་ཉིད་ས་བོན་དང་བག་ཆགས་
འབའ་ཞིག་པའི་བར་དུ་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། གདུལ་བྱ་གང་དག་མོས་པའི་དགེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་བློ་གྲོས་ཅན་ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དེ་དག་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དུ་བསྟན་བཅོས
རྒྱུད་བླ་མ་འདི་དོན་དང་ལྡན་པར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྒྲོན་གློག་ནོར་བུ་ཉི་ཟླ་ལ། །བརྟེན་ནས་མིག་དང་ལྡན་པ་ལྟ་བ་བཞིན། །དེ་བཞིན་དོན་ཆེ་ཆོས་སྤོབས་འོད་མཛད་པ། །ཐུབ་ལ་བརྟེན་

༄། །ནས་འདི་ཉིད་རབ་ཏུ་བཤད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཔེ་ཇི་ལྟར་ན། ཕྱིའི་བདག་རྐྱེན་སྒྲོན་མེའི་འོད་དང་། སློག་གི་འོད་དང་། ནོར་བུའི་འོད་དང་། ཉི་མའི་འོད་དང་། ཟླ་བའི་འོད་ལ་བརྟེན་ནས་
ནང་གི་བདག་རྐྱེན་མིག་ཤེས་གསལ་པོ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་ན། ཕྱི་ཅི་མ་ལོག་པར་མཐོང་བཞིན་དུ་གཞན་ལའང་སྟོན་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཕྱིའི་བདག་རྐྱེན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་དང་
སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མཁྱེན་པ་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། ཚིག་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པ་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་དང་། མིང་གི་རྣམ་གྲངས་མ་ལུས་པ་མཁྱེན་པ་ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་
དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཐོགས་མེད་དུ་མཁྱེན་པ་སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་སྟེ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞིའི་འོད་འཕྲོད་པར་མཛད་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གསལ་བར་མཁྱེན་པ་ཐུབ་པའི་
གསུང་རབ་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་གི་བདག་རྐྱེན་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ་མངོན་སུམ་དུ་གཟིགས་ཏེ། རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིད་རབ་ཏུ་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི།

ཀོཆོང་མཁན་ངག་གཅིས་པ་བཀྲུས།

གང་ཞིག་དོན་ལྡན་ཆོས་དང་ཉེར་འབྲེལ་ཞིང་། །ཁམས་གསུམ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྦྱོང་བྱེད་གསུང་། །ཞི་བའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པར་མཛད་པ་གང་། །དེ་ནི་དྲང་སྲོང་གསུང་ཡིན་བཟློག་པ་གཞན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། གསུང་རབ་གང་ཞིག་བརྗོད་བྱ་དོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ལ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཚིག་དྲི་མ་མེད་པའི་ཆོས་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་ཞིང་། བྱེད་ལས་ཁམས་གསུམ་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱོང་བར་བྱེད་ལ། འབྲས་བུ་ཞི་བ་མྱང་འདས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པའི་སྒོ་ནས་དེ་དག་ལ་སྦྱོར་བར་མཛད་པའི་གསུང་གང་ཡིན་པ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི། དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་བཟློག་པ་ནི་བཀའ་ལས་གཞན་ཡིན་པས་འཇུག་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི། གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གི །དབང་བྱས་རྣམ་གཡེང་མེད་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད༏ ༏ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་མཐུན་པ། །དེ་ཡང་དྲང་སྲོང་བཀའ་བཞིན་སྤྱི་བོས་བླང་། །ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་དོན་འབའ་ཞིག

༄༅། །བརྗོད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་རྩོམ་པ་པོ་རྣམ་གཡེང་མེད་པའི་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཀའི་དོན་རྣམས་བཤད་ཅིང་། འབྲས་བུ་ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ལེགས་བཤད་རྣམ་དག་དེའང་། དྲང་སྲོང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བཞིན་དུ་སྨྲི་བོས་བླང་བར་བྱ་སྟེ། རྒྱུ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡུ་པ་ནི། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་ལས་ཆོས་མཁས་འགའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་འདི་ན་ཡོད་མིན་ཏེ། །མ་ལུས་དེ་ཉིད་མཆོག་ནི་ཚུལ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་གྱིས་མཁྱེན་གཞན་མིན་པ། །དེ་ཕྱིར་དྲང་སྲོང་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཞག་མདོ་སྡེ་གང་ཡིན་དེ་མི་དགྲུག །ཐུབ་ཚུལ་བཤིག་ཕྱིར་དེ་ཡང་དམ་ཆོས་ལ་ནི་གནོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཉིད་ལས་ཆོས་མཁས་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་ཡོད་པ་མིན་ཏེ། ཤེས་བྱ་ཇི་སྙེད་པའི་དོན་མ་ལུས་པ་དང་ཇི་ལྟ་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཆོག་ནི་ཚུལ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྣམ་པ་ཀུན་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་མཁྱེན་གྱི། སངས་རྒྱས་ལས་གཞན་གྱིས་ཤེས་པ་མིན་པ་དེའི་ཕྱིར་དྲང་སྲོང་ཆེན་

པོ་རྒྱལ་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་དྲང་བ་དང་ངེས་པའི་དོན་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་མདོ་སྡེ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ལ། དྲང་དོན་ལ་ངེས་དོན་དང་། ངེས་དོན་ལ་དྲང་དོན་ནོ་ཞེས་རང་བཟོས་མི་དགུག་ཅིང་ལོག་པར་བཤད་
པར་མི་བྱ་སྟེ། གལ་ཏེ་བྱས་ན་ཐུབ་པ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་བཤིག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ཡང་དམ་པའི་ཆོས་ལ་ནི་གནོད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར་ཞིང་ཆོས་སྤངས་པའི་ཉེས་པ་
ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །དྲུག་པ་ལ་གསུམ། ཆོས་སྤོང་ངོས་བཟུང་བ། ཟབ་མོའི་ཆོས་མི་སྤོང་བའི་རིགས་པ། ཆོས་སྤོང་མཚམས་མེད་ལས་ལྷི་བར་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བརྒྱུད་པའི་རྒྱུ་སྤྱང་བར་གདམས་
པ་དང་། རྒྱུ་བཅུ་དང་བཅས་པའི་ཆོས་སྤོང་བ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་རྨོངས་བདག་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་ལ་སྐུར་པ་དང་། །དེས་གསུངས་ཆོས་ལ་བརྙས་གང་དེ་ཀུན་ཞེན་ལྟས་བྱས། །དེས་ན་ཞེན་
ལྟའི་དྲི་ཅན་དེ་ལ་བློ་མི་སྦྱར། །གོས་གཙང་ཚོན་གྱིས་རྣམ་འགྱུར་སྣུམ་གྱིས་གོས་པ་མིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པས་རྨོངས་པ་མ་རིག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཡུལ་ཁྱད་པར་ཅན་འཕགས་པ་

ཀྱེ། བཀྱེ། ཡེ་བཀྱེ། ཀླེ

༄། །རྣམས་ལ་སྐྱུར་བ་འདེབས་པ་དང་། དེས་གསུངས་པའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་པར་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཀུན་རང་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞེན་པའི་ལྟ་བ་ངན་པས་བྱས་པ་ངེས་ན། གྲུབ་མཐའ་ངན་ཞེན་
གྱི་ལྟ་བས་རང་བྱུང་དྲི་མ་ཅན་དུ་བྱེད་པས་ཞེན་ལྟ་དེ་ལ་རང་གི་བློ་མི་སྒྱུར་ཏེ། དཔེ་ར་ན་དྲི་མ་མེད་པའི་གོས་གཙང་ཚོན་གྱིས་ཁ་དོག་གི་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བར་བསྒྱུར་བར་རུང་གི་གོས་སྣུམ་གྱིས་གོས་པ་ནི་དེ་ལྟ་
མིན་པ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། བློ་དམན་ཕྱིར་དང་དཀར་མོས་བྲལ་ཕྱིར་ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་བརྟེན་ཕྱིར། །དམ་ཆོས་ཕོངས་པས་བསྒྲིབས་པའི་བདག་ཕྱིར་དྲང་དོན་དེ་ཉིད་ངེས་འཛིན་ཕྱིར། །རྙེད་ལ་བརྐམ་
ཕྱིར་ལྟ་བའི་དབང་ཕྱིར་ཆོས་སྲུན་འཕྱིན་པ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར། །ཆོས་འཛིན་བསྙིངས་ཕྱིར་མོས་པ་དམན་ཕྱིར་དགྲ་བཅོམ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྤོང་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་མཐར་ ༨
ཐུག་སྙིང་པོ་ངེས་པའི་དོན་ནི་མཆོག་ཏུ་ཟབ་ཅིང་ཕན་ཡོན་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་མི་མོས་ཤིང་རྣམ་པར་སྤོང་བར་འགྱུར་བ་ཅི་སྙམ་ན། དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཉེས་པ་མ་ཡིན་གྱི་གང་ཟག་གི་ཉེས་པ་ཡིན་

ནོ༔ ༔ཞེས་སྟོན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཁ་ཅིག་ནི་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་རྣམ་པར་དཔྱོད་པའི་ཤེས་རབ་ཆུང་ཤིང་བློ་གྲོས་ཞན་ཏུ་དམན་པའི་ཕྱིར་དམ་པའི་ཆོས་སྤོང་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྨྲ་རྟེ། ཁ་ཅིག་ནི་རྒྱུ་འགྱུར་
ཀྱི་རིགས་སད་པར་མ་གྱུར་པས་དཀར་པོ་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་མོས་པ་དང་རྣམ་པར་བྲལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཡོན་ཏན་མ་ཡིན་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་བདག་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཁེངས་པའི་ལོག་པའི་ང་
རྒྱལ་ལ་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཆོ་རབས་སྔ་མར་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཡོངས་པར་འགྱུར་བའི་ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཚབས་ཆེན་པོ་ཉེ་བར་བསགས་པས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་བསྒྲིབས་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། དྲང་བའི་དོན་གྱི་གསུང་རབ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟས་དང་གོས་དང་ནོར་ལ་སོགས་པ་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྗེད་པ་ལ་ལྷག་
པར་ཆགས་ཤིང་བརྐམས་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བ་ངན་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་

༢༤

༄༅། །བ་རྣམས་སྨུན་འབྱིན་ཅིང་རྣམ་པར་སྦྱོང་བ་དང་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་ཡུན་རིང་དུ་བསྟེན་ཅིང་དེའི་དབང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་
སྐྱེས་བུ་དམ་པ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཡུན་རིང་དུ་བསྙེངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཡང་དག་པའི་ཆོས་དང་གང་ཟག་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་ཤིང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་དགའ་བས་མོས་པ་དམན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པའི་ཆོས་སྤོང་ཞིང་། ཁྱད་པར་ཟབ་མོའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྟོན་པ་རྣམས་སྤོང་བར་བྱེད་མོད། དེ་ལྟ་ན་ཡང་རང་ཉིད་ཉམས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་
བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ཟབ་མོའི་ཆོས་མི་སྤོང་བའི་ངེས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉམས་དེ་བཞིན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མེ་དང་ནི། །མི་བཟད་སྦྲུལ་གདུག་གཤེད་མ་དང་ནི་ཐོག་ལའང་ཤིན་ཏུ་
འཇིགས་མི་བྱ། །མི་སྦྲུལ་དག་དང་རྡོ་རྗེའི་མེ་ནི་སྲོག་དང་བྲལ་བ་ཙམ་བྱེད་དེ། །དེ་ལས་གཞན་མེད་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པར་འགྲོ་མི་འགྱུར། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ན་ཟབ་མོ་དམ་པའི་ཆོས

ལས་ཉམས་པ་ཇི་ལྟར་འཇིགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། གླང་དོར་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ན་འཇིགས་པར་གྲགས་པའི་མེས་སྲེག་པ་དང་ནི་མི་བཟད་པའི་སྦྲུལ་གདུག་པས་ཟ་བ་དང་། གཤེད་མས་གསོད་པ་དང་ནི་ཐོག་གིས་འཕིགས་པ་ལའང་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པར་མི་བྱ་ཞིང་། དེ་བས་ཀྱང་ཆོས་ལས་ཉམས་པ་ཉིད་འཇིགས་པས་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། གང་གི་ཕྱིར་ན་མི་དང་སྦྲུལ་དང་དགྲ་དང་རྡོ་རྗེའི་མེ་ཐོག་གིས་བསད་པ་ལས་ནི་ཚེ་འདིའི་སྲོག་དང་བྲལ་བ་ཙམ་བྱེད་པར་ནུས་མོད་ཀྱི། དེ་རྣམས་ལས་ངན་སོང་མཐར་མེད་པའི་དམྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་འཇིགས་པར་འགྲོ་བར་མི་འགྱུར་ལ། དམ་པའི་ཆོས་སྤངས་པ་ལས་ནི་མཐར་མེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །གསུམ་པ་ཆོས་སྤོང་མཚམས་མེད་ལས་ལྷི་བར་བསྟན་པ་ནི། གང་ཞིག་ཡང་ཡང་སྡིག་གྲོགས་བསྟེན་པས་སངས་རྒྱས་ངན་སེམས་ལྡན་གྱུར་དང་། །ཕ་མ་དགྲ་བཅོམ་གསོད་པར་བྱ་བ་མིན་བྱེད་མཆོག་ཚོགས་འབྱེད་པའི་མི། །དེ་ཡང་ཆོས་ཉིད་ངེས་པར་བསམ་ན་མྱུར་དུ་དེ་ལས་ཐར་འགྱུར་གྱི། །གང་ཞིག་ཡིད་ནི་ཆོས་ལ་

ཀྱེ། བཤེ། འགྲེ་བཅ། འབྲེལ

༄། །སྟོང་བ་དེ་ལ་ཐར་པ་ག་ལ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། གང་ཟག་གང་ཞིག །ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་བསྟེན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་བསད་འདོད་ཀྱི་ངན་སེམས་དང་ལྡན་པར་

གྱུར་པ། སྐུ་ལས་ཁྲག་འབྱིན་པ་དང་། རང་གི་ཕ་གསོད་པ་དང་། མ་གསོད་པ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པ་གསོད་པ་སྟེ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་གསུམ་བྱེད་པ་དང་། མཆོག་གི་ཚོགས་པ་དབྱེན་གྱིས་འབྱེད་པར་བྱེད་པའི་མི་

དེ་ཡང་། གནས་ལུགས་ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ངེས་པར་བསམ་ན་མྱུར་དུ་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་དེ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར་གྱི། གང་ཟག་གང་ཞིག་ཡིད་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་སྡང་བས་དམ་པའི་ཆོས་སྤོང་བ་དེ་ ༡༤

ལ་ཐར་པ་ག་ལ་ཡོད་དེ་མེད་པའི་ཕྱིར། མཚམས་མེད་པའི་ལས་བྱས་པ་ལས་ཀྱང་ལྕི་བའི་ཆོས་སྤང་གི་སྡིག་པ་ཆེན་པོ་རྟག་ཏུ་སྤང་བར་བྱའོ། །གསུམ་པ་བསྔོ་བ་དོན་བསྡུ་དང་བཅས་པ་ལ་གསུམ། བསྔོ་བ་

སྨོན་ལམ་དང་བཅས་པ། ཕན་ཡོན་གྱི་དོན་བསྡུ་བསྟན་པ། རྫོགས་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། དཀོན་མཆོག་རྣམ་པར་བྱང་ཁམས་དྲི་མེད་བྱང་ཆུབ་ཡོན་ཏན་ཕྲིན་ལས་ཏེ། །དོན་གནས་རྣམ་བདུན་ཚུལ་བཞིན་ 453

བཤད་ལས་བདག་གིས་དགེ་བ་གང་ཐོབ་པ། །དེས་ནི་འགྲོ་འདིས་མཐའ་ཡས་འོད་མདའ་དྲང་སྲོང་ཆེ་དཔག་མེད་མཐོང་ཞིང་། །མཐོང་ནས་ཀྱང་ནི་ཆོས་མིག་དྲི་མེད་སྐྱེས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་ཤོག །ཅེས་གསུངས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཁམས་དང་། དྲི་མ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་དང་། ཡོན་ཏན་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི་ལྡན་པ་དང་། ཕྲིན་ལས་འཇུག་པ་སྟེ་དོན་རྡོ་རྗེ་ལྔ་པུའི་གནས་རྣམ་པ་བདུན་པོ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བཤད་པ་ལས་བྱམས་མགོན་བདག་གིས་དགེ་བ་གང་ཐོབ་པ་དེས་ནི། ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་འགྲོ་བ་འདི་དག་ཀུན་གྱིས་གནས་སྐབས་སུ་མཐའ་ཡས་པའི་འོད་མདའ་བ་དྲང་སྲོང་ཆེན་པོ་ཚེ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྐུ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ཞིང་། དེ་མཐོང་ནས་དེ་ལས་ཆོས་ཐོབ་པས་ཀྱང་ནི་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྡུལ་དང་བྲལ་ཞིང་དྲི་མ་མེད་པ་མཐོང་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་སྐྱེས་ཏེ། མཐར་ཐུག་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག །ཅེས་བརྒྱམས་པའི་དགེ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ནས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བས་རྗེས་འཇུག་རྣམས་ཉམས་ལེན་དུ་གདམས།

ཀྱེ། ... འགྲེལ

༄། །པར་མཛད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ལས་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར། །ཇི་ལྟར་བྱུར་ནི་གང་བཤད་དང་། །རྒྱུ་མཐུན་པ་ནི་གང་ཡིན་ཏེ། །ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཞིས་བསྟན་ཏོ། །གཉིས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་དག་པ་ཡིན། །ཐབས་དང་གཅིག་གིས་ཉམས་པའི་རྒྱུ། །དེ་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ནི། །གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ཡིན། །འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་བཟློད་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ཆོས་བརྗོད་པའི། །མདོར་ན་འབྲས་བུ་རྣམ་གཉིས་ནི། །ཐ་མ་ཡིས་ནི་བསྟན་པ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་ཏེ། གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཤད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཡིད་ཆེས་ལུང་དང་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞེས་པས་བསྟན་ཅིང་། རྒྱུ་མཚན་ནམ་དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་དུ་བཤད་པ་ནི། བདག་ཉིད་འབའ་ཞིག་དག་ཕྱིར་དང་། །གང་དག་མོས་དགེ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ལྡན་བློ། །དེ་དག་རྗེ་སུ་བཟུང་ཕྱིར་འདི་བཤད་དོ། །ཅེས་པས་བསྟན་ལ། ཚུལ་ཇི་ལྟ་བུར་བཤད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་སྒྲོན་གློག་ཉི་ཟླ་ནོར་བུ་ལ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ཏོ། །དོན་གང་ཞིག་བཤད་པར་བྱ་བའི་ངོ་བོ་ནི། གང་ཞིག་དོན་ལྡན། ཅེས་པ་ལ་སོགས་པས་བསྟན་ལ། བཤད་

བྱ་དེ་རྟོགས་པའི་རྒྱ་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་འཆད་བྱེད་ནི་གང་ཡིན་པ་སྟེ། གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་འབའ་ཞིག་གིས། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་བསྟན་པས་བསྟན་བཅོས་ཇི་ལྟར་བརྩམས་པའི་ཚུལ་ནི། དེ་ལྟར་
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བཞིས་རྒྱས་པར་བསྟན་ཏོ། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་ལས་ཆེས་མཁས་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཉིས་ཀྱིས་བདག་ཉིད་དག་པར་བྱ་བའི་ཐབས་སུ་ཆོས་སྤྱོང་
བའི་སྒྲིབ་པ་ལ་བག་བྱ་བར་བསྟན་ཏོ། །བློ་དམན་ཕྱིར་དང་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་གིས་ཆོས་སྤྱོང་བའི་ལས་བསགས་ན་བདག་ཉིད་ཉམས་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པས་སྤང་བར་གདམས་པ་
བསྟན་ཅིང་། དེའི་རྗེས་ནས་ཇི་ལྟར་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉམས་ཞེས་ཚིགས་བཅད་ནི་གཉིས་ཀྱིས་ཟབ་མོའི་ཆོས་ལས་ཉམས་པའི་འབྲས་བུ་གནས་སྐབས་ངན་འགྲོར་ལྟུང་བ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐར་པ་མི་ཐོབ་པ་
གཉིས་སྤང་བའི་ཚུལ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །གནས་སྐབས་སུ་ཞིང་ཁམས་རྣམ་པར་དག་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྐྱེས་ནས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཏེ། དོན་ཟབ་མོ་ལ་མི་

༄། །སྐྲག་པའི་བཟློད་པ་ཐོབ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་བརྗོད་པའི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྟན། དམ་པའི་ཆོས་ལ་ཞུགས་པ་པོ་རྣམས་ཀྱིས
འབྲས་བུ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་འགྲུབ་པ་ཡིན་པར་ནི། དཀོན་མཆོག་རྣམ་པར་བྱང་ཁམས་ཞེས་སོགས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཐ་མ་གཅིག་པོ་འདི་ཡིས་ནི་ལེགས
པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་དཀོན་མཆོག་གི་རིགས་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལས། ཕན་ཡོན་གྱི་སྐབས་ཏེ་ལེའུ་ལྔ་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་གྲུབ་བོ།། །།གསུམ་པ་རྫོགས་པའི་ཚུལ
ནི༏ ཁ་ཆེའི་ཡུལ་གྱི་དཔལ་གྲོང་ཁྱེར་དཔེ་མེད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་བྲམ་ཟེ་རིན་ཆེན་རྡོ་རྗེའི་དབོན་པོ་པཎྜི་ཏ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སཛྫ་ན་དང་། བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཁ་ཆེའི
གྲོང་ཁྱེར་དཔེ་མེད་དེ་ཉིད་དུ་རྒྱ་སྐད་ལས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའོ།། །།འཁོར་འདས་ཀུན་ཁྱབ་གནས་ལུགས་བདེ་གཤེགས་སྙིང་། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་ཟབ་བསམ་མི་ཁྱབ་པའི་དོན། །རྒྱལ་སྲས་ཐུ་བོས

གསལ་བར་བསྟན་ན་ཡང་། །རྒྱ་བཅུའི་དབང་གིས་དེ་རྟོགས་ཤིན་ཏུ་དཀོན། །རྣམ་དག་ལྔ་བས་ཉམས་ན་སྤྱོད་བཟང་གིས། །གྲོལ་བ་མིན་ཅེས་སྲས་བཅས་རྒྱལ་བས་བསྟན། །མཐར་ཐུག་རྣམ་དག་དབུ་མའི་ལྟ་
བ་འདི། །རྟག་ཆད་ལམ་ནས་རྒྱང་དུ་འཕེན་པར་བྱེད། །ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་འབྲས་དམན་ལ་བྱང་ཆུབ་པ། །དུས་སྙིགས་སྐལ་དམན་དབང་པོ་བརྟུལ་བའི་སྐྱོན། །དབུལ་པོའི་སྐྱེ་བོ་མཆིང་བུ་ཕལ་པ་ལ། །ནོར་གྱི་
མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་བསོད་ནམས་གཤིས། །ས་བཅུའི་དབང་ཕྱུག་མ་ཕམ་ཞལ་གྱི་ལུང་། །ལེགས་གསུངས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་མཐར་ཐུག་དོན། །སྐལ་དམན་ཡི་དྭགས་མགྲིན་ལམ་མི་ཆུད་ཅིང་། །སྐལ་ལྡན་
སྲོག་གི་ཟུང་སྙེར་བདུད་རྩིའི་ཆབ། །རྔོག་ལོ་ཕྱུ་གཙང་དན་འབག་ལ་སོགས་པས། །ཐེག་པ་སྤྱི་དང་བསྟུན་པའི་རྣམ་དབྱེ་མཛད། །རང་བྱུང་དོ་ལ་པོ་རྗེས་འབྲང་བཅས་པ་ཡིས། །ཚུལ་འདི་བླ་མེད་སངས་རྒྱས་
ཐེག་པར་བཀྲལ། །སྙིང་པོ་རྡོ་རྗེའི་གནས་བདུན་ཆོས་ཅན་དང་། །ཆོས་ཉིད་རྣམ་བཞག་ཤིང་རྟ་ཡབ་སྲས་ཀྱི། །དགོངས་པའི་ཉི་མར་བྱིས་བློའི་རྣམ་རྟོག་གི །སྤྲིན་པས་མ་བསྒྲིབས་ངེས་དོན་ཟླ་བཞིན་བཤད། །

༄། །རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་མཐར་ཐུག་སྙིང་པོའི་དོན། །ཐོས་པས་ཡིད་ཆེས་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་མཆོར། །སྲིད་ཞིའི་ལེགས་སྤྱད་རྒྱུ་བོ་ཀུན་སྡུད་ཕྱིར། །མོས་པ་ཙམ་ཡང་སྙིང་པོར་བཟུང་བྱ་ཡིན། །
དགེ་བས་ཐར་པ་དོན་གཉེར་སྐྱེ་བོ་ཀུན། །རྟག་ཆད་འཕྲད་སྒྲོལ་ཟབ་མོ་དབུ་མའི་ལམ། །བདེ་བླག་ཉིད་ནས་སྙིང་པོའི་ནོར་མཆོག་གིས། །མཁའ་ཁྱབ་འགྲོ་ཀུན་རེ་བ་རྫོགས་བྱེད་པོ། །རྡོ་རྗེའི་གནས་བདུན་
སྒྲིབ་བྲལ་མངོན་གྱུར་ཏེ། །དྲི་བཅས་མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བའི་རྒྱུད་སྤྱོང་ཞིང་། །དྲི་མེད་རྒྱལ་བའི་སྙིང་པོ་སྟོན་པ་ལ། །སྐྱེ་ཀུན་བྱམས་མགོན་ཉིད་དང་མཚུངས་པར་ཤོག །ཕྲེད་སྒྲུབ་བྱིན་རླབས་རྒྱུན་བཟང་
ལེགས་བྱས་གཞིར། །གཅིག་ཏུ་འཁྲིལ་ལས་ལེགས་བཤད་རྒྱ་གླུང་འབུམ། །གདངས་ཅན་མཐའ་དབུས་ཁྱབ་ཅིང་རྟག་པར་འབབས། །མ་ཕམ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་སྐོང་བྱེད་ཤོག །དད་དང་མོས་པའི་ཡིད་ཀྱིས
ཐུབ་པའི་གསུང་རབ་ཁོ་ན་གཏམ་དུ་བྱེད། །དྲི་མེད་ཤེས་རབ་མིག་གིས་མཐར་ཐུག་སྙིང་པོའི་གནས་ལུགས་འཁྲུལ་མེད་མཐོང་། །འཆད་ཉན་བསྒོའི་དགའ་ཚལ་མཁས་པའི་སྐྱེ་བོ་བྱེ་སྙེད་བསྟི་བའི་གནས། །

དུས་ཀྱི་དང་པོའི་དཔལ་བཞིན་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཕ་གྲུར་རབ་རྒྱས་ཤོག །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྒྱུད་བླ་མའི་བསྟན་བཅོས་སྙིང་པོའི་དོན་མངོན་སུམ་ལམ་གྱི་བཤད་སྲོལ་དང་སྦྱར་བའི་རྣམ་པར་འགྲེལ་པ་ཕྱིར་མི་
ལྡོག་པ་སེང་གེའི་ང་རོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། འཚོ་མཛད་མཁས་པའི་དབང་པོ་ཀརྨ་ཚེ་དཔལ་སོགས་སྙིང་པོའི་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་གུས་པའི་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྟེན་དང་བཅས་རིང་ནས་བསྐུལ་ཡང་སྐོམས་ལས་སུ་
གྱུར་ཅིང་། ཕྱིས་སུ་ཡུལ་དུས་དང་སྦྱར་བའི་བཤད་རྒྱུན་མ་ཆད་ཙམ་འབྱུང་དུ་རེ་བའི་རང་འདོད་ཡིད་ལ་གཅགས་ཀྱང་ན་ཚོད་སྨིན་པས་གསར་སྤྲོས་རྒྱས་པར་མ་ལྕོགས་སྐབས། ཆོས་ཉིད་དེ་བཞིན་གཟིགས་ ༡༤
པའི་དམ་པ་སྔ་མ་དག་གི་གསུང་དང་སྦྱར་ཏེ་ཤཱཀྱའི་རྗེས་འཇུག་ཀརྨ་ངག་དབང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོའམ་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་པའི་སྡེས་མདོ་ཁམས་བཀའ་བརྒྱུད་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་དཔལ་སྤུངས་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་
འཁོར་གླིང་གི་ཡང་དབེན་ཀུན་བཟང་བདེ་ཆེན་འོད་གསལ་གླིང་དུ་རྒྱལ་བ་ལྷ་ལས་བབས་པའི་དུས་ཆེན་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་ལྷུས་ཤིན་ཏུ་དགེ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་གྲུབ་པར་བགྱིས་པ་དེས་དོན་སྙིང་

༄༅། །ཟབ་འདི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱོགས་དུས་ཀུན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག། ༔ ། །མགོ་རྒྱུའི་ལོངས་སྤྱོད་འཛོམས་ཀྱང་མ་བསགས་ཤིང་། །འདོད་ཡོན་འགོར་མང་ཚོགས་ཀྱང་མ་ཞེན་པར། །
བསླབ་གསུམ་ སྡེ་སྣོད་རིག་པའི་བང་མཛོད་དེ། །སྤོང་དང་ཀློག་པའི་སྙིང་གི་དབུས་སུ་བསྐྱིལ། །ཅེས་པ་འདི་འང་རྫོགས་ཆེན་དཔོན་སློབ་ཀརྨ་ངེས་དོན་གསུང་རབ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་དུ་འབོད་པ་དེས་ཕྱིན་
སེང་ཞིག་ལ་མཁའ་ལྡིང་ཕུག་ཏུ་བྲིས་པ་དགེ་ལེགས་འཕེལ།། །།སརྦ་མངྒ་ལཾ།། །།

KARMAPA
1110-2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS

KARMAPA
1110-2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110-2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110-2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110-2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110-2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110-2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110-2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110-2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110-2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110-2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110-2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110-2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110-2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110-2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110-2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110-2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110-2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110-2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110-2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110-2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110-2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110-2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110-2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110-2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110-2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS
KARMAPA
1110-2010 ཀརྨ་པ 900 YEARS